Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1939

11. LEVERING

BOGLADEPRIS KR. 3,00

FORELØBIG FORTEGNELSE OVER DE VIGTIGSTE

KILDE- OG LITTERATURFORKORTELSER

Aarb. = Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.
AM = Afskrift i den Arna-Magnæanske Samling.
APhS = Acta Philologica Scandinavica.
Ark. = Arkiv för nordisk filologi.
B = Boniteringssager.
BL = Boniterings- og Landmaalingssager.
BLU = Boniterings-, Landmaalings- og Udskiftningssager.
BrN GG = Johs. Brøndum-Nielsen, Gammeldansk Grammatik.
BU = Boniterings- og Udskiftningssager.
ChrK = Chr. Knudsens Samlinger fra Als, Ny kgl. S. 2683, 4to, I—XXX.
Coupon = Couponbøger (Kort) til TM.
Danckw = Teksten i Danckwerts Landesbeschreibung.
DAtl = Pontoppidan, Den Danske Atlas.
DF = Danske Folkemaal.
DgP = Danmarks gamle Personnavne, udg. af Gunnar Knudsen og Mar. Kristensen.
DS = Danmarks Stednavne Nr. 1 ff.
DSt = Danske Studier.
Feilb. = Feilberg, Ordbog over jyske Almuesmål.
FT = Folketælling.
Förstem. NO. = Förstemann, Altdeutsches Namenbuch. II. Ortsnamen.
Gst = Danske Generalstabskort.
Hellq. EO = E. Hellquist, Svensk etymologisk ordbok.
Hellq. Sjön. = E. Hellquist, Svenska sjönamn.
I = Indberetning til Stednavneudv.
Jb = Jordebog.
Jenssen-Tusch = H. Jenssen-Tusch, Nordiske Plantenavne.
J. Sørensens Kort = Danske Søkort af Jens Sørensen, udg. af Johs. Knudsen.
K = Kort.
Kok = J. Kok, Det danske Folkesprog i Sønderjylland.
Kort Fm = Kort over danske Folkemaal.
L = Landmaalingssager.
LB = Løgumbogen 1578 (SRD VIII).
LDipl = Langebeks Diplomatarium.
Lind Bin. = E. H. Lind, Norsk-isländska personbinamn.
Lind Dopn. = E. H. Lind, Norsk-isländska dopnamn.
LU = Landmaalings- og Udskiftningssager.
Lundgren-Brate = M. F. Lundgren og E. Brate, Personnamn från medeltiden.
M = Matrikel.
MB = Markbog i Rigsarkivet.
Mejer = Mejers Kort i Danckwerts Landesbeschreibung.
Molbech = Dansk Dialect-Lexikon.
Moth = Moths Ordbog, cit. efter Kalkar.
NE = Rygh, Norske Elvenavne.
NecrRip = Necrologium Ripense (SRD V).
NG = Norske Gaardnavne.
NoB = Namn och Bygd.
Oda. Personn. = O. Nielsen, Oldanske Personnavne.
ODS = Ordbog over det danske Sprog.
OGB = Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län.
Oldekop = Oldekop, Topographie des Herzogtums Schleswig.
Ortschaftsverz. = Ortschafts-Verzeichnis v. Schleswig-Holstein 1890.
Postadr9 = Postadressebog, 9. Udg.
Reg = Register.
RO = Ribe Oldemoder.
SchLüb = Schiller und Lübben, Mittelniederdeutsches Wörterbuch.
Schmidt-Petersen NF = Die Orts- und Flurnamen Nordfrieslands.
SJb = Slesvigbispens Jordebog.
Sk = Skatteliste.
SOÄ = Ortnamnen i Älvsborgs län.
SRD = Scriptores Rerum Danicarum.
TGst = Tyske Generalstabskort.
TM = Tysk Matrikel.
Torp NEO = Torp, Nynorsk etymologisk ordbok.
Trap[1] = Trap, Hertugdømmet Slesvig.
Trap[4] = Trap, Danmark, 4. Udg.
U = Udskiftningssager.
UBl = Blandinger, udg. af Universitets-Jubilæets danske Samfund.
VJb = Valdemars Jordebog.
VSK = Videnskabernes Selskabs Kort.
VSO = Videnskabernes Selskabs Ordbog.
ÆDA = Ældste danske Archivregistraturer.

Bækmade. Jb 1793 bekmay, Bæækmay; Schröder 1837 Bekmai; TM Beckmai; ChrK XI 84 Beekmai; Gst Bækmade.

Bøgehoved. Jb 1793 Bygehovet; ChrK XI 43, 205 Bøgehoved, Nørrebygehøi.

Bønneløkkeshave [ˈɔsə-, ˈnæ· ˈˀbə·nlygəs ˈˀhas·]. TM Over-, Neder Bornlykkeshav; I 1912 Over-, Nedre Bølykkeshave.

Dam [*dam*]. Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Den store Dam; TM Dam. — Eng. || **Damstykke** [ɛ ˀ*damsdyk*]. — Dam, se Indl.

?Del. TM Dal, Del. — Del, se Indl.

Døbbel [ɛ ˀ*dǫfəl*]. Jb 1793 Døffel. — Døbbel, se Indl.

Egeholm [*ɛ·xhɔlm*].

?Egengaard. Jb 1793 Ekken Hof. — Maaske efter Sognenavnet Egen, 3261.

Elletoft. ChrK V 137 store og lille Eltoft; ChrK XI 44 Nedre- og Øvre-Eltoft.

Eskehøj. Meddelelse fra J. Raben 1937 Eskehøj. — Her skal have liget en Gravhøj. Af Trænavnet Esk.

Fred. ChrK XI 44 Frei. || **Fredmark.** Jb 1793 Freimarken; TM Freimark. || **Fredskov.** ChrK XI 84 Fredeskoven; TM Fredeskov.

Fælled [ɛˀ*fɛ·ðə*]. Jb 1793 Fele; TM Feleden. || Fælledsmade [ˈ*fɛ·ðəsˌmaj*]. — Fælled, se Indl.

Gammeltoft [ˀ*gaməltɔst*]. ChrK III 137, XI 44 Gammeltoft; TM Over-, Neder Gammeltoft; I 1912 Gammeltoft, Gammel-Toft. — To Lokaliteter.

Gravager [ˀ*gʁasaxə*]. ChrK XI 44 Grav Ager; TM Gravager; I 1912 Granager. — Af Subst. Grav.

Gumbehave. TM Gumbhav. || **Gumbesmose** [ˈˀ*g0mbəsˈˀmu·s*]. ChrK XI 44 Gombesmose; TM Gombesmoos, Ganbesmoos; I 1912 Gumbesmose. — Af Subst. Gump(e) eller mulig Mandsn. glda. *Gumbi, vel udviklet af *Gunbiorn, der kendes i Glsv., og som maaske findes i Stednavnet Gumperup (nu Klinteby), Karrebæk S., Ø.-Flakkebjærg H., 1293 (o. 1580 ÆDA III 315) Gompetorp, $^{16}/_{1}$ 1387 Gumporp.

Hatmade [ɛ ˀ*hadmaj*]. — Hat bruges i Stednavne ofte om trekantede Jordstykker.

Havtornsvandsted [ˈ*hast0nsˈˀvɔŋsdæj*]. — Af Fuglenavnet jy. Havterne eller Plantenavnet Havtorn „Hvidtjørn, cratægus oxyacantha", der dog ogsaa findes som Slægtsnavn (Feilb.).

Herrevej [ɛ ˀ*hæʁəvæj*, ɛ ˀ*hævæj*]. TM Herrweg. — Vej gennem Sebbelev Skov.

Hesle [*hæslə*]. — Plur. af Plantenavnet Hessel „Nøddebusk".

Holm. TM Holm. — Holm, se Indl.

Hundsager. ChrK XI 44 Hundsager. — Af Dyrenavnet Hund.

Inderhave. TM Innehav.

Indtægt [ɛ ˀ*inˌtæjt*]. Jb 1793 (ChrK XIII 92) Indtægtet; TM Indtägt.

Jakobs Toft. ChrK XI 95 Jakobs Toft; TM Jacobstoft. — I Sebbelev By, Toften af en af de c. 1794 udflyttede Gde Fred, som dengang ejedes af Jakob Jacobsen. Benævnelsen brugtes endnu c. 1860 (ChrK a. St.).

Jørgen Madsens Toft [*jə·n ˈˀmasəns ˌtɔst*].

Kaadkær. ChrK XI Kaarkjær; TM Kaakjär. — Maaske sønderjy. Kaad „mindre Landejendom".

Kildemose [ˀ*kæ·lm0s*]. ChrK XI 44 Kildemos; TM Keelmoos; I 1912 Kælmos.

Kisteager [ˀ*kisdaxə*]. TM Kistager; I 1912 Kisteager. — Sagn om nedgravet Kiste med Guld- og Sølvsager (I 1912). || **Kistehøj.** ChrK XI 43 Kisthøi.

Klinkesten [ˀ*klɛŋgsdɛn*]. ChrK XI 43 Klingsteen; TM Klinksteen; I 1912 Klinksten. — Klinkesten bruges især i Plur. om smaa, klinkbrændte „mursten" (ODS). Hvis Formen hos ChrK er den rigtige, kan Stedet have Navn efter en Sten med en særegen Klang, jfr. Klingsten i Bov, Bov S., 3271.

Kohoved [*k0hɔj*]. TM Kohoi, Rohoi. || Kohoved Nakke [*ɛ na.ək*] ChrK XI 44 Koehoved-Nak; I 1912 Nakken. — Odde i Augustenborg Fjord. || Kohovedsmark. TM Kohoismark, Rohoismark.

Koldkær. ChrK III 137 Kolkjær. — Af Adj. kold om sur og fugtig Jord.

Kroggren [ˈkrå·xgʀyn]. ChrK XI 44 Kropgrien; TM Kroggreen; I 1912 Kroggren. — Navn paa et Engstykke. Af Subst. Krog. Efterleddet er Gren, som i Stednavne bruges om Engstrimler.

Krumager. ChrK XI 44 Kromager.

Kær. ChrK XI 44 Kjær; TM, Oldekop Kjär. — Lille Skov.

Laant. Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Norden og Syden Laant.

Langhave [ɛ ˈlaŋ·ˈhas·]. TM Langhav. — Tre Lokaliteter. || **Langvrætte** [laŋˈvʀɛ·t]. ChrK XI 43—44 Lang Vrent.

Lasseshøj. Medd. fra J. Raben 1937 Lasseshøj. — Tomt efter Gravhøj.

Lillehave. TM Lilhav. || **Lilleskov.** TM Lilskov. || **Lilletoft.** TM Liltoft; I 1912 Lille Toft.

Lindenæs [ˈlinnæs]. ChrK XI 44 Bag Linnes. — Af Trænavnet Lind.

Løkkekær. ChrK XI 44, 85 Lykkekjær. — Løkke, se Indl. Jfr. Løkkegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Mellembjærg. ChrK XI 43 Mellem Bjerget.

Midthave [ˈmɛdhas, ɛ ˈmɛdhas]. TM Midhav. — Tre Lokaliteter. || **Midtmade.** TM Midmai, Midsmai. || **Midtvej** [ɛ ˈmɛdvæj]. **Mose** [ɛ mu·s]. Jb 1793 (ChrK XIII 92) Moesen; TM Moose. — Delvis Agerjord.

Møllebjærg [ˈmølbjɛʀə]. || **Mølledam.** Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Mølledammen. || **Møllehøj.** ChrK XI 44 Mølhøi; TM Mölhoi; I 1912 Møllehøj. || **Møllemade** [ɛ ˈmølmaj]. Jb 1793 Møll-May; TM Mölmai; I 1912 Mølmaj. || **Møllevej** [ɛ ˈmølvæj]. Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Mølleveien.

?Mørkevig [ˈmœʀəgəvix]. ChrK XI 44 Mørkery; TM Mörkwig, Morkwig, Morkevig. — Agerjord.

Nederhave. TM Nedhav.

Norlesing. ChrK XI 44 Norlesing.

Norreshøj [nɔʀəsˈhöj]. ChrK XI 44 Norreshøi; TM Nörrehoi; I 1912 Nørres-Høj; (her?) Medd. fra J. Raben 1937 Nordernhøj. — Maaske er Forleddet Landsnavnet Norge.

Nørrebjærg [ˈnöbjɛʀə]. ChrK XI 44 Nørrebjerg; TM Nörrebjerg; I 1912 Nø-Bjerre. || **Nørrehave** [ɛ ˈnö¡has·]. TM Nörrehav, Nörrhav. || **Nørregade.** Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Nørregade. || **Nørremark** [ɛ ˈnöma..ig]. 1666 (ChrK XI 14) Nørmark; Jb 1793 (ChrK XIII 92) Nørremarken; TM Nörremark. — Samme Lokalitet som Ugstok.

Olshøj [ɔls¡höj]. || **?Olskaad.** SJb 1464 Olescoth. — Navn paa et Jordstykke.

Osbæk Bugt [ˈ0.sbæg ¡b0xd, 0·sbæg ¡nu.ɔ]. Oldekop Osbek-Noor; Trap⁴ IX p. 549 Osbækvig. — Samme Bugt som Sebbelev Nor ndfr.

Osgaard [0·sg0.ɔ]. TM Osgaard. — Agerjord ved Osbæk. || **Oshøj.** Medd. fra J. Raben 1937 Oshøj. — Tomt efter Gravhøj N. for Osbæk.

Outzenshave [¡ɔsdsɔnsˈhas·].

?Ravneager. ChrK XI 44 Ranager. || **Ravnehøj.** TM Ravnhoi, Ravehoi; Heimat-Blätter III p. 12 Ravnhöi. — Af Fuglenavnet Ravn.

Ryde [ɛ ʀy·]. Jb 1793 Ryerne; TM Rye. || **Rydevej** [ˈʀy·væj, ɛ ˈʀy·væj]. — Ryde, se Indl.

Sandager [ˈsɔŋaxə]. TM Sandager. || **Sandbjærg.** Jb 1793 Sandbjerget.

Sebbelev Nor [sæflös ¡nu·ɹ]. Gst 1857—58 Sebelev Nor; Trap¹ Sebelev-Nor; TGst Sebbelau-Noor; TM Sebbelau Noer, Sebbelaunoor; Gst Sebelev Nor; Trap⁴ Sebbelev Nor. || **Sebbelev Skov.** Reg 1604 Sebbelever Holdt; Gst 1857—58 Sebelev Sk.; Trap¹ Sebelevskov; Oldekop Sebbelauholz; Gst Sebelev Skov. || **Sebbelev Øre.** Mejer 1649 Sebelawöer.

Selmose [ˈsælm0s]. Jb 1793 Sellemos, Selle-Moß; ChrK XI 44 Selvmos; TM Selmos; Oldekop Selmoos. || Selmose Have. TM Selmoshav. || Selmose Vandsted [ˈsælm0s ˈvɔŋsdæj]. — Af Plantenavnet Selje „Pil".

Skoleland [ɛ ˈsgu·ɫlɔŋ].

Skoven. Jb 1793 (ChrK XIII 92) „Skoven" i „Indtægtet".

Smedehøj. Medd. fra J. Raben 1937 Smedehøj. || **Smedeland.** TM Smeiland. || **Smedestykke** [ɛ smæjsdyk]. TM Smeislyk; I 1912 Smedestykkerne.

Spambelund. [*sbambəˈl0.ŋ*]. ChrK XI 44 Spambelun; TM Spanbelund; I 1912 Spambelund. — Topografisk Forbindelse med Spangsager ndfr., saa Navnet er muligt en Sammentrækning af *Spangbjærglund eller *Spangballelund.

Spangsager [*sbansaxə*]. ChrK XI 44 Spangsager; TM Neder-, Over Spandsager; I 1912 Nedre-, Over Spangsager. — Af Subst. Spang „Gangbræt".

Stenbro [ˈ*sdænbʁ0*]. — Dam. Jfr. Stenbro ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Stenhøj** [ˈ*sdænhöj*]. ChrK XI 44 Steenhøi; TM Steenhoi. || **Stenmose.** ChrK XI 44 Steenmose; TM Steensmoose.

Storegade. Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) den store Gade. || **Storehave** [ɛ ˈ*sdu·vˌhas·*]. || **Storeskov.** Jb 1793 (ChrK XIII 94) Store Skov.

Strandsti. Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Strandstien. || **Strandvej.** Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Strandveien; TM Strandweg.

Stubhøjsbjærg [ˈ*sd0fhöjs ˈbjɛʁə, sd0fhöjs ˈbjɛʁə*]. TM Stoffesbjerre, Stofferbjerre.

Søndergade. Jb el. U 1793 (ChrK XIII 96) Søndergade.

Tubro. ChrK III 137 Tubro; ChrK XI 43 Tulbro. || **Tukilde** [*tukæl*]. Jb 1793 Tukeld; ChrK III 137, XI 43, 44 Tukilde, Tukæld, Tukeild; TM Thukehl; I 1912 Tukæll. — Jfr. Tudkilde i Fjelby, Lysabild S., 3252, og Tudam i Ertebjærg, Tandslet S., 3253.

Tørvemosehave [ɛ ˈ*tɔʁəm0s ˈhas·, ˈtɔʁəm0s ˈhas·*]. TM Torremvoshav.

Uderhave [ˈ*0ʁəˈhas·, ɛ ˈ0ʁəhas*]. TM Urrehav. || **Udermark.** TM Urremark. — Af Komparativen jy. uder „ydre".

Ugstok. 1666 (ChrK XI 14), 1730 (ChrK XI 79) Ugstok; ChrK XI 44, 48, 85 Udstok, Ugestok, Ugstok. — Samme Lokalitet som Nørremark. Af Subst. Aag, udtalt [*u·x*] „den Klamp som hænges om Halsen paa Kreaturer for at forhindre dem i at bryde gennem Hegn" (Opt. fra Hagenbjærg).

Vejlang [ˈ*væjlaŋ*]. ChrK XI 44 Veilang; TM Weilang. — Agerjord langs Vejen, jfr. Vejlang i Stenderup, Nybøl S., 3244. Vejlang betyder „langs ad Vejkanterne" (Hagerup, Det danske Sprog i Angel[2] p. 54).

Vibedam [ˈ*vi·fdam*]. ChrK XI 44 Vifdam; TM Wiefdam, Wiesdam. — Af Fuglenavnet Vibe.

Voldager. ChrK XI 44 Voldager. — „Her findes en Holm, paa hvilken en Junker skal have havt sit Lystslot" (ChrK a. St.). || **Voldbro Mose.** Jb 1660 Wolbermaße.

Vælekær [ˈ*vælʔæ*]. Jb 1793 Vilkær, Vilkiærs-Busk; Jb 1793 (ChrK XIII 93, 94) Vilkjær, Vilkjærs-Busk, Vilkjærs Skov. — Væle, se Indl.

Østermark [ɛ ˈ*östəˌma.ig*]. 1666 (ChrK XI 14) Seblew Østermark; Jb 1793 (ChrK XIII 92) Østermarken; TM Oestermark.

3258. ASSERBALLE SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Asserballe, Lb [ˀ*asəbalə*]. $^{24}/_{7}$ 1343 (1575, ChrK XXII 8—9) Atzerballige; s. Dok. (1571? ÆDA V 1132) Atzerballig; $^{24}/_{3}$ 1350 (ChrK XXII 87) Atzerballe; Sk 1483 Atzerbalghe; Sk 1486 Atzerbalge; Sk 1533 Asßerballi; Jb 1535 Asßerballe; Reg 1604 Atzerballig; Mejer 1649, Danckw 1652 Asserballig; Stiftsbog 1690 Atzerballig; DAtl Adserballig; VSK Adzerballig B.; Schröder 1837 Adzerballig; Gst 1857—58, Trap[1] Asseballe; TGst, Oldekop Atzerballig; Trap[4], Gst Asserballe. — Af Mandsn. glda. Azur, Gen. -ar, senere -s, se DgP Sp. 84 ff.

Abildhøj. ChrK XII 137 Abildhöy. — En Kaadner hed 1774 Peder Jørgensen Abelhöy (ChrK XIX 91). Plantenavnet Abild „Æbletræ".

Arnkulegaard [*ankulˈgɑ.ɒ*]. VSK Arnkul; ChrK XXII 96 Arnkulgaard; TM Arnkuhlgaard; Oldekop Ankulgaard; Ussing, Det gl. Als 224 Arnekulgaard; Trap[4] Arnkulgd.; Gst Ankulgaard. — Se under Arnkule i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Asserballe Mark. Trap[4] Asserballemark.

Asserballeskov, Gde og Hse [*asəbaləˈsgɒs*]. Danckw 1652 Asserballig-Holtz; DAtl Adserballig Skov; Jb 1705 Atzerballigholtz; VSK Nordre-, Søndre Adzerballig Skov; Schröder 1837 Adzerballigskov, Adzerballigholz, Norder- und Süder-Adzerballigholz, Süder- und Norder-Adzerballigskov; Gst 1857—58 Nre-, Sr Asseballeskov; Trap[1] Asseballeskov, Nørre-, Sønder-Asseballeskov; TGst Atzerballigholz; Oldekop Atzerballigholz, Adzerballigskov; Nik. Andersen [ˀ*nö ˌasəbaləˈsgɒw*, ˀ*syŋə ˌasəbaləˈsgɒw*]; Trap[4], Gst Asserballeskov. — Se under Asserballe ovfr.

Bjærg, Hs. ChrK XII 137 paa bjerget.

Burrehøj, Hse. ChrK XII 137 Burhöi; Postadr9 Burhøj. — Naturnavnet Burrehøj i Asserballeskov.

Bæk, Hs. ChrK XII 137 udi beck.

Charlottenlund, Gd. TM Charlottenlund.

Christiansværk. Schröder 1837, Oldekop Christianswerk; Trap[4] Frederiksværk. — Skole; blev ifl. Schröder oprettet 1823 af Hertug Christian August og opkaldt efter ham. Formen hos Trap maa være urigtig.

Fiskerhus. TM Fiskerhus. — Hs ved Stranden ud for Kettingskov.

Flintholm, Hs. Trap[4] Flintholm. — Naturnavnet Flintholm i Kettingskov.

Frederiksværk. — Se Christiansværk.

Gammelgaard, Hse. Oldekop Gammelgaard; Trap[4] Gammelgd. — Maaske Huse der har hørt under Gammelgaard i Ketting S., 3257.

Haandværksgade. TM Handverksgade. — Hse i Kettingskov.

Harevad, Gd [ˀ*hɑ·vaj*]. VSK Harvay Gd.; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XII 111 Harevad; TGst Harveveigaard; Oldekop Harwai; Trap[4] Harevadgd.; Gst Harevad. — Dyrenavnet Hare.

Havbjærg, Hs. Trap[4] Havbjærg. — Naturnavnet Havbjærg i Kettingskov.

Hogenholt [ˈ*hɔ·xənˌhɔl̥d*]. Dok 1710 (ChrK XII 137) ved Hogenholt; Schröder 1837, Oldekop, Trap[4] Hokenholt. — Nu nedrevet Hus. Som Person-

tilnavn forekommer Navnet allerede 1700: Christen Hogenholt, Jørgen Hogeholt (ChrK XII 131). Af Naturnavnet Hogenholt i Asserballeskov.

Høgebjærg, Gd. Oldekop Hügeberg; Trap[4] Hygebjærg. — Naturnavnet Høgebjærg i Asserballe.

Indkelds, Gd [*iŋkœls*]. — Synes at være en elliptisk Genitiv af et Personnavn.

Jægerhus. Ussing, Det gl. Als 13 Jægerhuset; Trap[4] Jægerhus. — Hs ved Vertemine.

Kaadshøjgaard, Gd [*kœshöi̯ˈgœ·ɒ, kå·shöi̯ˈgœ·ɒ*]. — Naturnavnet Kaadshøj i Asserballe.

Karlshøj, Hs. Dok 1685 (ChrK XII 131) paa Karlshøi; Stiftsbog 1690 Kalffshöy; ChrK XII 137 Karlshöy; Schröder 1837 Carlshöi; Oldekop Carlshoi. — Naturnavnet Karlshøj i Asserballeskov.

Katrinedal, Gd. TM Cathrinedal.

Katrinelund, Gd. TM Kathrinelund, Cathrinelund.

Katrinesminde, Gd. TM Cathrines Minde; I 1912 Chathrines Minde.

Kettingskov, Lb [*kædəŋˈsgɔs, ˈnö kædəŋˌsgɔs, ˈsynə kædəŋˌsgɔs*]. Jb 1705 Kiettingskau; Dok 1731 (ChrK XI 114) Ketting- eller Swelstrup-Skou; DAtl Kettingskov; VSK Ketting-Skov; Schröder 1837 Kettingskov, Kettingholz; Gst 1857—58, Trap[1] Kettingeskov; TM Norrekettingholz, Westerkettingskov, Wester Kettingholz, Sonder Kettingskov, Mittkettingholz; TGst, Oldekop Kettingholz; Trap[4], Gst Kettingskov. — Bebyggelsen hed oprindelig Svelstrupskov og har ogsaa været kaldt Skoven, se ndfr. Kettingskov hørte tidligere (indtil 1860) til Nabosognet Ketting, 3257 (ChrK XI 118).

Knudsbjærg, Hs [ˈ*knu.s ˈbjɛʀə*]. — Efter Naturnavnet Knudsbjærg i Kettingskov.

Kobbel. Dok 1580 (ChrK XI 115) i Kabell; ChrK XII 137 udi Kobled. — Bebyggelse i Svelstrupskov ɔ: Kettingskov, maaske i Blomeskobbel, der paa Stedet ogsaa kaldes Kobbel; jfr. Naturnavnene Blomeskobbel og Kobbel i Kettingskov.

Kristinesminde, Gd. TM Christines Minde.

Lybo Landingssted, Hs. Gst 1857—58, Trap[1] Lyø Landingsted; Trap[4] Lyø (eller Lybo) Landingssted; Postadr9 Lyø Landingssted; Postadr 1936 Lyøboslanding. — Se Naturnavnet Lyboslænding i Kettingskov.

Løkkesled, Gd [*lygəsˈlæi̯*]. Dok 1680 (ChrK XII 134) ved Løgisled; Stiftsbog 1690 ved Liködsley; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Lygaardsled, Løgesled; (her?) VSK Loyegd.; ChrK XII 137 Lögitzled ɔ: Løgedsled, Løgelslei, Løüslei; TM Lykkesled. — Loyegd. paa VSK ligger lidt Vest for den nuværende Gaard Løkkesled, men hører formodentlig alligevel herhen, jfr. Formen Lygaardsled i Jb 1774. Forleddet er muligvis det ndfr. under Asserballe behandlede Naturnavn Løged, hvis nøjagtige Beliggenhed er ukendt, men som i Stiftsbog 1690 opføres under Søndermark; denne Lokalisering er ikke uforenelig med Gaardens nuværende Beliggenhed i den sydligste Del af Asserballeskovs Jorder, idet dette Areal først i nyere Tid er udskilt fra Asserballe, og den vilde passe udmærket med Beliggenheden af Loyegd. paa VSK. I Jb 1774 (og paa VSK) synes man at have opfattet anden Stavelse som udviklet af -gaards-. Senere har der fundet en Omtydning Sted til Subst. Løkke (se Indl.); Gaarden ligger ved en Vej, som fører til et Areal, der hedder Løkke, se Asserballeskov ndfr.

Myrbjærg, Gd [ˈ*myˑbjɛʀə*]. Dok 1660 (ChrK XI 115, 173) paa Myrebjerg, Myrbjerg; Oldekop Müerberg; Trap[4] Myrbjærg. — Naturnavnet Myrbjærg i Kettingskov. I Stiftsbog 1690 nævnes en Mand ved Navn Peder Myrberg.

Nørregade. ChrK XXII 96 Byens Nørregade. — Del af Asserballe By.

Perhøj [ˈ*pæ·əhöi̯*]. — Nu nedbrudt Hus. Efter Naturnavnet Perhøj i Kettingskov.

Pindesholm, forsv. Gd. Kirkeregnsk 1552 (ChrK XI 141) Pendesholm; Dok 1572 (ChrK XI 121) Pinnesholm; Dok 1580 (ChrK XI 5, 7, 121) Pendingsholm; Dok 1592 (ChrK XI 18, 37) Fredesholm; Dok 1600—1609

(ChrK XI 106) Pendingsholm; Kirkeregnsk 1619 (ChrK XI 154) Pendingsholmb; Mejer 1649 Bandixham; Danckw 1652 Bandixholm. — Gaarden blev ifl. ChrK XI 122 og 154 nedbrudt o. 1600, og dens Jorder lagt under Gammelgaard i Ketting S., 3257. Den „laa noget fra Gammelgaard i det nuværende Werthemines Jorder, hvor endnu 3 Kobler fører Navn af Øvre-, Mellem- og Nedre-Pinnesholm" (ChrK XI 122). Gaarden Fredesholm i Dok 1592 har samme Ejer som Pinnesholm og Pendingsholm i Dok 1572 og Dok 1580, og Bandixham paa Mejers Kort er placeret paa samme Sted som det nuv. Naturnavn Pindesholm. Se iøvrigt Naturnavnet Pindesholm i Vertemine ndfr.

Pomose, Hs og Mejeri. Schröder 1837 Pogmoes; Oldekop Pomose; Trap[4] Pomose. — Naturnavnet Pomose i Asserballeskov.

Raskhus. Medd. fra J. Raben 1937 Raskhus. — Nu nedbrudt Kro i Kettingskov.

Ringmose, Gd [*rɛŋsm0s*]. Gst 1857—58, Trap[1], Kok II Ringmose; ChrK XXII 96 Ringemose; TGst Ringmosegaard; Oldekop Ringemosegaard; Trap[4] Ringemosegd.; Gst Ringmose Gd.; Postadr. 1936 Ringmosegaard. — Naturnavnet Ringsmose i Asserballe.

Rosenlund, Hs [ˈ*rœ·sənˌluŋ*].

Sandhøj, Hs. ChrK XII 137 Sandhöy. — Et Naturnavn Sandhøj forekommer baade i Asserballe og Kettingskov.

Skov. Stiftsbog 1690 Schowen; Dok 1710 (ChrK XII 136) Skoven. — Andet Navn paa Asserballeskov ovfr.

Skov. Dok 1660 (ChrK XI 173), Dok 1680 (ChrK XI 173), Dok 1701 (ChrK XI 173) Skoven. — Andet Navn paa Svelstrupskov ndfr.

Slot. Dok 1701 (ChrK XI 173) paa Schloted i Skoven; ChrK XII 137 Slot. — Jfr. Naturnavnet Slotsbjærg i Kettingskov.

Smørhole, Gd. Reg 1604 Schmörhoell; Stiftsbog 1690 Smörhull; Dok 1710 (ChrK XII 137) i Smørhohl. — I Asserballeskov. Navnets Opr. fremgaar af flg. Citat fra Stiftsbog 1690: „Præsten af Nutmark har oc grund hoß samme Boende, oc schall Boenden derfor gifve til hannem noget Smör om aaret. Derfor heder det Smörhull, fordi Gaarden ligger i en hule, oc Boenden giffver Smör om aaret".

Snur-om, Gd og Hse [*snœˈrœm*]. VSK Snørom; Schröder 1837 Snurrom; Gst 1857—58, Trap[1] Snurom; ChrK XXII 96 Snorom; TGst Snurrum; Oldekop Snorum; Trap[4], Gst Snurom. — Se under Snuromsdige i Højer Flække, 3103.

Storkereden, Gd. Trap[4], Postadr 1936 Storkereden.

Svelstrupskov, Gde og Hse [*sv0ljsdɾ0bˈsgɔs*]. Dok 1572 (ChrK XI 114) Schwelstrupschow; Dok 1580 (ChrK XI 5—7, 114) Schwelstruppe-Skou, Schwelstrupp-Skov, Svelstrupskou, Svelstrupskov, Svelstrup Skov, Svulstrup-Sk., Schwelstrup, Svelstrup; Kirkeregnsk 1583—87 (ChrK XI 144) Suolstrupskou, Svelstrupskou; Dok 1601 (ChrK XI 148) Svelstrupskou; Dok 1603 (ChrK XI 148) Svelstrups Skouff; Reg 1604 Schwelstrupschou; Dok 1613 (ChrK XI 152) Suelstorp-Skouff; Mejer 1649 Swelstrup; Jb 1651 Schwolstrupholtz; Danckw 1652 Schwelstrup; Dok 1653 (ChrK XI 115) Svelstrupschov; Stiftsbog 1690 Svelstrup Schouboer; Jb 1705, Jb ældre end 1722 Schwolstrup Holtz; Dok 1731 (ChrK XI 114) Kettingeller Swelstrup-Skou; Schröder 1857 Kettingholz . . . hieß vormals Schwulstrupholz; Oldekop Kettingholz, vorm. Svelstrupskov; Trap[4] Kettingskov . . . hed i 17. Aarh. Svelstrup. — Ældre Navn paa Kettingskov. Navnet forudsætter en forsvunden Landsby Svelstrup, hvis Beliggenhed ikke kendes; Formerne hos Mejer og Danckwert (og Trap[4]) maa antages at være Fejl for Schwelstrupschou el. lign. Ifl. ChrK V 81 (1858) bruges Navnet ikke mere af Befolkningen, men er endnu paa hans Tid det officielle Navn paa Amtsstuen. Den optegnede Udtale hviler da næppe paa en ubrudt mundtlig Tradition, men er snarere en litterær Udtale af den forskrevne Form med o, u, der allerede forekommer 1580; det maa derfor antages, at Forleddet oprindelig har haft e- eller æ-Lyd. Navnet kan ikke tolkes med Sikkerhed; som en Mulighed kan anføres, at Forleddet maaske kan være et

Persontiln. glda. *Swǣl, en stærk Sideform til oldn. Svæla (LindBin, af oldn. svæla, f. „tyk Røg"); et Tiln. *Svæli indgaar vistnok i det no. Gaardn. Svelstad, 1327 Suælastodum (LindBin, NG XIV p. 143) og maaske ogsaa i det sv. Landsbynavn Svällestad, 1414 Swæliestadhum, 1417 Swællestadhum (Lundgren-Brate under Swæller).

Særmosegaard [*sæɹməs'gɷ.ɒ*]. Dok 1657 (ChrK XII 123) i Sermußgaard; ChrK XXII 96 Sermesgaard el. Sermoesgaard; Trap[4] Særmosegd.; Gst Sædmose Gd. — Naturnavnet Særmose i Asserballe.

Søndergade. ChrK XXII 96 Byens Søndergade. — Del af Asserballe By.

Sønderskov. Dok 1731 (ChrK XI 116) Sønderskoven; ChrK XII 137 Synderskoff. — Den sydl. Del af Kettingskov.

Trædholm, fsv. Hse. Reg 1604 Tredholm; Jb c. 1651 Fredholm; Dok 1660 (ChrK XI 116) 2 Kaad i Treedholm; Dok 1666 (ChrK XI 17) Træedholm; Jb 1705 Fred-Holm; Jb 1722 Tredholm; Dok 1731 (ChrK XI 116) 2 Kaadnere i Trædholm. — „Her (ɔ: i Træholm) laa tidligere tvende Huse, som ved Gaardens Oprettelse i forrige Aarh. blev afbrudte, flyttede ned i Blommeskobbel ... Her kaldes de endnu Træholm" (ChrK V 81). Naturnavnet Trædholm i Vertemine.

Tyrkiet. Nik. Andersen [*e tøʀki*]. — Andet Navn paa Asserballeskov.

Ved Egen, Hs. ChrK XII 137 ved Egen.

Vertemine, Gd [*væɹdə'ˈmi·nɔ*]. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Wertemina; DAtl Wertheminegaard; VSK Verteminde; Schröder 1837 Werthemine; Gst 1857—58 Vertemine; Trap[1] Werthemine; TGst, Oldekop Werthemine; Nik. Andersen [*vædəˈmi·nɔ*]; Trap[4] Wertemine; Gst Vertemine. — Gaarden er ifl. ChrK XI 134 oprettet 1772 af Hertug Frederik Christian den Ældre af Augustenborg, der var gift med Charlotte Amalie Vilhelmine af Pløn. Efterleddet er Kvinden. Mina, en hypokoristisk Form for Hertugindens Navn, Forleddet Adj. hty. wert „kær". Schröder meddeler en Tradition om, at Navnet er sammentrukket af „Wehrt is min Mina".

Voigtsminde, Børnehjem. Trap[4] Voigtsminde.

B. NATURNAVNE.

Asserballe.

Abildholt. (Her?) ChrK XII 111 Abbelholt. — Trænavnet Abild „Æbletræ".

Algerhøje. (Her?) Dok 1652 (ChrK XII 126) ved Algerhøye; ChrK XII 112 Algerhøie. — Den sidstanførte Form bygger sandsynligvis paa den første; det er da muligt, at Navnet er forskrevet.

Asserballe Mark [*asəbaɫə'maɹg*]. — Lille Stykke Jord, der sandsynligvis tilhører en Mand fra Asserballeskov.

Badstuemade. (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Badstumay.

Barnhøj. Dok 1649 (ChrK XII 123) Barnhøj; Stiftsbog 1690 Barnhöys agger; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Barnhøy. — Subst. Barn.

Blegebæk [*ˈbli·xbæk*]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Bligebeck; Stiftsbog 1690 Blegebeck; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Bligebeck; TM Blegebek; I 1912 Blegebæk. — Agerjord ved Skelbækken mellem Asserballe og Ketting. Bæknavnet Blegebæk i Ketting, Ketting S., 3257.

Bondesbjærg [*bɷnəs'bjɛʀə*]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Bundensbjerg; Stiftsbog 1690 Bondisberg; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Bondensbjerg; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Bondensbjerg; TM Bonnesbjerre, Bommesbjerre; I 1912 Bonnesbjerre. || Bondesmose [*bɷnəs'ˈmu·s*]. TM Bonnesmoos, Bommesmoos. — Subst. Bonde eller Mandsn. sønderjy. Bunde. Udtalen med *n* for ventet *ŋ* kan skyldes TM.

Bragsmade [*bʀaxs'maj*]. TM, I 1912 Bragsmai. — Forleddet er Slægtsnavnet Brag, Bragge, der kendes fra Egen S.: Dok 1590 (ChrK XV 16) Tordt Bragge (i Dyndved), Jb 1771—73 Jörgen Brag (i Stolbro). Jfr. Bragshave i Asserballeskov; der er ingen topografisk Forbindelse mellem de to Lokaliteter.

?Bremerholm. Stiftsbog 1690 Bremerholm; TM Brehmsholm; I 1912 Bremsholm.

Broddenhøj [ˈbʀå·nhöj]. TM Braadnhöi, Brädehoi; I 1912 Braanhøj; Guide 1922 Brandhøj (udt. Braandhøv). — Areal paa Skellet mod Asserballeskov. Forleddet er Adj. brodden „brudt", paa Als udt. *brå·n* (se Feilb. Till.); jfr. Skriveformerne af Broddenhøj i Asserballeskov ndfr. Betydningen er maaske opr. „den udgravede Høj".

Bukhøj [ˈbœghöj]. (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Büeckhöj; Stiftsbog 1690 Bockhöy; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Bockhøj; TM Bockhöi, Bakhöi; I 1912 Bokhøj. — Dyrenavnet Buk.

Bussebjærg [ɛ ˈbusəbjɛʀə]. — Vejstigning i Asserballe By. Jfr. Bussekilde i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Bytoft. Jb 1774 (ChrK XXII 93) i Bytoft.

Bøgestub [ˈby·xəsdœf]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Bygestub; Stiftsbog 1690 Bygestab; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Bygestub; TM Bygestoft; I 1912 Byggestoft.

Bønderhave [ˈˈbynə ˈˈhas·]. TM Bynnehav; I 1912 Bynnehavve.

Bønnehave. TM Bönhav.

Damsmose [dams|ˈmu·s]. TM Damsmoose. — Dam, se Indl.

Danielstoft. Stiftsbog 1690 Bag Danielßtofft.

Degnebjærg [ˈdi·nbjɛʀə]. || **Degneland.** TM Degneland. || **Degneled.** Jb 1774 (ChrK XXII 95) Degneled.

Dyrhøj [ˈdy·əhöj]. Stiftsbog 1690 Paa Düerhoj; TM Dyrhöi, Dyrhoi; I 1912 Dyrhoj.

?Elbjærg. TM Ollebjerg; I 1912 Elbjerg; I 1923 Olebjerg, Olesbjerg.

Eskebjærg. TM Eskebjerg. || **Eskebæk.** TM Eskebek; I 1912 Eskebæk. || **Eskemose** [ˈæsgəmœs]. Stiftsbog 1690 Eschemoße; TM Eskemoos; I 1912 Eskemos. — Trænavnet Esk „Ask".

Folehessel [ˈfu·lhæsəl, ˈfu·hæsəl]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Falheßel; Dok 1710 (ChrK XII 136) Fulhessel; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Fuulhæßel; TM Fuhlhessel, Sullherfel, Suhlherfel, Suhlhessel; I 1912 Fuhlhessel; Gst Fuglhessel. — Skov.

?Freredshøj. Dok 1649 (ChrK XII 123) Freritzhøj; Stiftsbog 1690 paa Freredshöy, Friderißhoj; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Freritzhøy. — Maaske i Asserballeskov.

?Fællesgaard. (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Fiælletzgaard.

Følhave. I 1912 Følhav.

Gaardbugt [ˈgœ·vbɔst]. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Gaardebogt; TM Gaardbovt; I 1912 Gaardbugt. — Et Stykke Agerjord ved en svag Bøjning af Vejen Asserballe—Asserballeskov; jfr. Gartnersbugt ndfr. Gaard i Betydn. „Gærde", se Indl. Jfr. under Gaardbugtroj i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Gaasehjørne. (Her?) Jb 1774 (ChrK XXII 95) Gaas Jørn.

Gadefløj [ˈgə·flöj]. — Gadekæret i Asserballe By. || **Gadekær.** Jb 1774 (ChrK XXII 86) i Gadekjær; TM Gadekjär; I 1912 Gadekjær. — Areal. Gade, se Indl.

Gartnersbugt [ɛ ˈgå·ɬnəs ˈbɔst]. — Sted Øst for Asserballe By, hvor tre Veje mødes. Navnet er muligvis dannet som et Sidestykke til Gaardbugt ovfr.

Gravsbjærg [gʀɑəsbjɛʀə]. TM Gausbjerg, Gansbjerre; I 1912 Gonsbjerre; I 1923 Gravsbjerg. — Bakke ved Smørgrav ndfr.

Gøgeroj. Dok 1649 (ChrK XII 123) Gøgrøj; Stiftsbog 1690 paa Göggeröy, Göggeröd; Dok 1710 (ChrK XII 136) i Gøgerøy. — Eng. Maaske af Fuglenavnet Gøg.

Haglbjærg [ˈhɔs·lbjœiə]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Haffvelbjerg; Stiftsbog 1690 paa Haffvelberg; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Hauelbjerg; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Hagelbjerg; TM Hovlbjerre; I 1912 Haglbjerg. — Høj Bakke NØ. for Byen. Navnet er identisk med Herredsnavnet Hovlbjærg (VJb Haghælbiærghæreth). Forleddet synes at være Subst. Hagl, maaske i en opr. Bet. „lille Sten". Jfr. det no. Gdn. Haglerud (NG I p. 387).

Haresten. Dok 1649 (ChrK XII 123) Harsteen; Stiftsbog 1690 Haresteen; Dok 1710 (ChrK XII 136) har Steen. — Dyrenavnet Hare.

Have. TM Hav, Have. — Have, se Indl.

Hermans Rynde. Stiftsbog 1690 It Stücke Greß kaldiß Hermenß Rönd. — Et Subst. *Rynd(e), maaske laant fra nty. Rönn, Rünn „Vandrende".

Holm. TM, I 1912 Holm. || **Holmehave** [ˈ⌜hɔl̥m ˈ⌜has·]. TM, I 1912 Holmhav. — Holm, se Indl.

Husbytoft. Dok 1649 (ChrK XII 123) Husbytofft; Stiftsbog 1690 paa Hußbytofft, Hußbüj Toft; Dok 1710 (ChrK XII 136) Husbütoft; TM Stor-, Lil Huusbytoft; I 1912 Husbytoft. — Areal ca. 1 km. Sydøst for Byen ved Vejen til Asserballeskov. En forsvunden Landsby Husby kendes ikke fra Asserballe S., men det kan maaske tænkes, at en Del af Landsbyen har været kaldt Husbyen. Jfr. Bytoft ovfr. og Kaadtoft ndfr.

Hussted [ɛ ⌜hɷsdæj̥]. TM, I 1912 Hussted. — To Lokaliteter. Subst. Hussted „sted, hvor et hus har stået" (Feilb.).

Hvidsbjærg [ˈvi.s ˈbjɛʀə]. — Vejstykke, der ifl. Opt. 1936 har Navn efter en Ejer der hed Hvid.

Hælde [ɛ ⌜hæl̥·]. TM Held. — Skraaning. || **Hældespjæld.** Stiftsbog 1690 Heldspield; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Hieldspiold. — Hælde, se Indl.

Høgebjærg [⌜hy·xəbjɛʀə, ⌜hyxəbjɛʀə]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Hygebierg; Mejer 1649 Hügelberg; Stiftsbog 1690 paa Hygeberg; Dok 1710 (ChrK XII 136) Hügebjerg; Jb 1774 (ChrK XXII 86) Hygebjerg; VSK Hugelberg; Schröder 1837 der Hügelberg; Gst 1857—58, Trap[1] Høgebjerg; TM Hügelberg, Hügeberg, Sönder Hygebjerg; Oldekop Hügeberg (Höibjerg), Hygeberg; I 1912 Hygebjerre, Hygebjerg; Trap[4], Gst Høgebjærg. || Lange-Høgebjærg [ˈlaŋ· ˈhyxəbjɛɹə]. TM Lang Hygebjerg; I 1912 Langhygebjerg. || **Høgeholt.** ChrK XII 111 Hygeholt. — Fuglenavnet Høg.

Jensesager. TM Jensesager; (her?) I 1912 Indsager; I 1923 Jenseager eller Jensesager.

Kaadnerhave. TM, I 1912 Kaadnerhav. || **Kaadnerland.** Jb 1774 (ChrK XII 86) til Kaadnerlandet. — Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kaadshøj [kå·shöj̥]. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Kaashøy. — Areal lige ved Byen. || Kaadshøj Led [kå·səˈlæj̥]. Stiftsbog 1690 Ved Karhöiß Led; TM Kaaselei; I 1923 Kaaselej (ved Korsvejen). — Leddet ved Kaadshøj. || ?**Kaadtoft.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Kortofft; Stiftsbog 1690 Kaartofft; Dok 1710 (ChrK XII 136) Kaartoft. — Maaske Subst. sønderjy. Kaad „hus med jord" (Feilb. under Kod) eller det dermed identiske Slægtnavn. Der er ingen topografisk Forbindelse mellem Kaadshøj og Kaadtoft.

Kalvehave. TM, I 1912 Kalhav.

Karlsmose [⌜kal̥smɷs]. TM Stor-, Lil Karlsmoos; I 1912 Lille og Store Karlsmos. — Mandsn. Karl eller glda. Kalf, sønderjy. Kalle.

Kattesund [kadˈso.ŋ]. — Lavtliggende Areal lige ved Byen. Se under Kattesund i Sarup, Lysabild S., 3252.

Knudshave [knu.sˈ⌜has·]. — Efter en tidligere Ejer. Kaldes ogsaa Hælde, se ovfr.

Krogager. Stiftsbog 1690 Krog Agger. — Krog, se Indl.

Kyllistoft. Dok 1649 (ChrK XII 123) Kyllitztofft; Stiftsbog 1690 Kylis tofft; Dok 1710 (ChrK XII 136) Külistoft. — I Nørremark.

Kærneholm [⌜k̥ænhɔl̥m]. Stiftsbog 1690 Ved Kiernholm; TM Kjärnholm; I 1912 Kjernholm. — Agerjord mellem to Engstykker. Antagelig Subst. (Korn-) Kærne. En fjernere Mulighed er Subst. Kærn, en Sideform til Kær, jfr. Kærn i Roager S., 3084.

Langesdam. Jb 1774 (ChrK XXII 86) i Langes Damm; TM, I 1912 Langesdam. — Formodentlig Slægtsnavnet Lange.

Langtoft [⌜laŋtɔst]. (Her?) $^{24}/_{3}$ 1350 (ChrK XXII 87) Langstoft; Dok 1649 (ChrK XII 123), Stiftsbog 1690 Langtofft; Dok 1710 (ChrK XII 136), TM, I 1912 Langtoft.

Lavsled. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Lavsled. — Mandsn. sønderjy. Lave (Kok II p. 34).

Ledbjærg (Her?) Jb 1774 (ChrK XXII 95) Leibjerg.

Lerbæk. Dok 1649 (ChrK XII 123) Lærbeck; Stiftsbog 1690, Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Leerbeck. || **Lerpold.** (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Lærpand; TM, I 1912 Leerpold.

Lillebøge. TM Lil Löge, Lil Böge; I 1912 Lille Bøge. || **Lilletoft.** Stiftsbog 1690 j L.tofft.

Lyng [*ɛ lǫŋ*]. Jb 1774 (ChrK XXII 86) paa Løng, hans Løngskift; TM Löng; I 1912 Lyng. — Mose.

Lysmose. Jb 1774 (ChrK XXII 95), TM Lysmoos; I 1912 Lysmose, Lysmos. — Se under Lysmose i Mommark, Lysabild S., 3252.

Løged. Dok 1649 (ChrK XII 123) Indløget, Oddlögit, Mitlögit; Stiftsbog 1690 Paa Löget, Jnder-, Mit-, Underlöget; Dok 1710 (ChrK XII 136) inder løget, mit löget, Uderløget; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Løget. || Løgedsager. Dok 1649 (ChrK XII 123) Lögitzager. || Løgedsdel. Dok 1649 (ChrK XII 123) Lögitzdeel. — De i Stiftsbog 1690 nævnte Lokaliteter opføres under Søndermark; om Beliggenheden se iøvrigt under Gaardnavnet Løkkesled ovfr. Navnet maa sammenstilles med det af Steenstrup i Indledende Studier p. 81 behandlede Landsby- og Skovnavn Løjet, f. Eks. Landsbynavnet Løjet i Stokkemarke S., Lollands Sønder-Herred, 725, (1620 Løgidt); til Steenstrups Eksempler kan føjes den forsvundne Landsby Løget, Vejle Kbst., 2252 ($^{30}/_{5}$ 1484 Løget Mark). Forleddet er sandsynligvis Plantenavnet Løg, Efterleddet -ved, se Indl. Formerne i Dok 1710 viser, at Ind- og Odd- i Dok 1649 er Fejl for Inder- og Uder-, og at Under- i Stiftsbog 1690 er Fejl for Uder-.

Løkke. Stiftsbog 1690, Dok 1710 (ChrK XII 136) i Lycken. — I Vestermark. || **Løkkesbæk** [*lygəsˈbæk*]. TM Löggesbek, Löggerbek; I 1912 Løkkesbæk. — I Søndermark. Skriveformerne i TM kunde tyde paa, at der foreligger Omtydning fra det ovfr. anførte Løged til det alm. Løkke, se Indl.

Meldam. (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Meldam. || **Meldynge.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Meldynge, Meldønge; Stiftsbog 1690 Mellem Düngge, Meldynge, Mellemdynge; Dok 1710 (ChrK XII 136) Meldønge. — Ifl. Stiftsbog 1690 „Høe-Grund" i Vestermark. Jfr. Dønger i Tandslet, Tandslet S., 3253. Forleddet er glda. (i)mællæ, jy. Mel-, „Mellem-".

Midthave. TM Midhav; I 1912 Midthav. || **Midtstykke** [*ˈmɛdsdyk, ˈmɛdˌˈsdyk*]. TM Midstyk; I 1912 Midtstyk, Midstykke. — To Lokaliteter.

Morhøj [*ˈmu·vhöj*]. Stiftsbog 1690 Moerhöiß Krog; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Mohrhøy; TM Moorhöi, Lil Moorhöi; I 1912 Moorhoj. — Maaske Kvindenavnet glda. Möthær.

Mose. TM Moos.

Munkegaardsmark. Dok 1606 (ChrK VIII 99) vdi Gardmarken vdi Munckegaards fang; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Mongaards Mark; ChrK XXII 96 Munkesmark. — Efter den forsvundne Gaard Munkegaard i Ketting S., 3257. Jfr. Munkegaardsmark i Vertemine ndfr.

Mølleager [*ˈmǫlaxə*]. TM Mölager; I 1912 Mølager. || **Møllebæk** [*ˈmǫlbæk*]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Mølbæk; Stiftsbog 1690 Mölbeck; ChrK XII 111 Mølbeck el. Mylbeck; TM Mölbek; I 1912 Mølbæk. || **Møllehøj** [*ˈmǫlhöj*]. Jb 1774 (ChrK XXII 86) Mølhøy; TM Mölhöi, Mölhoi; I 1912 Molhoj. — Her har ifl. Opt. 1936 staaet en Vejrmølle.

Nederbjærg. TM Nedbjerre. || **Nederhave.** TM Nedhav.

?Nørrebjærg. I 1912 Norbjerre. || **Nørregaard.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Nörgaard. || **Nørrehave.** TM Nörhav; I 1912 Nørhave. || **Nørremark.** Stiftsbog 1690 Nörre Mark, Den Nörre Marck; Dok 1710 (ChrK XII 136) Nørremarck; Jb 1774 (ChrK XXII 91) i Nørremark.

Opholdsmade [*ɛ ˈœbhœlsˌmaj*]. TM Opfoldsmai; I 1923 Opholdsmaj. — Subst. jy. Ophold „Aftægt".

Overhave. TM Overhav.

Paaholm [*ˈpœ·hʌlm*]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Paaholm; TM Podholm; I 1912 Pooholm. — Subst. glda. pā „Paafugl", jfr. Paaeng i V.-Vedsted S., 2708, eller Subst. Pugge „Frø", jfr. Pomose i Asserballeskov ndfr.

Petersminde. TM Petersminde. — Eng.

Pilhave [*ˈpi·thaə*]. Stiftsbog 1690 Pielhau; Jb 1774 (ChrK XXII 87)

Piilhave; TM Piilhav; I 1912 Pylhav. || Lille-Pilhave [ˈlįl· ˈ⌜pi·ɫhas]. TM Lil Piilhav.

Præsteland. Dok 1649 (ChrK XII 123) Præstland; Stiftsbog 1690 Præsteland; TM Prasteland.

Raahøj. TM Raahöi; I 1912 Rohoj. — Støder op til Raahøj i Asserballeskov, s. d.

Rakkerled. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Rakkerled.

Rammes Haglbjærg [ʀaməs ˈhå·ɫbjæɹə, ⌜hɔsɫbjɛʀə]. TM, I 1912 Rammeshovlbjerre. — Agerjord ved Haglbjærg ovfr. Maaske en Omdannelse af Remersbjærg ndfr., der ifl. Stiftsbog 1690 ligger i Nørremark ligesom Hovlbjærg.

Ravnhøj [⌜ʀasnhöį]. (Her?) I 1912 Ranhoj, Ravhoj. — Støder op til Raahøj ovfr. og formodentlig Fejl for dette Navn fremkaldt ved Fejllæsning af en skriftlig Kilde.

Remersbjærg. Dok 1649 (ChrK XII 123) Remersbjerg; Stiftsbog 1690 Remersberg; Dok 1710 (ChrK XII 136) Remersbjerg. — Forleddet er sandsynligvis Mandsn. glda. Rēmar, der forekommer nogle Gange i da. middelalderlige Kilder, navnlig paa Sjælland (f. Eks. $^2/_1$ 1364 Claus Remersß; Skovkloster Regnsk. 1467 Remær), og som kan sammenstilles med glsv. Remar, Gen. -rs (se Lundgren-Brate under Redhmar) og med oldn. Hreiðmarr.

Rentebjærg. Dok 1649 (ChrK XII 123) Rentbjerg, Rentbjergs Ager; ChrK XII 111 Renetsberg.

?**Reshøj.** Stiftsbog 1690 Pa Reeßhöt. — Jfr. under Rejshøj i Spandet S., 3083.

Ringsmose. (Her?) Stiftsbog 1690 Ved Rigmoß; TM Ringsmoose; I 1912 Ringsmose. — Maaske Gen. af Subst. Ring.

Rugkobbel. TM Rovkoppel; I 1923 Rovkobbel (Rug-).

Ruskager [⌜ʀɷsgaxə]. TM, I 1912 Ruskager.

Rydekobbel. I 1912 Rykobbel. — Ryde, se Indl.

Sand. Dok 1649 (ChrK XII 123) Sandet; Stiftsbog 1690 paa Sand; Dok 1710 (ChrK XII 136) Sand. || **Sandhøj.** Stiftsbog 1690 Ved Sandhoj; (her?) Jb 1774 (ChrK XXII 95) Sandhøy. || **Sandsager.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Sandsager.

Sibbeshave. Stiftsbog 1690 Sippishaffve, Sippeß Haue; Dok 1710 (ChrK XII 136) Sippedshaue; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Sipes Have; TM, I 1912 Sebbeshav. — Støder op mod Ketting og Almsted Mark og er formodentlig samme Navn som Sibbeshave i Ketting, Ketting S., 3257, s. d.

Sildhøj [⌜siɫhöį]. Dok 1649 (ChrK XII 123) ved Silhøj; Dok 1710 (ChrK XII 136) Sildhøy; Jb 1774 (ChrK XXII 94) paa Silhøy. — Agerjord ved Siden af et Moseareal Nord for Byen. Forleddet er maaske det samme som i Sildsø i Ø.-Løgum, Ø.-Løgum S., 3204, s. d. En anden Mulighed er Mandsn. glda. *Silli, glsv. Sille, der formodes at indgaa i det oftere forekommende Landsbynavn Sillerup.

Skanæs. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Skanæs.

Skovmose. TM Skovmoos.

Skrevensten [⌜sgʀös.nsdɛn]. Dok 1649 (ChrK XII 126) Skreffensteen; Stiftsbog 1690 Skrefvensteen, Schreeffen Stieen; Dok 1710 (ChrK XII 136) Skrevensteen; TM Skrörnsteen, Skrövnsteen; I 1912 Skrøvnsten. — Skønt Opt. 1936 oplyser, at der ikke findes nogen stor Sten paa Marken, maa det formodes, at Navnet hidrører fra en Sten med Skrifttegn; jfr. Gaardnavnet Skrevensten i Løjt S., 3211.

Slethøj. Dok 1649 (ChrK XII 123) Slethøj; Stiftsbog 1690, Dok 1710 (ChrK XII 136) Slethöy. — Formodentlig Adj. slet, maaske i Betydn. „uden Bevoksning".

Slovsmose. I 1912 Slovsmose.

Smediebjærg [ɛ ⌜smiʀəbjɛʀə]. — Bakke paa Vejen gennem Asserballe By.

Smørgrav [ɛ ⌜smö.gʀas]. I 1912 Smørgrav. || **Smørpyt.** Stiftsbog 1690 Ved schmörpöt; ChrK XII 111 Schmørpøl. — Da Smørgrav ligger lige Øst for Byen, medens Smørpyt ifl. Stiftsbog 1690 ligger i Nørremark (enten i Asserballe eller Asserballeskov), er de to Lokaliteter næppe identiske. Ved

Smørpyt kunde der være Forbindelse med Gaardnavnet Smørhole, se ovfr., derimod ikke ved Smørgrav. Om Smør- i Naturnavne se iøvrigt under Smørpyt i Hviding S., 3085.

Snarkær. Stiftsbog 1690 Schnar Kier Agerß Stucke, Schnar Kiersti; TM Snarkjär; I 1912 Snarkær. — Se under Snareblok i Roager S., 3084, og Snareved i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Sortbjærg [ˈ*su·əbjɛrə*, *su·vdbjælə*]. TM, I 1912 Sortbjerre.

Stendøbbel [ˈ*sdɛndøfəl*]. TM Steendüffel; I 1912 Stendøffel.

Stykke. Dok 1649 (ChrK XII 123) Tofften paa styckerne.

Stærkær [ˈ*sdækæ*]. Stiftsbog 1690 Ved Sterkier; TM Stärkjär, Nörkjär; I 1912 Stækkær. || Stærkærs Made [ˈ*sdækæs ˌmaj*]. — Plantenavnet Stær „Carex"; Opt. 1936 oplyser: „Navn efter Stærgræs".

Stætteskifte [ˈˈ*sdɛ·dˌsgjyst*, ˈ*sdɛ·dsgyst*]. TM Steetskyvt; I 1912 Stetskyvt. — „Her var før en Sti med Stente" (Opt. 1936). Subst. jy. Stætte „Stente".

Svinkelagre [*svɛŋəlˈɑ·xə*]. TM Swinkelager; I 1912 Svinkelager. — Antagelig et Subst. *Svinkel til Verbet jy. svinke „gynge, svinge, krumme sig, bugte sig" (Feilb.), æda. svinke „svinge, svaje" (Kalkar). Hvis Udtalen repræsenterer den opr. Form, kan Forleddet være Subst. Svingle „bom på en vej til at dreje for eller fra" (Feilb. fra Vendsyssel); dette Ord forekommer ofte i Stednavne, jfr. f. Eks. Hugo Matthiessen, Gamle Gader p. 33.

?**Syrled** [ˈ*sy·ilə*]. TM Syrle. — Areal ved Vejen Asserballe—Asserballeskov. Maaske samme Forled som i Syrmade ndfr. Der er dog ingen topografisk Sammenhæng hermed. || **Syrmade** [ˈ*sy·maj*]. Dok 1649 (ChrK XII 123), Stiftsbog 1690 Syrmay; TM Syrmai; I 1912 Syrnmaj; I 1923 Symaj, d. v. s. Søeng. — Tolkningsforsøget i I 1923 er næppe heldigt, da de gamle Kilder har -r-. Snarere af Plantenavnet Syre „Rumex acetosa".

Særmose [ˈ*sæ·mɑs*]. Stiftsbog 1690 Seermoß; TM Sädmoos, Südmoos, Sädmoosstyk, Südmoosstyk; I 1912 Sæmos. — Navnet kunde være dannet som en Analogi til det hyppigt forekommende Særmærke, Særmark „Ejendom el. Jordstykke udenfor Fællesskabet". Jfr. Gaardnavnet Særmosegaard ovfr.

Søftebjærg. (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Soutebjerg; Stiftsbog 1690 Söfftebeerg, Söfftebergs agger; Dok 1710 (ChrK XII 136) Søfftebjerg, Søfftebjergs Ager; TM Stor-, Lil Sövtbjerre; I 1912 Store Søvtbjerre.

Søndermark. Stiftsbog 1690 Söndermark; Dok 1710 (ChrK XII 136) Sündermarck; TM Söndermark; I 1912 Synnermark.

Terkelsmose. (Her?) Dok 1649 (ChrK XII 123) Terkildsmose.

?**Tikkelryde** [*tɛgəlˈʀy·*]. TM Steggelry, Teggelag; I 1912 Steggelry.

Tostrup Made. Dok 1649 (ChrK XII 123) Tostrupmay; Stiftsbog 1690 Tosterup may; Dok 1710 (ChrK XII 136) Taastrupmay; TM Tostrupmaj, Toftrupmaj; I 1912 Tostrupmaj. — Ved Skellet mod Almsted. Navnet synes at forudsætte en fsv. Landsby Tostrup, hvis Forled kan være Mandsn. glda. Tosti.

Transager [*tʀaŋsˈɑ·xə*]. Dok 1649 (ChrK XII 123) Lild-, Stor Dratzager; Stiftsbog 1690 Dranß Agger, liden-, Store Dranßagger; Dok 1710 (ChrK XII 136) Liden-, Strore Drantzager; TM, I 1912 Transager. — Se Transbjærg i Svejrup, Felsted S., 3224.

Trehuk. TM Trihuk. — Se Trehuk i Kollund, Bov S., 3271.

De tre Led [*di ˈtʀy. ˈˈlæj·*]. — Agerjord; [*tʀy.*] er paa Als den alm. Neutrumsform af Talordet tre.

Trosmose. TM Trosmoos; I 1912 Traasmos; (her?) Ussing, Det gl. Als p. 226 Thorsmose.

Tuemose [ˈ*tu·mɑs*]. TM Thumoos; I 1912 Thumose, Thumos. — Snarest Subst. Tue.

Uderdam. Stiftsbog 1690 mellem Uderdam; Dok 1710 (ChrK XII 136) ved Underdam. || **Uderhave.** TM, I 1912 Urrehav. — Komparativen jy. udre „ydre".

Uderstmark [*dæŋ ˈØʀəsd ˈma.ig*]. — Superlativen jy. uderst „yderst".

?**Vad.** Stiftsbog 1690 Woj. — Vad, se Indl.

?Vejbjærg. TM Waigbjerre, Weigbjerre, Teigbjerre; I 1912 Vejgbjerre.
Vestermark. Stiftsbog 1690 væster Mark, Westermarck; Jb 1774 (ChrK XXII 91) i Vestermark; TM Westermark. || **Vestertoft.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Westertofft.
Viemose [ˈ*vimœs*]. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Viemoße; TM Wimoos; I 1912 Wimose. — Plantenavnet Vidie „Pil".
Vraabæk [ˈ*vʀœ·lɛx*]. TM Wraabek; I 1912 Vaabæk; I 1923 Vraabæk. — Da Stedet ligger ved Blegebæk ovfr., er Efterleddet sandsynligvis Bæk; Udtaleformen kan skyldes Fejllæsning af TM. Forleddet er Vraa, se Indl.; Marken støder op til Vraa i Ketting, Ketting S., 3257.
Østermark [ˈ*ösdəˌmaɹg*]. TM Oestermark.

Asserballeskov.

Bislag. TM Bislag. — Se under Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.
Bjærghave. TM, I 1912 Bjerghave.
Bokrig [*bɔ*ˈ*kʀi.x*]. TM, I 1912 Bokrig. — Stort Stykke Agerjord.
Bragshave [*bʀaxs*ˈˈ*has·*]. — Se Bragsmade i Asserballe.
Broddenhøj. TM Broddenhöi; I 1912 Braanhøi. — Støder op til Broddenhøj i Asserballe, s. d.
Burrehøj. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Buurhøy; TM Burrehöi, Burrehoisweg, Burrhoisweg. — Maaske af Plantenavnet Burre „Lappa".
Degnetoft. Jb 1774 (ChrK XXII 91) paa Degnetoft; TM Degnetoft, Degentoft; I 1912 Degnetoft.
Egetoft [ˈ*i·xətɔst*]. Stiftsbog 1690 Ved Egetofft, Egetoft, Jgetofften; Dok 1710 (ChrK XII 137) Igetoft; TM Egetoft. — Lille Skov.
Espholm [ˈ*æsbhɔl̥m*]. Reg 1604 Eßbholm; TM, I 1912 Espholm. — Trænavnet sønderjy. Esp „Asp".
Folehessel Have [ˈ*fu·l̥hæsəl̥*]. TM Fuglehesselhave; I 1912 Hudehasselhave. — Støder op til Folehessel i Asserballe.
Fælledsmade [*ɛ* ˈ*fɛ·l̥əsˌmaj*]. TM Telledmai, Felledmai; I 1912 Telledmai; I 1923 Felledmaj, Udt. Fellemaj. — „Har en Gang været fælles Eng" (I 1923). Fælled, se Indl.
Gammelhave [*ɛ* ˈ*gaməl̥*ˌˈ*has·*]. TM Gammelhave.
Gramsmose. TM Gramswiese, Grumswiese; I 1912 Gramsmose. || Gramsmosevej [ˈ*gʀamsmɔsˌvæj*]. — Mandsn. glda. Gram eller det i Sønderjylland almindelige Slægtsnavn Gram (identisk med Sognenavnet, 3061).
Græskobbel [*ɛ* ˈ*grɛ·skɔfəl̥*]. Dok 1700 (ChrK XII 132) i Græßkoffel; Dok 1710 (ChrK XII 137) Græßkobbel; Trap[1], Kok II Græskobbel; TM Gräskoppel, Grüdkoppel; I 1912 Græs Kobbel; Trap[4], Gst Græskobbel. — Skov.
Harbos Kobbel [ˈ*haʀəbəs* ˈ*kɔfəl̥*]. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Harboes Kobbel; TM Harpeskoppel, Hurgeskoppel; I 1912 Hasperkobbel; I 1923 Harboskobbel. — Agerjord. der ifl. Opt. 1936 tidligere har været Skov. Slægtsnavnet Harboe; i Jb 1774 nævnes Christian Harboe, Kaadner i Asserballe (ChrK XXII 92).
Have. TM Have, Hav.
Havretoft. Dok 1649 (ChrK XII 123) Haffrtofft; Stiftsbog 1690 Haffvertofften.
Havvej. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Hav Veien.
Hesselbrinke. TM Hesselbryeke, Hesselbrynke; I 1912 Hasselbrynke. — Plantenavnet Hessel „Hassel".
Hjørne. TM Hjörne.
Hogenholt. Dok 1710 (ChrK XII 137) nedenfor Hogenholt; TM Hogenholt, Hagenholt; TM Hogenholt, Hagenholt, Hogenholk; I 1923 Hoggenholt. — Da Husnavnet Hogenholt ovfr. udtales med langt *œ·*, er Forleddet snarest Mandsn. glda. Häkun (Gen. -ar), jfr. Hagenholt i Brunde, Rise S., 3212. Formen i I 1923 kunde imidlertid tyde paa en Udtale med kort Vokal; hvis denne Form er rigtig, maa Forleddet tolkes som Partc. af Verbet hugge.
Holm. (Her?) Jb 1774 (ChrK XXII 86) i Holm. || **Holmager.** Stiftsbog

1690 Holm Ager. || **Holmskifte.** Stiftsbog 1690 1 Stücke Gräß kaldeß Holmschifft sunden Ved Egetofft. — Holm, se Indl.

Holt [ɛ *hɔl̥d*]. (Her?) Reg 1604 Atzerballigholtt; Jb 1774 (Chr XXII 95) det nederste Holt; TM, I 1912 Holdt. — Agerjord ved Skoven Oleskobbel. Holt, se Indl.

Hustoft. TM Huustoft.

Høneborg. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Hønburg; TM Hönborg; I 1912 Hønborg. — Maaske opr. et Husnavn.

Inderhave. TM Indrehave.

Jeppeshave. TM Jeppes Have, Jeppeshave.

Kallesbjærg [*kaləsˈbjɛrə*]. — Bakke paa en Vej. Mandsn. sønderjy. Kalle (Kok II p. 30).

Kalvemose. TM Kalvemose. || **Kalvesned.** Jb 1774 (ChrK XXII 95) Kalsned.

Karens Hjørne [ˈka·ɨnsˌˈjön·].

Karlshøj [ˈkaɪ̯lshöj]. Stiftsbog 1690 Kalffshöy; Dok 1710 (ChrK XII 137) paa Karlßhøj; Jb 1774 (ChrK XXII 89) ved Kalshøy; ChrK XII 111 Kalffshøi el. Karlshøi; TM Karlshöi; I 1912 Karlshøi, Carlshøi. — Da Formen i Jb 1774 viser en Udtale uden r, maa de yngre Former med r være uoprindelige; formodentlig beror de paa en Associering med det nu alm. Mandsn. Karl der udtales med r. Da Formen Karls- allerede optræder 1685 (se under Bebyggelsesnavnet Karlshøj), er det imidlertid uvist, om det opr. Forled er Mandsn. glda. Kalf eller Karl. Der er ingen topografisk Sammenhæng med Kallesbjærg ovfr.

Kildemose [ɛ ˈkælmœs]. TM Kildemose; I 1912 Kildemos. || **Kildevældshave.** TM Kildeväldshave; I 1912 Kildevædshave.

Klostergaard [ˈklɔsdəgɔ]. TM, I 1912 Klostergaard.

Kløft. TM Klöft; I 1912 Kløft. — Kløft, se Indl.

Kobbel. Dok 1649 (ChrK XII 123) Kaabbel; Dok 1700 (ChrK XII 132) Koffled. — Muligvis identisk med Oleskobbel ndfr. || **Kobbelgaard.** Jb 1774 (ChrK XXII 95) Ved Kobbelgaarden.

Korsled. TM Korsled.

Kræmmershave. TM Krämershave.

Kæmpehøj. TM Kampehöi, Hampehöi; I 1923 Kæmpehøj.

Laaddenhave. TM Loddenhave.

Langhave. TM Langhave. || **Langhøj** [ˈsyŋə ˈˈlaŋhöj, ˈnölaŋhöj, ˈɔsə ˌlaŋhöj, ˈnæ· ˌlaŋhöj]. TM Langhöi; I 1912 Langhøi.

Lavsestoft [ˈˈlasəsəsˌtɔst]. TM, I 1912 Lauses Toft. — Af Mandsn. Lavs, Laves, der kendes fra Sjælland (her i Reglen skrevet Lars) og Nørrejylland (se Feilb. under Lavst), og som er udviklet af Laurentius.

Ledbjærg. TM, I 1912 Ledbjerg.

Lillehave [ɛ ˈlilˌˈhas·]. TM Lillehave.

Loftskov. TM Lautskov, Luntskov; I 1912 Lovtskov. — Se under Loftlund i Roager S., 3084.

Løkker [ɛ ˈlygə]. Dok 1710 (ChrK XII 136) i lücke. — Løkke, se Indl.

Midthave [ˈmɛd ˈˈhas·].

Mosemade [ɛ ˈmu·smaɪ̯]. TM Mosemai.

Myrbjærg [ˈmy·bjɛrə]. Oldekop Müerberg. — Høj. Subst. jy. Myrebjærg „Myretue".

Møllebjærg [ɛ ˈmœlbjɛrə]. || **Mølletoft.** TM Mölletoft, Mölletof.

Nederhave [ˈnæ· ˈˈhas·]. TM Neder Have. || **Nedertoft** [ɛ ˈnæ·ˌtɔst]. TM Neder Toft, Nedertoft.

?**Nusbugge,** Skov. $^{24}/_{7}$ 1343 (1575, ChrK XXII 8—9) Nusbugge (el. Nusbusse). — Ligger maaske i Notmark S., 3259.

Nyhave. TM Nyhave, Nyhaves.

Nørrehave. TM Nörrehave. || **Nørreskovs.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Norskoffuis; Stiftsbog 1690 paa Nörreschovs; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Nørskaues; Jb 1774 (ChrK XXII 87) den nørre Skov. — En elliptisk Genitiv med Betydn. „Jord, der tilhører den nordl. Del af Asserballeskov". Jfr. Sønderskovs ndfr. || Nørreskovs Made. Stiftsbog 1690 Nörreschoffsmay.

Oleskobbel [ˈu·ɫəs ˈkɔfəɫ]. Jb 1651 Ollufs Koppel; Stiftsbog 1690 Oluffß Kobbell; Reg 1700 Oluffs Coppel, Oluffes Coppel; Jb ældre end 1722 Ollufs Kuppel; Jb 1722 Oluf Kuppel; Jb c. 1730 Olufskuppel; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Ohles Kobbel; Schröder 1837 der Oleskoppel; Gst 1857—58, Trap[1] Oleskobbel; Oldekop Oleskoppel; I 1912 Oles Kobbel; Trap[4], Gst Oleskobbel. — Skov. Mandsn. Oluf.

Overhave [ˈɔsə ˈˀhɑs·]. TM Over Have, Overhave. || **Overtoft** [ɛ ˈɔsəˌtɔst].

Perhøj. TM Peerhöi; I 1912 Pærhøi. — Jfr. Naturnavnet Pergaard i Kassø, Hjordkær S., 3213, og Landsbynavnet Perbøl i Bjolderup S., 3214.

Pindesholm. TM Piinsholm, Pindholm; I 1912 Pindsholm. — Støder op til Pindesholm i Vertemine, s. d.

Pokkershave. TM, I 1912 Pokkershave.

Pomose [p0ˈˀmu·s]. Stiftsbog 1690 östen Pomoße; Jb 1774 (ChrK XXII 93) i Poemose; ChrK XII 111, TM Pogmose; I 1912 Pomose. || Pomose Made [p0ˈˀmu·smaj]. — Maaske Dyrenavnet Pugge „Frø“ (se ODS med Henvisn.).

Raahøj [ʀɔ·höj]. Stiftsbog 1690 Vdi Rahöiß Nabe 1 Stycke Enggrundt; ChrK XII 112 Rahøi el. Rohøi; TM Rohöi; I 1912 Rohøi. — Skønt Stedet nu ligger ved Skellet mod Asserballe, kan Navnet ikke tolkes af Subst. Raa i Betydn. „Grænsepæl“, da Asserballeskov i 17. Aarh. maa antages at have bestaaet af nogle faa Udflyttergaarde og -huse, hvis Jorder næppe har været skarpt afgrænsede mod den egentlige Landsbys. Forleddet er snarest Dyrenavnet Raa. Rahöiß Nabe i Stiftsbog 1690 staar maaske for -Snabe, se Indl.; da det drejer sig om Enggrund, er denne Mulighed at foretrække for -Nabbe, se Indl.

Ravnholt. TM, I 1912 Ravnholdt. — Fuglenavnet Ravn.

Roj. TM, I 1912 Roi. — Roj, se Indl.

Ryde [ɛ ˈʀy·]. TM Rye. — Lille Skov. Ryde, se Indl.

Rønnedam. Jb 1774 (ChrK XXII 88) i den nørre Skovs Rønne-Dam, Rønne Dam; TM Röndam; I 1912 Røndam. — Formodentlig af det oftere forekommende Subst. *Rynd(e), der vistnok er laant fra nty. Rönn, Rünn „Vandrende“.

Sellevej [ɛ ˈsæɫəvæj, ɛ ˈsaɫəvæj]. Jb 1774 (ChrK XXII 95) Sælle Vei; TM Sellevei; I 1923 Sellevej. — Vej og Agerjord. Planten. Selje „Pil“ eller snarere Adj. sølle, i Sønderjy. udt. sœlə, sœlˀə, der i Jy. kan have Betydn. „af dårlig beskaffenhed“ (Feilb.).

Skolehave. TM Skolehave. || **Skoleland** [ɛ ˈsgu·ɫlɔŋ].

Skov [ɛ sgɔs] TM Skov, Skoven. — To Stykker Agerjord. || **Skovhave.** TM Skovhave. || **Skovlod.** Stiftsbog 1690 It schaulad sa kaldet ved den Nörre side Ved Oluffs Kobbell Ned till Strandet, Schoulodder. || **Skovmade.** TM Skovmai.

Sned [ɛ snæj]. TM, I 1912 Snei. — Agerjord. Sned, se Indl.

Sortebjærg. TM, I 1912 Sortebjerg.

Stiggel-Langhøj [ˈsdɛxəɫ ˈlaŋhöj, sdɛxəɫ ˈlaŋhöj]. — Areal ved Langhøj ovfr. Adj. jy. stiggel enten i Betydn. „stiv og på grund af stivhed skør, om korn, hø“ (Feilb. under stegl) eller „stejl“ (Molbech under stiggel, efter Outzen); de topografiske Forhold synes at tillade begge Muligheder. Jfr. Stiggelenge i Abild S., 3121, og Stiggelbjærg i Ø.-Gejl, Holbøl S., 3231.

Storemade [ɛ ˈsdu·əmaj].

Stub. TM Stub. — Stub, se Indl.

Svendbæksmark. TM Svendbecksmark; I 1912 Svendbæksmark.

Sønderhave [ɛ ˈsyŋəhas]. || **Sønderskovs.** Dok 1649 (ChrK XII 123) Synderskoffuis; Stiftsbog 1690 paa Sönderschovs; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Sünderskaues; Jb 1774 (ChrK XXII 86) den søndre Skov. — Se under Nørreskovs ovfr. || **Søndertoft.** Jb 1774 (ChrK XXII 95) Syndertoft; TM Sönder Toft.

Sørenshave. TM Sövenshave, Sörenshave; I 1912 Sørenshave.

Tørvemose [ɛ ˈtɔʀəmœs]. TM Töwemose, Törvemose; I 1923 Tørvemose.

Vrangbæk. I 1912 Vrangbæk. — Se Vrangbæk i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Æblehave. TM Oblehave, Obtehave; I 1923 Æblehave.

Østerhave. TM Osterhave, Oesterhave. || **Østertoft.** (Her?) TM Oesterste, Oestersto; I 1923 Østertoft.

Kettingskov.

Banke [ɛ ˈbaŋ·g]. TM Banken; I 1912 Bank. || **Bankebjærg.** I 1912 Bankbjerg. — Banke, se Indl.

Blomeskobbel [ˈblœməs ˈkɔfəl, ˈblœməs ˈˈkɔfəl, ɛ ˈkɔfəl]. Jb 1651 Blommes Koppel; Reg 1700 Blomes Coppel; Jb ældre end 1722 Blommeskuppel; Jb 1722 Blomens Kuppel; Jb c. 1730 Blommes Kuppel; Schröder 1837 Blommeskoppel, Blomskoppel; Gst 1857—58, ChrK V 80, ChrK XII 126 Blommeskobbel; Trap[1] Blomeskobbel; TM Blommeskoppel; Oldekop Blomeskoppel; I 1912, Trap[4] Blomeskobbel. — Skov, der tidligere hørte til Hovedgaarden Gammelgaard i Ketting S., 3257, som 1563—84 var i Hans Blomes Besiddelse (Trap[4] IX p. 616). || **Blomestaarn.** — Ifl. Medd. fra J. Raben et Voldsted i Kettingskov, ifl. Trap[4] i Tandslet, se under Tandslet S., 3253. Jfr. Junkergaard ndfr. || **Blomesvold.** ChrK V 80, ChrK XII 126 Blommesvold. — Ifl. ChrK et Voldsted i Blomeskobbel „med Grave og Volde omkring, og i Bunden findes Muurbrokker". Navnet maa vist opfattes som Ellipse for Blomeskobbel Vold. Beretningen hos ChrK om, at her i gamle Dage har ligget et Junkersæde, hvor der boede en Junker Blom (el. Blome), er et navneforklarende Sagn. Ifl. J. Raben kendes Stedet nu kun under Navnet Rytterkulen, se ndfr. under dette.

Bredarskobbel. TM Breaskobbel; I 1912 Breeskobbel. — Subst. jy. Ars „Podex" (Feilb. under Ast). Jfr. Bredars i Avnbøl, Ullerup S., 3243, og i Stenderup, Nybøl S., 3244. || **Bredskifte** [ɛ ˈbɾi·sgyst].

Dybbæk [dyˈbæk]. TM Dubbek; I 1912 Dybbæk. — Agerjord. Antagelig Adj. dyb.

Ege [ɛ ˈi·xə]. — Agerjord. Antagelig Plur. af Kollektivet Ege „Samling af Egetræer" eller maaske af Trænavnet Eg. Da Kollektivet glda. bǿki paa Als undertiden foreligger som *by·xə* (f. Eks. i Landsbynavnet Vibøge i Lysabild S., 3252), er der dog maaske tillige en Mulighed for, at Navnet kan være Sing. af Kollektivet Ege.

Elkær. TM Elkjor, Elkjer; I 1912 Elkær. || Elkærs Vandsted [ˈɛlkæs ˈvɔŋsdæj]. || **Ellekilde.** I 1912 Ellekilde. — Trænavnet El.

Finne [ɛ ˈfɛn·]. TM Fenn. — Agerjord. || Finneskov [ˈfɛnsgɔs]. I 1912 Fennskov. — Skov ved Finne. Se under Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Flintholm [ˈflindhɔlm]. TM, I 1912 Flintholm.

Flængmose [ˈflæŋmœs]. TM, I 1912 Flengmose. — Subst. Flænge, maaske i Bet. „afrevet Stykke af noget" (ODS); da Mosen er ganske lille, foreligger næppe den jy. Betydn. „større Jordstykke".

Fælled. TM Folled, Felled; I 1912 Fælled.

Gammelhave. TM Gammelhavé.

Gronsrøj. Mejer 1649 Gronsröy. — Navnet er paa Mejers Kort anbragt ude i Havet, tilsyneladende Navn paa et Næs eller en Bugt.

Græsmade. TM Grosmai, Gresmai; I 1912 Græsmai.

Gungsten [ɛ ˈgœŋsdɛn]. — Langdysse i Blomeskobbel. Forleddet er aabenbart Verb. gunge, som Feilb. anfører fra Sundeved i Bet. „gynge".

Havbjærg [ˈhasbjɛɾə]. ChrK XI 207 Havnbjerg; TM, I 1912 Havbjerg. — Bakke i Nærh. af Kysten.

Have. TM Haven, Hav, Have. — Have, se Indl.

Hovmandsbjærg [ˈhɔsmaŋsˌbjɛɾə]. I 1912 Hovmandsbjerg. — Formodentlig et Subst. Hovmand i Betydn. „Mand. der gør Hovarbejde" svarende til jy. Hovfolk (Feilb.); jfr. Subst. Hovmandstag „kraftigt tag med hænderne" (Feilb.). Stedet ligger ved Vejen fra Asserballeskov over Kettingskov til Gammelgaard i Ketting S., hvorunder Beboerne i Asserballeskov var hoveripligtige. Andre Muligheder er Subst. Hovmand brugt som Slægtsnavn eller i den fra Glda. og Ænyda. kendte Betydn. „Kriger, Rytter".

Hussted. TM Hosted. — Subst. Hussted „Sted hvor et Hus har staaet".

Høshave [ˈhǫshas]. — Lille Stykke Jord ved en Gaard.

Indertoft. TM Indretoft.

Junkergaard. — Ifl. Medd. fra J. Raben en „gammel Gaardtomt med endnu kendelig Gravsænkning". Der kunde maaske foreligge Forveksling med Junkerplads i Tandslet, Tandslet S., 3253, s. d.

Kejsten [kæjˈsdi.n]. I 1912 Keisteen. — Agerjord ved Skellet mod Vertemine, har sandsynligvis Navn efter en Skelsten. Forleddet er formodentlig Mandsn. Kaje (Kaj), se Kok II p. 29, jfr. Kejesager i Ladegaard, Kværs S., 3228, og Kejesgab i Hostrup S., 3131.

Knudsbjærg [ˈknu.s ˈbjɛɐ̯ə]. TM, I 1912 Knudsbjerg. — Mandsn. Knud.

Kobbel [ɛ kɔfəl]. — Agerjord ved Skoven Blomeskobbel ovfr., der ogsaa kaldes Kobbel. || **Kobbelhave.** TM Kobbelhave, Kobbelhabe; I 1912 Kobblhaven. — Kobbel, se Indl.

Kobbersdam [kɔfəsˈdam]. ChrK V 81, ChrK XII 126 Koffesdam; TM Kobberdam; I 1912 Koffesdam; Oldekop Koffdamm. — Eng, tidligere Fiskedam. Et navneforklarende Sagn, ifl. hvilket Stedet skal have Navn efter en Junker ved Navn Kof el. Koff, meddeles hos ChrK, anf. St., og hos Oldekop. Forleddet synes at være Gen. af Metalnavnet Kobber eller maaske af Subst. Kobbel, se Indl.

Kogmose. ChrK V 77 Kogmose.

Lillehave. TM Lillehave, Lille Have. || **Lilletoft.** TM Lille Toft.

Lyboslænding [ˈly·bɔs ˈlænɲəŋ]. ChrK V 80 Lybos Lænding; TM Lyö-Lannaing, Lyv-Lannaing. — Strandbredden Nord for Blomeskobbel. Subst. Lybo „Mand fra Lyø", jfr. Lybosbjærg i Mommark og Lændingskobbel i Skovby, begge Lysabild S., 3252.

Løkke. TM, I 1912 Lykke. — Løkke, se Indl.

Made. TM Mai. — Made, se Indl.

Midthave. TM Mithave. || **Midttoft.** TM Mittoft.

Myrbjærg. TM Mybjerg; I 1912 Myrbjerg; Guide 1933 Mygebjærg. — Støder op til Myrbjærg i Asserballeskov.

Mørkhøj. TM Mörkhöi; I 1912 Mørkhoi.

Nederhave. TM Nederhave. || **Nedermark.** TM Nedermark.

Nørrehave. TM Norrehave, Nordrehave; I 1912 Norrehave. || **Nørremark.** TM Nordremark, Nörremark, Nordre Mark.

Overhave. TM Overhave. || **Overmark.** TM Overmark.

Perhøj [ɛ ˈpœ·əhöj]. TM Perhoi, Porhoi; I 1912 Peerhøi. — Støder op til Perhøj i Asserballeskov.

Pindesholm [ˈpiŋəshɔlm]. — Støder op til Pindesholm i Vertemine.

Pælemade. TM Polmai; I 1912 Pælmai.

Rosenlund [ˈʁ0·sənˌluŋ]. — Efter Husnavnet Rosenlund ovfr. under Bebyggelsesnavne.

Rosmade [ʁɔsˈmaj]. — Se under Roskær i Rise-Hjarup, Rise S., 3212.

Rugløkke. TM, I 1912 Rovlykke.

Rumose. I 1912 Rumose.

Rytterhøj. ChrK V 77 Rytterhøi eller Rytterholm. — Herfra holdt Rytterne i Svenskekrigens Tid Udkig over Stranden (ChrK). Maaske Fejl for Rytterkule ndfr.

Rytterkule. Oldekop Rytterkule; SkovK, Trap[4] Rytterkulen. — Ifl. Oldekop en Fordybning ved Blomeskobbel, hvor Svenskerne i 17. Aarh. har haft en Forskansning, men ifl. Medd. fra J. Raben et Voldsted fra Middelalderen.

Sandbjærg [ˈsɑ̊ŋbjɛɐ̯ə]. TM, I 1912 Sandbjerg. || **Sandhøj.** I 1912 Sandhøi.

Seksten [ˈsæjsdən]. TM Sexteen; I 1912 Seisten. — Stort Areal ved Kejsten ovfr. Hvis Navnet ikke paa en eller anden Maade er opstaaet ved Fejlskrivning af dette Navn, maa det være Talordet seksten.

Skovhave. TM Skovhave, Skovhaven. || **Skovlod.** Jb 1651 Schaulott. || **Skovmark.** TM Skovmarken. || **Skovmose** [ˈsgɔsˈmu·s]. TM, I 1912 Skovmosen.

Skrædderbjærg [ˈsgʁɛʁəbjɛʁə]. TM Skroderbjerg, Skrederbjerg; I 1912 Skræderbjerg.

Slagterhave. TM Slagterhave.

Slimmose. I 1912 Slimmose. — Jfr. Slimløkke i Hjolderup, Bjolderup S., 3214.

Slotsbjærg [ɛ ˈslɔsbjɛʁə]. ChrK XI 207, TM, I 1912 Slotsbjerg; Oldekop Schloßberg. — Ved Blomeskobbel. Her skal ifl. Oldekop tidligere have ligget en Junkergaard. Jfr. Blomesvold ovfr.

Sned. TM Snei. — Sned, se Indl.

Snedkerhave. TM Snedkerhave.

Stenhøj. Schröder 1837 Steenhöi. — Hos Schröder nævnt under Asserballeskov, men ifl. J. Raben Navn paa Langdysserne i Blomeskobbel.

Storehave. TM Storehave. || **Storemade.** TM Store Mai. || **Storetoft.** TM Store Toft.

Strandmark. TM Strandmarken.

Stub. TM Stoff; I 1912 Stof. — Skovparcel.

Sønderhave. TM Sonderhave, Söndrehave; I 1912 Sønderhave. || **Sønderlanding.** ChrK XII 137 Den søndere Landing. — Maaske andet Navn paa Lyboslænding ovfr. || **Søndermark.** TM Söndremark.

Tekobbel [ɛ ˈtɛkɔfəl]. — Andet Navn paa Banke, Eger og Bredskifte ovfr. Støder op til Tekobbel i Vertemine.

Torsensmade [ˈtu·vsəns ˈmaj]. TM Thorsens Mai.

?Tovrup Made [tɔʁəgˈmaj]. — Andet Navn paa Seksten ovfr. Se Udtaleformerne under Tovrup Made i Fjelby og Lysabild, Lysabild S., 3252.

Uderhave. TM Ydrehave. — Komparativen jy. udre „ydre".

Vestermark. TM Westermark, Westermarken.

Vormestoft. TM Wolmestoft; I 1912 Vormestoft; I 1923 Vormetoft. — Maaske Mandsn. glda. Orm.

Østermark. TM Ostermark.

Vertemine.

Baldeshøj. Medd. fra J. Raben Baldeshøj. — Nu forsvunden Langdysse NV. for Vertemine.

Bislag [*bislas*]. TM, I 1912 Bislaget. — Se under Bislag i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Dyrehæksmose. ChrK XI 207 Dyrehæksmose, hvor tidligere i Hertugens Tid fandtes et Huus til Dyrene, der her gik i Hæk.

Jægerhus Kobbel [ˈjæjəhusˌkɔfəl]. — Nyt Navn paa Tovrup og Svinsmark ndfr.; Bebyggelsesnavnet Jægerhus.

Kishøj. Medd. fra J. Raben Kishøj. — Muligvis Gen. af Dyrenavnet Kid.

Mathisesbrønd. ChrK V 78 I Træholm fandtes Spor af en Brønd, som kaldes Mathisis Brønd; ChrK XI 207 I Trædholm kaldes et Sted endnu Matthisis Brønd.

Munkegaardsmark [ˈmœŋgəsˌma..ig]. Jb 1651 Munckgaardtmarck; Jb 1705 Munckgaard-feld, Munckgaardsfeld; Jb ældre end 1722 Munckgaardßmarck; Jb 1722 Munckgaardsmarck; Jb c. 1730 Munckgaardsmarck; K u. A. Munkgaard-Koppel, Munkhorst, Munkhorst-Feld; ChrK XI 134 Munkgaardsmark; ChrK XI 207 Munkmarkskobbel; TM, I 1912 Munkesmark. — Støder op til Munkegaards i Gammelgaard, Ketting S., 3257.

Pindesholm [ˈpiŋəshɔlm, ˈpiŋshɔlm]. Reg 1604 Sueder Pendeßholm; Jb 1651 Norder-, Süderpennisholm; Reg 1700 Norder Penning Hollm, Süder Pennings Hollm, Norder Penning Holl; Jb 1706—07, Jb 1707—08 Pennisholm; Jb ældre end 1722 Süder-, Norderpennisholm; Jb 1722 Suder-, Norderpennisholm; Jb c. 1730 Süder-, Norderpennisholm; Jb 1774 (ChrK XXII 95) Pænnesholm; K u. A. Pensholm, Mittelste-, Der Westerste Pensholm, Der Osterste-, Mittelste-, Westerste Pinsholm; ChrK XI 134 Over-, Mellem-, Nedre-Pinnesholm; TM Over-, Nederpinnesholm; I 1912 Over-, Nederpinsholm; Gst Pinnesholm. || Pindesholm Skov. TM Pensholmskov, Pinsholmskov; I 1912 Pensholmskov. — Møntnavnet glda. pænning,

jfr. Skriveformerne af Gaardnavnet Pindesholm ovfr.; se iøvrigt under Pindesholm i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Puland [*pɔˈlå.ŋ*]. ChrK V 81, ChrK XI 134 Pudvaan; ChrK XI 207 Pudvaar el. Pudlaan; TM, I 1912 Puland. — Agerjord Syd for Gaarden.

Pulverbækskobbel. I 1912 Polverbækskobbel. — Bæknavnet Pulverbæk i Jestrup, Tandslet S., 3253.

Pæleværksdam [*pɛˈlvæigsˈdam*]. — Eng. || **Pæleværkskobbel** [ˈ*pɛˈlvæigs* ˈ*kɔfəl*]. TM Pelverkskoppel, Polverkskoppel. — Umiddelbart ved Husene Pæleværk i Tandslet S., 3253, s. d.

Slurholm. ChrK XI 207 Slurholm.

Svinsmark [*svinsmɑig*]. Jb 1651, Jb ældre end 1722 Christen Schwinsmarck; Jb 1722 Christen Schwiens Marck; Jb c. 1730 Christen Schwinsmarck; K u. A. Oster-, Norder-, Mittelste Schweinsmark, Oster-, Norder-, Mittelst Schwinsmark, Oster-, Mittel-, Süder Schwins-Mark, Norder Schwins Mark; ChrK XII 137 Svinskobbel; TM Mit-, Oversviinsmark; I 1912 Midt-, Oversvinsmark. — Ved Skellet mod Gammelgaard. Af et Mandsn. Christen Svin. ChrK, anf. St., sætter Navnet i Forbindelse med et Sagn om en Bonde fra Asserballe, „der havde Sviin til Navn", og som blev dræbt af Hertug Hans d. Yngre, da han protesterede imod, at Hertugen lagde Jord, der tilhørte Asserballe By, ind under Gammelgaard (ChrK V 75f. og 78f., XII 116, se ogsaa Ussing, Det gl. Als p. 251 f.).

Tekobbel [ˈ*tɛkɔfəl*]. K u. A. Thee-Koppel, Die Thee-Koppel; ChrK XI 134 Tekobbel; TM, I 1912 Thekobbel. || Tekobbel Skov [ˈ*tɛkɔfəlˌsgɔs*]. TM, I 1912 Thekobbelskov. — ChrK, anf. St., tolker Navnet af Adv. til („hvad der senere er kommen til").

Tovrup [ˈ*tɔsʀœp*]. — Støder op til Tovrup i Gammelgaard, Ketting S., 3257, s. d. Kaldes ogsaa Svinsmark og Jægerhuskobbel.

Trædeholm [ˈ*tʀɛhɔlm*, ˈ*tʀæhɔlm*]. K u. A. Der Thredtholm, Threedtholm; ChrK XI 134 Træholm; TM Troholm, Treholm; I 1912 Thræholm. — Samme Areal som Munkegaardsmark ovfr. Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

3259. NOTMARK SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Notmark, Lb [˹n0dmaɹg]. $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 6, 7) Nodtmarck, Nothmarck, Nudtmarck, Noettmarck; 1341 (c. 1571 ÆDA V 1132) Nuthmarck; $^{24}/_{7}$ 1343 (ChrK XXII 8, 9) Nudtmarck, Nuttmarck; 1343 (c. 1571 ÆDA V 1132) Nuthmarck; udat. 1351—1400 (c. 1600) Nottmarck, Nottmarcke; $^{8}/_{11}$ 1419 (ChrK V 191) $^{13}/_{7}$ 1424 (ChrK V 191) Nutmarck, Notmarck; Notmarck, Nutmarck; $^{20}/_{4}$ 1487 (Afskr.) Nothmark; $^{8}/_{4}$ 1487 (Afskr.), $^{20}/_{4}$ 1487 (16. Aarh.) Nothmarck; 1487 (1573 ÆDA V 1131), 1514 (1576 ÆDA V 1131) Nuthmarck; 1514 (ChrK V 192) Nutmarck, Notmarck Kercken; Sk 1543 Nutmarke; 1564 (ChrK V 193, 194) Nuthmack, Notmarck; 1571 ? (ÆDA V 1131) Nuthmarck; Reg 1604 Nottmarck; Mejer 1649 Nottmanck; Mejer 1650 Noltmarck; Danckw 1652 Nottmarck oder Nuttmarck; Stiftsbog 1690 Notmark bye; DAtl Notmark, Nottmark; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Notmark; TGst Nottmark; Gst, Postadr 1937 Notmark. — Da de øvrige Landsbynavne paa -mark paa Als har et Mandsnavn som Forled, jfr. Mommark i Lysabild S., 3252, Sundsmark i Ulkebøl S., 3255, Himmark i Svenstrup S., 3262, Elsmark i Hagenbjærg, 3263, er det overvejende sandsynligt, at Notmark ogsaa har det. Der findes intet dansk Mandsnavn, som passer, men det kan maaske være det samme Mandsn., der findes i det thyringske Stednavn Nottleben (1168 Notteleiben, 1222 Nothlebenn, 1297 Notteleuben).

Almsted, Lb [˹ɑlmsdæj]. $^{22}/_{10}$ 1245 Halmstad; 1424 (1571 ? ÆDA V 1132), Sk 1483 Allemestede; Sk 1486 Almestede; Sk 1533 Almestede; Jb 1535 Almstede, Almestede; Sk 1543 Almestede; udat. (1571 ? ÆDA V 1133), Reg 1604, Mejer 1649, Danckw 1652 Almstede; Stiftsbog 1690 Almsted; DAtl Almstedt; VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Almsted; TGst Almstedt; Gst, Postadr 1937 Almsted. — Af Mandsn. glda. Almar (DgP), jfr. Almstrup i Uge S., 3221, eller Mandsn. *Alm, der indgaar i Almsbøl i Rejsby S., 3086, og flere andre Stednavne (se DgP u. Almar).

Almsted Mark, Gde. ChrK XIV 57 Almsted-Mark.

Almstedskov, Hse. $^{8}/_{11}$ 1419 (ChrK V 191) Almstedt schow; 1419 (1571 ? ÆDA V 1132) Almstede schou; Sk 1543 Almestede holte; 1571 (ChrK V 195) Almstedeschow; Schröder 1837 Almstedskov, Almstedholz; Ortschaftsverz. 1890 Almstedtholz; Oldekop Almstedholz; Postadr 1937 Almstedskov.

Alsborg, Hs. Gst, Postadr 1937 Alsborg. — Navn paa en Sommerlejr.

Arnholt, Gde [˹anhɑɭd]. Jb 1772 (ChrK XIII 60), VSK Anholt; Schröder 1837 Arnholdt; Gst 1857—58 Arnholt; Trap[1] Anholt; TGst Arnholt; Oldekop Anholt; Trap[4] Arnholt; Gst Arnholt; Postadr 1937 Anholt. — Af Naturnavnet Arnholt i Helleved.

Bammesgade [bɑməs'˹gɑ·]. — Gade i Hundslev By. Af sønderjy. Bademoder „Jordemoder".

Blæsenborg, Gd el. Hs. Kirkeregnsk 1652, 1689 (ChrK V 75) Blesenborg. — Nævnt som øde 1689. Blæsenborg er ofte Navn paa vindomsuste Steder.

Bokmosedam, Gd. TM Bokmosedam; Oldekop Bocksmosdamm; Opt. 1921 Bokmosedam [b0km0s'dam]; Trap[4] Bogmosedam; Postadr 1937 Bokmosedam. — Af Naturnavnet Bokmosedam i Helleved.

Bokmosegaard. 1678 (ChrK V 70) Bokmosgaard eller nu Fridrichshoff; 1686 (ChrK V 70) Buckmoesgaard eller Friderichshoff; 1571 (ChrK V 196)

Bockmoße; U 1772 (ChrK XIV 54) Frederikshof el. Bokmosegaard. — Ældre Navn paa Frederikshof. Af Naturnavnet Bokmose i Helleved.

Bondesgaard. 1690 (ChrK V 203) Bondegaarden; Trap[4] Bondesgd. — I Almsted. Af Mandsn. Bonde.

Braade, Gd [*i ɛ brɑ̂·*]. — Plur. af Subst. Braad, se Indl.

Bæk, Gd [*i ɛ bæk*]. Kirkebog 1705 (ChrK I 172, 173) i Becken, Ved Bækken; ChrK XIV 56 I Bækken. — I Hundslev By.

Christian Kneusis Bol. Stiftsbog 1690 (ChrK V 203) Chr. Kneusis eller Jacobi Boel. — Gaard i Hundslev, som i 1690 var nedlagt for 4 Aar siden.

Danebod. Trap[4] Danebod Højskole. — Avlsgaarden Øvelgønne, som 1920 blev indrettet til Højskole (Trap[4]). Navnet er en Opkaldelse af Kolonien Danebod i Nebraska, hvor den første Højskoleforstander, Pastor Thorvald Knudsen, i sin Tid havde været Forstander.

Elnæb, Gd. Kirkebog 1691 (ChrK I 171) i Elnep; ChrK XIV 56 Elnæb. — I Hundslev By. Af Trænavnet El.

Finnegaard. TM Fingaard; TGst Finnegaard; Trap[4] Naskærgd. (ell. Finnegd.). — Har tidligere heddet Naskærsgaard. Af Subst. Fenne, som paa Als synes at kunne have Formen Finne, jfr. Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Frederikshof, Gde [ˈ*fræ·igsˌhœf*]. Mejer 1649 Fridrichshoff; Danckw 1652 Friederichshoff; Stiftsbog 1690 Frederichshoff; 1743 (ChrK V 209) Frederikshof; U 1772 (ChrK XIV 54) Frederikshof el. Bokmosegaard; DAtl Friderichshof; VSK Friderichshøy; Gst 1857—58 Frederikshøj; Trap[1] Frederikshof; TGst Friderichshöy; Oldekop Friedenshof, Friederichshof; Opt. 1921 [*frä·ɔshœf*]; Gst, Postadr 1937 Frederikshof. — Oprettet af Hertug Frederik paa Nordborg (ChrK V 206), hed tidligere ogsaa Bokmosegaard og maa tillige være blevet kaldt for Frederikshøj.

Frue Kirke. $^{8}/_{1}$ 1514 (Stiftsbog 1690) Vor Frue Kircke. — Kirken i Notmark.

Frydendal, Kro [ˈ*fry·dənˌdal*]. Digt c. 1692 (ChrK V 189) Frydedal; Kirkebog 1719 (ChrK I 178) Frydendahl; K 18. Aarh. Freudendahl; Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232), Jb 1772 (ChrK XIII 59), Gst 1857—58, ChrK V 77 Frydendal; Trap[1] Frydendal Kro; TGst Früdendal Krug; Oldekop, Gst, Postadr 1937 Frydendal.

Fryndesholm, Gd. Reg 1604 Frondessholm; Mejer 1649 Fryndsholm; Danckw 1652 Fründsholm. — Jfr. Naturnavnet Fryndesholm i Notmarkskov.

Fuglsang, Gd el. Hs. Kirkeregnsk 1683—85 (ChrK V 72) Vogelsang; U 1772 (ChrK XIV 54) Vogelsang el. Fuglesang; ChrK VII 26 Fuglesang. — Jfr. Fuglsang i N.-Løgum S., 3117.

Fynshav, Gde og Hse [*fy·nsˈhas*]. Stiftsbog 1690 Fyens Haff, Fyenshav; Kirkebog 1694 (ChrK I 165) Fyenshav; Kirkebog 1694 (ChrK I 172), Kirkebog 1708 (sst. 175) Fyenshav; $^{2}/_{12}$ 1710 Fyns Haff; VSK Fyenshav; Gst 1857—58, Trap[1] Fynshav; Schröder 1837 Fühnshaf; TGst, Oldekop Fünenshaff; Gst, Postadr 1937 Fynshav. — Af Farvandsnavnet Fynshav, et andet Navn paa Lille-Bælt.

Gammel-Bjærgmosegaard. TM Gamelbjergmosegaard. — I Almsted.

Godemose, Gd. Kirkebog 1688—1700 (ChrK I 171) Goimoes, Goidmoeß, Gudmoys, Guidmoys; ChrK XIV 56 Gudemose el. Guldmose. — I Hundslev By. Maaske af Adj. god, udtalt [*gu·j*] paa Als.

Graven, Gd. Kirkeregnsk 1645 (ChrK V 74), 1690 (ChrK V 203) Graven; Kirkebog 1690 (ChrK I 172) i Graven; Trap[4] Graven. — Af Naturnavnet Grav i Almsted.

?Grob, Hs. ChrK XIV 56 Grof el. Grubes Huus. — Grob, se Indl.

Gyden, Gde og Hse [*ɛ ˈgju·*]. Stiftsbog 1690, TGst, Oldekop, Gst, Trap[4] Gyden. — Gyde, se Indl.

Hagesens Bol. Stiftsbog 1690 Boel Ødelagt i Hellwith kaldis Hagesens boel eller gaard.

Haglbjærgmose, Gd [*hɔslbjɛrə ˈmu·s*]. Gst 1857—58, Trap[1] Hagelbjergmose; ChrK XIV 57 Holbjerggaard; TM Havelbjerggaard; TGst Havel-

bergmosegaard; Ussing, Det gamle Als 60 Hagelbjergmose [Hålbjerremues]; Oldekop Hagelbjergmosgaard; Opt. 1921 Haglbjerg [*haə·lbjäu*]; Gst Hagelbjærgmose Gd; Trap[4] Hagelbjærgmosegd.; Postadr 1937 Hagelbjergmose. — Af Naturnavnet Haglbjærg Mose i Almsted.

Havrekile, Gd el. Hs. Kirkebog 1708 (ChrK I 175) Haberkiel; Kirkebog 1719 (ChrK I 177) Haverkiehl; Kirkebog 1722 (ChrK I 178) Haurekiehl; Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Havrekiel. — Vistnok af Naturnavnet Havrekilde i Elstrup, Egen S., 3261.

Helleved, Lb [ˈ*hæl̥ɔ*]. Indskrift 1569 (Trap[4]) Helwit; Kirkeregnsk 1633 (ChrK XII 154) Hellevadt el. Helwed; Kirkeregnsk 1640 (sst.) Hellwidt; $^{15}/_{10}$ 1643 (ChrK V 199) Hellwith; Jb 1649 Helwitt; Mejer 1649 Hellund; Danckw 1652 Hellot oder Helle; Kirkeregnsk 1653, 1680 (ChrK V 71, 72) Helved; Stiftsbog 1690 Hellwith eller Hellud, Hellodde; Digt c. 1692 (ChrK V 189) Helwed; Kirkebog 1749 (ChrK V 229) Helled; DAtl Helled; U 1772 (ChrK XIV 54) Helwith, Hellod, Helled, Hello, Helved; VSK Helved; Schröder 1837 Helwith; Gst 1857—58, Trap[1] Helvit; TGst Hellwitt; Oldekop Hellwitt, Helwith, Hellod; Mar. Kristensen [*hælə(t)*]; Gst, Postadr 1937 Helleved. — Oprindelig Navn paa Skoven ved Lille-Bælt, eftersom Efterleddet synes at være glda. with „Skov". Forleddet er Adj. hellig, idet Lunde og Skove undertiden har været betragtet som hellige i hedensk Tid. Ældre Former se under Hellevedgaard i det tilstødende Egen S., 3261.

Hellevedskov, Gd el. Hs. Kirkebog 1690 (ChrK I 162) Helvitskov. — Opstaaet af „i Skoven" (Notmark Kirkebog ChrK I 170).

Hestehaveled, Gd el. Hs. Kirkebog 1709 (ChrK I 176) Hesthoffvetsled; Kirkebog 1721 (ChrK I 178) Hestkaabelley; Kirkebog 1728 (ChrK I 180) Hesthaffley; U 1772 (ChrK XIV 54) Hesthaffled.

Hulebæk, Gd el. Hs. Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Huulbækken. — I Hundslev By. Af Adj. hul.

Hundslev, Lb [*hunslös*]. $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 6) Hunsleff, Husleff; 1341 (1571 ÆDA V 1132) Hunsleue; udat. 1351—1400 (c. 1600) Hunzleue, Hunsleff; 1514 (ChrK V 192) Hunleffw, Hunsleff; 1514 (1571 ÆDA V 1133) Hunsleue; Jb 1535 Hunsleve; Sk 1543 Honslewe; 1564 (ChrK V 195) Hunsleff; 1571 (sst.) Hunßlew; Reg 1604 Hunschleve; 1639 (ChrK V 197) Hunßleue; Mejer 1649 Hunsleff; Danckw 1652 Hunschleff; Stiftsbog 1690 Hunsleff Bye; DAtl Hunslef; VSK Hundslov; Gst 1857—58, Trap[1] Hunslev; TGst Hundsleben; Opt. 1921 [*hu·nslös*]; Gst, Postadr 1937 Hundslev. — Af Mandsn. glda. Hun, oldn. Húnn. Den optegnede Udtale og et Par nyere Skriftformer viser Omtydning til Dyrenavnet Hund.

Hundslevskov, Gd. $^{28}/_{9}$ 1502 (Vidisse 1553) Hunslowschow.

Hussted, Hs. ChrK XIV 57 Huusstedet.

Højholt, Hs. Gst Højholt. — Af Naturnavnet Højholt i Helleved.

Jakobs Bol. — Jfr. Christian Kneusis Bol ovfr.

Jegindø, Gd. el. Hs. U 1772 (ChrK XIV 54) Jegindø.

Kasmose, Gd [*kasmœsˈgœ.ə*]. Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Kasmosgaard (:Korsmoseg.); Trap[1] Cosmusgaard; Kok II 214 Kasmosegård; TGst, TM Casmusgaard; Oldekop Casmusgaard; Gst Kasmose Gd; Postadr 1937 Kasmose. — Udflyttet fra Hundslev ved Udskiftningen. Af Plantenavnet Karse og ikke af Kors, saaledes som ChrK har forstaaet det.

Katryde, Gde og Hse [ˈ*katʁy*]. Reg 1604 Kattroye; Kirkeregnsk 1620 (ChrK XII 153) Kattrj; Kirkeregnsk 1645 (ChrK V 71) Katry; Jb 1649 Kattry; Mejer 1649 Kattrow; Danckw 1652 Kattruw oder Kattruy; Kirkebog 1690 (ChrK I 161) Katry; Kirkebog 1727 (ChrK I 180), Jb 1772 (ChrK XIII 60) Kattry, Katry; Jb 1772—79 Kattröy; Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Catterød el. Katry; DAtl, VSK Kattry; Gst 1857—58 Katry; Trap[1] Katry (Katrød); TGst, Oldekop Kattry; Trap[4] Katryd; Gst, Postadr 1937 Katrød. — Af Dyrenavnet Kat el. et Mandsn. glda. Kati, som findes i flere Stednavne, f. Eks. Kattrup, Kolt S., Ning H., og Kattrup, Buerup S., Løve H.

Klinkbjærg, Hs [ˈ*kleŋgbjɛʁə*]. Kirkeregnsk 1689—91 (ChrK V 72) Klingberg, Klingbergs Kaadsted; Stiftsbog 1690 Jes Klingbiergs Kodsted; Kirke-

bog 18. Aarh. (ChrK V 232) Klingbjerg; ChrK XIV 57 Klingbjergs Boel; Gst Klinkbjærg. — I Notmark, omtales i de ældre Kilder som øde, men Navnet er i nyeste Tid genoptaget. Af Naturnavnet Klinkbjærg i Notmark.

Kobbel, Hse [*næn i· ˈkɔfəl*]. — Jfr. Kobbel i Helleved ndfr. Som Bebyggelsesnavn har Kobbel Acc. 2, vistnok fordi det opfattes som Plur.

Koldkaad, nedlagt Lb. Sk 1543 Kollekat; Kirkeregnsk 1552 (ChrK XI 141, 142) Kaldekaeth, kolket, kolkath; 1572 (ChrK XI 105) Koldekate; 1580 (ChrK XI 5, 37, 105) Koldekod, Koldekaad, Koldekaatt, Kaldekaat, Koldekaaet, Koldkaad, Koldkaat, Koldkaaet; 1592 (ChrK XI 18) Koldkaed; Kirkeregnsk 1599 (ChrK XI 148) Kollekaadt; Stiftsbog 1690 Kahlkad; 1690 (ChrK XI 105) Kohlkaad, Kohlkad; ChrK III 121 Kolkjær. — Laa ifl. ChrK XI 106 paa Stenbjærg i Hundslev. Af Adj. glda. kald „kold" og Subst. kot „Hytte", se iøvrigt u. Koldkaad i N.-Løgum S., 3117.

Kropholm, fh. Gd. Kok II 240, ChrK XIV 57, Ussing Det gamle Als 225 Kropholm. — Af Naturnavnet Kropholm i Almsted.

Lamagergaard [*lamœɣə ˈgœ.ɒ*]. ChrK XIV 57 Lamagergaard. — Den vestlige af de to Gaarde, der kaldes Skærtoft. Af Dyrenavnet Lam.

Langmosegaard [*laŋmœs ˈgœ.ɒ*]. Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232), ChrK XIV 56, TM Langmosegaard; Trap[1] Langmose; Oldekop Langmoosgaard; Gst Langmose Gd; Postadr 1937 Langmose. — Udflyttet fra Hundslev ved Udskiftningen. Af Naturnavnet Langmose i Hundslev.

Lillemølle, Gde. Kirkeregnsk 1634 (ChrK V 74) Lillemølle; Mejer 1649 Lutkemöh; Danckw 1652 Lütkemühl; Stiftsbog 1690 (ChrK V 203) Lillemølle; DAtl Lytken-Mølle; VSK Lille M; Gst 1857—58, Trap[1] Lillemølle; TGst Kleinmühle; Opt. 1921 [*ˈlil·møl·*]; Gst, Postadr 1937 Lillemølle.

Læpshus, Hs [*læbsˈhu.s*]. — Gammelt Skovløberhus. Jfr. Læpshave og Læpsled i Hundslev.

Munkested, Hs. Heimat-Blätter I p. 69 Munkested.

Myreskaad. ChrK XIV 56 Myriskaad. — Maaske Navn paa et Kaad paa Notmark Mark.

Myrholm, Gd [*my·hɔl*]. Kirkebog 17—18. Aarh. (ChrK V 232, I 172) Myrhol, Myeholl el. Meyreholl; Kirkebog 1705 (ChrK I 174) Myrholl; Kirkebog 1722 (ChrK I 178) Myhreholl; Jb 1772 (ChrK XIII 61) Myrholm; ChrK XIV 56 Myrehul; Oldekop, Gst, Postadr 1937 Myrholm. — Af Naturnavnet Myrholm i Nørreskov.

Naldmose, Gde og Hse [ˈ*nalmœs*]. Jb 1772 (ChrK XIII 60) Nalmos; U 1772 (ChrK XIV 34) Nalmus el. Nallemose; Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232), Gst 1857—58, Trap[1] Nalmose; TGst, Oldekop Nallmose; Gst, Postadr 1937 Naldmose. — Af Skovnavnet Naldmose i Nørreskov.

Naskærsgaard [ˈ*nasəsgɒ*]. Kirkeregnsk 1645 (ChrK V 74—75) Naskesgaard; Stiftsbog 1690, Kirkebog 1696 (ChrK I 167) Nassesgaard; Jb 18. Aarh. Noschesgaard; Schröder 1837 Nassersgaard; ChrK III 112, IX 24 Nassesgaard, Nassersgaard; Oldekop Naskersgaard; Opt. 1921 Naskærsgaard [*nasgɹsˈgœ·ɹ*]; Gst Naskærsgaard; Trap[4] Naskærgd. (ell. Finnegd.); Postadr 1937 Naskersgaard. — Samme Gaard som Finnegaard ovfr. Gaarden nævnes iflg. Trap[4] 1561—66. Forleddet er snarest et Slægtsnavn Nasser. En Studiosus Naßer i Kiel nævnes 1689 (Mitteilungen der Gesellschaft für Kieler Stadtgeschichte Heft 18—19 p. 347).

Notmarkskov, Gde og Hse. $^{18}/_{4}$ 1400 (Afskr. c. 1740 af Vidisse $^{7}/_{3}$ 1423) Notmarcke-Schowe; VSK Notmark Skov; Schröder 1837 Nottmarkskov, Nottmarkholz; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XIV 56 Notmarkskov; TGst Nottmarkholz; Opt. 1921 [*nɒtmaɹkˈsgɔs*]; Gst, Postadr 1937 Notmarkskov.

Nørregade [ˈ*nöˈgɑ·*]. — I Hundslev By.

Paa Højen, Gd [*ɒ ɛ höj*]. Kirkebog 1698 (ChrK I 171), Kirkebog 1708 (ChrK I 174) paa Höien; ChrK XIV 56 Paa Høien. — I Hundslev By.

Paa Trappen, Hs. ChrK XIV 57 paa Trappen. — Et højt Hus i Almsted.

Padholm, Gd og Hse [ˈ*pahɔlm*]. Jb 1535 Patholm; Kirkeregnsk 1620, 1645, 1648 (ChrK XII 153, V 70—71), Kirkebog 1693 (ChrK I 165), Jb 1649, Mejer 1649 Padholm; Danckw 1652 Padtholm; Jb 1772 (ChrK XIII 60), Jb 1779, Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232), VSK, Gst 1857—58, Trap[1],

TM, TGst, Gst, Postadr 1937 Padholm. — Af Dyrenavnet Padde, udtalt [*pa*], i Bet. „Frø", jfr. Naturnavnet Padholm i Helleved.

Petersbol, Gd. $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 6, 7) Petersboell, petersbooll; samme Dok (1571 ÆDA V 1132) Pethers boole.

Pilgaardsbol, Gd. Stiftsbog 1690 Piilgaards Boel. — En i 1690 for 45 Aar siden nedbrudt Gaard i Hundslev. Af et Persontilnavn Pilgaard.

Ravnborg, Hs. Kirkeregnsk 1686 (ChrK V 74) Rauffnborg, Rauffnburg; Kirkebog 1689 (sst. I 161) raueburg el. rafseburg el. rauenburg; Stiftsbog 1690 (ChrK V 203) Ravnborg; Kirkeregnsk 1699 (ChrK V 74) Rauffnborg, Rauffnburg; Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Raunborg. — Skovfogedhus ved Hundslev By og Dyrehaven.

Rumohrsgaard, Gd [*ʀɑˈʳmu·vsgɔ*]. 1639 (ChrK V 197) Hoff Rumorsgarde gudt; Mejer 1649 Rumorshoff; Danckw 1652 Seeby nun Rumohrshoff, Rumorshoff; Stiftsbog 1690 Rumorsgaard; Kirkeregnsk 1700 (ChrK V 72), Jb 18. Aarh. Rumohrsgaard; DAtl Rumohrshoff, Rumohrshof; VSK Rumohrs Gd.; Schröder 1837 Rumohrsgaarde; Gst 1857—58 Rumohrsgd.; Trap[1] Rumohrsgaard; TGst Rumohrshof; Gst Rumohrs Gd; Postadr 1937 Rumohrsgaard. — Gaarden hed oprindelig Søbo, den blev Aar 1600 solgt til Hertug Hans d. Yngre og fik derefter efter Sælgeren Ditlev Rumohr til Dyttebøl Navnet Rumohrsgaard (Trap[4]).

Skov, Gd el. Hs. Kirkeregnsk 1645 (ChrK V 74) Skow; Kirkebog 1688 (ChrK I 160), ChrK I 157 Skoven.

Skovskifte, Gd el. Hs. 1690 (ChrK V 205) Skovskiftet.

Skærtoft, Gde [*sgæˈtɔst*]. Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 231—32) Skjærtoft; Schröder 1837, Gst 1857—58 Skjertoft; TM Skjaertoft; TGst Skärtof; Oldekop Skjärtoft; Gst, Postadr 1937 Skærtoft. — Udflyttet fra Hundslev ved Udskiftningen. Af Naturnavnet Skærtoft i Hundslev.

Smørholm, Gd [*smö·hɔl*]. 1564 (ChrK V 194) Smørhol; Kirkeregnsk 1620 (ChrK XII 153) Smørholl; Stiftsbog 1690 Smörhul; Kirkebog 1690 (ChrK I 172) Smörholl; Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Smørhol; Jb 18. Aarh. Schmöerholl; Schröder 1837 Schmörholl; ChrK XIV 56 Smørhul; TM Smörholm; TGst Snörholm; Oldekop Smörholm; Opt. 1921 [ˈ*smörhɔlm*]; Gst, Postadr 1937 Smørholm. — Navnet findes ifl. ChrK VII 26 allerede i 16. Aarh. og stammer fra, at Gaarden har leveret Tiende til Præsten i Smør. Efterleddet er oprindelig Subst. Hul, senere omdannet til Holm. Den i ældre Kilder nævnte Gaard Smørhole i Asserballe S., 3258, er rimeligvis samme Gaard.

Snaphave. Mejer 1649 Snaphow fehr; Danckw 1652 Schnephaw. — Navn paa Færgestedet ved Fynshav. Snap, se Indl.

Spryt, Gd. Kirkebog 18. Aarh. (ChrK V 232) Spryt; TM Sprytten; Trap[4] Spryt. — I Almsted. Af nty. Sprütt „Sprøjte".

Stenkobbel, Gde [*ʳsdænkɔfəl*]. Jb 1772 (ChrK XIII 61) Steenkobbel; Oldekop Steinkoppel; Trap[4], Postadr 1937 Stenkobbel. — Af Naturnavnet Stenkobbel i Nørreskov.

Søbo, fh Gd. 1564 (ChrK V 193) Söbo; Kirkeregnsk 1589 (ChrK XII 146) Søbo; Danckw 1652 Seeby. — Nævnes som Gaard 1543, blev senere c. 1600 kaldt Rumohrsgaard (Trap[4]), s. d. ovfr. Jfr. Naturnavnet Søbolund i Hundslev.

Søndergade [ˈ*syŋəˈʳgɑ·*]. — I Hundslev By.

Taksensand, Fyr. Trap[4] Taksensand Fyr (Per Tagsens Sand); Postadr 1937 Taksensand. — Jfr. Naturnavnet Taksensand i Helleved.

Torp, Gd el. Hs. Kirkebog 1690 (ChrK I 161) Torp. — Torp, se Indl.

Trodsenborg, Hse [ʳ*tʀɔsənbœʀə*]. Trap[4], Postadr 1937 Trossenborg. — Forstad til Hundslev ved Møllen mod Øst. Navnet er dannet af Subst. Trods efter ty. Trotzenburg, jfr. Marknavnet Trodsenborg i N.-Løgum S., 3117.

Trympellyng, Hse. Kirkebog 1691 (ChrK I 171) trömberglund; 1693 (ChrK XXIX 311) Trümbelyng; Gst 1857—58, Trap[1] Trympelyng; Gst Trympellyng, Tranebærlyng; Trap[4] Trympellyng; Postadr 1937 Trympelyng. — Af Naturnavnet Trympellyng i Hundslev.

Vestergade [ˈˡ*væsdəˈʳgɑ·*]. — I Hundslev By.

Ærbæk, Gd [ˈɛ·ɒbæk]. Jb 1772 (ChrK XIII 59, 62) Erbæk, Ørebæk; U 1772 (ChrK XIV 54) Erdbæk el. Erbæk, Ørebæk; Oldekop Erbæk; TM, I 1912 Erdbek; Trap[4], Postadr 1937 Erbæk; Gst Ærbæk. — Af Naturnavnet Ærbæk i Nørreskov.

Østergaard. ChrK XIV 57 Østergaard.

Øvelgønne, Gd. Kirkeregnsk 1668, 1689 (ChrK V 72) Øvelgynne, Øvelgönne; Kirkebog 1689 (ChrK I 162) Øbelgünd; Kirkebog 1690 (ChrK I 161) übelgünde; 1691 (ChrK XII 137) Übelgynde; Kirkebog 1706 (ChrK I 173) Ebildgönnde; Kirkebog 1726 (ChrK I 180) Ubelgönde; Kirkebog 1743 (ChrK V 229) Ebelgynde; DAtl Oevelgønne Gaard, Evelgunde; VSK Æbelgynde; Schröder 1837 Oevelgönde (Evelgunde); Schmidt 1852 Evelgunde, Oevelgønne; Trap[1] Evelgunde; TGst Övelgönne; TM Oevelgönne; Oldekop Övelgönne, Evelgunde; Opt. 1909 [*æfən|gyŋ*]; Opt. 1921 [*æfən|gyn*]; Trap[4] Øvelgønne; Postadr 1937 Øvelgunde. — Avlsgaard til Rumohrsgaard. Övelgönne er et hyppigt nty. Stednavn, f. Eks. kaldes en Landsby ved Altona og et adeligt Gods ved Neustadt saaledes (Mensing III 923), hvilke Steder vel er Forbillede for Navnet her. Hyppigst er det dog Navn paa Steder med en ugunstig Beliggenhed i Heder, Skove og Sumpe, eller Smaasteder, hvor der bor mindre ansete Folk (Mensing III 923—24, Schiller-Lübben III 248). Ogsaa til Holland har Navnet bredt sig i Formerne Oevelgunne, Euvelgunne (W. de Vries i Nomina geographica neerlandica X 148—49). I det middelalderlige nty. Skuespil Theophilus er Ordet brugt som Navn paa Djævelens Bolig, og Ordet er sikkert indlaant i Betydn. „Helvede", og i foreliggende Tilfælde anvendt med Allusion til Stednavnet Helleved, der ofte er blevet forstaaet som Helvede.

B. NATURNAVNE.

Almsted.

Almsted Bjærg. Dok 1649 (ChrK XII 123) Almstedbjerge; Stiftsbog 1690 paa Almstedsberg; Dok 1710 (ChrK XII 136) paa Almsteibjerg; TM Bjerget. || **Almsted Holm** [*ɑ̈lmsdæj ˈhɔl·m*]. I 1912 Almstedholm. || **Almsted Lyng.** — Se Lyng ndfr. || **Almsted Skov.** 1564 (ChrK V 194) Almstede Holt; 1571 (ChrK V 196) Almsteden holtze; Reg 1604 Almstedeholtt; Stiftsbog 1690 Almsted schou; ChrK XIV 56 Almstedskov.

Andegrav [*ɛ ɑ̊ŋ·grɑɒs*]. TM Andgrav, Ansgrav; I 1912 Andgrav. — Af Fuglenavnet And. Paa Als udtales a foran n-Lyd som *ɑ̊*.

Assershave. Stiftsbog 1690 Atzershaffve mod Strandbreden. — Af Mandsn. Asser.

Bondegaard. TM Bondegaard. — Gaard betyder i Dialekten „Have" (I 1912). || **Bondeholm** [*bɔ̈·ŋhɔlm*]. Stiftsbog 1690 Bondeholm; ChrK XIV 56 Bondeholm, Bondeholmsagre; TM Bondeholm; I 1912 Bondeholm, Bonholm. — Paa Grænsen til Notmark. Mandsnavnet el. Appellativet Bonde.

Broløs [*brɔlǿs*]. TM Brolös; I 1912 Broløs. — Agerjord ved Landevejen fra Almsted til Smørholm. Forleddet kan efter Udtalen at dømme være Subst. Braad „Forhugning, Rydning", se Indl. Efterleddet er da maaske det fra de danske Øer kendte Stednavneelement -løse, som mulig ogsaa findes i Landsbynavnet Mjøls, Rise S., 3212, s. d. Hele Navnet kunde dog være en Omdannelse af Adj. brødløs, der findes flere Steder som Hus- og Gaardnavn.

Brændsholm [*brænsˈhɔlm*]. TM Bremesholm, Brennesholm; I 1912 Bremesholm. — Jfr. Brændsholm i Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

Bønneroj [*bɔ·nʀöj*]. — Agerjord.

Damsbro. TM Damsbro. || Damsbros Bjærg [*dɑmsˈbʀu.əsˈbjɛʀə*]. I 1912 Damsbros Bjærg. || Damsbros Vandsted [*dɑmsˈbʀu.əsˈvɔnsdæj*]. || **Damslaage.** TM Damslaage. — Dam, se Indl.

Degnemose [ˈ*di·nmɔɒs*]. TM, I 1912 Degnemose.

Dørnsk. TM Dörnsk. — Navn paa et Stykke Skov. Subst. jy. Dørnsk „Opholdsstue, Dagligstue", jfr. Dørnsk i Mommark, Lysabild S., 3252, og Dørns i Højst S., 3132.

Engmose [ˈ*iŋə-*, ˈ*0ʀə* ˈ*æŋəmɑɔs*]. TM, I 1912 Engmose.
Faverhøj [ˈ*fɔsəhöj*]. TM Faverhøi; I 1912 Faverhøj. — Maaske af Subst. Foged.
Finne [*ɛ* ˈ*fɛn·*]. — Jfr. Finnegaard u. Bebyggelsesnavne og Finne i Tandslet, Tandslet S., 3253.
Forteledshave. TM Fortledshave, Förtledshave, Forstledshave. — Forte, se Indl.
Fredskov [*ɛ fʀæjsgɔs*]. Gst, Trap[4] Fredskov. — Subst. Fredskov „skov, som skal indhegnes og vedligeholdes; fredet skov" (ODS).
Førstehave [*ɛ* ˈ*fo̤·sd* ˈ*has·*].
Gaasemose. I 1912 Gåsmos.
Gammelhave [*ɛ* ˈ*gaməl* ˈ*has·*]. TM Gammelhave.
Gavl [*ɛ gɔsl*]. TM Gavl, Gave. — Subst. Gavl i Betydningen „Skrænt" (se M. Kristensen i DF VIII 60 ff.).
Grav. TM Graven; Coupon Graw. || **Gravsbjærg** [ˈ*sdu·ɒ-*, ˈ*lil̥* ˈ*gʀasbjɛʀə*]. TM Store-, Lille Gravsbjerg; I 1912 Gravsbjærg. — Støder op til Grav.
Grønnehave [*ɛ* ˈ*gʀɒ·n*ˈ*has·*] TM Grönhave; I 1912 Grønhave.
Gyde [*ɛ* ˈ*gju·*]. TM Gyden, Gydewei. || **Gydehave** [*ɛ* ˈ*gju·has*]. — Gyde, se Indl.
Haglbjærg Mose. TM Havelbjergmose. — Støder op til Haglbjærg i Asserballe, Asserballe S., 3258.
Harehøj. TM Harehoi. || **Harekrig.** Jb 1774 (ChrK XXII 94) paa Almsted Mark i Harkriig; TM Harekri. — Af Dyrenavnet Hare, og Subst. Krig „Krog".
Have [*has·*]. — Have, se Indl.
Hjulmandsstykker [*ɛ* ˈ*j0l̥maŋs*ˈ*sdy·k*]. TM Hiulmandsstykker, Hiutmandsstykker.
Holmbjærg. TM Holmbjerg; I 1912 Holmbjærg. || **Holmhave** [ˈ*hɔl̥m* ˈ*hasə*]. TM Holm, Holmhave; I 1912 Holmhav. — Holm, se Indl.
Holtringbjærg [*h0l̥dən*ˈ*bjɛʀə*]. TM Holtringbjerg; I 1912 Holtringbjerg, Holdringbjerg.
Hovvej [ˈ*hɔsvæj*]. TM Hovwei; I 1912 Hovvej. — Markvej, som blev brugt til Hoveritjeneste fra Almsted til Rumohrsgaard.
Hussted. TM Huussted. — Subst. Hussted „Sted, hvor et Hus har staaet".
Høgsmose [ˈ*ho̤.xs*ˈ*mu·s*]. TM Högsmose; I 1912 Høgsmose. — Af Slægtsnavnet eller Fuglenavnet Høg.
Hønseholm. TM Hönsholm; I 1912 Hønsholm.
Kaalmade [*kɔl̥*ˈ*maj*]. TM Kolmai, Kölmai. — Af Plantenavnet Kaal el. muligvis Kølle „Dunhammer, Typha latifolia".
Karnagre [*ka*ˈ*na·xə*]. || **Karndøbbel** [*kan*ˈ*do̤fəl̥*]. TM Karndyffel; I 1912 Karendyffel. || **Karnhole** [*ka·n*ˈ*hu·l̥*]. — Forleddet er maaske Kvindenavnet Karen. Jfr. dog Kanbæk i Hørup, Hørup S., 3254.
Katager. I 1912 Katager.
Kiberbjærg. Stiftsbog 1690 Kiiberbierg.
Kroge [*ɛ* ˈ*kʀå·x*]. TM Kroget, Kioget.
Kropholm [*kʀɔbhɔl̥m*]. ChrK XIV 56 Kropholm; TM, I 1912 Krogholm, Kropholm; Ussing, Det gamle Als 225 Kropholm. || Kropholmsmade. ChrK XIV 56 Kropholmsmai. — Af Subst. Krop, i Ænyda. i Bet. „en udvæxt el. hævelse på halsen" (Kalkar), sv. Dial. kropp „det øverste af et Tag" (Rietz), her i Stednavnet om en Hævning i Jordsmonnet, jfr. Kroppefjäll, Navn paa en stor Bjærgstrækning i Sundals, Nordals og Valbo Herreder i Sverrig (SOÄ XVIII 154—155).
Kurvemose. ChrK XIV 57 Kurvemose.
Kær. TM Kjäret; I 1912 Kjæret. || **Kærager.** TM Karager, Kärager, Pärager; I 1912 Kærager.
Langhave [ˈ*laŋhas*]. TM Langhave; I 1912 Langhav. || **Langtoft** [ˈ*laŋtɔst*]. TM, I 1912 Langtoft.
Lervej. TM Leerwei.

Lillebraad [ˈlilˈbʀɔ]. || **Lillehave** [ɛ *lilhas*]. TM Lille Have.

Lyng [ɛ *lǫŋ*]. TM Lyng, Byng; Oldekop Lyng; I 1912 Almstedlyng. — Tørvemose.

Myløkke. I 1912 Mylykke. — Af Adj. glda. miō „smal", jfr. Mykær i Bolderslev, Bjolderup S., 3214. Andre Muligheder er Subst. Myr „Mose" eller Insektnavnet Myre.

Møllesti. TM Mühlensteig. || **Møllevej.** TM Mühlenweg.

Nyskifte [ˈnyˈˀsgyə·t]. TM, I 1912 Nyskifte.

Oldefarsmade [*œlfɒsmaj*]. — Om Oldefar i Stednavne se u. Oldefarsløkke i Burkal S., 3135.

Oldemorshjørne [ˈˀœlmœsˈˀjön·]. — Om Oldemor i Stednavne se u. Oldemorsskifter i Emmerlev S., 3107.

Overhave [ˈˀɔsəˈˀhas·]. TM Overhave; I 1912 Overhav.

Peberholm [ˈpɛfəhʌlm]. TM, I 1912 Peberholm.

Padholm. I 1912 Padholm. — Skov. Jfr. Padholm i Helleved, som er samme Lok.

Poholm [ˈp0·hʌlm]. TM, I 1912 Poholm. — Jfr. Pomose i Asserballeskov, Asserballe S., 3258.

Pold. Ussing, Det gamle Als 225 e Pold o Kropholm. — Pold, se Indl.

Rybjærg [ˈʀy·bjɛʀə]. TM Rybjerg; I 1912 Rybjærg. — Forleddet synes at være Subst. Ryde „Rydning".

Rævegrøft [*rösgrösd*]. — Jfr. Rævegrøft i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Sildhøj [*silhöj*]. ChrK XIV 56 Sillehøi; TM Silhøi; Oldekop Silhoi; I 1912, Trap[4] Silhøj. — S. Lok. som Sildhøj i Asserballe, Asserballe S., 3258.

Skovmade. TM Skovmai; I 1912 Skovmaj. || **Skovskifte.** Stiftsbog 1690 schouschifft.

Smaaris [*smœˈʀis*]. TM Smaariis; I 1912 Småris.

Stendøbbel [ˈ*sdændǫfəl*]. TM Steendyffel; I 1912 Stendyffel.

Storemade [ɛ ˈˀ*sdu·ɒˌmaj*]. TM Store Mai.

Stubbe [*sd0.f*]. TM, I 1912 Stuf. — Plur. af Subst. Stub „Træstub".

Svendsdel [*svönsˈdi.l*]. TM Svendsdiil; I 1912 Svensdiel.

Svidebjærg [ˈ*væsdə-*, ˈ*ösdəˌsvi·bjɛʀə*]. TM, I 1912 Svibjerg.— Af Verb. svide „afsvide", afbrænde Lyng, jfr. Svidtoft i V.-Vedsted S., 2708.

Svinemade [ɛ ˈ*svinmaj*].

Sønderholme [*synəˈˀhʌl.m*]. TM Sönderholm; I 1912 Sønderholm.

Toft [ɛ *tɔst*].

Tusbjærg [*tusbjɛʀə*]. TM Tustbjerg; I 1912 Tusbjærg. — Af Dyrenavnet Tudse.

Tyvehjørne [ɛ ˈˀ*tys·ˈˀjön·*].

Tørvegrav [ɛ *tɔʀəgʀas*].

Urtegaard. TM Urtegaard; I 1912 Urtegård.

Vad [ɛ *vaj*]. — Vad, se Indl.

Øksenmade [ˈ*öjsənmaj*]. TM Öisenmay, Oisenmay; ChrK V 45 Oxenmai; I 1912 Øgsenmaj, Øjseneng. — Forleddet er sønderjy. Plur. af Dyrenavnet Okse.

Helleved.

Aas. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Aas. — Støder op til Aas i Hundslev. Aas, se Indl.

Arnholt. Jb 1772—79, K 1779 Ahrenholt; TM Anholt; I 1912 Anholdt; Trap[4] Arnholt. — Bakke. Af den gamle Gen. glda. *arnar- el. Gen. Plur. arna- af Fuglenavnet Ørn.

Baghøj. Jb 1772—79 Baghoy; K 1779 Baghoy, Baghöy; Jb 1779 Baghoy.

Barnhøj [ˈ*bɑ·nhöj*]. — Jfr. Barnhøj i Asserballe, Asserballe S., 3258.

Bjærg. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Bierre. — Agerjord ved Byen.

Blaastænte. U 1772 (ChrK XIV 54) Blaastente. — Efterleddet Stænte er Skriftsprog for jy. Stætte, „en lille Trappe el. Stige, der staar i en Fodstis Gennemgang gennem et Dige".

Bokhøj [ˈ*bœghöj*]. Jb 1772—79 Bockhöy; Jb 1779 Bockhoy; K 1779

Bockhoy, Bockhöy, Boghöyslung; TM Bukhoi; I 1912 Bokhøj, Bokhøi, Bokhøismose. || **Bokmose.** U 1772 (ChrK XIV 54) Bokmose. || Bokmose Dam [*b0gm0s ˈdam*]. Beskr. 1766 Bockmosedam; Beskr. 1767 Bockmose-Damm; Conditiones 1768 Bockmoes Damm; Jb 1772 Bukmosdam; U 1772 (ChrK XIV 54) Bokmosedam; K c. 1780 Bokmoos Damm;. K 18. Aarh. Bockmose-Damm; ChrK V 71, TM Bokmosedam; I 1912 Bokmosdam, Bockmosdam, Bokmosedam, Bokmosdamsvei. — Af Subst. Buk i den sønderjy. Bet. „Vædder".

Bomgaard. K c. 1786 Boom-Gaar Ackerl.; I 1912 Bomgaard. — Ved Gaarden Frederikshof. Vistnok nty. boomgaard „Frugthave" (Mensing fra Nordslesv.), eller muligvis af Subst. Bom og Gaard i Bet. „Indhegning".

Bommerslet. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Bommeslet; TM Bommerslet. — Samme Forled som i Bommerlund, Gde og Hse i Bov S., 3271, s. d.

Braaddam. I 1912 Braaddam. — Af Subst. Braad i den alsiske Bet. „Agerskifte".

Bønneløkke [*bø·nlygə*]. Jb 1772—79 Böen-Lück; K 1779 Boen-Lücker, Böen-Lücker; Jb 1779 Boen Lück; TM Store-, Lille Bönlykke, Bönlykke; I 1912 Bønlykke. — Af Plantenavnet Bønne.

Damhole. Conditiones 1766 Damhol, Damhole; Beskr. 1767 Damhole; K 18. Aarh. Wieße Damhole; K 1779, I 1912 Damhol. || **Damsmose** [ˈ*damsmœs*]. Jb 1772—79 Damsmoos, Damsmoosstück; Jb 1772 Damsmos; K 1779 Damsmoos, Damsmoos-Stück; Jb 1779 Damsmoos, Damsmoosstück; I 1912 Damsmose. || **Damstætte** [*dam*ˈ*sdɛ·t*]. TM Damstäth; I 1912 Damstedt, Damsted. — Dam, se Indl.

Egetved. Jb 1772—79 Egetwitt; K 1779 Igetwitt, Igethwitt; Jb 1779 Igetwitt; TM Igetvet; I 1912 Igetved.

Ellebjærg. TM, I 1912 Elbjerg. || **Ellegaardstoft** [*ælgɔsˈtɔst, ælgɔsˈtɔst*]. K 1772—79 Ellgaards-Toft; K 1779 Ellgaards-Toft, Ellgaars Toft, Ellgaarstoft; Jb 1779 Ellgaards Toft; TM Elgaardstoft; I 1912 Ellegaardstoft, Elgaardstoft. — Af Trænavnet El.

Flagegab [*fla·gaf*]. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Flaggaff; TM Fladgab, Neder Fladgab; I 1912 Fladgab, Flagaf, Fladgaf. || Flagegabsvej [*fla·gafsˈvæj*]. — Af Subst. Flage i Bet. „Markled", som er kendt fra Sundeved.

Flæskdam. Conditiones 1766 Fleisch-Damm; Kort 18. Aarh. Wiesze Flesch Damm; TM Fleskdam; I 1912 Flæskdam. — Jfr. Flæskdam i Notmark, som dog ikke er s. Lokalitet.

Frederikshof Skov. Jb 1783 Friederichshofer Hölzung; K u. A. Friederichshöfer Holz.

Frydendals Bjærg. K 1780 Trüdendahlsberg; K 1783 Früdendahls Berg; K u. A. Früdendahlsberg. — Af Gaardnavnet Frydendal.

Garsroj. Jb 1772—79 Garsröy; K 1779 Garsray; Jb 1779 Garsroy. — Af Subst. Gaard el. et Mandsn. svarende til oldn. Garpr, idet p mellem r og s vil bortfalde.

Graffetunge [*grafəˈtœŋ·*]. — Sted, hvor flere Veje støder sammen. Jfr. Graffehøj i Jestrup, Tandslet S., 3253.

Granbjærg [ˈ*granbjɛrə*]. TM Granbjerg; I 1912 Granbjerg, Grandbjerg. — Bakke og Skov.

Grimsnap [ˈ*grimsnap*]. Jb 1772—79 Grims Snap; K 1779 Grimsnap; Jb 1779 Grims Snap. — Støder op til Grimsnap i Notmark.

Hale. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Haal. — Hale, se Indl.

Havedam [ˈ*hasdam*]. — Have, se Indl.

Helleved Holm. Reg 1604 Helwit Holm; K 1779, TM, I 1912 Holm. — Skov. || **Helleved Lund.** K c. 1786 Hellewith Lund; Conditiones 1766 Lunde; Beskr. 1767 die Lunde; I 1912 Lund.

Hesselbjærg. Jb 1772—79, K 1779 Hesselbierre; TM, I 1912 Hesselbjerg. — Af Trænavnet Hessel „Nøddebusk, Nøddetræ".

Hestehave. U 1772 (ChrK XIV 54) Hesthaff.

Holmmark. Jb 1772, TM, I 1912 Holmmark. || **Holmskifter.** Jb 1772 Holmskifter, Holmschift; K 1779, Jb 1779 Holmschift. — Ingen topografisk Sammenhæng med Helleved Holm. Holm, se Indl.

Hulvej. I 1912 Hulveien.

Hyldestub [ˈ*hylsdœf*]. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Hüllstoff; TM Hylstubbe; I 1912 Hyldstubbe, Hylstubbe, Hyldstof.

Højholt [*höjhœld*]. Reg 1604 Höyholt; U 1772 (ChrK XIV 54) Høgholt; Jb 1772—79 Hoyet; K 1779 Höyet; Jb 1779 Hoyet; TM Höiholt; I 1912 Høiholt; Trap[4] Høgholt.

Hønsehave. 1766 (ChrK XXII 213) kleine Hüner-Hauge oder kleines Tøftgen; I 1912 Hønsehaven.

Kalvetoft [*kalə'tɔst*]. Jb 1772—79, K 1779 Kalltoft; Jb 1779 Kall Toft, Kalltoft; I 1912 Kaltoft.

Katryde. Beskr. 1766 Kattrüh; Jb 1783 Katry; K 18. Aarh. Katrühe. — Jfr. Katryde u. Bebyggelsesnavne.

Kløverhave. TM, I 1912 Kløverhave.

Kobbel [*næn i· 'kɔfəl*]. TM Koppel; I 1912 Kobbel. — Kobbel, se Indl.

Korsvej. I 1912 Korsveien.

Kærdam [*kæ'dam*]. I 1912 Kjærdam.

Langhave. TM Langhave. || **Langkobbel.** Conditiones 1766 lange Koppel oder Munckhoy, Lange Koppel; K 18. Aarh. Lange Coppel oder Munk Höy.

Ledbjærg [*læjbjɛrə*]. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Leybierre; TM, I 1912 Leibjerg. || Ledbjærgslyng [*læjbjɛrəs 'lǫŋ*]. — Ved Vejen fra Helleved til Notmark.

Lillehøj. Jb 1772—79 Lillhöy; K 1779 Lillhoy, Lillhöy; Jb 1779 Lillhoy. || **Lilletoft.** 1766 (ChrK XXII 213) kleine Hüner-Hauge oder kleines Tøftgen.

Lundskobbel. K 1789 Lunds-Koppel, Lundskoppel; Jb 1789 Luudskoppel, Lundskoppel.

Midtlund [*næd'lɔ.ŋ*]. Jb 1772—79 Medlöhn; K 1779 Medlohn; Jb 1779 Medlöhn; TM Mödtlund, Netlund; I 1912 Mødtlund, Netlund. — Udtalen beror paa den fejlagtige Form i TM. || **Midtmark.** Stiftsbog 1690 Helwith Mitmark; U 1772 (ChrK XIV 59) Midtmark; Jb 1772 Midtmark, Midtmarken.

Munkehøj. Conditiones 1766 lange Koppel oder Munckhoy; K 18. Aarh. Munck Höy, Lange Coppel oder Munk Höy.

Mølledam. U 1772 (ChrK XIV 54), I 1912 Mølledam. || **Møllehoved.** Mejer 1649 Möelhöuet.

Nederhave. Jb 1772—79 Nedderhav; K 1779 Nedderhave, Nedderhav, Nedderhaver; Jb 1779 Nedderhav; TM Neder Have. — Paa K 1779 tre Lokaliteter.

Nørrekobbel. Beskr. 1766 Norder Koppel; 1766 (ChrK XXII 212) Norderkoppel; Jb 1789 Norder Koppel, Norderkoppel; K 18. Aarh. Die Nordere Coppel.

Oksegang. Jb 1772 (ChrK XIII 61) Oget eller Oxegangen; U 1772 (ChrK XIV 54) Oxegangen el. Oeg. — Oeg el. Aag betyder paa Als „Drivvej for Kreaturer".

Overhave. Jb 1772—79 Auerhave; K 1779 Auerhav; Jb 1779 Auerhav, Auerhave.

Padholm. U 1772 (ChrK XIV 54), K 1779, ChrK XIV 56, I 1912 Padholm. — Bebyggelsen Padholm har Navn efter denne Lokalitet, s. d. Af Dyrenavnet sønderjy. Padde „Frø".

Paraply [*ɛ pʌrv'ply.*]. — Ved Indkørslen til Skærtoft. Der staar et stort Træ, som har givet Stedet Navn (Opt. 1936).

Pebersholm [*pɛfəs'hɔlm*]. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Piffesholm; TM Peberholm; I 1912 Peberholm, Pebersholm. — Af Mandsn. glda. Pipær, som bl. a. ogsaa findes i Gaardnavnet Gammel-Pebersmark, Burkal S., 3135 og i Pebersholm i Felsted, Felsted S., 3234.

Per Langs Have. Jb 1772—79 Per Langshav; K 1779 Perlangshave, Per Langshav.

Pælestætte. U 1772 (ChrK XIV 54) Pælestete.

Ravnholt [ˈ*ʀa·xəs'hœld*]. Jb 1772—79 Rauenholt; K 1779 Rawenholt, Rawesholt; Jb 1779 Rauenholt; TM Uragesholt, Neder Ragesholt; I 1912 Uragesholt, Ragesholt, Ragesholtsvei. — Rimeligvis af Fuglenavnet Ravn, forskrevet i TM og derefter forstaaet som Gen. af Subst. Rage „Ovnrage". Udtalen gaar tilbage til TM.

Rojmose [ˈʀöjmœs]. TM Rormose; I 1912 Roemose. — Roj, se Indl.
Rolag. Jb 1772—79 Bey Rohlag.
Rørbæk. Jb 1772—79, K 1779 Rohrbeck; Jb 1779 Röhrbeck.
Skolehave [ɛ ˈˈsgu·l ˈˈhas·]. TM, I 1912 Skolehave.
Skovhave [ɛ ˈˈsgɔs ˈˈhasə]. Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Schauhav. — Paa K 1779 to Lokaliteter.
Smalkobbel. Jb 1789 Schmal Koppel; K 1789 Schmahle Koppel, Schmale Koppel. || **Smalstrøg.** Jb 1789 der Schmahlestrich.
Smedegyde. I 1912 Smedegyden. — Vej. || **Smediehave** [ɛ ˈˈsmjʀə ˈˈhas·]. K 1779 Schmiede Grund; TM Smedeland. || **Smediemade.** Jb 1772—79 Schmiede-May.
Smørhul. TM Smørhul; I 1912 Smørhol, Smørholm. — Jfr. Smørhole u. Bebyggelsesnavne i Uge S., 3221.
Sprænmose [sbʀæ·ŋmœs]. Jb 1772—79 Spregenmooshaw; K 1779 Spregenmooshaw, Spregenmooshav; Jb 1779 Spregenmooshaw; TM Sprendmose; I 1912 Sprendmose, Sprænmose. — Af Plantenavnet sønderjy. Sprægen, Spræn „Tørstetræ".
Stensmose. Jb 1772 (ChrK XIII 60) Steensmose; Jb 1772—79, K 1779, Jb 1779 Stennesmoos.
Storkemade. Beskr. 1766 Storck-May, Storch May; 1766 (ChrK XXII 212) Storckemay; K c. 1786, K 18. Aarh. Storck May.
Strandvej. TM Strandweg.
Sønderhave. Jb 1772—79 Sünderhav; K 1779 Sünderhav, Sünnerhav; Jb 1779 Sünderhaw.
Tidselbjærg. K 18. Aarh., I 1912 Tidselbjerg Holt.
Trodsten [tʀɔˈsdi.n]. U 1772 (ChrK XIV 54) Traadsteen el. Traasteen; Jb 1772—79, Jb 1779 Traastien; K 1779 Trastien; Schröder 1837, Schmidt 1852 Trandsteen; TM Trodsten; Oldekop Trosteen; I 1912 Trodsten, Trosten; Ussing, Det gamle Als 222 Traastene; Gst Torstenen; Trap[4] Trodsten. — Dyssekammer med store Sten paa en Bakke. Forleddet er Subst. jy. Traad „Stedet, hvor man har traadt, Spor" el. „noget hvorpå der trædes" (Feilb.).
Tørvelyng. TM Nordre Tørvelyng, Söndre Törvelyng; I 1912 Tørvelyng, Torvelyng. || **Tørvemose.** I 1912 Tørvemose.
Unstoft [ˈsdu·v-, ˈliḷ uɹns ˈtɔst]. Jb 1772—74 Uhn-Toft; K 1779 Uhnstofft, Uhnstoft, Uhntaut, Untaut; Jb 1779 Uhn Toft; TM Unstof, Lille Unstof; I 1912 Unstoft, Store-, Lille Unstoft. — Af Mandsn. glda. Uni, med nyere s-Gen.
Vanddøbbel. Jb 1772—79 Wann-Döffel, Wänn-Döffel; K 1779 Wann-Döffel, Wann-Doffel; Jb 1779 Wann-Döffel.
Vesterkobbel. Jb 1789, K 1789 Westerkoppel. || **Vestermark.** Jb 1772 Westermark; I 1912 Westermarkvei.
Ærhøj [ˈɛ·p̤höj]. Jb 1772—79 Ehrhöy; K 1779 Ehrhöy, Ehrthoy; Jb 1779 Ehrhoy; TM Orhöi; I 1912 Ærhøi, Erhøi. — Af Trænavnet Ær „Løn".
Østerkobbel. Jb 1789, K 1789 Osterkoppel.

Hundslev.

Aas [ɛ ˈœ.s, ˈliḷ.-, ˈsdu·v ˌœ.s, œ·s]. ChrK XIV 57 Aas; TM Os. — Støder op til Aas i Helleved. Aas, se Indl.
Abildgaardsbjærg [afiḷgɔs ˈbjɛʀə]. TM Affelgaardbjerre; I 1912 Affelgaardsbjerre. — Af Abildgaard „Frugthave". || **Abildholm** [ˈafiḷhɔlm]. TM Afelholm.
Agedel [ˈa·xdal]. TM Agdel. — Forleddet er Verb. age „køre".
Almindvandsted. ChrK XIV 57 Almindvandsted. — Af Adj. almen „offentlig, fælles".
Almsted Laage [almsdɛˈˈlå·x]. ChrK XIV 56 Almstedlaage; TM Almstedterfeld. — Jord som støder op til Grænsen mod Almsted. Laage er ty. Lage, der ofte bruges i Bet. „Jordlod".
Anklod [ˈanklɔ, anklɔ]. TM Anklod. — Agerjord. Maaske Sammentrækning af *Annikelod af Kvinden. Annike.

Askule [ˈ*askul*]. ChrK XIV 57, TM Askul. || Askule Dam. ChrK XIV 57 Askuldam. — Askule er et Sted, hvor de døde Kreaturer blev smidt ud, af jy. As „Aadsel", jfr. Askuleløkke i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Baskerris [*basgəˈʀis*]. TM Baskeris. — Forleddet er *Bastkær > *Baskær med Bortfald af t i Trekonsonantgruppe, af Subst. Bast, jfr. Bastholm i Rejsby S., 3086.

?Bindenstub [*biŋənsdœf*]. TM Billenstoft, Lille urtoft.

Blomsterager [*blœmsdəˈʀa.xə*]. ChrK XIV 56 Blomsterager; TM Blumenacker. — Blomst hedder ellers Blomme.

Boholm. $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 6) Boholm. — Snarest af Mandsn. Bo.

Borg. ChrK XIV 56 Borgen.

Bredaas. TM Bredos. || **Bredsten** [*bʀɛˈsdi·n*]. TM Bresten.

Bromade [*bʀœˈma·j*]. TM, I 1912 Bromai. — Støder op til Bromade i Elstrup, Egen S., 3261.

Buskbjærg [ˈ*busbjɛʀə*]. ChrK XIV 56 Busbjerg; TM Buschberg; I 1912 Buschbjærg.

Bøgebjærg [ˈ*byɤəbjɛʀə*]. ChrK XIV 56 Bygehøi; TM Büggebjerre; I 1912 Byggebjerre; Gst Byggebjærg.

Dunkær. $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 5, 6) Dunkeer, dunke; samme Dok (1571 ÆDA V 1132) Dunkær. — Forleddet er Forkortelse af et Plantenavn som Dungræs, Dunhammer el. Kærdun, jfr. Dunkær i Smøl, Broager S., 3245.

Dyrehave [*ɛ dy·has*]. Gst 1857—58 Dyrehaven; Trap[1] Rumohrsgaards Dyrehave; Schröder 1837 Dyrehaugen (Thiergarten); ChrK XIV 56 Dyrehaven; TM Thiergarten; Oldekop Tiergarten, Dyrehaugen; Gst Dyrehaven; Trap[4] Rumohrsgaard Dyrehave.

Egsbjærg [ˈ*i·sbjɛʀə*, ˈ*ɛ·sbjɛʀə*]. TM Esbjerre; I 1912 Esbjærg, Esbjerre. — Af Trænavnet Eg.

Engmade. I 1912 Engmai.

Firehøje [*fiˈˈhöj·*].

Farverløkke. ChrK XIV 56 Farvehav el. Farvepolle; TM Farrelück, Forrelück; I 1912 Forrelyk.

Fredensholm. Jb ældre end 1722 Friedens Holm Weideland; Jb 18. Aarh. Friedensholm Weidelandt.

Gadehøj. TM Gadhöi.

Galgehøj. ChrK III 92, 102, XI 49 Galgebakken, Galgebakke; ChrK XIV 56 Galgehøi; Gst Galgebakke. || **Galgekobbel** [ˈ*gaɬəkɔfəɬ*]. ChrK III 102, XI 49, 207 Nedre-Gallekobbel, Over-Galgekobbel, Nedre-, Øvre-Galgekobbel; TM Ober-, Unter Gallenkobbel; I 1912 Gallekobbel. — Vel Navn paa Retterstedet ved Rumohrsgaard.

Gammelhave [*gamɔɬˈˈhas·*].

Grønnehave [ˈˈ*gʀə·n*ˈˈ*has·*]. TM Grönhau.

Herrebro. ChrK XIV 56 Herrebro.

Herzoghave [ˈ*hœdsogˌhas·*].

Hesseshave [ˈ*hœsəsˈˈhas·*]. — Efter Ejer.

Himmelsbjærg [ˈ*hɛməɬsˌbjɛʀə*]. ChrK XIV 56 Himmelsbjerg; TM Himmelbjerre; I 1912 Himmelbjærg, Himmelbjerre. — Forleddet er maaske det samme Personnavn, som findes i Himmelstrup, Vigerslev S., Skovby H., jfr. Himmelsbjærg i Perbøl, Bjolderup S., 3214.

Holm [*ɛ hɔlm*]. TM Holm. — Holm, se Indl.

Horshøj. TM Hoshöi. — Af Subst. jy. Hors „Hoppe".

Hovedager. Jb 18. Aarh. Hofdager. — Af Subst. Hovedager „Skelager, Forpløjning".

Hovvej [ˈ*hɔsvæj*]. — Vej til Rumohrsgaard.

Hundbæk. Mejer 1649 Hinbæk; ChrK XIV 56 Hundbæk. — Maaske oprindelig *Hundslev Bæk.

Hundstoft Made. ChrK XIV 56 Hunstoftmai. — Engen i Byen (ChrK sst.). Ellipse af *Hundslevtoftmade.

Hyldebjærg [ˈ*hylbœʀə*]. TM Hüllbjerre; I 1912 Høllbjerre. || **Hyldestub** [ˈ*hylsdœf*]. TM Hyllstoffsager.

Høgehøj. ChrK III 102, XI 48 Höghøi.

Højaas. TM Höios. || **Højbøge.** ChrK III 103, XI 48, XIV 56 Høibyge.

Inderhave. TM Innerhau.

Jep Lops Grav. ChrK III 94 Jep Lops Grav. — Har ifl. ChrK, anf. St. Navn efter en Mand Jep Lop, der drev Heksekunster og blev brændt i denne Grav.

Jordhøj [ˈju·ɒhöj].

Kaalhøj [ˈkɔ·lhöj]. TM Kaalhöi, Kaahøi. — Af Plantenavnet Kaal.

Kanalvej [kaˈˈna·lvæj]. I 1912 Kanalvej. — Vej ved Hundslev By.

Kapellani. TM Kaplani.

Kasmose Ager [kasmɔsˈa.xə]. TM Casmusager. — Har Navn efter Gaarden Kasmose ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Kirkeledsager. TM Kirkeledsager.

Kirstensledsager [kjɛsdənˈslæjsˈa.xə]. — Ligger nær Grænsen mod Notmark, hvor der findes et Kirstensled.

Kobjærg [kɔbjɛʀə]. ChrK XIV 57 Kobjerg; TM, I 1912 Kobjerre. || **Kokobbel.** Jb ældre end 1722 Die alte Kuhe Kuppel; Jb 18. Aarh. Die alte Kuhe Koppel.

Koldkaad Østermark. 1666 (ChrK XI 14) Koldkod Østermark. — Af Bebyggelsesnavnet Koldkaad ovfr.

Krabbedam [ˈkʀafdam]. ChrK XIV 56 Krafdam; TM Krafdamm.

Krogmade [kʀɔxˈmaj]. TM Kraagmai.

Langhave [ˈlaŋhas]. TM Langhau. || **Langmose** [ˈlaŋmɔs]. TM, I 1912 Langmose. || Langmose Agre [laŋmɔs ˈˈa·xə]. || Langmose Bjærg. TM Langmosbjerre; I 1912 Langmoosbjerre.

Lenesager [lænəs ˈa.xə]. TM Lenasager, Leensager, Lundsager.

Lerbjærg [ˈlɛ·bjɛʀə]. TM, I 1912 Leerbjerre.

Lillebjærg [ˈlilbjɛʀə]. TM, I 1912 Lillebjerre. || **Lillehave** [ˈlilhas]. TM Lillhau. || **Lillemøllevej.** I 1912 Lillemølsvej. — Jfr. Lillemølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Lundeng. TM Lundwiese. || **Lundkobbel** [ˈlɔ·ŋkɔfəl]. ChrK XI 48, XIV 56 Lundkobbel; TM Landkobbel. — Jfr. Søbolund ndfr. || **Lundmade.** I 1912 Lundmai. || **Lundsager.** TM Lundsager. || **Lundskov** [ˈlɔ·ŋsgɔs]. TM Lundholz; I 1912 Lundskov.

Lyng [ɛ lǫŋ]. Kirkebog 1693 (ChrK I 171) e Lynge; ChrK XIV 57 Lyng. — Ved Siden af Trympellyng ndfr.

Lyshøj. Ussing, Det gamle Als p. 131 Lyshøj. — Om Subst. Lys i Stednavne se u. Lysemose i Tønder Landsogn, 3101. Jfr. Lyshøj i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Læpshave [læbsˈˈhas·]. TM Lapshau, Legshau. || **Læpsled** [ˈlæbs ˈlæj]. — Indgangen til Hundslev By. Af Subst. sønderjy. Læp „Lap", anvendt som Øgenavn, eller et Mandsn. *Lep, oldn. Tilnavn Leppr, jfr. ty. Lippe. Det indgaar i Husnavnet Lepsdam, Sørup S., (Schröder 1837 II 291, Kok II 253).

Løgbjærg [ˈlǫ·xbjɛʀə]. ChrK XIV 57 Lögbjerg; TM Løgbjerre; I 1912 Løgbjærg, Løgbjerre. — Af Plantenavnet Løg.

Løkker [ɛ ˈlygə]. TM Lükke. || **Løkkevej** [ˈlygəvæj]. I 1912 Lykkevejen. — Løkke, se Indl.

Løse [lǫ.sə]. I 1912 Løesedamm. — Dam. || **Løsebjærg** [lǫsə ˈbjɛʀə]. TM Lösöbjerre; I 1912 Løsebjerre. || **Løsevej** [lǫsəˈvæj].

Maaemløkke. 1666 (ChrK XI 14), ChrK XI 106 Maaemlycke.

Madelund. Jb 18. Aarh. Soltmay oder Maylundt. — Made, se Indl.

? Mandsmose. ChrK XIV 57 Mandsmose; TM Mundsmos, Wundsmos.

Midthave [ˈˈmɛd ˈˈhas, mɛdhas]. TM Mitthau. || **Midtmark.** U 1775 Wester Mittel feld.

Moosesgade [ˈmu·səs ˈˈga·]. — Af Familienavnet Moos.

Mølleager. TM Möllager. || **Møllebjærg** [ˈmǫlbjɛʀə]. Jb ældre end 1722 Mühlberg; Jb 18. Aarh. Muhlberg; ChrK XIV 56 Møllebjerg; TM Mühlenberg; I 1912 Møllebjerre. || **Møllehave** [ɛ mǫlhas]. TM Möllhau. || **Møllemose** [ˈmǫlmɔs]. TM Møllmos.

Nederstehave. TM Nederstehau.

Nørrehøje [*nö'ˈhöj·*]. || **Nørrekobbel.** Jb ældre end 1722 die Norder Kuppel; Jb 18. Aarh. Die norder Koppel.

Pinsland. TM Pinsland.

Polsdam [*pɔ·ls 'dam*]. TM Polsdam; I 1912 Polsdamm.

Pundsholm [*ˈpunʂhɔlm*]. — Holm i en Mose. Af Subst. jy. Pundse „hængesæk, sump, bløde" (Feilb. fra Vends.), jfr. Pundsagre, Brøns S., 3087, og Pundsgab i Sønderby og Østerby, Kegnæs S., 3251.

Ravnebøge [*ˈʀɑɛnbyxə*]. ChrK XIV 56 Ravnborg; TM, I 1912 Ravnbygge. || **Ravnetoft.** $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 5, 6, 8) Rauentofftt, Raffnstoft, Rauenstofft, Rauenßtofft; Stiftsbog 1690 Raffnstofft el. Raffnsager.

Ridebane [*ˈʀi·ˈbå·n*]. ChrK XIV 56 Ridebanen; TM Reitbahn. — Ved Rumohrsgaard.

Ringsted [*ʀɛŋsdæj*]. TM Ringstedt; I 1912 Ringstedeng. — Af Subst. Ring om noget rundt.

Rojholm [*ˈʀöjhɔlm*]. TM Röiholm. — Roj, se Indl.

Rumohrskobbel. Reg 1604 Romors Koppell. — Har Navn efter Ditlev Rumohr til Dyttebøl, der Aar 1600 ejede og solgte Rumohrsgaard, jfr. Rumohrsgaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Saetfed. Jb 18. Aarh. Saetfet.

Saksbjærg. ChrK XIV 57 Saxbjerg el. Savsbjerg; TM Saksbjerre. — Af Mandsn. Sakse el. Subst. Saks i Bet. „Saks til Dyrefangst".

Saltmade [*sɔld'ˈma·j*]. Jb ældre end 1722 Soltmay od: Maylundt; Jb 18. Aarh. Soltmay oder Maylundt; TM Salzwiese; ChrK XIV 56 Saltmai.

Sand. TM Saand. || **Sandhøj** [*sɔŋhöj*]. TM Sandhöi; I 1912 Sandhøi. || **Sandsvej** ['*så.ŋs'væj*].

Skelhøj [*sgɛ·lhöj*]. TM Skelhøi. || Skelhøjsvej. I 1912 Skelhøjsvej. — Ved Skellet mod Helleved og Notmark, deraf Navnet.

Skomagerhave. TM Skomagerhau.

Skovhave [*ɛ ˈsgɔʊhaʊ*]. || **Skovkobbel.** Jb ældre end 1722 Holtzkuppel; Jb 18. Aarh. Holtz Koppel. || **Skovled.** ChrK XIV 56 Skougled. || **Skovløkke.** TM Skovlük; I 1912 Skovlyk.

Skrædderhave [*ɛ 'sgʀɛʀɔs ˈʰaʊ·*]. TM Skrädderhau.

Skærtang [*sgæ'tɑŋ*]. ChrK III 108, XIV 56 Skjærtang; TM Sertang. — Ved Rumohrsgaard. || **Skærtoft.** U 1775 Skiaer Toft; ChrK XIV 57 Skjærtoft. — Af Adj. skær „ren", jfr. Skærtoft i Stenderup, Nybøl S., 3244.

Slætenge [*slæˈˈdæŋə*]. TM, I 1912 Sleteng. || Slætengsforte [*slæd'æŋs ˈfu·vt*]. || Slætengsmose. I 1912 Sletengsmose. — Af Subst. Slæt „Høslet". Slæteng er en Eng, hvor Græsset slaas.

?Smalaas. TM Smalos.

Smedegyde [*ɛ ˈsmæj·ˈgju·*]. — Lille Vej.

Sortbjærg [*ˈsu·vdbjɛʀə*]. TM, I 1912 Sortbjerre.

Stakkettoft [*sdagə'tɔst*]. TM Stokketoft. — Af Adj. stakket „kort".

Stenbjærg [*ˈsdænbjɛʀə*]. ChrK XI 106, XIV 56 Steenbjerg; ChrK III 121 Steenbjerg, Steenbjergkobbel; TM Steinberg; I 1912 Stenbjerre, Stennbjærg. || **Stenbæksstykker** [*'sdænbægəs'ˈsdy·k*]. I 1912 Stenbæk.

Stisager [*sdis'ɑ.xə*] TM Stedsager. — Af Subst. Sti „Fodsti".

Storehave. TM Storhau. || **Storemade** [*'sdu·vˌmaj*]. — Samme Lokalitet som Tagmose. || Storemadeshave [*sdu·vmajs'ˈhaʊ·*]. || **Stormark** [*ˈsdu·vˌmɑ.ig*]. TM Stormark. || Storemarksvej. I 1912 Stormarksvej.

Stubbe [*sdœ.f*]. TM Stoff.

Svinebjærg [*ˈsvinbjɛʀə*]. $^{13}/_{6}$ 1341 (1574 ChrK XXII 5) Suindberch; samme Dok (ChrK XXII 6, 8) Suinerch, Swinnenberg; ChrK XIV 56 Sviinbjerg; TM Schweineberg; I 1912 Sviinbjerre. — N. for Skoven Dyrehave; Navnet minder antagelig om Oldensvin.

Søbolund. Reg 1604 Söbylunde; Jb ældre end 1722 Sobüjlundt; Jb 18. Aarh. Sobuylundt. — Af Gaardnavnet Søbo, tidligere Navn paa Rumohrsgaard; jfr. Lundkobbel ovfr., som rimeligvis er samme Lokalitet.

Søndermark. TM Söndermark.

Tagmose [ˈ*ta·xmœs*]. TM Tagmose. || Tagmose Ager [*tamәs ˈa.xә*]. TM Thames ager, Thamensager; I 1912 Thomasager. — Af Plantenavnet Tag „Rør". Lokaliteterne støder op til hverandre; sidstnævnte er blevet omtydet til Tomasager.

Terkelshøj [ˈ*tæigɔls¡höj*]. TM Tergodshöi. — Af Mandsnavnet Terkel.

Tingsted Bæk [*tεŋsdəˈbæk, tjεnsdəˈbæk*]. ChrK XIV 56, XV 8 Thingstedbæk; TM Tjenstebek, Thenstebek; I 1912 Tjenstebæk; Gst Tingsted Bæk. — Grænsebæk mod Egen Sogn; løber forbi Tinghøj i Elstrup, Egen S. || Tingstedbækvej. I 1912 Tjenstebækvej.

Toft [*ε tɔst*]. TM Toft. || **Toftmade.** Schröder 1837 Toftmay; TM, I 1912 Toftmai. — Eng midt i Byen.

Torntved [ˈ*tvantvæt*, ˈ*tvæntvæt*]. TM Tventet, Trenke. — Af Plantenavnet Torn.

Tranedøbbel. TM Trandöffel. — Af Fuglenavnet Trane.

Treholme [*tʀεˈhɔlm*]. TM Treholm. || **Trekant.** TM Trekant.

Troldryde. Jb ældre end 1722, Jb 18. Aarh. Troll Rue. || **Troldsplet** [*ε ˈtʀ0ls ˈplæt*]. — Sted i Vejen.

Trondholm [ˈ*tʀɔŋhɔlm*]. TM Tranholm. — Jfr. Trondmose i Notmark.

Trympellyng [*tʀǫmbəlǫŋ*]. I 1912 Trømpelyngvej; Guide 1922 Tranbærlyng, udtalt Trønbælyng el. Trømbelyng; Trap[4] Trympellyng. — Maaske en Omdannelse af Tranebærlyng.

Trøstmose [*tʀǫ·sdmœs*]. TM Tröstmos; I 1912 Trøstmoos. — Forleddet er Verb. trøste, idet Mosen kan være givet som Trøst for Forfordeling ved Udskiftningen.

Tyssehul [ˈ*tysəhɔl*]. TM Tüssehol; I 1912 Tøsseholsbæk. — Rimeligvis af *Tyresagerhul, jfr. Tyresager i Notmark.

Tørvelyng. TM Törrelyng; I 1912 Tørrelyng.

Uderhave [ˈ*ɔʀəˈhas·*]. — Af Komp. jy. uder „ydre".

Udland. TM Udland.

Ulvemose [ˈ*œ·lmœs*]. U 1775 Uhl-Moese; TM, I 1912 Olmos.

Vesterkobbel. Jb ældre end 1722 Westerkuppel; Jb 18. Aarh. Wester Koppel. || **Vestermark.** TM Westermark. || **Vestertoft** [ˈ*væsdə ˈtɔst*]. TM Westertoft.

Viemose [*vimœs*]. TM Widmos. — Af Plantenavnet Vidie „Pil" el. Adj. hvid.

Ødelskær. $^{13}/_{6}$ 1341 (ChrK XXII 6, 7, 8) Odehelker, Odhelsker; samme Dok (1571 ÆDA V 1132) Ødehelkær; Stiftsbog 1690 5 Ager ved Hunßleff Byeled som kaldis Øiels eller og Ødselskiær, men nu agrene ved Hunßleff; ChrK XIV 56 Ødselskjær el. Øielskjær. — Forleddet er jy. Ødle, ænyda. ødle, øgle, „Øgle, Firben, lacerta".

Østerroj. ChrK XIV 57 Østeroy; TM Østerroi. || Østerrojskrog. ChrK XIV 57 Østerröyskrog.

Notmark.

Abildgaard. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) abelgard. || **Abildholm.** TM Afildholm; I 1912 Abildholm. — Af Trænavnet Abild „Æbletræ".

Borgevej. ChrK XIV 56 Den gamle Borrevei. — Vistnok Vejen til Augustenborg.

Damsmose [ˈ*damsmœs*]. TM Damsmose; I 1912 Damsmos. — Dam, se Indl.

Degnebjærg [*di·nbjεʀə*]. Stiftsbog 1690 Degnebierg, Degnebiergs Agre og styker; ChrK XIV 56 Degnebjerg, Degnebjergsagre; TM Degneberg; I 1912 Degnbjærg, Degnebjærg, Lille Degnebjærg. || **Degneland.** TM Degneland. || **Degnemose.** Stiftsbog 1690 Degnemoes.

Diger [*di·xə*]. — Dige, vistnok i Betydningen „Jordvold".

Egehøj [ˈ*i·xəhöj*]. TM Egehoi; I 1912 Egehøj.

Elleris. ChrK XIV 56 Elleriis. — Af Trænavnet El.

Flæskdam [ˈ*flæ·sdam*]. Mejer 1649 Flescholmdam; ChrK XIV 56 Flæske-

dam; TM Fleskdam; I 1912 Flæskedam. — Mose. Jfr. Flæsholt i Barsmark, Løjt S., 3211, der i ældre Tid skrives Fleschholt, samt Flæskdam i Helleved.

Gaasemose [ˈgɔ·smɔs]. TM Gaasmose; I 1912 Gåsmos.

Gammelhave. TM Gammelhave. || **Gammelled** [gɑmə'læj]. Stiftsbog 1690 gamel Led; TM Gammellei; I 1912 Gammellej, Gammellejs Vej.

Grav. ChrK XIV 56 I Graven. — Grav, se Indl.

Gravenhøj [grɑsnhöj]. TM Graunhoi. — Af Partc. graven „udgravet".

Grimsnap [grimsnap]. TM Store-Grimsnap, Store-Grünsnap, Grimsnap, Grünburg; I 1912 Grimsnap. — Af Mandsn. glda. Grim.

Grystikke [ˈgrɛ·sdygə]. TM Grystikke. — Subst. Grydestikke „Omrørepind", i Udtalen omtydet til „Græsstykker".

Grønhave [ɛ 'ˈgrɔ·n'ˈhɑɛ·]. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) grønhaffve; ChrK XIV 56 Grønhave; TM Grönhave; I 1912 Grønhav.

Gydemade. I 1912 Gjumai. — Gyde, se Indl.

Hesselbjærg [hæsəlbjɛrə]. TM Hesselbjerg; I 1912 Hesselbjærg. — Af Trænavnet jy. Hessel „Nøddebusk".

Holme [ɛ ˈhɔl·m]. TM Holm. || **Holmvej** [ˈhɔlmvæj]. I 1912 Holmvej. — Holm, se Indl.

Humlegaard. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) humlegard; TM Humlehaven; I 1912 Humlehave.

Hustoft. Stiftsbog 1690, ChrK XV 56 Huustoften; TM Haustoft. — Ved Præstegaarden (ChrK a. St.).

Hyldehøj. Stiftsbog 1690 Hyldhojs 2 agre eller Klockstrengs agre; ChrK XIV 56 Hyldhøis Ager. — Trænavnet Hyld.

Højager. TM Hoiager. || **Højholt.** I 1912 Hohenholdt.

Hønsehave. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) hönshaff; ChrK XIV 56 Hønshave.

Kalvetoft [kɑlə'tɔst]. TM Kalvetoft; I 1912 Kalletoft.

Kapellanimark. TM Kapellaniemark; I 1912 Kapelanihav.

Kirkeled. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) Kirkelei, „fra hjelmen til Kirkelei pilgard"; ChrK XIV 56 Kirkeled. || **Kirkemark.** Stiftsbog 1690 Kirkemarken eller som den nu kaldis Nörmarken. || **Kirketoft.** TM, I 1912 Kirketoft.

Kirstensled. ChrK XIV 56 Kirstens Led. — Jfr. Kirstenledsager i Hundslev.

Klingbjærg [klɛŋgbjɛrə]. ChrK XIV 56 Klingbjerg; TM Klinkbjerg; I 1912 Klinkbjærg. || Klingbjærgstoft. Stiftsbog 1690 Begge Klingbergstofft, Synder Klingbiergstofft; Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) Klingbergs tofft; ChrK XIV 56 Klingbjergtoft, Sønderklingbjergtoft. — Oprindelig Klingbjærg, et Navn som stammer fra ty. Klingenberg, Navn paa Bjærge med en klingende Bæk, men her omdannet til Klinkbjærg, af Klinke „haardbrændt Mursten", jfr. Klingbjærg i Aabenraa Købstad, 3191.

Klokkestrengsager. Stiftsbog 1690 Hyldhojs 2 agre eller Klockstrengs agre. — Navn paa Præstegaardsjord. Af Subst. Klokkestreng, idet Jorden kan være henlagt til Vedligeholdelse af Kirkens Klokkestreng (jfr. Gunnar Knudsen i NoB XXII 89 f.).

Krogholm [ˈkrɑ·xhɔlm].

Kropholm [ˈkrɔbhɔlm]. Stiftsbog 1690 Kropholm, Kropholms Maj; TM Krobholm; I 1912 Kropholm. — Støder op til Kropholm i Almsted, s. d.

Langvraa [lɑŋ'vrɑ0.]. TM Langwraa.

Lillebjærg [ˈlilbjɛrə]. TM Lilebjerg; I 1912 Lilbjærg. || **Lilletoft.** TM Lile-Toft. — I TM rettet til Haus-Toft.

Lund. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) loen. — Lund, se Indl.

Løkke. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) lyken; ChrK XIV 56 Lykken. — Løkke, se Indl.

Meldøbbel. 1666 (ChrK XI 12) Meeldybbel, Meldybbel; Stiftsbog 1690 Meldybbel. — Af glda. mæthæl „mellem".

Midtstykker. I 1912 Midtstykker.

Nedertoft. TM Neder-Toft.

Notmark Holm. I 1912 Notmarkholm. — Vel s. Lok. som Holme ovfr.
Nydam. Mejer 1649 Nydam. || **Nytoft** [ˈ*nytøst*]. ChrK XIV 56, TM, I 1912 Nytoft. || **Nyvej.** I 1912 Nyvej.
Nørreled. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) Nörreled; ChrK XIV 56 Nørreled. || **Nørremark.** Stiftsbog 1690 Kirkemarken eller som den nu kaldis Nörmarken.
Olesvej. ChrK VI 167 Oles Vei; ChrK XIV 56 Olesvei. — En Del af Vejen fra Notmark til Østerholm, hvor der efter Sagnet har boet en katolsk Præst Hr. Ole, efter hvem Vejstykket skal have Navn (ChrK VI 167).
Overtoft. TM Ower-Toft.
?Plads [*pla.s*]. Stiftsbog 1690 Platziß Agre; ChrK XIV 56 Platzis Ager; TM Plas, Plads; I 1912 Plas. — Jfr. Plads i Egernsund, Broager S., 3245. Udtaleformen stammer fra TM. Maaske af jy. Plas „stor plet, f. eks. på gulvet, af flydende snavs" (Feilb.).
Ravnsmose. Stiftsbog 1690 Raffnsmoes; ChrK XIV 56 Ravnsmose. Fuglenavnet Ravn eller Mandsn. glda. Rafn.
Rojkilde [ˈ*röjkæl*]. — Roj, se Indl.
Ryde. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) Ryet. — Ryde, se Indl.
?Savlad. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) Sawlaw; ChrK XIV 56 Savlav. — Jfr. Savlad i Stenderup, Nybøl S., 3244.
Sejmose. Stiftsbog 1690 Seimoes; ChrK XIV 56 Seiemose; TM, I 1912 Seimose. — Af Adj. sej, her vel om Tørvemasse, jfr. Sejkær i Bojskov, Adsbøl S., 3226.
Selager [ˈ*sælaxə*]. TM, I 1912 Selager. — Af Plantenavnet Selje „Pil". Udtaleformen stammer fra TM.
Skolehave. TM Skolehave; I 1912 Skolehav.
Smedeland. TM Smedeland.
Storehøj. TM Store-Hoi; I 1912 Storhøj. || **Storetoft.** TM Store Toft. — I TM rettet til Haus-Toft.
Svinehave. TM, I 1912 Svinhave.
Sønderled. Stiftsbog 1690 Synder-ledet; ChrK XIV 56 Synderled, Synderleds Agre. — Tre Agre. || **Søndermark.** Stiftsbog 1690 Syndermarcken.
Tornestub. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) den store tornstub ved lyken; ChrK XIV 56 Tornstubben.
Trundmose [*trɔŋmɔs*]. Stiftsbog 1690 Trundmosis 5 smaa styker; ChrK XIV 56 Trundsmose; TM Trondmose. || Trundmose Ager. ChrK XIV 56 Trundsmoseager. — Af Verb. trunde, udtalt [*trånˀ*] (Feilb. fra Agerskov) „bulne ud af fugtighed".
Tusbjærg. I 1912 Lille Tusbjærg. — Jfr. Tusbjærg i Almsted.
Tvistbjærg [*tvɛsdbjɛrə*]. TM Twistbjerg, Tvistbjerg; I 1912 Tvistbjærg. — Af Subst. Tvist „Strid, Tvedragt", jfr. Tvistholt i Skodsbøl, Broager S., 3245.
Tyresager. $^{13}/_{6}$ 1341 (1574 ChrK XXII 5, 6, 8) Thyreß Acker, Tyres Acker, thoires acker; samme Dok (1571 ÆDA V 1132) Thyresacker; Stiftsbog 1690 Tyris agre eller nu Vrangager; ChrK XIV 56 Tyrisager. — Forleddet kan være Mandsn. glda. Thyri, Gen. Thyris, oldn. *þyrir, jfr. Tyristoft i Rabsted S., 3133 og Tyreskær i Brundlund, Aabenraa Kbst., 3191.
Tyvehul. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) tyffehulß rende; ChrK XIV 56 Tyvehul, Tyvehulsrende.
Tørveledshave. TM Törveleishave, Törvelnishave. || **Tørvelyng** [*tœrəløŋ*]. || Tørvelyngsbjærg. I 1912 Tørrelyngsbjærg. || **Tørvemade.** TM Törvemai.
Vesebæk [*vɛ·sbæk*]. — Af Subst. Vese, oldn. veisa „Pøl".
Vodland. Stiftsbog 1690, ChrK XIV 56 Voedland. — Forleddet er maaske Adj. vaad.
Vrangager. Stiftsbog 1690 Tyris agre eller nu Vrangager; ChrK XIV 56 Wrangager. — Af Adj. vrang „vind, skæv" el. Subst. Vrang „Afkrog, Udmark", jfr. Vrangebæk DS II 40.
Ærhøj [ˈ*ɛ·ɒhöj*]. — Af Trænavnet Ær „Løn".

Ærteland. Stiftsbog 1690 2de Agre, kaldis paa Ertland; ChrK XIV 56 Erteland. || **Ærtenakke** [ˈɛ·ɒdnak].

Øksnemade. Kirkeregnsk 17. Aarh. (ChrK V 75) Oxenmai; TM Oxenmai; I 1912 Øxenmaj. || **Øksnemose.** Stiftsbog 1690 Oxenmoesis trende Agre, Øxenmoes Maj; ChrK XIV 56 Oxemoes el. Øxemose. — Forleddet er Plur. af Dyrenavnet Okse.

Østermark. Stiftsbog 1690 Østermarken eller Bondeholms Mark.

Notmarkskov.

Almsted Holm. TM, I 1912 Almstedholm. — Af Bynavnet Almsted.

Bagetrug [ˈbɑ·xtʀɔs]. — Ligger for Enden af en Slugt, jfr. Bagetrug i Spandet S., 3083.

Banke. TM Banke. — Banke, se Indl.

Bjærg [ɛ bjɛʀə]. TM Bjerg.

Fryndesborg. TM Tryndesborg, Teyndesborg; I 1912 Trynnesborg. || **Fryndeshave.** TM Trynshave. || **Fryndesholm** [fʀʏŋshɔlm]. Schröder 1837 Fryndesholm; TM Tryndersholm, Fryndesholmsfælde, Fryndesholmsfelde. I 1912 Fryndesholmsmark; Gst, Trap⁴ Fryndesholm. — Skov. Vist oprindelig Gaardnavn, jfr. Fryndesholm ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Af det ty. Laaneord ænyda. Frynt „Ven", beslægtet med da. Frænde. Ordet findes i Jy. i Betydningen „Slægt" (Feilb.). Efterleddet -fælde, -felde i TM er ty. Feld „Mark".

Gaardsholt [gɔshœl̥d]. TM Gaardsholdt; I 1912 Gåsholdt.

Gartnerhave. TM Gartnerhave.

Gedekobbel. TM Gejdekobbel, Gejedekobbel; I 1912 Gjeddekobbel.

Godmandslyst. TM Goodmandslyst, Goodmandstyst; I 1912 Godmandslyst. — I TM Agerjord med Bebyggelse.

Have. TM Have. — Have, se Indl.

Herredam [ɛ hædɑm]. TM Herredam, Gerredam; I 1912 Herredam.

Hussted [ɛ ˈhœsdæj̥]. TM Husstedt. — Hussted „Sted, hvor der har staaet et Hus".

Høj [ɛ höj̥]. TM Höi.

Inderstehave. TM Instehave. — Af Subst. Inderste „Indsidder".

Jeppestoft. TM Jeppes Toft.

Kaadnergrund. TM Kaadnergrund. — Af Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kokhave. TM Kockhave. — Af jy. Kok „Hane".

Kornbæk [kɔnbæk]. $^{24}/_{7}$ 1343 (ChrK XXII 8) syluæ Kornebecke; $^{24}/_{3}$ 1350 (ChrK XXII 87) Kornbecke; 1564 (ChrK V 193) Holzschiffte Kornbeck; 1571 (ChrK V 196) Kornbeck; Mejer 1649 Kornbeck; Stiftsbog 1690 Kornbek eller Præstland, Kornbeck; Gst 1857—58, Trap¹ Kornbæk; ChrK XIV 56, TM, I 1912, Trap⁴ Kornbæk. || Kornbæk Hælde. TM Kornbækheld. || Kornbæk Høj [kɔnbægˈhöj̥]. Mejer 1649 Kornbecks höuet; TM Kornbækhöi; I 1912 Kornbækhøj. || Kornbæk Skifte. ChrK XIV 56 Kornbæks Skifte. || Kornbæk Strand. TM Kornbækstrand.

Krohave. TM Krohave; I 1912 Krohav.

Krusaa. TM Krusaa. — Agerjord med Bebyggelse.

Lillehave. TM Lille Have.

Malkested [ɛ ˈmɔlgsdæj̥]. TM, I 1912 Malkested.

Marsk. TM Marsk, Maesk; I 1912 Marsk. — Mærsk, se Indl.

Midthave [ɛ ˈmɛd ˈhɑs·]. TM Midthave. || **Midtstykke.** TM Midtstycke; I 1912 Midtstykker.

Nederhave [ˈnæ·ə ˈhɑs]. TM Nederhave; I 1912 Nederhav.

Nytoft. TM Nytoft.

Overhave. TM Overhave; I 1912 Overhav.

Parceller [pɒdˈsɛlə]. — Udtalen gengiver en tysk Skriveform med z.

Per Sivertsens Bjærg. I 1912 Per Sivertsens Bjærg.

Præsteland. Stiftsbog 1690 Præst Land, Kornbek eller Præstland.

Ravnborg. TM, I 1912 Ravnborg.

Sillehave. TM Sellehave. — Af Plantenavnet jy. Selje, Navn paa forskellige Pilearter.

Skovhave. TM Skovhave; I 1912 Skovhav. || **Skovmade** [ɜ ˈsgɔɐmaj]. TM Skovmai; I 1912 Skovmaj. || **Skovriderhave.** TM Skovridderhave; I 1912 Skovriderhav.

Storeng. TM Stor-Eng.

Sørensensbjærg. TM Sörensens Bjerg.

Tidselholt. TM Tidselholt; I 1912 Tisselholt; Heimat-Blätter I p. 69 Tidselbjergholt.

Timmeshøj. TM Timmershöi; I 1912 Timmershøj. — Af Mandsn. sønderjy. Timme (Kok II 52), jfr. Timmeseng i Burkal S., 3135, hvis Forled ogsaa skrives Timmers-.

Toft. TM, I 1912 Toft.

Vinkælder [ɛ ˈvinkjɔlɔ]. TM Wiinkjelder; I 1912 Vinkjælder.

Øvelgønne Fredskov. Trap[1] Evelgunde store-, lille-Fredskov; Schröder 1837 Oevelgönder-Friede; TM Oevelgönnefriede; Gst Fredskov. — Af Gaardnavnet Øvelgønne.

Nørreskov.

Anne Laves Led. I 1912 An Laues Lei.

Bosted Skov. TM Bursterholz, Bugterholz. — Jfr. Bostedskov i Nørreskov, Egen S.

Daasmose. K 1780 Daads-Mooser; K 18. Aarh. Daads Mose. || **Daastoft.** U 1772 (ChrK XIV 54) Daaestoft; K 1780, K 1783 Daadstoft; ChrK III 163 Daaes Toft; I 1912 Dorstoft. — Maaske af Subst. jy. Dos „Dysse" el. et Mandsn. glda. Dot (DgP), jfr. Daasroj i Barsmark, Løjt S., 3211, eller af Slægtsnavnet Daa, der kendes fra Sundeved; jfr. Ole Daas Vej i Avnbøl, Ullerup S., 3243.

Dybkær. U 1772 (ChrK XIV 54) Dyregjærdet; K 1780 Düvkier, Dühvkier; K 1783 Düvkier; K 18. Aarh. Dyrkjer; K u Aa Dührkier. — Ligger i Skoven, maaske oprindelig *Dyrekær.

Flejbæk Bugt. Oldekop Fleibekbucht. — Har Navn efter Flejbæk i Nørreskov i Egen S., 3261. Jfr. Fleimose i Sønderby og Østerby, Kegnæs S., 3251.

Gunnerssand. Jens Sørensens Papirer 1692 Groner Sand; ibid. 1692—94 Gonder Sand; ibid. 1703 Gunders Sand. — Af Mandsn. Gunner. Samme Lokalitet som Taksensand el. Sandrøn.

Humlemade. K 1780 Hummelmay, Hummelmäy; K 1783 Hommel-May. — Af Plantenavnet Humle.

Karen Kræmmers Holt. K 18. Aarh., I 1912 Karen Kræmess Holt.

Kodam. K 1780 Kodamm, Kodams ager; K 1783 Kohdamm, Kodamsager; ChrK XIV 56 Kodam; I 1912 Kodam, Kodamager.

Lilleskov. TM Lille Skov.

Lusbjærg [*lu·sbjɛɐ̯ɔ*]. U 1772 (ChrK XIV 54) Luusbjerg. — Se Lusbjærg i Nørreskov, Egen S., 3261.

Lysmose [ˈ*ly·smœs*]. K 1780 Lüüs Moose; K 1783 Lulismose, Lulis Moose; K 18. Aarh. Lille Lysmose; I 1912 Lysmose. — Om Subst. Lys i Stednavne se u. Lysemose i Tønder Landsogn, 3101.

Malkested. K 1783, K 18. Aarh. Molcksted; K u Aa Molckstedte; I 1912 Malksted. — Indhegnede Malkepladser er almindelige paa Als.

Mandsmose. I 1912 Mands Mose, Mandsmose. — Af Appellativet Mand, her anvendt som Tilnavn.

Markusmade. K 1780 Markus May; K 1783 Marcus May.

Mikkelsbro. K 18. Aarh., I 1912 Mikkels Bro.

Myrholm. K 18. Aarh. Myhrholm; TM Myrholm; I 1912 Myrholm, Myreholm. || Myrholmsmose. K 1780 Mührholmsmose, Mührholsmoos Ellerbruch. — Af Insektnavnet Myre eller Subst. ænyda. myr „Mose".

Naldmose. Conditiones 1766 Nallmos-Koppel; K 1783 Nallmoose; Jb 1783 Nallmoos, Nalmos; K 18. Aarh. Die Holz-Coppel Nallmose; TM Nal-

mose; ChrK III 133 Nallemose; Oldekop Nallmose (Nadelmoor); I 1912 Nalmose; SkovK 1927 Nældemose; Gst, Trap[4] Naldmose. — Del af Nørreskov. Af Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".

Nørreskov. Gst 1857—58, Trap[1] Nørreskov; TGst Norderholz; Gst, I 1912 Nørreskov; Trap[4] Nørreskoven, Nørreskov.

Olesmose. K 1780 Ohlesmay; K 1783 Ohles May; I 1912 Oles Mose; Heimat-Blätter I p. 69 Ulesmose.

Overholt. TM Overholz.

Pisbæk. Heimat-Blätter I p. 67 Pisbek.

Rønholt. U 1772 (ChrK XIV 54), K 18. Aarh. Rynholt; TM Ryndholt; I 1912 Ryndholt, Rynholt. — Af Trænavnet Røn el. maaske Subst. *Rynd(e), nty. Rönn, Rünn „Vandrende", jfr. Rynde i Uge, Uge S., 3221, og Rynder i Dynt, Broager S., 3245.

Sandrøn [ɛ ˈsaŋɤön]. — Grund udfor Strandarealet Taksensand, jfr. dette.

Stenkobbel [ˈsdænkɔfəl]. Beskr. 1767 Stein-Koppel; U 1772 (ChrK XIV 54) Steenkobbel; Jb 1779 Steenkoppel; K 1783 Stenkobbel; Jb 1783 Steenkoppel; TM Steinkoppel; I 1912 Steenkoppel; Gst, Trap[4] Stenkobbel.

?**Storkeholt.** K 1780 Starck Holz.

Strandryde. K 1780, K 1783 Stranrühe; K u Aa Strand Rühe; Oldekop Strandröd; I 1912 Strandrydsmose.

Sølekobbel. TM Sölkobbel.

Taksensand [*tagsənˈsɑ̊·ŋ, tagsənˈsa·ŋ, tagsənˈsaŋ*]. I 1912, Oldekop, Gst Taksensand; Opt. 1938 [*pe ˈta·xsənˌsa·ŋ*]. — Strandareal og Grund udenfor Kysten. Grunden kaldes ogsaa Gunnerssand og Sandrøn. Har Navn efter Ejeren af et Hus paa Stranden Peter Taksen (Oldekop). I Jens Sørensens Papirer 1692—94 nævnes en Per Tagesens Hus og i et Dokument i Landsarkivet i Aabenraa $^{2}/_{12}$ 1710 nævnes Peder Tagsens Landing ved Fyns Haff.

Tankesmose. K 1780 Tankesmoos, Tankesmoose; K 18. Aarh., I 1912 Tankes Mose. — Vel oprindelig *Tangkærsmose, maaske af Plantenavnet Tang; Mosen ligger i Nærheden af Kysten.

Trøffelhave. K 18. Aarh. Trøffel Have; Oldekop Trüffelgarten. — Et indhegnet Stykke Land i Naldmose.

Vadsmose. K 18. Aarh. Vads Mose; I 1912 Vads Mose, Vadsmose; Heimat-Blätter I p. 69 Vasemose. — Vad, se Indl.

Ærbæk. Jb 1783 Ehrbeck; K 1783 Erdbeck; I 1912 Erdbek, Erbæk. — Af Trænavnet Ær „Ahorn".

3260. ALS NØRRE-HERRED.

Als Nørre-Herred. VJb 1231 (13. Aarh.) Nørræhæreth; $^{1}/_{1}$ 1373 Nordherret; Mejer 1649 Nort-Herde; Danckw 1652 Norderherrit, Norderharde; $^{3}/_{12}$ 1768 (ChrK XIV 15) Nørreherred; Dagbog 1768 (ChrK V 19) Nørheret; VSK Nørre H.; Schröder 1837 p. 149 Norderharde; Gst 1857—58 Nörre og Egen Herred.

Egen Herred. 1572 (ChrK XI 105) Igen Herredsthing; 1608 (ChrK VIII 130) tho Eckingdinge; Danckw 1652 Eekingherrit, Eekungherrit; 1668 (ChrK XIII 102) Igendherred; Dörfer 1805 Eekenharde; Gst 1857—58 Nörre og Egen Herred. — Af Landsbynavnet Egen, 3261.

NATURNAVNE.

Holst Banke. Søk 1838 Holst Banke; Søk 1917 Holst-Banke. — Grund i Havet N. for Als, opkaldt efter Kommandør Frederik Holst, der i Aarene efter 1802 foretog Opmaalinger i danske Farvande (Meddelelse i Brev af $^{18}/_{4}$ 1934 fra Kommandør H. Ravn).

Bythorp. ChrK XI 47 Bythorp. — Nævnes hos ChrK som „en ældre nu ubekendt By".

FORSVUNDNE BEBYGGELSER.

Kogtorp. Udat. (1476 ÆDA I 2) Cogtorp. — Navn paa en nu forsvunden By, hvis der ikke foreligger en Skrivefejl.

Lillenæs, fsv. Lb. $^{22}/_{10}$ 1245 Litlenæs. — Nævnes sammen med Lokaliteter i Nørre-Herred og umiddelbart foran Halmstad, d. v. s. Almsted i Notmark S., og har maaske derfor ligget i Nærheden heraf.

3261. EGEN SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Egen, Lb [ˈi·xɤŋ]. $^{9}/_{1}$ 1292 (Pavens Kopibog) Eking; $^{3}/_{12}$ 1357 Yking; Paaskr. 15. Aarh.(?) paa s. Dok. Ykingh; $^{5}/_{1}$ 1423 (Voss) Chreng(?); s. Dok. (Kejserproc. 1424) Ekeng, Ekenge, Ekerig; $^{26}/_{6}$ 1427 (Pavens Kopibog), $^{23}/_{8}$ 1455 (Pavens Kopibog) Yking; udat. (c. 1500 ÆDA V 11) Eghede; udat. (c. 1500 ÆDA V 15) Eken; Sk 1483 Ekingh; Sk 1486 Ekinghe; Paaskr. 16. Aarh. paa Dok. $^{3}/_{12}$ 1357 Jking; Sk 1533 Ekinge; Jb 1535 Iking, Ekynck; Sk 1543 Ekyngk; 1548 (ChrK XV 13) Ekingk, Ekenghe; 1554 (ChrK V 128) Ekinghe; 1581 (ChrK XV 15) Egind; Reg 1604 Ekung; 1605 (ChrK XV 65) Eginde; Jb 1649 Ekungh; Mejer 1649 Eeken; Danckw 1652 Eeken oder Ekung; 1668 (ChrK XV 42) Igend; Dok 1667 Ecking; DAtl Eecken; VSK Igen; Dörfer 1805 Eeken (gewöhnlich Igen); Schröder 1837 Eken (Igen); Gst 1857—58 Egen; Trap[1] Egen (Igen); TGst Eken; Gst, Postadr 1937 Egen. — Af Subst. glda. ēk „Eg" med den alsiske Overgang ē > ī foran gammelt k. Den samme Udvikling har fundet Sted i Sognenavnet Egvad, 3203; s. d. Paafaldende er Overgangen -ing > -ind, der først fremtræder i Formen Egind 1581. Den forekommer ogsaa i det østjyske Blegind, Sb. i Hjelmslev H. ($^{15}/_{8}$ 1347 (Aarhusb.) Bleghyng; $^{9}/_{5}$(?) 1508 (Afskr. 18. Aarh.) Bligind, Blegind).

Bommerlund, Gd [bœməˈlœ.ŋ]. Jb 1783 Bommelund; VSK Bomerlund; Schröder 1837 Bommelund; Gst 1857—58 Bommerlund; Trap[1] Bommelund; TGst, Oldekop, Gst, Postadr 1937 Bommerlund. — Se Bommerlund ndfr. u. Naturnavne i Østerholm.

Bosted, forsv. Lb. $^{3}/_{12}$ 1357 borigsteth; Sk 1483 Boerstede; Sk 1486, $^{28}/_{9}$ 1502 (Vid. 1553), Sk 1533, Jb 1535 Borstede; 1554 (ChrK V 128) Boestede. — Af Subst. glda. burgh „Borg". Den Borg, der sigtes til, er vel Hellevedgaard, der har ligget paa Voldstedet Gammel-Østerholm (se u. Naturn. i Nørreskov). Byen selv har ligget mellem Østerholm og Elstrup, ifl. Sagnet paa Marken „Bjergekobbel" (se Bjærg ndfr. u. Naturnavne i Østerholm) og hen imod Bostedvraa. Her fandt man „i den sydlige Ende hinsides Bækken en Mængde Brostene, der vidner om, at her maa have staaet Bygninger i ældre Dage" (ChrK III 116). Den tilstødende Mark hedder Møddingsted, hvad der ogsaa tyder paa gammel Bebyggelse. Ifl. en anden Tradition, der godt kan forenes med den første, har den ligget paa Vestertoft i Elstrup; i den tilstødende Østertoft er der fundet Spor af en Brønd (anf. St. 118). Vestertoft ligger i Nærheden af Grænsen til Østerholm og ikke langt fra Marken Bosted i Elstrup.

Bostedhoved. Oldekop Bostedhoved; Nik. Andersen [bosdəˈho·j]; Trap[4] Bosted Hoved; Postadr 1937 Bostedhoved. — Fiskerleje. Se Bosted Hoved ndfr. u. Naturnavne i Nørreskov.

Bostedhus. Oldekop Büsterholz; Trap[4] Bostedhus; Gst Bosted Hs. — Hus i Bosted Skov; se ndfr. u. Naturnavne i Nørreskov.

Bostedvraa, Gd [bœsdəˈvrœ.]. Trap[1] Bostedvraa; Nik. Andersen [bosdvrɒ·]; Ussing Det gamle Als p. 240, Trap[4], Gst, Postadr 1937 Bostedvraa. — Se Bosted Vraa ndfr. u. Naturnavne i Østerholm.

Christiansskole. Trap[1] Christians-Skolen; ChrK XXIX 288 Christians Skole; Trap[4] Christiansskolen. — Skole i Elstrup, ifl. Trap[4] p. 622 opført 1822. Ifl. ChrK anf. Sted blev den bygget 1818 og opkaldt efter Prins Christian (den senere Christian VIII), der var Guvernør over Fyns Stift.

Dejrehøjs Kaad, Hs. 1667[?] (ChrK V 218) Deirehøis Kaad. — I Elstrup, hvor Familienavnet Deyerhöy forekommer i Jb 1772—79.

Dyndmose, Gd. Oldekop Dünmose. — Se Dyndmose ndfr. u. Naturnavne i Guderup.

Dyndved, Lb [ˈ*dynǝ*]. Sk 1483 Dundewyth; Sk 1486 Duntwith; udat. (c. 1500 ÆDA V 15) Dundewyth; Sk 1533 Dunnewith; Jb 1535 Dunnewidtt; Sk 1543 Dundewyth, Donwytt; 1595 (ChrK II 120) Dündewit; Reg 1604 Dundewitt; 1620 (ChrK V 134 f.) Dundett, Dundewitt; Jb 1649 Dundewitt; Mejer 1649 Tundewith; Danckw 1652, DAtl Tundewitt; 1751 (ChrK XV 61) Dönnewedt; VSK Dynnevit; Schröder 1837 Dynnewith (Dyndet); Gst 1857—58 Dynnevit; Trap[1] Dyndved; TGst Dünnewitt; Gst, Postadr 1937 Dyndved. — Af Subst. Dynd. Endelsen er glda. with „Skov"; se Indl. u. Ved. Ved Stolbro Bæk Nord for Byen er der Mosestrækninger.

Egebjærg, Gd. Kirkeregnsk 1644—55 (ChrK V 74) Igebjergsmølle; Mejer 1649 Igeberg; 1690 (ChrK V 203) Egebjergs Mølle; Kirkeregnsk 1692 (ChrK V 74) Egebjergsmølle; Kirkebog 1712 (ChrK I 176) Nørremøllen el. Igebjergs Mølle; VSK Igebierg M.; Trap[1] Egebjerg el. Nørre Vindmølle; Gst Egebjærg Gd; Postadr 1937 Egebjærg (Nørremølle).

Egen Mølle. Jb 1535 Ekynck mole; Mejer 1649 Eekenmöh; Danckw 1652 Eckenmühl; DAtl Eecken-Mølle; VSK Igen M.; Schröder 1837 Ekenmölbye (Igenmölbye); Gst 1857—58 Egen Ml; Trap[1] Egenmølle; TGst Ekenmühle; Oldekop Ekenmühle, Igemölle; Opt 1921 [*i·xǝnˈmöl*]; Gst Egenmølle; Postadr 1937 Egen Mølle. — Se Egen ovfr.

Elstrup, Lb [*ælsdʁœp*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Elefstorp; $^{15}/_{9}$ 1344, $^{26}/_{6}$ 1348, $^{3}/_{12}$ 1357 Elstorp; noget yngre Paaskr. paa $^{15}/_{9}$ 1344 Elstorpp; udat. (1476 ÆDA I 2) Elstorp; Sk 1483 Elstorpe; Sk 1486 Elstorppe; $^{28}/_{9}$ 1502 (Vid. 1553) Elstropp; Sk 1533 Elstorp; Jb 1535 Elstorpp; Reg 1604 Elsterup; Jb 1649, Mejer 1649 Elstrup; Danckw 1652, DAtl Elsterup; VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1937 Elstrup. — Af Mandsn. glda. Elef. Jfr. Landsbynavnet Elsmark i Hagenbjærg S., 3263.

Elstrup Mark. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1892 Elstrup Mark; Oldekop Elstrupsfeld.

Elstrupskov, Gde og Hse. Trap[4]. Gst Elstrupskov.

Fruerhøj, Gd. VSK Fruerhøy. — Naturnavnet Fruerhøj, efter Placeringen paa Kortet snarest det i Guderup.

Frydenlund, Gd. ChrK XV 10, Gst, Postadr 1937 Frydenlund. — I Østerholm.

Gloende Hjørne. ChrK XV 8 det gloende Hjørne. — Del af Guderup By. Navnet hentyder maaske til noget Spøgeri. Jfr. det flere Steder forekommende Navn Gloende Gab, bl. a. i Løgumkloster Flække, 3118.

Guderup, Lb [ˈ*guʁœp*]. $^{31}/_{3}$ 1196 (Kejserproc. 1424) gudthorp; Sk 1483, Sk 1486 Ghudorppe; Sk 1533 Gudorp; Jb 1535 Gudorp, Gudorpp; 1554 (ChrK V 128) Guderupp; Jb 1649, Mejer 1649, Danckw 1652, DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Guderup; Nik. Andersen [ˈ*guʁop*]; Opt 1921 [*gu·ǝr0p*]; Gst, Postadr 1937 Guderup. — Mandsn. glda. Guthi (DgP).

Havrekobbelhus, Hs. Oldekop Haberkoppel; SkovK 1927, Trap[4] Havrekobbelhus. — Se Havrekobbel ndfr. u. Naturnavne i Nørreskov.

Hellesvang, Gd [*hælsˈvaŋ*]. Postadr9, Gst, Postadr 1937 Hellesvang. — Se Hellesvang ndfr. u. Naturnavne i Guderup.

Hellevedgaard. Sk 1543 Hellewitgarde, Heldewitgarden; 1605 (ChrK XV 65) Helledgaard; Schröder 1837 Hellwithgaard; Trap[4] Hellevedgd.s Voldsted. — Det gamle Navn paa Østerholm. Efter Nabobyen Helleved i Notmark S., 3259.

Holmskov, Gde. Oldekop, Trap[4], Gst, Postadr 1937 Holmskov. — Se Holmskov ndfr. u. Naturnavne i Elstrup.

Hønsehøj, Gd. ChrK XXIX 266 Hønsehøi; Oldekop Hönshoi; Trap[4] Hønshøj. — Se Hønsehøj ndfr. u. Naturnavne i Elstrup.

I Graven, Hs. Opt før 1764 (ChrK XIV 10) i Grav. — I Elstrup.

I Hullet, Hs. ChrK XIV 51 „Hullet" el. „i è Hol". — I Sjellerup.

I Renden, Hs. ChrK XXIX 147 i Renden. — I Sjellerup.

Jeppesdam, Gd. Oldekop Jeppesdamm. — Se Jeppesdam ndfr. u. Naturnavne i Guderup.

Ketting Nor, Hs. Oldekop Kettingnoor; Postadr9 Kettinghav; Trap[4] Kettingnor. — Se Ketting Nor og Ketting Hav ndfr. u. Naturnavne i Egen.

Kismose Huse [*kɛsmɛs ˈhu·s*]. Reg 1604 Kußmus; 1688 (ChrK XXIX 298) Kismishuus; U c. 1772 Kismeshus; Trap[1] Kismushuse; ChrK XV 9 Kismushuus; TM Kirsmishuus; I 1912 Kismushuus; Trap[4] Kismoshus; Postadr 1937 Kismushus. — Se Kismose ndfr. u. Naturnavne i Østerholm.

Klostertoft, Hs. Opt. 1764 (ChrK XIV 9) Klostertoft. — Se Klostertoft ndfr. u. Naturnavne i Elstrup.

Klyne, Gde [*ɛ ˈkly·n*]. ChrK XV 8 Klynen. — Tre Gaarde i Guderup; de regnes ofte til Sjellerup (ChrK XXIX 52). Subst. Klyne „Klump"; i Angel og paa Als brugt om en „jordklump på pløjemarken" (Feilb.). I en Ordsamling af L. Varming i Saml. t. jydsk Hist. og Top. VIII angives ogsaa (p. 272) fra Als Betydningen „samling huse", men da det alsiske Materiale er meddelt Varming af en Pastor G. Grove, der i sin Tid var Kapellan i Guderup (se p. 267). skyldes denne Betydningsangivelse aabenbart blot Meddelerens Kendskab til nærværende Stednavn.

Kongens, Gd. ChrK V 218 ved é Kongs; ChrK XXIX 268 „oppe til e Kongs". — I Elstrup. Gaarden var den eneste Selvejergaard i Byen i 1590 (ChrK V 217 f.).

Kragerojgaard, Gd. TM, K 1920 Kragroigaard; I 1922 Kragrøigaard; Trap[4] Kragerødgd.; Gst Kragrojgaard. — Se Krageroj ndfr. u. Naturnavne i Stolbro.

Lambjærg, Gde. VSK Lamberg; Schröder 1854 Lambjerg. — I Østerholm. Mon ikke Fejl for Lavensbjærg, der forekommer som Naturnavn der? Schröders Form gaar formodentlig tilbage til VSK.

Lammehave, Gd. Oldekop, Postadr. 1937 Lamhave. — Se Lammehave ndfr. u. Naturnavne i Østerholm.

Lindegaard. Trap[1] Lindegaard; ChrK XXIX 274 Lindegaarden; Nik. Andersen [*ˈlingɔs*]. — Gaard i Elstrup. Ifl. ChrK anf. St. efter en stor Lind udenfor Gaarden. Nik. Andersens Form er Genitiv af Navnet.

Lusbro. ChrK XV 8 Luusbro. — Vistnok Bebyggelsesnavn.

Lysholm, Gd [*ˈly·shɔlm*]. Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1937 Lysholm. — Navnet er givet af Peter Knudsen, der ejede Gaarden 1795—1831 (ChrK V 240). Ogsaa som Marknavn; se ndfr. u. Naturnavne i Østerholm.

Magre Bonde, Gd. ChrK XXX 142 den magre Bonde. — I Dyndved.

Mellethus, Hs. Oldekop Melledholz; Trap[4] Melvedhus; Gst Melved Hs. — Skovfogedbolig i Mellet Skov; se u. Naturnavne i Nørreskov.

Mose, Gd. Trap[1] Mosen; Kok II p. 280 Mose; Nik. Andersen [*e mu·s*].

Nygaard. J. Sørensens Kort c. 1692 Ny gr; Dok 1733 (ChrK IV 50) des Jagd-Haußes Neuenhoff; Dagbog 1756 (ChrK V 10) Nygar; K u. A. Neuenhoff; Dörfer 1805 Niegaard, Nyegaard; Gst 1857—58, Trap[1] Nygaard; TGst Neuhof; Nik. Andersen [*nygɔ*]; Gst, Postadr 1937 Nygaard. — Skovridergaard i Nørreskov.

Nyled, Gde [*nyˈlæj*]. Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XV 9, TM Nyled; Oldekop Nyland; I 1912, Gst, Postadr 1937 Nyled. — Navnet „kommer af, at her ved Grændseskjellet mellem 2de forskjellige Marker, Herregaarden Østerholm og Elstrup Mark laae et Ledehuus" (ChrK VII 31).

Nymølle, Kro. TGst Neue M.; Gst Nymølle; Postadr 1937 Nymølle Kro. — I Egen.

Nørremølle [*nöˈˈmœl·*]. Kirkebog 1688 (ChrK I 160) Nørre Møllen; Kirkebog 1693 (ChrK I 165) Norremøllen; Kirkeregnsk u. A. (ChrK V 74) Nørmøllen; Kirkebog 1708, 1712 (ChrK I 175, 176) Nørremølle, Nørremøllen el. Igebjergs Mølle; Postadr 1937 Egebjærg (Nørremølle). — Andet Navn paa Egebjærg Mølle.

Oksager, Gd. VSK, Schröder 1854, Oldekop Ausager. — Se Oksager ndfr. u. Naturnavne i Elstrup.

Potsdam, Hs. Trap[4] Potsdam. — Opkaldelse efter det bekendte tyske Navn.

Raahave, Gd. Oldekop Raahave. — Se Raahave ndfr. u. Naturnavne i Guderup.

Rembesmølle, forsv. Ml. ChrK XV 10 Rembes Mølle; Oldekop Rönnebäkmölle. — Om Rembesmølle oplyser ChrK III 132 følgende: „Ved Rønbækkens Indløb i Lilleskoven skal efter gammel Fortælling have lagt en Vandmølle; indenfor i Skoven ses endnu Spor af en Opdæmning til Vandbeholdning for Møllen, og et Sted i Nærheden heraf kaldes endnu Rembes Abildgaard, hvor for en Deel Aar tilbage ældre Folk kunne mindes, at der har staaet flere Frugttræer; ligeledes fører en stor Stænte mellem Bommelunds Mark og Skoven Navn af Rembes Stænte". Ifl. Traditionen har Møllen Navn efter den sidste Ejer, men som ogsaa ChrK formoder, er Forleddet i Virkeligheden en Omdannelse af *Rønbæks-.

Rugløkkegaard, Gd. TM, K 1920 Ruglykkegaard; Trap[4] Rugløkkegd.; Gst Rugløkke Gd; Postadr 1937 Ruglykke. — Se Rugløkke ndfr. u. Naturnavne i Stolbro.

Ryttersted, Gd. ChrK XIV 53 det saakaldte „Rytterstedet" eller „ved é Rytters". — Ved Guderup. Efter en tidligere Ejer Jes Jessen Rytter (ChrK anf. St.).

Sikaasgaard. VSK Sikaasgd. — Laa muligvis i Notmark S., 3259.

Sjellerup, Lb [ˈ*sjælərœp*]. Sk 1483 Silldorppe; Sk 1486 Sildorppe; $^{28}/_{9}$ 1502 (Vid. 1553) Selderupp; Sk 1533 Syldorp; Jb 1535 Syldorp, Syldorup, Sildorpp; Sk 1543 Seldrup; 1554 (ChrK V 128) Selderupp; Reg 1604 Sildrup; 1620 (ChrK V 135) Selderup, Sölderup; Jb 1649 Silderup; Mejer 1649 Sellerup; Danckw 1652, DAtl Syllerup; VSK Sillerup; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1937 Sjellerup. — Byen har Markfællesskab med Guderup og Navnet er sikkert yngre end dette. ChrK XXIX 52 gør opmærksom paa, at i Dok $^{31}/_{3}$ 1196 nævnes det kun, at Skt. Mikaels Kloster i Slesvig har Gods i Guderup, medens det af senere Kilder kan ses, at Godset har ligget i begge Byer. Navnet skulde saaledes være yngre end 1196. Forleddet er maaske Gen. af Mandsn. glda. *Sialvi, glsv. Siælve; jfr. Sideformen glda. Sælvi (Sæluæ prest de worhguth 1266 (RO); se Oda. Personn. p. 81).

Sjelleruphus. Schröder 1854 Sillerupskov; Oldekop Sjellerupholz; Trap[4] Sjelleruphus; Gst Sjellerup Hs. — Hus i Sjellerup Skov. Formerne hos Schröder og Oldekop hører herhen, ikke til det følgende Navn.

Sjellerupskov, Gde. Trap[4], Gst Sjellerupskov.

Skolen. ChrK III 8 Østerholm forrige Forpagterbolig, som endnu kaldes Skolen.

Skrivergaard. Jb 1794 (ChrK XIII 37), Trap[1], ChrK XV 7 Skrivergaard. — Navnet skyldes maaske, at man har holdt Ting her, før det blev flyttet til Svenstrup Kro. Her har boet en Herredsfoged (ChrK XXX 124).

Stolbro, Lb [ˈ*sdu·lbrœ*]. Sk 1483 Stölbrö; Sk 1486, Sk 1533 Stolbro; Jb 1535 Stolbro, Stolbroo; Sk 1543 Stolbro; 1573 (ChrK XXX 166) Stoulbrouff; Reg 1604 Stoelbro; Jb 1649 Stohlbro; Mejer 1649 Stolbroe; Danckw 1652 Stellbroe; DAtl Stelbroe; VSK Stohlbroe; Gst 1857—58, Trap[1] Stolbro; ChrK VII 29 udt. Stuelbru; TGst, Gst, Postadr 1937 Stolbro. — Forleddet synes at være Ordet Stol, men den nærmere Betydning er uklar. Et Stol forekommer som Navn paa et Krat i Mommark, Lysabild S., 3252. Som Efterled indgaar det samme Ord vistnok i Landsbynavnet Holmstol i Skanderup S., Gern H. (udt. [*hålmsduˈəl*]; 1439 (1558 ÆDA II 46) Holmstoll). Efter Naturforholdene kunde -stol i dette Navn have en lignende Betydning som i norske Stednavne, hvor stóll oftere bruges som Fjældnavn (se NG XIII 134 u. Stordalen, oldn. Stóladalr). Betydningen kendes ogsaa fra Danmark (Dronningestolen paa Møn etc.), men et saadant Sammenligningsnavn er udelukket her. I en anden Betydning synes ags. stōl at forekomme i et engelsk Stednavn, Stoulton i Worcestershire, hvis Forled forklares af Beliggenheden i Nærheden af Oswaldslaw hundreds Tingsted („some seat of authority"; se English Place-Name Society IV p. 166 f.). Ogsaa i tyske Stednavne har man formodet en Betydning „Gerichtsstuhl" (Förstem. NO[2]

Sp. 900). Sidste Led maa være Bro i Bet. „Vej", da der efter Naturforholdene at dømme ikke kan have været nogen Bro her.

Stolbrogaard, Gd. Trap[4] Stolbrogd.

Stolbro Løkke [*sdu·lbʀœˈˀlygə*]. ChrK XXX 171 Stolbrolykk; Trap[4], Gst Stolbroløkke; Postadr 1937 Stolbrolykke. — Ifl. ChrK anf. St. udflyttet efter 1847. Jfr. Løkke ndfr. u. Naturnavne i Stolbro.

Stolbro Mark, Hse. Oldekop Stolbrofeld.

Stolbro Næs, Gde. Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1892 Stolbronæs; Oldekop Stolbrones; Opt 1921 [*sdu·əlbrˀoˈnjs*]; Trap[4], Postadr 1937 Stolbronæs. — Se Stolbro Næs ndfr. u. Naturnavne i Stolbro.

Strælbjærg, Hse [ˀ*sdʀæ·lbjɛʀə*]. Dagbog 1785 (ChrK XXIV 165), Trap[1] Strælbjerg; Kok II p. 353 Skrælbjerg; Nik. Andersen [ˀ*sdæ·lbjɛʀə*]; Postadr 1937 Strælbjerg. — Se Strælbjærg ndfr. u. Naturnavne i Østerholm.

Søbolund, Gd. Gst 1857—58 Sebelund. — Se Søbolund ndfr. u. Naturnavne i Egen.

Tinggaard. Jb 1794 (ChrK XIII 37), Trap[1], ChrK XV 7 Thinggaard; Nik. Andersen [ˀ*teŋgə*]. — I Dyndved.

Troldhøj, Gd. Oldekop Troldhoi; Trap[4], Gst, Postadr 1937 Troldhøj. — Se Troldhøj ndfr. u. Naturnavne i Nørreskov.

Trympellyng. Se u. Notmark S., 3259.

Under Linden, Gd. Jb 1794 (ChrK XVI 36) under Linden. — I Dyndved.

Vrange Hjørne. ChrK XV 8 det vrange Hjørne. — Del af Guderup By. Her har langt tilbage i Tiden boet en Familie Wrang.

Østerholm, Gde [*östdəˈhʌlm*]. Jb 1649 Osterholms Lehne; Mejer 1649 Osterholm; Danckw 1652 Osterholmhoff und Meyerhoff; VSK Østerholm; DAtl Østerholm, Osterholmgaard; Gst 1857—58 Østerholm; Trap[1] Gammel-Østerholm; TGst Osterholm; Gst, Postadr 1937 Østerholm. — Jfr. Helleved-gaard ovfr.

Østerholm, Gammel-, Hs. Oldekop Gammel Osterholm; Nik. Andersen [ˀ*gaməl østdəˈhʌlm*]. — Efter Voldstedet Gammel-Østerholm; se u. Naturnavne i Nørreskov.

Østerholm Mølle. Gst 1857—58 Østerholm Ml. — Samme Lok. som Egebjærg Mølle; se ovfr. u. Egebjærg.

B. NATURNAVNE.

Dyndved.

Bag Dammen. Jb 1794 (ChrK XIII 36) bag Dammen. — Dam, se Indl. || **Bag Haven.** U 1768 Baghauge, Baghauen, Bag Haugen; K 1779, Jb 1779 Bagehauge; TM Bagehave, Bage Have; I 1912 Bagehave; I 1922 Bagmarken [Baghav]. — Have, se Indl. || **Bag Holm** [*bɑx* ˀ*hʌlm*]. K 1779 Bagholm; Jb 1779 Bageholm; K u. A. Bageholm, Bagholm; ChrK XV 7, TM, I 1922 Bagholm. — Holm, se Indl.

Birkemose. U 1768 Birckemoeß.

Bolmose. U 1775 (ChrK XIV 70), Jb 1794 (ChrK XIII 36) Bolmose. — Sønderjy. Bolle „Tyr".

Borrebjærg. I 1912 Borrebjerg. — Fejl for det følgende Navn?

Bosbjærg [*pœsˈbjɛʀə, bœsˈbjɛʀə*]. U 1768 Boesbierg; K 1779 Busch-Bierre; Jb 1779 Busch Bierre; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Buskbjerg; TM Bosbjerre; I 1912, I 1922 Bosbjerg. — Støder op til Bosbjærg i Stolbro (se ndfr.), der skrives Buekesberk i 1592. Forleddet er antagelig Gen. af Dyrenavnet Buk, maaske brugt som Persontilnavn. || **Bosbæk.** U 1768 Baßebæck. — Er formodentlig s. Lok. som Bosbæk i Stolbro, der ligger nær Grænsen til Dyndved.

Braadehusvej. I 1922 Braahuusvei. — Her laa der i gammel Tid et saakaldt „Braahuus", hvor man forarbejdede Hørren (I 1922). Om Braadehus jfr. Ussing, Det gl. Als p. 100.

Brandbjærg [ˀ*bʀɔŋbjɛʀə*]. U 1768 Brandtbierg, Brandtberg; K 1779, Jb 1779 Brandbierg; TM, I 1912 Brandbjerg; I 1922 Øvre Brandbjerg,

Nedre ditto; Gst Brandbjærg. — Af Subst. Brand. Navnet forekommer ogsaa i Stubbæk, Ensted S., 3223.

Bredeholm. I 1922 Brede Mark [Breholm]. — Støder op til Bøgeholm. Fejl for dette Navn?

Bøgeholm. U 1768 Bygeholm; Jb 1772—79 Bögholm, Bägeholm; K 1779 Boyholm, Böy-Holm; Jb 1779 Böyholm; TM Bögeholm; I 1912 Bøgeholm, Bogholm; I 1922 Bøgeholm.

Bønneløkke. U 1768 Bønlykke, Bønløcke, Bøn Løcke; K 1920 Bønlykke.

Dyndved Skov. Gst 1857—58 Dynnevit Skov; Trap[1] Dynnevitskov; Nik. Andersen [*dynəˈsgɔw*].

Egelum. K 1779, Jb 1779, Jb 1794 (ChrK XIII 36) Igelum; TM, I 1912, I 1922 Egelund. — Formen paa -lund er en moderne Omdannelse. Navnet er oprindeligt *Egeholm, hvor -holm som i mange andre Navne er gaaet over til -lum. Stedet støder op til Bøgeholm ovfr.

Favrholm. U 1775 (ChrK XIV 70) Fauerholm. || **Favrlund.** U 1768 Faurlund, Fourlund, Foulund; U c. 1771 Fauelund; Jb 1772—79 Faulohn; U 1775 (ChrK XIV 70) Fauerlund; K 1779, Jb 1779 Faulohn; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Faulohn ɔ: Faulund ɔ: Fuglelund; TM, I 1912 Faulohn; K 1920 Faulund; I 1922 Faulon, Faulon Skov. — Adj. fager.

Finne. Jb 1794 (ChrK XV 36) i Finnen. || **Finnedam.** I 1912 Finndam. — Dam i Dyndved By. || **Finnehave.** U 1768 Finn-Hauge; K 1779, Jb 1779 Finnhauge. — Et lille Stykke Agerjord ved Byen, muligvis s. Lok. som Finne; der synes ikke at være nogen topografisk Sammenhæng med Navnene paa Finne- i Egen. Se u. Finne i Tandslet, Tandslet S., 3254.

Flintesholm. TM Flintesholm; I 1912 Flintholm; K 1920 Flintesholm; I 1922 Flintholm. — Ved Flinteslund og vistnok egentlig blot en forvansket Form af dette Navn, idet Flintesholm i TM, som de yngre Kilder er afhængige af, er opstaaet ved en Fejllæsning af Flinteslohn i en ældre Kilde. || **Flinteslund** [*flinˌdəs ˈlœ.ŋ*]. U 1768 Flinteslund, Flintes Lund; U 1775 (ChrK XIV 70) Overflinteslund; K 1779, Jb 1779 Flinteslohn; K u. A. Flintes Lohn, Flintes Löhn; K 1920 Flinteslund, Neder Flinteslund. — Flintes- er antagelig Gen. af et sammensat Stednavn, snarest et *Flinthøj.

Fæbro. Jb 1794 (ChrK XIII 36), ChrK XV 7 Fæbro. — Subst. Fæ „Kreatur".

Fældingbjærg [*fælˌəŋˈbjɛrə*]. U 1768 Felling Bierg, Fielling bierg; K 1779, Jb 1779 Fellingbierg; TM, I 1912 Fellingbjerg. — Hermed kan sammenstilles Feldingbjærg, Sb i Fjends Hd. (1492 (1574 ÆDA II 229) Fellingberg; udt. [*fælˌəŋbjɛrə*]), og muligvis sv. Fällingsberg (SOÄ XIV p. 41). Forleddet er et Subst. glda. *fælling med samme Betydning som det oftere forekommende *fællæ „Svedjeland"; se herom u. Fælde i Klovtoft, Hellevad S., 3202. Jfr. no. Felling med lignende Betydning (NG Indl. p. 49 u. fall).

Gammelhave. K 1779, Jb 1779 Gammelhauge; TM Gammel Have.

Gerresagre [*gjɛrɛsˈˈα·xə*]. U 1768 Gerritz Agere, Gerritz Aggere, Geritzaggere; K 1779 Gierres-Agger; Jb 1779 Gierresager; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Gjerresager; TM, I 1912 Gjerres; K 1920 Gjerresager; I 1922 Gjerres. — Maaske Gen. af Mandsn. Gerhard; jfr. u. Gerresmade i Bolderslev, Bjolderup S., 3214.

Gravbjærg [ˈ*grɑəbjɛrə*]. U 1768 Synder og Nørre Graudtbierg; Jb 1772—79 Grautbierre, Gräutbierre; K 1779 Graubierg, Grau-B.; Jb 1779 Gräutbierre; TM, I 1912 Graubjerg; I 1922 Graubjerget. — Den ældre Form er vistnok Gravtbjærg; jfr. Skrivemaaderne i U 1768 og Jb 1772—79. Partcp. gravet eller muligvis et Subst. glda. *graft „Grav". Ifl. Medd. fra J. Raben 1938 findes her en Tomt efter en Gravhøj.

Grimseng [*grɪ.msˈæŋ*]. U 1768 Grims Eng; U 1775 (ChrK XIV 70) Grimseng; K 1779, TM Grims Eng; I 1912 Grimseng; I 1922 Grimsengen. — Ved Grimseng i Egen. Forleddet er Gen. af Mandsn. glda. Grim.

Gudshøje [*gu·js ˈˈhöj·*]. K 1779, Jb 1779 Gudshoy; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Gudshøi; TM Gudshöj; I 1912 Güdshøi. — Ikke langt fra Grænsen til Guderup og formodentlig et oprindeligt *Guderupshøje; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Navnet maa i saa Fald være ældre end Bortfaldet af th i Guderup. Ifl. Fra Als og Sundeved VI p. 7 tre Gravhøje.

Gundersbro. U 1768 Gundersbroe; K 1779 Gonnes-Bro; Jb 1779 Gonnesbro; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Gundersbro, Gundersbrovei; TM Gönnesbro; I 1912 Gønnesbro; K 1920 Gonnesbro; I 1922 Gønnesbro. — Skov og Agerjord ved en Vej. Forleddet er Gen. af Mandsn. glda. Gunnar. || **Gundersmose.** U 1775 (ChrK XIV 70), Jb 1794 (ChrK XIII 36) Gundersmose. — Der er formodentlig topografisk Sammenhæng med det foregaaende Navn.

Hanshessel [*hɔns*ˈ*hæsəl*]. U 1768 Hanß Heßel, Hanß Hejßel; K 1779 Hans Hessel; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Hanssesel; TM Hans-Hessel; I 1912 Hanshessel; K 1920 Hans Hessel, Lil Hans Hessel; I 1922 Hans Hessel. — Skov, der støder op til Hessel ndfr. Forleddet er Mandsn. Hans, paa Als udt. [*Håns, Hån·s*] (Feilb. Till.).

Hessel. K 1779, Jb 1779, TM, I 1912, I 1922 Hessel.

Holgerdynd. TM, I 1912 Holgerdynd; I 1922 Holger Dynd [Holger Døən]. — Formodentlig af et oprindeligt *Holkær.

?Holt. U 1775 (ChrK XIV 70) Hold. — Holt, se Indl.

Holvej [ˈ*hœlvæj*]. K 1779 Hollwey; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Holvei; TM Hollwey; I 1912 Holvei; I 1922 Huulveien. — Jy. Holvej „Hulvej".

?Humlehus. U 1768 Hommelhuuß; K 1779 Hummel-huus, Hummelhuck; Jb 1779, K u. A. Hummelhuus; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Hummelhuus; TM Hummelhöi, Hummelhack; I 1912, I 1922 Hummelhøi, Hummelsæk. — Agerjord langt fra Byen. Formen Hummelsæk i I 1912 og I 1922 beror aabenbart paa en Misforstaaelse af Hummelhack i TM, der gaar tilbage til K 1779. Den oprindelige Form er antagelig Humlehus, der vel maa betyde „Hus til Opbevaring af Humle".

Hvenemose. U 1775 (ChrK XIV 70) Hvenmase; Jb 1794 (ChrK XIII 37) Hvenmose. — Plantenavnet Hvene.

Høgeled. U 1775 (ChrK XIV 70) Hygelei.

Hønsetoft. K 1920 Hønsetoft. — Antagelig Hønsetoft i Stolbro (se ndfr.), der er blevet forkert placeret paa Kortet.

Kassekær. U 1768 Casse Kiær; I 1922 Kastekjær [Kastekær]. — Antagelig Plantenavnet Karse.

Katager [ˈ*kadaxə*]. K 1779, Jb 1779, TM Kattager; I 1912, I 1922 Katager. — Støder op til Katager i Guderup. || **Kathave.** K 1779 Katt hauge; Jb 1779 Katthav; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Kathauge; TM, I 1912 Kathav. || **Katholm** [ˈ*kadhɔlm*]. Mejer 1649 Kattholm; J. Sørensens Kort c. 1692 Katholm; K 1779, Jb 1779 Kattholm; VSK, Jb 1794 (ChrK XIII 36), Gst 1857—58, TM, I 1912, Gst Katholm. — Ø.

Kirkehave [ˈ*kɛɪgəhas*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Kirkehave; U 1768 Kircke Hauge; K 1779 Kircke-Hauge; TM Kirke Have; I 1912 Kirkehav. || **Kirkevej.** I 1922 Kirkevei.

Knudsløkke [*knu.s*ˈ*lygə*]. K 1779 Knus Lück; Jb 1779 Knuus Lück; TM Knus Lykke; I 1912, I 1922 Knudslykke.

Lambjærg. U 1768 Lambierg.

Langmade. U 1775 (ChrK XIV 70) Langmai. || **Langrøgel** [ˈ*laŋrœ̝·xəl*]. U 1768 Langrøgel; U 1775 (ChrK XIV 70) Langryggelsvei; K 1779 Langrægel, Langrägel; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Langryggel; TM Langregel; I 1912 Langrafel. — Støder op til Langrøgel i Stolbro.

Lerbro [ˈ*li·ɒbrœ*]. U 1768 Leerbroe; U 1775 (ChrK XIV 70) Leerbro; K 1779, Jb 1779 Lierbro; TM, I 1912, I 1922 Leerbraad. — Agerjord ved en Vej. Støder op til Lerbro i Stolbro.

Lillehøj [ˈ*lilhöj*]. K 1779 Lill-Höy, Lillehöyshauge; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Lillehøi, Lillehøishauge; TM Lille Höj, Lillehöjs Have, Lille Höi, An Lille Höi; I 1912 Lillehøi; I 1922 Anlillehøien [Anlillehøi]. — „Anlillehøien" i I 1922 maa skyldes en Misforstaaelse af TM (Præpositionen an!). Den støder op til Lillehøj. || **Lillemade** [ˈ*lilmaj*].

Løghøj [ˈ*lɒ·xhöj*]. U 1768 Løghøy, Løghoy, Nør Løg Hoy; K 1779 Lög-Höy; Jb 1794 (ChrK XIII 36 f.) Loyhøy, Løghøi; TM Lög Höi; I 1912, I 1922 Løghøi. — Plantenavnet Løg.

Løkkenab. U 1768 Lyke Nav. — Løkke, se Indl.

Midtvej. I 1922 Mittevei.

Mose [ɛ ˈmu·s]. || **Mosebæk** [ˈmu·sbæk].

Nakkeskifte. U 1768 Nackskifte. — Nakke, se Indl.

?**Norbæk.** U 1775 (ChrK XIV 70) Noerbækken. — Jfr. Norbæk i Stolbro ndfr.

Nyhave. U 1768 den Nye Hauge. — Støder sikkert op til Nyhave i Stolbro. || **Nyroj.** K 1779 Ny Röy; Jb 1779 Ny Roy; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Nyeroy; TM Ny Röi; I 1912, I 1922 Nyrøi. — Støder op til Nyroj i Stolbro.

Nørrehave. U 1768 Nørre Haugen; K 1779 Nör-Hauge; TM Nör Have; I 1912 Nørhav; I 1922 Nørremarken [Nørrhav]. || **Nørremark** [ˈnömaːig]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Dynneved Nørremark; U 1768 Nørmarck, Nørre Marck. || **Nørrenæs.** U 1768 Nørre Næß, Nørre Næss, Nørre Ness, den Nørre Næß. || **Nørrevej.** I 1912 Nørrevei.

Oldenor [ˈulnæ]. ChrK XV 7 Oldnoer; TM Old Noor; I 1912 Oldnoer; Gst Oldnor. — Del af Ketting Nor. Se u. Oldenor i Nordborg Lands., 3266. Maaske Opkaldelse efter dette. Det ældst overleverede Navn er Dyndved Nor; se u. Egen.

Paa Maden. U 1775 (ChrK XIV 70) Paa Maien. || **Paa Næsset** [o ɛ ˈnɛsə]. U 1768 paa Næßet, i Næßet; K 1779 Dünnewitter-Nis; I 1922 Nisvei.

Per Smeds [pæ ˈsmœs]. K 1779 Per Smeishuus; Jb 1772—79, Jb 1779 Per Schmeishauge; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Peder Smedshuus; TM Per Smeishuus; I 1912 Persmeishuus.

Plokkemose. U 1768 Pløckemoeß; Jb 1772—79 Plöckemoos; U 1775 (ChrK XIV 70) Plokkemose; K 1779 Plücke-Moos; Jb 1779 Plöcke Moos, Plöckemoes; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Plykmose; TM Plökkemoos; I 1912 Pløkkesmose; I 1922 Pløkkemosen [Pløkkemoos]. — Støder op til Plokkemose i Stolbro, der udtales [plɔgəˈmu·s]. Udtalen med o er ogsaa bevidnet fra ChrK og er sikkert den oprindelige trods ældre Skrivemaader med ø og y. Forleddet er maaske Subst. Pluk „lille del, smule" (Feilb.); jfr. m. H. t. Lydudviklingen alsisk [plåkəfeŋ·k] „Plukkefinker" (Feilb. Till.). Navnet maa vel i saa Fald referere sig til Tørvens daarlige Kvalitet; jfr. Navne som Brokmose og Sprøggelmose m. fl. En anden Mulighed er, at Mosen har Navn af, at man har plukket Lyng her.

Præstehave. I 1922 Præstemarken [Præsthav]. || **Præsteland.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Præsteland; TM Prästland; I 1912 Præstland. — Præsteland Made. B 1772 Prest Lands May; K 1772—73 Prestensmay; Jb 1772—79 Prestland-May; K 1779 Prestlans May.

?**Pukkeshøj.** K 1920 Pukkeshoi; Fra Als og Sundeved VI p. 7 Fukkeshøj.

Rebbesmose. U 1775 (ChrK XIV 70) Riffesmose. — Hører antagelig til Rebbesmose i Stolbro; se ndfr.

Ruglandsmose. U 1775 (ChrK XIV 70), Jb 1794 (ChrK XIII 37) Ruglandsmose. — Maa være samme Lokalitet som Ruglandsmose (se u. Rugland) i Egen.

Rævegrave [ˈrös·ˈgrɑːs·]. K 1779 Reevgrau, Reev-Grau; Jb 1779 Rävgrau, Rävgrav; ChrK XV 7 Rævegrave; TM Rävgrau; I 1912 Rævgrau; I 1922 Rævehulen [Røvgrau].

Sandager [ˈsɔŋaxə]. U 1768 Sandagger; K 1779 Sann-Ager, Sannager; TM, I 1912 Sandager; I 1922 Store-, Lille Sandager.

Skolderhøj [ˈsgœlˌhöi]. U 1768 Skaalerhøy; K 1779 Skolderhöy; Jb 1779 Skolderhoy; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Skolderhøi; TM Skoldenhöi; Maalerids Skolderhöi; I 1912 Skolledshøi; I 1922 Skolehøi, Skoldehøi.

Skraffesdel. — Se ndfr. u. Stolbro.

Smedshøj. U 1768 Smedshøy, Smedehøy.

Snækkebjærg [ˈsnægəbjɛrə]. K 1779 Sneke-Bierg, Snecke-Bierg; Jb 1779 Schnecke Bierre, Schnecke-Bierre, Schneckebiere; TM, I 1912 Snekkebjerg; I 1922 Snekkebjerg, Snekkebjerget. — Bakke ved Kysten. Rimeligvis af Ordet Snække „Skib". Ved Foden af Bakken ligger Rester af flere Skibssætninger (Medd. fra J. Raben 1938). Jfr. Snækkebjærg paa Samsø, DS I p. 25.

Spanbro [sbanbrɔ]. K 1779 Span-Bro, Spann-Broe; Jb 1779 Spann Bro, Spannbro; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Spanbro; TM Spann Bro; I 1912 Spand-

bro; K 1920, I 1922 Spanbro. — Agerjord ved Vej. Støder op til Spanbro i Stolbro. Se u. Spanbro i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Stenbæk. K 1779 Stenbeck; Jb 1779 Steenbeck; TM Steenbek; I 1912 Steenbæk. || **Stenrøgel.** U 1768 Steenrøgel.

Syrmose. Jb 1772—79 Sumoos; Jb 1779 Sumos; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Sumose; TM Sümoos; I 1912 Symoos. || Syrmose Made [*simɔsˈmaj*]. U 1768 Syrmos May, Syrmosmay; Jb 1779 Sumos May; K 1779 Sumosmay; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Sumosemai. — Skrivemaaden med y er sikkert den oprindelige; jfr. Udtalen [*simɔs-*], der er lettest forstaaelig ud fra en ældre Udtale med [*y*]. I saa Fald antagelig af Subst. glda. sø̄r „Smuds"; glt. ø̄ kan i Alsisk diftongeres foran r. Samme Forled indgaar i Syrmose i Hjortspring, Svenstrup S., 3262, hvor Sammensætningen Syrmose Ager ligesom her udtales [*simɔs-*]. Jfr. dog Syrmade i Asserballe, Asserballe S., 3258.

?Søleager. K 1779, Jb 1779 Sühlager; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Sühlager ɔ: Sølager; TM Suhlager; I 1912 Sylager; K 1920 Neder-, Over Sylager; I 1922 Sylager, Nørre Sylager, Sylager Skov. — Skov og Agerjord. Forleddet er sikkert Ordet Søle.

Sønderhave. U 1775 (ChrK XIV 70) Sønderhavet; K 1779 Sünder Hauge; TM Söndre Have; I 1912 Sønderhav. || **Søndermark.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Dynneved Søndermark; U 1768 Synder Marck, Synder Marcken. || **Søndertoft** [*syŋəˈtɔs·t*]. U 1768 Synder Toft; K 1779 Süder-Toft, Sünner-Toft; TM Söndertoft, Sönder Toft; I 1912 Søndertoft. || **Søndervej.** I 1922 Syndervei. — Vel samme Vej som Søndervej i Stolbro.

Trekant. K 1920 Trekant.

Trædholm Sig. U 1768 Trædholm Sieg. — Af jy. Træde „Retstrætte, Proces".

Tørvemade. K 1779 Törre-May; Jb 1779 Torre May; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Tørvemai; TM Törke Mai; I 1912, I 1922 Tørkemai. || **Tørvemose.** I 1922 Tørvemosen [Torremos]. || **Tørveskifte.** U 1768 Engbond i den Nørre Marck kaldes Torve Skiftet.

Vadholm [ˈ*vahɔlm*]. 1592 (ChrK XV 19) Wadhölm; U 1768, U 1775 (ChrK XIV 70) Vadholm; K 1779, TM Wadholm; I 1912, I 1922 Vadholm. — Agerjord, der støder op til Mosemade i Egen. Forleddet er formodentlig Ordet Vad, selv om man skulde vente en Udtale [*vaj-*].

Vesterhave. K 1779 Vester Hauge; Jb 1779 Westerhauge; TM Wester Have; I 1912 Vesterhav. || **Vestertoft.** TM Wester Toft; I 1912 Vestertoft.

Vindsroj [*viŋsöj, viŋsˈröj*]. U 1768 Vindsrod, Windsrod; K 1779 Winsroy, Wins-Röy; Jb 1779 Winsroy; TM Wins Höi, Wins Roy; I 1912 Viinshøi; I 1922 Viinshøi, Viinshøie. — Af Tilnavnet glda. Wind (Eks. Aghi wind, nigles wind VJb 1231). Wins Höi og Wins Roy i TM er samme Lokalitet.

Æbildager [*ɛ·filˈɑ·xə*]. U 1768 Ævelagger, Ævelaggere, Ævildaggere; U 1775 (ChrK XIV 70) Abildager; K 1779 Aefel Ager, Aefel-Ager; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Abildager; TM Aebelager; I 1912 Aabelager; I 1922 Aebleger [Effilager], Æbleagerne [Efilager]. — Se u. Æbild i Kværs, Kværs S., 3228.

Ærrehøj [ˈ*ɑrəhöj*]. U 1768 Ære Høy; K 1779 Errehoy; Jb 1779 Errehoy, Errhoy; Jb 1794 (ChrK XIII 36) Errehøi; TM Errehöi; I 1912 Errehøi. — Støder op til Ærrehøj i Stolbro. Navnet har oprindelig æ-Vokal i Forleddet, og den moderne Udtale maa været paavirket af ældre Skrivemaader med a; se Ærrehøj ndfr. u. Stolbro. Af Mandsn. glda. Ærri (Ærra?), oldn. Erri, eller muligvis Trænavnet Ær „Løn".

Østertoft. K 1779 Oster-Toft; TM Oster Toft; I 1922 Østertoft [Østertovt].

Egen.

Alminding [ˈ*ɑlvɛŋə*]. B 1771 Allminning; U c. 1771 All-meining; U 1772 Almen, Allmen; K 1773 (ny Kopi), TM, I 1922 Alvinge. — Agerjord. Subst. Alminding „Fællesjord". Udtalen [ˈ*ɑlvɛŋə*] gaar ligesom Formen i I 1922 og paa Kopien af K 1773 tilbage til TM.

Andkær [ˈ*anɣjæ*]. 1714, 1733 (ChrK XIII 112, 126) Andkier; B 1771 Ankier; K 1773 (ny Kopi) Andekjæret, Neder Andkjær; TM Andkjaeret; I 1922 Andekjæret, Neder Andekjær.

Bag Spjæld [*bæxˈsbjå.l̩*]. B 1771 Bag-Spiold; K 1772 Bagspiol; K 1773 (ny Kopi) Bagskjold; TM Baxbjold; I 1922 Bagskjold. — Spjæld, se Indl.

Blærre [ˈ*blærə*]. K 1773 (ny Kopi) Blærre; TM Blärre, Blaerre, Blarre; I 1922 Trekant [Blærre, E Blærre]. — Blærre, se Indl.

Bromade. K 1773 (ny Kopi), TM Brodmai; I 1922 Broengen [Brodmai]. — Vejen fra Egen til Ketting gaar over et Vandløb her.

Brænd [*bræ.n̩*]. K 1773 (ny Kopi) Bræen; TM Braen; I 1912 Bræn; I 1922 Bræen. — Agerjord. Vistnok en Substantivering af Partcp. brændt. || **Brændhøj.** 1700 (ChrK XIII 107), 1714 (sst. 112) Brenhøy; 1733 (sst. 126) Breenhøy; B 1771 Brenhoj; K 1773 (ny Kopi) Brandhøy; ChrK XV 7 Brenhøi; TM Braenhöi; I 1922 Brandtshøi [Brandshøi]. — Snarest Partcp. af Verb. brænde. Jfr. Brændhøj i Elstrup.

Bækland [ˈ*bæglɔn̩*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Becklandinge; B 1771 Bäcke-Land; U 1772 Beeckland; K 1773 (ny Kopi) Bæklund; TM Bekland; I 1922 Bækkelund [Bækloon]. — Efterleddet er oprindelig Subst. Landing; se u. Landing i Tønder Lands., 3101. || **Bækmade.** U 1772 Beeck May.

Dyndved Nor. K 1773 Dünnewitter-Nohr. — S. Lok. som Oldenor; se ovfr. u. Dyndved.

Døbbel. B 1771 Döffel Schiften; U c. 1771 Döfel skieffter; Jb 1772—79 Döffel. — Døbbel, se Indl.

Egen Hav. ChrK XV 7 Igenhav. — S. Lok. som Ketting Hav ndfr. || **Egen Mark.** ChrK XV 7 Igenmark. || **Egen Næs** [*ɛ nɛ̈s, i·xɤn̩ˈnɛ̈s*]. Mejer 1649 Ekennyß; J. Sørensens Kort c. 1692 Egenæs; 1700 (ChrK XIII 107) Næßmarcken; Jb 1771 Næsset; B 1771 Auf dem sogenandten Ness; Jb 1772—79, K 1773 Niss; K 1773 (ny Kopi) Niss, Næsset; Gst 1857—58 Egen Næs; ChrK XV 7 Igennæs; TM Nässel, Naesset; Nik. Andersen [*i·xɤnˈnæs*]; I 1912 Næs, Næsvei; I 1922 Næsset, Nisveien; Gst Egen Næs. || **Egen Toft.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Ekingtoft; Regnsk 1718 (ChrK IX 187) Ekentoft. — Se Egen ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?**Elleskov.** Regnsk 1715 (ChrK IX 183) Ellernholtz. — Stednavn?

Eskeskifter. B 1771 Esche-Schiften; U c. 1771 Eskeskieffter.

Faaregrav [ˈ*fo·vgɾas*]. B 1771 Faar-Grau; U c. 1771 Far-Grau; U 1772 Förgrau; K 1773 (ny Kopi) Faargrav; TM Faaregrav; I 1912 Faargrav; I 1922 Faaregrave [Foagrau]. — Agerjord ved Ketting Nor.

Farverhave [ˈˈ*farə* ˈ*has·*]. — Her har tidligere været et Farveri (Opt. 1937).

Finnemade [ˈ*fɛnmaj*]. TM Finhave; (her?) I 1912 Findam. — Af Placeringen i TM fremgaar det, at Finhave er s. Lok. som Finnemade. Se u. Finne i Tandslet, Tandslet S., 3254.

Gedser [ˈ*gi·sə*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Betzör; Regnsk 1714 (ChrK IX 181) Gildsør; Regnsk 1717 (sst. 186) Giedsør; B 1771 Gied Soer; U c. 1771 Gied-Sörr; U 1772 Gieser; K 1773 Giedser; K 1773 (ny Kopi) Giese; TM, I 1912 Gise; I 1922 Giese. — Areal ved Ketting Nor. Efterleddet er Ordet Ør, hvorom se Indl., og Navnet kan saaledes være identisk med det falsterske Gedser i Gedesby S. ($^{18-20}/_{7}$ 1326 Ghezøre), der formodentlig ligesom Gedesby indeholder et Personnavn *Gêtir (DgP Sp. 368). Mest sandsynligt er det vel, at der ligefrem foreligger Opkaldelse. Gedser maa allerede i Middelalderen have været velkendt som Overfartssted til Tyskland.

Gise. K 1773 (ny Kopi) Gise. — Ingen topografisk Forb. med det foregaaende Navn. Skyldes sikkert en Fejl paa Kortet.

Grimseng [*gɾi.msˈæŋ*]. — Støder op til Grimseng i Dyndved; se ovfr.

?**Gærdebred.** B 1771 Gied-bred; U c. 1771 Gied-Bred; U 1772 Giebret, Giebreet. — Sikkert Ordet Gærdebred „Jordstrækning langs Gærde"; se u. Gærdebred i Sottrup, Sottrup S., 3242, hvor Navnet ogsaa er omdannet.

Havebraad [ˈ*hasbɾɔ*]. 1714, 1733 (ChrK XIII 112, 126), B 1771 Haubro; Jb 1771 Haugbro; U 1772 Høfbret, Havbro; K 1773 (ny Kopi) Harbraad;

ChrK XV 7 (efter ældre Kilde) Haverbrock, Havbro; TM Havbraad; I 1912 Havbro; I 1922 Havbraad [Hovbraad]. — Agerjord. Have, se Indl.

Havrekilde. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Haverkiel; ChrK XV 7 Havrekilde. — Samme Lok. som Havrekilde i Elstrup, paa Grænsen til Egen; se ndfr.

Hellesvang [*hæl'səˈvaŋ*]. K 1773 (ny Kopi), TM, I 1922 Hellesvang. — Støder op til Hellesvang i Guderup; s. d.

Hesselhøj [ˈ*hæsəlhöj*]. B 1771 Haßelhoy, Haßel-Höy; U c. 1771 Hesel-Höy, Heßel Höy; U 1772 Hesselhö. || Hesselhøj Made [*hæsəlhöjsˈmaj*]. B 1771 Heßelhoys May; Jb 1773 (ChrK XIII 47) Hesselhøymai, (her?) Hesles may; TM Hesselhöismai; I 1912 Hesselhøismai. || Hesselhøj Mark. ChrK XV 7 Hesselhøimark, (her?) Heslesmark.

Holm [ˈ*hɔlm*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Igenholm; B 1771 Hollem; U c. 1771 Hallem-Synder; TM, I 1912 Holm. — Holm, se Indl.

Holvej. B 1771 Haalwej; U c. 1771 Hall-Veii; U 1772 Holwey. — Jy. Holvej „Hulvej". || Holvejsvandsted [*ˈhɔlvæjs ˈvɔŋsdæj*]. Jb 1773 (ChrK XIII 47) Hollweys Vandsted; I 1912 Holveisvansted.

?Horsvand. B 1771 Haaß Vand; U c. 1771 Haß-Wand; U 1772 Haschwan.

Hovedgade. I 1922 Hovedgaden. — Vej.

Hyldager [ˈ*hylaxə*]. B 1771 Hyld-Ager; U 1772 Hulager, Hülager; K 1773 (ny Kopi) Hyldeager; TM Hyldager; I 1922 Hyldeagrene.

?Hældeskifter. B 1771 Helle Schiften; U c. 1771 Helleskiffter.

Inderstehave [ˈ*inəsdə ˈhas·*].

Kanalsmade [*kvˈna.ls|maj*]. TM Kanalsmai, Kamalsmai.

Karpedam. Oldekop Karpfendamm (See).

Kasvraa. B 1771 Kaßwroes Wieße, Kaßveroes Pflugland; U c. 1771 Kaßweros Maj, Kaß-weroe Plöygrund; U 1772 Koswro. — Forleddet frembyder flere Tolkningsmuligheder, f. Eks. Plantenavnet Karse eller Subst. Kast med Bortfald af t i Trekonsonantgruppen. I sidste Tilfælde kunde det sammenstilles med Gaardnavnet Kastvraa i Uge S., 3221.

Katager. I 1912 Katager. — Sikkert s. Lok. som Katager i Guderup, der ligger i Nærheden af Grænsen til Egen.

Ketting Bugt. Schröder 1837 Kettinger-Bucht. || **Ketting Hav** [*kædəŋ ˈhas*]. K 1773 Ketting havn; ChrK XI 84, 207 Kettinghav. || **Ketting Nor** [ˈ*kædəŋ ˈnu·ə*]. K 1773 Kettinger-Nohr; Gst 1857—58 Kettinge Nor; TM Kettingnoor, Kettingmoor; Trap[1] Kettinge-Nor; TGst Ketting Noor; TM Kettingnoor; Gst, Trap[4] Ketting Nor. — Samme Lokalitet. Efter Sognebyen Ketting, 3257.

Kirkevej. I 1912 Kirkevei; I 1922 Kirkeveien.

Klavs Pedersens Næs [*klaəs ˈpœ·səns ˈnɛs*]. K 1773 (ny Kopi) Claus Pæsens Niss; I 1922 Klaus Petersens Næs.

Knud Klavsens Toft. ChrK XV 7 Knud Klausens Toft.

Knøs. B 1771, U c. 1771 Knöß. — Knøs, se Indl.

Kohave [*kœhas*]. B 1771 Kro-Have; U c. 1771 Koo-Hau; Jb 1773 (ChrK XIII 47) Kohaus Vandsted; K 1773 (ny Kopi) Rohau; TM Kohave; I 1912 Kohav, Kohavsvansted; I 1922 Raahave [Rohau].

Kundshøj [ˈ*kuŋshöj*]. B 1771 Kundshöy; U 1772 Kunshoy; K 1773 (ny Kopi) Kundshøi; TM Kunshöi; I 1912 Kunshøi; I 1922 Kundshøi. — Forleddet kunde være det fra Tysk laante Mandsnavn Kunz; se u. Bebyggelsesn. Kongsmark, Rømø S., 3112.

Kærmade [ˈ*kæmaj*].

Laaddenhøj. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Eking Laymhöi; 1700 (ChrK XIII 107) Lodenhøy; 1714 (sst. 112) Laynhøy; 1733 (sst. 126) Løyenhøy; ChrK XV 7 Lodenhøi, Laynhøi. — Adj. laadden, sigtende til Højens Bevoksning.

Landevejshave. I 1922 Landeveismarken [Landveishav].

Langleder. B 1771 Lange-Leeder; U c. 1771 lang-leder. || **Langmade.** I 1912 Langmai. || **Langnab.** B 1771 Lang Naff; U c. 1771 Lang naf. || **Langvad.** B 1771 Langwaj; U c. 1771 lang Vaii; U 1772 Langwey; Jb 1773 (ChrK XIII 47) Langwaysbæk.

Ledsted [ˈlæjsdæj]. K 1773 (ny Kopi) Bisted; TM Ledsted; I 1912 Leisted; I 1922 Ledestedet [Leisted]. — Agerjord ved Vejen til Egen Næs. Maa have Navn efter et Led over Vejen.

Lillehave [ˈlilhas]. || **Lillemark.** 1700 (ChrK XIII 107) Lillmarcken; Jb 1771 Lillemark; K 1773 Lille Marck. || **Lillemose** [ˈlilmœs]. || **Lilletoft.** Dok c. 1770 Lille Toft.

Lundmade. K 1773 (ny Kopi), TM Lundmai; I 1922 Lundeengene [Loenmai].

Madehave [ɛ ˈma·jhas, ˈmajhas]. Jb 1771 May-haug, den saa kaldet May-hauge, den store May-haug; B 1771 Kleine May-Haue, Große May Haue; K 1773 Mayhaue; TM Maihave; I 1912 Maihav, Maihavsvei; I 1922 Engmarken, Engmarkener, Eng Marker [Maihav], Over Maimarker [Over Maihav].

Melager. Jb 1773 (ChrK XIII 47), ChrK XV 7 Meelager. — Antagelig af Adj. glda. mæthæl „midter-".

?Mellem Byer. Regnsk 1719 (ChrK IX 189) mellem Byen; B 1771 Zwischen Byer; U c. 1771 Nes Mell-Byer, Meld byer.

Midthave [ˈmɛd ˈhas·, ˈmed ˈhas·, ˈmɛd ˈhas·]. K 1773 (ny Kopi) Midthave, Midthav, Mithav; TM Midthave; I 1912 Mithav; I 1922 Mitmarken, Mitmark, Mellemmarken [Mithav]. — Tre forskellige Lokaliteter.

Mose [ɛ ˈmu·s]. K 1773 (ny Kopi), TM Mosen. || **Mosehave.** K 1773 (ny Kopi) Mosehav, Mosehav(?); TM Mooshave; I 1912 Moshav; I 1922 Mosemark, Mosemarken [Mueshav]. || **Mosemade** [ˈmu·smaj]. K 1773 (ny Kopi), TM Mosemai; I 1922 Moseeng [Muesmai].

?Mosterdal. B 1771 Moster-dall; U c. 1771 Wester dell (?). — Læsningen af Formen i U c. 1771 er meget tvivlsom.

Mølleagre [mœˈlɑ·xə]. B 1771 Möll Acker; U c. 1771 Moll-Ager; K 1773 (ny Kopi) Over, Neder Mølleager; TM Mölager; I 1912 Mølager; I 1922 Mølleager, Søndre-, Nordre Mølleager. — Mølleagersvej [mœˈlɑ·xəsˌvæj]. I 1912 Mølagersvei. || **Møllebæk** [ˈmœlbæk]. Dok c. 1770 Mühlen Bach. || **Mølledam.** Jb 1771 Møldammen; Jb 1772—79 Mühlen-Teich; TM Mölledam. || **Møllehjørne.** B 1771 Mall-Iörn; U c. 1771 Möhl Jören-hiörne. || **Møllekrog** [mœlˈkrɑ̊·x]. 1714 (ChrK XIII 112) Molkrog; 1733 (sst. 126) Møllkrog; Jb 1771 Mølkrog; B 1771 Mollkrog, Mollkroog, Müll krags-Moß; U c. 1771 Möhl Krog, Mol-Krags Moß; K 1773 (ny Kopi) Møllekrog, Over-, Neder Mølkrog; TM Mölkrog; I 1912 Molkrog; I 1922 Over-, Neder Mølle-krog. — Støder op til Mølleager og ligger i Nærheden af Egen Mølle. || **Møllemose.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Möllmöß; B 1771 Möll-Moße; U c. 1771 Möhl-Moß; U 1772 Molmos; 1805 (ChrK XIII 124) Møllmoes; ChrK XV 7 Møllemose. || **Møllevej.** I 1922 Mølleveien.

Næsvej [ˈnɛsvæj]. TM Naes-Weg, Naesweg. — Vejen til Egen Næs; se ovfr.

Nørreager [nöˈɑ.xə]. B 1771 die Nordere Äcker; K 1773 (ny Kopi) Nørager; TM Nörager; I 1922 Nørager. || **Nørrebjærg.** Regnsk 1719 (ChrK IX 189) Nørbjerg. || **Nørremark.** 1700 (ChrK XIII 107) Nørmarcken; B 1771 Norderfeldt; K 1773 Nörremark, Nörremarck; TM Nörremark.

?Overmose. 1592 (ChrK XV 19) Auermäß.

Paa Bjærget [ɔ ɛ ˈbjɛrə]. K 1773 (ny Kopi) Bjerget; TM Paa Bjerget; I 1922 Bjerget [Bjerre].

Peberholm [ˈpɛfəhɔlm]. K 1773 (ny Kopi) Peberholm; ChrK XV 7 Pefferholm; TM Peberholm; I 1912 Pifferholm; I 1922 Pebberholm [Peffersholm]. — Lille Stykke Skov ved Vandløb. Støder op til Peberholm i Elstrup. Rimeligvis af Plantenavnet Peber; se u. Pebermose i Seem S., 2707.

Pilegaard [ˈpi·lgɔ]. B 1771 Pilgaard; K 1773 Pielgaard; TM Piilgaard; I 1922 Pilegaard. — Agerjord. Trænavnet Pil.

Præstehave. K 1773 (ny Kopi) Præsthav; I 1922 Præstemark [Præsthav]. || **Præsteholm** [ˈpræ·sdhɔlm]. B 1771 Prestholm; U c. 1771 Præst-Hollem; K 1773 (ny Kopi) Præsholm; TM Praesteholm; I 1912 Præstholm; I 1922 Præsteholm [Præsholm].

Pæleskifter. B 1771 Pehl-Schiften; U c. 1771 Pell Skiffter, Pelskiffter; U 1772 Palschift, Pählschift.

Rugland [ˈʀɔslanˌ]. 1708 (ChrK XIII 113) Raulandts Moeß; B 1771 Rockenland; U c. 1771 Rau-land; U 1772 Rogland; K 1773 (ny Kopi) Rugland; ChrK XV 7 Rauland, Raulandsmose; TM, I 1912 Rugland.

Rævehøj [ˈʀöshöjˌ]. B 1771 Roy-Höy; U c. 1771 Röyw-Höy; K 1773 (ny Kopi) Røvhøi; TM Raevhöi; I 1922 Rævehøi.

Røddøbbel. B 1771 Roht-Döffel; U c. 1771 Röd döfel.

Rørbjærg. B 1771 Rörberg; U c. 1771 Rör-bierg; K 1773 (ny Kopi) Røebjerg (Røibjerg?); TM Rörbjerg; I 1922 Rørbjerget [Rørbjerre]. || **Røreng.** B 1771 Rönig, Röring. || Rørengsmade [ˈʀø·ʀəŋs ˈmajˌ]. K 1773 (ny Kopi) Røringmai; TM Röringsmai; I 1922 Rørengen, Rørengene [Røringsmai]. — Plantenavnet Rør „Phragmites". Rørbjærg er temmelig lavtliggende og støder op til Hesselhøj Made.

Saltmade [ˈsœldmajˌ]. K 1773 (ny Kopi) Soltmai; I 1922 Salteeng [Soltmai]. — Eng ved Ketting Nor.

Skumper [ˈsgœmbə]. B 1771 Skamber; U c. 1771 Skomber, Skom ber; U 1772 Skumpen, Sckumpen; K 1773 (ny Kopi), TM Skumpe; I 1912 Skunpe; I 1922 Skumpe. — Se u. Skump i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Smedehave [ˈsmæjhas]. K 1773 (ny Kopi) Smedehave; I 1922 Smedemarken [Smeihav]. || **Smedeland** [ɛ ˈsmæjlonˌ].

Smiedam. TM Smirredam; I 1912 Smededam. || **Smedietoft** [smiʀəˈtøstˌ]. B 1771 Schmiede Toft; U c. 1771 Schmide Taudt; Jb 1773 (ChrK XIII 47) Smedetoftmark; K 1773 (ny Kopi) Smirretoft; ChrK XV 7 Smedstoftmark; TM Smirretoft; I 1922 Smedetoft.

Stabelsø. Mejer 1649, Danckw 1652 Stabbelsee; J. Sørensens Kort c. 1692 Stabelsø. — Betegnelse for Ketting Nor. Af Subst. Stabel i Betydningen „oplagssted, stabelstad" (Kalkar), idet der har været Havneplads i Fjorden (Danckw).

Stolbroforte. 1592 (ChrK XV 19) Stolbrofort. — Se Stolbro ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Storehave [ˈsduˑv ˈhasˑ].

Strandager [ˈsdʀɔŋaxəˌ]. B 1771 Strand-Acker; U 1772 Stranager; K 1773 (ny Kopi), TM, I 1912 Strandager; I 1922 Strandagrene. — Ved Ketting Nor.

Søbolund [səbəˈlœˑŋˌ, sifəˈlœˑŋˌ]. K 1773 (ny Kopi) Sibbelund; ChrK XV 7 Sifferlund; TM, I 1912 Sibbelund; I 1922 Sibbelunden; Gst Sebelund. — Samme Lok. som Søbolund i Hundslev, Notmark S., 3259; s. d.

Søle. B 1771, U c. 1771 Syll; U 1772 Sähl. || **Søleager.** ChrK XV 7 (efter ældre Kilde) Sühlager. || **Sølegaard.** Dok 1773 Sülgaard; Jb 1773 (ChrK XIII 47) Sühlgaard; ChrK XV 7 Sølgaard. — Subst. Søle.

Søndermark. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Igen Søndermark. || **Søndertoft.** 1592 (ChrK XV 19) Sydertoft.

Toftende [tøsdˈœˑŋˌ]. TM, I 1912, I 1922 Toftende.

Tomastoft. 1592 (ChrK XV 19) Tomastofft.

Uderhave [ˈœʀə ˈhasˑ]. K 1773 (ny Kopi) Yderhav; TM Ydrehave; I 1912 Orehav; I 1922 Ydremarken [Ydrehave]. || Uderhavesmade [œʀəhasəˈmajˌ]. || **Udertoft.** K 1773 (ny Kopi) Ydertoft; TM Ydreloft; I 1922 Ydertoften, Ydretoften [Urretovt].

Ved Kirken. TM Vedkirken, an Vedkirken.

Vejskel. U c. 1771 Weiskiel.

Vestertoft. I 1922 Vestertoft [Vestertovt].

Vraamade. B 1771 Wrad-May; U c. 1771 Wrodt-Maj; I 1912 Wraamai. — Vraa, se Indl.

Vrangager [ˈvʀaŋaxəˌ]. Regnsk 1710 (ChrK IX p. 173) Wrangaggar; B 1771 Wrang-Acker; K 1773 (ny Kopi), TM, I 1912 Wrangager; I 1922 Vrangager. — Adj. vrang „skæv".

Væle. B 1771, U c. 1771 Weel; U 1772 Wehl, Wähl. — Væle, se Indl.

Ærtehøj. Regnsk 1712 (ChrK IX 178) Erdthöy; B 1771 Erdhoj; K 1773 Erdhöy.

Østertoft. I 1922 Østertoft [Østertovt].

Elstrup.

Aalum [ˈå·lom]. Dagbog 1766 (ChrK V 18) Aalom; K 1772 Olmer, Bredealum; Jb 1772 Ulmer, Bredealum; B c. 1772 Allemer, Brede Allem; ChrK XV 9 Ulmer, Brede Olm, Aalemled; TM Olum, Ulmer; I 1912 Olum; I 1922 Aalum [Olum]. — Olmer og Bredealum paa K 1772 støder op til hinanden og er utvivlsomt Former af samme Navn. Der er ligeledes topografisk Sammenhæng med Aalum i Guderup. Efterleddet er Ordet Holm, hvorom se Indl. Forleddet er maaske Fiskenavnet Aal. Stedet støder op til Rebbesmose. Der udspringer et ubetydeligt Vandløb i Nærheden, men paa Ordet Aa kan man næppe tænke.

Almindingsdynd. K u. A. almeinngs dön; B c. 1772 Almeynings Dønd. — Subst. Alminding „Fællesjord".

Andhøved. ChrK XV 9 Anhøvet. — Subst. ænyda. andhøved „Forpløjning"; se Ole Widding i DF IV p. 126. Jfr. Andhøved i Torup, Svenstrup S., 3262.

Bag Dammen. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 158) bag Dammen.

Barege [baˈʀi·xə]. K 1772 Bareng; K u. A. Bar Eeg; Jb 1772, Jb 1772—79 Bareng; B c. 1772 Barig; U c. 1772 Bos Eeg; ChrK XV 9 Barege el. Bareng; TM, I 1912 Barege; I 1922 Bareng. — Agerjord. Forleddets opr. Form er ganske usikker, men som en Mulighed kan nævnes, at det kunde være Adj. bar (i Bet. „vindblæst" ?). Jfr. Barlund i Hovslund, Ø.-Løgum S., 3204, og i Brede S., 3116, der imidlertid er forklaret som „Naaleskov". Efterleddet er glda. ēkæ „Egebevoksning".

Binkindsager. K 1772 Binkins ager, Bindkind-Ager; K u. A. Bin-Kind Ager; Jb 1772 Binckens ager, Binkinager; B c. 1772 bindgindager; U c. 1772 Bing Kind agere; TM Bingenager; I 1912 Binkenager; I 1922 Benkinsagre. — I Nærheden af Binkindsager ligger Langkindmose, Vinkindbjærg og Vinkindmose. Det fælles Element i Navnene *Binkind, *Langkind og *Vinkind synes kun at kunne være Ordet Kind brugt i Betydningen „Skraaning". Paa samme Maade bruges oldn. kinn i no. Stedn. om „en brat Helding af et Fjeld eller en Aas" (NG Indl. p. 60). Sammensætningen Skidenkind, Navn paa en Eng i Spandet S., 3083, hører formodentlig ikke herhen.

Bjærg. B c. 1772 Brenhöy paa bierget.

Bjørnemose [ˈbjönmœs]. K 1772 Biörnmoos, Biörnmoosager; Jb 1772 Biornmoos, Biornmoosager; U c. 1772 Biormoos, Biornmoos, Biorn Moos Ager, Bierremoos ager; TM Björnmose, Björnmoseager; I 1912 Bjørnemose; I 1922 Bjørnemose, Bjørnemoseager.

Boroj. Dagbog 1770 (ChrK XXIV 155) Bueroi, Buerøier; Dagbog 1772 (sst. 159) Burroy; K 1772 Burröy, Buroy; Jb 1772—79 Buroy, Buruy; U c. 1772 Büe Roy, (her?) Boar; TM Buhöi; I 1912 Buhøi; I 1922 Burrehøi [Burøi]. || **Botykke** [ˈbu·ˌtyk]. B c. 1772 Butykkes Ager; ChrK XV 9, TM Butyk. — De to Lokaliteter støder op til hinanden og ligger i Nærheden af Bosted Skov, Forleddet er snarest Ordet Bod „Skur".

Bosted. K 1772 Bodstedt, Bosted; K u. A. Bodsted; Jb 1772 Botstedt, Bodstedt; B c. 1772 Bodstey; U c. 1772 Bostei, Bodstedt; ChrK III 118 Bostedager; I 1922 Bosted. || Bosted Grav. K 1772 Büste Grow; K u. A. Boste grau; Jb 1772 Bustegrou; Jb 1772—79 Büstegrau; B c. 1772 Bostegrav; U c. 1772 Bustograu, Bostedgrau; ChrK XV 9 Bustergrau ɔ: Bostedgrau. — Der er ingen topografisk Sammenhæng mellem Bosted og Bosted Grav, men begge har Navn efter den forsvundne Landsby Bosted; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Brebindager. K 1772 Brebindager; U c. 1772 Brebind Ager, Brembindager; Jb 1772—79 Brebindsager; B c. 1772 Brembendager; ChrK XV 9 Brebinds- el. Brebenager.

Brobjærg [ˈbʀu·bjɛʀə]. K 1772 Brobierre, Brobierg; K u. A. Broebierg; Jb 1772 Brobierre; B c. 1772 Brubierg, Brubiergs Døffel; TM, I 1912 Brobjerg. — Ved Vejen fra Elstrup til Elstrupskov. || **Bromade** [bʀœˈma·j]. K 1772 Bromay, Broo-May; Jb 1772 Bro may; TM, I 1912 Broeng; I 1922 Broeng [Bromai]. — Støder op til Bromade i Hundslev, Notmark S., 3259. ||

Broskifte. K u. A. Broe Skift; Jb 1772 Broskift; B c. 1772 Bro Skiffter; U c. 1772 Borre Skift.

Brændhøj [ˈbʁæ·ŋhöj]. K 1772, Jb 1772 Brenhöy; ChrK III 102 Brenhøi; TM Braegenhöi; I 1912 Braagenhøi. — Formen i TM viser, at Forleddet er blevet opfattet som Plantenavnet Bregne, men hvis Udtalen ikke er forvansket, maa det være Partcp. brændt. Jfr. Brændhøj i Nabobyen Egen; der er ingen topografisk Sammenhæng med denne Lokalitet.

Bønneløkke. K 1772 Bönlücker; K u. A. Bonlucker; Jb 1772 Bontücker; Jb 1772—79 Bönlücke, Bonstücker; ChrK XV 9 Bønlykke, Bønlykkesgab.

Damhave [ˈdamhaʊ]. TM, I 1912 Damhauge.

Dildholm. K 1772 Dillholm; K u. A. Dil-Holm, Dillholm; Jb 1772 Dillholm; B c. 1772 Dildholm; I 1922 Dillholm. — Plantenavnet Dild. Jfr. Dildholm i Brede S., 3116.

Døbbel. U c. 1772 Düffel. — Døbbel, se Indl.

Egebjærg. K 1772 Igebierre, Igebierg; Jb 1772 Igebierre; B c. 1772 Jgebierg, Jgebiergs Holm; TM Egebjerg; I 1922 Egebjerg [Igebjerre]. — Holm, se Indl. || **Egehøj** [ˈi·xəhœj]. Dagbog 1767 (ChrK XXIV 151) Hovmands Egehøi; K 1772 Igehöy; Jb 1772 Igehaue, Jgehöy, Iegeshöy, Igeshoy; B c. 1772 Jgehoys døffel, Jgehoys ploygrund; U c. 1772 Jgehau; TM Egehöi; I 1912 Egehøj; I 1922 Egehøi. — Støder op til Egehøj i Guderup.

Elbjærg. K 1772 Elbierg, Lang-Elbierg, Langelbierg; K u. A. Ellbierg döfel; Jb 1772—79 Ellbierre, Lang-Ellbierre; B c. 1772 Lang Elbierg, Ner Elbierg, Elbiergs Døffel; TM, I 1912 Elbjerg; I 1922 Ellebjerg. — Trænavnet El.

Elstrup Skov. Reg 1604 Elstrup Holtt. — Se Elstrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Eskeholm [ˈesgəhɔlm]. TM, I 1912 Askeholm.

Farsmade [ˈfa.s maj]. K 1772 Farsmay, Taars-May; K u. A. Fars may; Jb 1772 Taars May, Taarsmay, Taasmay; U c. 1772 Vasmay, Tarsmay; ChrK XV 9 Farsmai el. Fadsmai, ikke Taarsmai; TM Farsmai; I 1912 Farsmai, Vasmai; I 1922 Torfseng [Torresmai]. — Af Mandsn. glda. Fathir.

Firesbjærg. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Firisbjergsmark; K 1772 Fieredsbierg, Fierredsbierre; Jb 1772—79 Fieredsbierre, Fieredesbierg; B c. 1772 firrids Bierg, Firrids Biergs Marck, Fierrids Bierg; U c. 1772 Fiertsbierg, Fiereds bierre; ChrK XV 8 Tiridsbjerg; I 1922 Tirebjerg [Fieredsbjerre]. || **Firesdøbbel.** K u. A. Firres döfel; B c. 1772 Firrids döffel; ChrK XV 8 Firids Døffel. || **Firesmark.** ChrK XV 8 Firedsmark. || **Firhøje** [fiˈʳhöj·]. ChrK III 102 Fyreshøi, alm. Fihøi; ChrK XV 8 Firidshøi; TM Firhöi; I 1912 Firhøj; I 1922 Firehøie; Trap[4] Firhøjene; Gst Firehøje. — Firhøje er samme Lokalitet som Firesbjærg. Det første Navn kunde muligvis være en Nydannelse (der er ifl. I 1922 „fire Høie fra Oldtiden" her), men Sandsynligheden taler for, at det er det oprindelige, og at Fires- i Firesbjærg og de andre Sammensætninger er opstaaet af *Firhøjs- i tryksvag Stilling.

Flod [ɛflu.j]. 1703 (ChrK XXX 102), TM, I 1912 Floden. — Dam i Elstrup By og s. Lok. som Sempflod ndfr. Flod, se Indl.

?Forhælde. U c. 1772 Forheld.

Fruerager. Jb 1772, Jb 1772—79 Fruerager. || **Fruerhøj** [ˈfʁu·höj]. K 1772 Fruerhöj, Fruerhöy; Jb 1772 Fruenhoy, Fruerhoy; Jb 1772—79 Fruerhöy, Fruerhoff, Fruenhöy; TM Fruehöi; I 1912 Fruehøi; I 1922 Fruehøi, Inderste Fruehøi; Gst Fruebjærg.

Gaardsted. K 1772 Gaardsted; K u. A. Gaadsted; Jb 1772—79 Gaardsted; U c. 1772 Gaadstet. || Gaardsted Bjærg. K 1772 Gaarstedbierg; K u. A. Gaarsted Bierg; B c. 1772 Gadsteys bierg. — Subst. Gaardsted „Sted, hvor en Gaard har ligget". Paa den forsvundne By Borgsteds Omraade.

Gaasager. K 1772 Gaasager; Jb 1772 Goos Ager; B c. 1772 Gosager; I 1922 Gaaseager [Goosager].

Gadeland. K 1772, Jb 1772 Gadland; ChrK XV 9 Gaatland el. Gadland.

Gammeltoft. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159), K 1772 Gammeltoft; B c. 1772 Gammeltofftes döffel; I 1922 Gamle Toft.

Golgeshjørne. B c. 1772 Golges Jörn; ChrK XV 9 Golges Hjørn.

Gostensholm [*gœsdəns ˈhɔlm*]. K 1772, Jb 1772 Gostenholm; Jb 1772—79 Gostenholm, Gustenholm, Gostenholm Sckovlod; B c. 1772 Gostens Holm; TM Gustesholm; I 1912 Gystesholm; I 1922 Gosteholm [Gostesholm]. — Skov og Agerjord. Muligvis af et Mandsnavn, svarende til glsv. Gudhsten, Godhsten. Hvis Formen uden s er den oprindelige, kunde Navnet dog sammenstilles med Augustenborg, 3256, udt. [*gΘsdənbΘrə*], og Augustenhof, Nordborg Lands., 3266.

Gravbjærg. U c. 1772 Graubierg. || **Gravhave** [*ɛ ˈgræshas*]. — Gravhave ifl. Opt. 1937 efter en Mand ved Navn Grav. Slægtsnavnet stammer rimeligvis fra Husnavnet I Graven; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Grønkenled. ChrK XV 8 Grønkenled. — Ved Byen. Da Grønvej ifl. ChrK gaar fra Grønkenled til Tingstedbæk, kan det ikke have ligget langt fra de Navne, der indeholder Leddet -kind (se ovfr. u. Binkindsager), og det midterste Led i Navnet kunde være identisk med dette. || **Grønvej.** ChrK XV 8 Grønvei.

?Gudmose. ChrK XV 9 Gudemose el. Guldmose; TM Gudmose; I 1912 Gydmose.

Have. 1740 (ChrK V 167) e Hau; Dagbog 1768 (ChrK XXIV 151) Haven; K 1772 Haue, Hall; Jb 1772, Jb 1772—79 Haue, Hall; B c. 1772 Elstrup Hav, i Hav; ChrK XV 9 Præstens Skovlod kaldet „e Hav".

Havrekilde [*ˈhɔskil*]. 1740 (ChrK V 168) Hauerkielsmose; K 1772 Hauerkiel, Hauerkiels moos; K u. A. Hauer-Kiel; Jb 1772 Hauerkils Moos, Hauerkielmoos, Hauerkiel Moos, Haue Kiel Moos, Hauekiel Moos, Hauekils moos; U c. 1772 Hau Kiel, Hauer Kiel; ChrK XV 8 Havrekilde; TM, I 1912 Haukilde; I 1922 Houkilds Mose; Gst Hovkildes Mose. — Stedet beskrives paa følgende Maade paa K u. A.: „dieses alles ist so Morastig, daß weder Menschen noch Vieh darin kommen kann". Alligevel synes Forleddet kun at kunne være Plantenavnet Havre. Jfr., at ogsaa Sammensætningen Havremose forekommer (Hviding S., 3085).

Hestebed. K 1772, Jb 1772 Hestbed; Jb 1772—79 Hestbet; B c. 1772 Hestbed; U c. 1772 Hesbred, Hestbred; ChrK XV 8 Hestebed; TM Hestebeed; I 1912 Hesteled; I 1922 Hestebed [Hestbei]. — Efterleddet er Subst. Bed „Græsgang"; se u. Arrebedet DS II p. 98. Udtaleangivelsen i I 1922 maa vel skyldes, at Formen i TM er opfattet som sammensat med Ordet Bed „Havebed", i Sønderjy. udt. [*bæj*] o. lgn. Hestebed støder op til Tingholm i Guderup og er rimeligvis et Sted, hvor Tingalmuen har græsset sine Heste under Tinget. || **Hestehave.** ChrK XV 9 Hestehaven; I 1912 Hestehave. — Støder formodentlig op til Hestehave i Guderup, der ligger paa Grænsen til Elstrup.

Hindbæk. ChrK XV 8 Hindbæk.

Holebæk [*ˈhuːlbæk*]. B c. 1772 Hulbeck; ChrK XV 9 Huulbæk; TM Hulbaek; I 1912 Hyldebæk. — Hole, se Indl.

Holmmark. Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Holmmarken; 1740 (ChrK V 168) Holm; Dagbog 1769 (ChrK XXIV 154) Holmmarken; B c. 1772 Hollem Marck. — Støder sandsynligvis op til Holmmark i Guderup. || **Holmskov.** Dagbog 1784 (ChrK XXIV 165) Holmskoven.

Hovmandsskifte. B c. 1772 Hovmands Skifft. — Appellativ? Jfr. under Egehøj ovfr. || **Hovtoft.** I 1912 Houtoft.

Hundekilde. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Hundkilde; K 1772 Hundkier, Hundkiel; K u. A. Hund Kiel; Jb 1772 Hund Kier; Jb 1772—79 Hundkier; B c. 1772 Hundkeld; ChrK XV 8 Hundkilde, Hundkjær; I 1922 Hundekjær [Honkjær]; Gst Hundekilde. — Ved Hestebed.

Hælde. ChrK XV 8 Vei til Held. — Formodentlig s. Lok. som Hælde i Guderup. Jfr. ndfr. u. Hælde Bro. || **Hælde Bjærg.** K 1772 Hellbierg; K u. A. Helberg, Hellebiergs May; Jb 1772 Hell bierre; B c. 1772 Held Bierg; TM, I 1912 Helbjerg; I 1922 Helligebjerg [Hellebjerre]. || **Hælde Bro.** Dagbog 1802 (ChrK XXIV 167) Hildbro. — Bro paa Vejen fra Elstrup til Egen

Kirke, ifl. ChrK anf. St. anlagt 1802. Vejen gaar over en Bæk ved Hælde i Guderup, paa Grænsen til Elstrup, og i Nærheden af Hælde Bjærg ovfr. || **Hældeled.** Dagbog 1768 (ChrK XXIV 152) Held Led; Dagbog 1771 (sst. 157) Hirtled; ChrK XV 9 Heldled.

Høgelmose. K 1772 Högelmoos; Jb 1772 Högel Moos, Hogelmoos; U c. 1772 Högelmoos, (her?) Hudemoos; ChrK XV 9 Hogelmose; I 1922 Høgelmor.

Hønsehøj [*ˈhönshöj*]. K 1772 Hönshöys ager; Jb 1772 Hönshoyager; U c. 1772 Hanshoys ager; TM Hönshöi; I 1912 Hønshøi; I 1922 Hønshøi, Hønshøiager; Trap[4], Gst Hønshøj. || **Hønsetoft.** Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Høntoft; K 1772 Honstoft; Jb 1772 Hundstoft; B c. 1772 Hontofft; ChrK XV 9 Hunstoft el. Hønstoft; TM Höntoft; I 1922 Hønsetoft [Hønstovt].

Jalsbjærg. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Jalsbjerg; K 1772 Ialsbierg, Ialsbiergmay; Jb 1772 Ialsbierre, Ialsbierre may; B c. 1772 Jalsbierg, Jalsbiergs May; TM Ialsbjerg; I 1912 Jarlsbjerg; I 1922 Jahlsbjerg [Jalsbjerg]. — Støder op til Hestebed (se ovfr.) og ligger saaledes nær Tingholm i Guderup. Forleddet synes vanskeligt at kunne forklares paa anden Maade end som Gen. af Ordet Jarl, selv om den gamle ia-Diftong i de fleste Stillinger er gaaet over til jæ. Denne Overgang er ogsaa forudsat u. Jestrup, Tandslet S., 3253, hvor Personn. Jarl er nævnt som en af Forklaringsmulighederne.

Kaadnerland. I 1922 Kaadnerland [Kaarneland]. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Katholm. K 1772 Kattholm, Katholm; Jb 1772 Kadholm; B c. 1772 Katholm, Katholms Beck; TM, I 1912 Katholm. — Eng. || **Kattesund.** K 1772 Katsund; K u. A. Kat Sond: döff; B c. 1772 Kadsonds döffel; I 1922 Hatsund [Hatsond]. — En lille Dam. Utvivlsomt en spøgefuld Opkaldelse efter Gadenavnet Kattesund; se Hugo Matthiessen, Gl. Gader p. 30 f.

Kilsbøl. K 1772 Kilsböll, Kildsbüll; K u. A. Kildsböll; Jb 1772 Kilsboll, Kielsbüll; B c. 1772 Keldsbøl; U c. 1772 Kilds Böll; ChrK XV 9 Kilsbølle; TM Kilsbyl; I 1912 Kilsbøl; I 1922 Kildebøl [Kilsbøl]. — Agerjord Nordvest for Byen. Forleddet er antagelig Gen. af Mandsn. glda. Kætil, og Navnet minder vel om en forsvunden Bebyggelse.

Klostereng. ChrK VII 27 Klostereng. — ChrK anf. St. formoder, at Klostereng kan være noget af den Jord, som Erik Plovpennings Datter skænkede Agnete Kloster i Roskilde. || **Klostertoft.** ChrK XV 9 Klostertoft.

Knudsknub [*ˈknu·sknœf, ˈknu·sknœfə*]. K 1772 Knudsknöff, Knudsknöpf; K u. A. Knuds-Knöff; Jb 1772 Knudsknüff, Knudsneff; B c. 1772 Knuds Knof; U c. 1772 Knusknof, Knuds Knöff; TM, I 1912, I 1922 Knudsknof. — Lille Bakke. Efterleddet er Subst. Knub „Klods", brugt om en Forhøjning. Ordet gaar i Jy. delvis tilbage til en Form med glda. bb; jfr. Udtalen [*knov'*] fra Søvind (Feilb.). Forleddet er antagelig Gen. af Mandsn. Knud.

Kobbel. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Kobbelet. — Kobbel, se Indl.

Kragehushave [*ɛ ˈkʀa·xhus ˈhas·*]. — Der findes ikke noget Hus paa Stedet. Forleddet er snarest Subst. sønderjy. Kragehus „kærnehus i æbler og pærer" (Feilb.). || **Kragland.** K 1772, Jb 1772 Kragland; K u. A. Kraglandbeck; B c. 1772 Krogland, Krag lands Beck; ChrK XV 9 Krogland, Kroglandsbæk; TM, I 1912 Krogland; I 1922 Krageland [Kragland]. || **Kragmoseager** [*kʀamɔsˈɑ·xə*]. K 1772 Lille und Store Kragmoosager; Jb 1772 Kragmoosager, Lille und Store Kragmoosager; U c. 1772 Kramoos ager; TM Kragmoseager; I 1912, I 1922 Kragemoseager. — Fuglenavnet Krage.

Kragsmade. K 1772 Kragsmay; Jb 1772 Kragemay; B c. 1772 Krags May. — Forleddet er vel Gen. af Slægtsn. Krag.

Kvavager. Dagbog 1770 (ChrK XXIV 155), B c. 1772 Kvavager; U c. 1772 Gauager; ChrK XV 9 Kravager, Quavager. || **Kvavdam.** K 1772 Qua damm; B c. 1772 Kvav dam; Dagbog 1774 (ChrK XXIV 160) Kvaudam; ChrK XV 9 Kravdam, Quaudam. || **Kvavstykke.** K 1772 Quastücken; K u. A. quau Stück; Jb 1772—79 Quastücker; B 1772 Kvavstykker; U c. 1772 Gaustück; ChrK XV 9 Kravstykker. — Kvavstykke ligger ved Kvav-

dam, og der er antagelig ogsaa topografisk Sammenhæng mellem disse Lokaliteter og Kvavager. Af Subst. jy. Kvav „Hængedynd" (Feilb. u. Kvag); se u. Kvov paa Rømø, 3112.

Kvejshøj. B c. 1772 Kveys Høy; ChrK XV 9 Kveishøi, Kveishøis Døffel. — Snarest af Tilnavnet glda. Kwigh (Eks. Nicholaus Quigh $^{25}/_{4}$ 1388), oldn. Kvígr, eller maaske af Sideformen glda. Kwigha „Kvie" (Eks. Petrus Quighæ $^{27}/_{11}$ 1330) med yngre Gen. paa -s; Ordet Kvie hedder paa Als [*kvæj·*] (Feilb.). Samme Tilnavn indgaar i Kviesgaarde i Fabjærg S., Skodborg H., hvor der 1439 boede en Pouill Quye (EGøyes Jb p. 374), og hvortil maaske ogsaa den omtalte Nicholaus Quigh skal henføres. Mindre sandsynligt er det vel, at det er Dyrenavnet, der indgaar i Kvejshøj.

Køltoft [ˈ*kọ·ltɔst*]. K 1772 Kohltoft, Koltoft; K u. A. Költoft; Jb 1772 Kohltoft; B c. 1772 Koltofft; U c. 1772 Köhl Toft; TM Költoft; I 1912 Køltoft; I 1922 Kaaltofte [Koltovt]. — Areal i Elstrup By.

Laaddenhøj Ager. Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Lainhafsager. — Støder formodentlig op til Laaddenhøj i Egen.

?**Lagtved.** B c. 1772 Lagtvit.

Lammehave [ˈˈ*ɔsə* ˈˈ*la·mhas*, ˈˈ*næ·* ˈˈ*la·mhas*]. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Lamhav; K 1772 Lammhaue, Lamhaue; Jb 1772 Lammhaue; TM, I 1912 Lamhauge; I 1922 Lammehave [Lamhav], Nede ditto [Nælamhav].

Langager. I 1922 Langeager. || **Langkindmose** [*laŋgə*ˈˈ*mu·s*]. K 1772 Langkinmoos, Langkien Moos; Jb 1772 Langkinmoos, Langkinsmoos; B c. 1772 Lankendmues, Lankindmues; U c. 1772 Bilkenmoos; ChrK XV 8 Langkindmose el. Lankenmose; TM Langmoos; I 1912 Langmose; I 1922 Langekjær [Langkjær], Langekjærsmose [Langkærmues]. — Se ovfr. u. Binkindsager. Langmoos er ifl. Placeringen i TM s. Lok. som Langkindmose. || **Langmade.** K 1772, Jb 1772—79 Langmay; U c. 1772 Lange May; TM Langmai. || **Langskifte.** K 1772, Jb 1772 Langskift, Langschift; I 1912 Langeskifte [Langskjyvt].

Lerholm [ˈ*læ·hɔlm*]. K 1772 Lehrholm, Lehr holm [M]ay; K u. A. Lehr holms Wieseland; Jb 1772 Lehrholm, Lehrholm May; B c. 1772 Lærholm, Lærholms Enggrund; U c. 1772 Leerholm; ChrK XV 9 Lærdholm el. Lehrholm, Leerholmsmai; TM Lerholm; I 1912 Leerholm; Medd. fra J. Raben 1938 Lerholm Høj.

Lillehave [*dæŋ* ˈˈ*liḷ* ˈˈ*has·*]. || **Lillemade.** TM Lille Mai. || **Lillemark.** Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Lillemarken; Dagbog 1766 (ChrK XXIV 150) Linmarken; Dagbog 1769 (sst. 154) Liinmarken; Dagbog 1771 (sst. 157) Lillemarken. — Formerne paa Lin-, Liin- kan være udviklet af glda. lītin. || **Lilletoft.** TM Lille Toft.

?**Lundsland.** Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Lundsland(?), (her?) Loedland.

Lyng. K 1772, Jb 1772—79 Long; B c. 1772 lyng. || **Lyng Stykke.** K 1772 Löng Stücker; Jb 1772 Löng Stückager. — Støder op til Lyng i Hundslev, Notmark S., 3259.

Lysemose [ˈ*ly·smɷs*]. K 1772 Lüsmoos, Lühsmoos; Jb 1772 Lusemos; U c. 1772 Lismoos, Lylsmoos. || Lysemose Bjærg [*ly·smɷs*ˈ*bjɛʀə*]. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Lyesmoesbjerg; K 1772 Lüsmoosbierre, Lüüsmoosbierre; Jb 1772 Lüsmoosbierre, Lusemoosbierre; B c. 1772 Lylsmos Bierg; U c. 1772 Lüsmoosbierg, Lilsmoosbierre; TM, I 1912 Lysmosebjerg. || Lysemose Knæp. ChrK XV 9 Lysmose-Knep. — Støder op til Lysemose i Østerholm. Se u. Lysemose i Tønder Lands., 3101. Knep er vel Subst. jy. Knæp „skure, indsnævring" (Feilb.).

Madeager. K 1772 Meyager, Mayager; B c. 1772 Mayager, Mayagers Rend; I 1922 Maiager. || **Madelaar.** K 1772 Meylaar, May Laar; Jb 1772 Majlaar; B c. 1772 Mayloar; I 1922 Meielaar. — Madelaar er en Bakkeskraaning, der støder op til Madeager. Sidste Led er antagelig Ordet Laar, der undertiden bruges i overført Betydning om topografiske Forhold. Laarene i Grandløse S., Merløse H. er tre sammenhængende Bakker (I 1926), Elbæk Laar „et Hul ind i Kysten" i Vær S., Vore H. (I 1922).

Malbakke. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Mallbakke; ChrK XV 9 Melbakke. — Fejl for det følgende Navn?

Melbæk. B c. 1772 Meldbeckckes døffel; U c. 1772 Melbeck; ChrK XV 9 Mellembæk. — Adj. jy. meld- „midter-".

Midthave [ɛ ˈmɛdhas]. TM Midthauge, Midthave.

Mose. TM, I 1912 Mosen.

Naldmose. K 1772 Nallmoos; Jb 1772 Nollemoos; B c. 1772 Nalmos; I 1922 Nalmose. — Jy. Nalde „Nælde".

Navntved. K 1772 Store-Nauntuit, Store Nauen-Twitt, Lille Nauen-Twitt; Jb 1772 Nauentwit; B c. 1772 Storre Navntvit, Navntvittes Beck; TM Navntvid, Navetvid; I 1912 Navetvid; I 1922 Navetvit. — Af Mandsn. glda. Nafni. Efterleddet er, trods de paafaldende Skrivemaader -tuit etc., snarest Ordet Tved, hvorom se Indl.

Nederbro. Dagbog 1769 (ChrK XXIV 154) Nederbro. || **Nederhave** [ˈˈnæ·ˈˈhas·]. TM Nedrehauge.

Okmose. ChrK XV 9 Okmose. || Okmose Bjærg. K 1772 Okmoosbierre, Ocmoosbierre; K u. A. Ocmos Beier Dofel; Jb 1772 Ockmoosbierre; B c. 1772 okmos Biergs döffel, ocmos Biergs Knep og döffel; I 1922 Okmosebjerg [Okmosbjerre]. || Okmose Døbbel. K u. A. Ock Mos Dofel. — Muligvis af Mandsn. sønderjy. Okke (Kok II p. 42). Døbbel, se Indl. Om Knep se ovfr. u. Lysemose Knæp.

Oksager. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Oxagere; K 1772 Breausager, Langager, Langausager; K u. A. Bree ais Ager; Jb 1772 Longausager, Breausager; B c. 1772 Brede Ausager og lang: ChrK XV 9 Brede-, Lang Oxeager; TM, I 1912 Ausager. — Dyrenavnet Okse. Langager under K 1772 er s. Lok. som Langausager paa et andet Ekspl. af Kortet.

?Overbro. Dagbog 1766 (ChrK XXIV 150) den Overbro i Linmarken.

Paradis. ChrK XV 9 Pardiis, Paradiis.

Peberholm [ˈpɛfəhɔlm]. K 1772 Peverholm, Peferholm; Jb 1772 Peverholm; B c. 1772 de overstes pifferholmer; TM Peberholm; I 1912 Peberholm, Pebersholm; I 1922 Peberholm [Peffeholm]. — Se Peberholm ovfr. u. Egen.

Pilseng. K 1772 Pielseng; K u. A. Pils-Eng; Jb 1772 Piels Eng, Pielsenge. — Snarest et Slægtsnavn Pil.

Podehave [ˈpœhas]. Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Paahafsager; K 1772 Pohau; Jb 1772 Pohau, Pohaue; U c. 1772 Pohhof, Pohau; ChrK XV 9 Pohave; TM Pohave; I 1912 Pohøi; I 1922 Pohav. — Agerjord i Nærheden af Byen. Subst. Podehave „Planteskole". || **Podevej** [ˈpœvæj]. ChrK XV 9 Pohavevei; I 1922 Povei. — Som det fremgaar af ChrK er Navnet Ellipse for Podehavevej. Vejen gaar forbi Podehave.

?Povlskærsdøbbel. Dagbog 1774 (ChrK XXIV 160) Pavels Kjærs Døffel. — Muligvis Fejl for *Pavel Kjærs Døffel.

Præstensdam. K 1772 Prestensdam; Jb 1772 Prestens Damm.

Rebbesmose. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Repismoes; K 1772, Jb 1772 Ribbesmoos; B c. 1772 Ribbes Mues; I 1922 Rebermose [Rebbesmues]. — Støder op til Rebbesmose i Guderup, s. d.

Rojagre [ʀöjˈˈɑ·xɜ]. K 1772 Röyager; Jb 1772 Royager, Höyager; Jb 1772—79 Röyager, Höyager; U c. 1772 Roylag, Roye ager; TM Röiager; I 1912, I 1922 Røiager. — Roj, se Indl.

Rugbjærg. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Rugbjerge; K 1772 Roubierg, Roubierre; Jb 1772 Rawbierre, Rowbierre; Jb 1772—79 Raubierre; I 1922 Rugbjerg [Roubjerre]. — Der er ingen topografisk Forb. med Rugbjærg i Nabobyen Guderup.

Rævegrøft. B c. 1772 Røvgrøfdes mues; U c. 1772 Raugrifft. — Sikkert et Appellativ med Betydningen „Rævegrav"; jfr. Rævegrøft i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Rødbjærg. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Rødbjerg; (her?) ChrK XV 9 Rødhøi. || **Røddøbbel.** B c. 1772 Røddøffel.

Røgelager. Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Bosted Rygelager; K 1772 Rögelager, Röggel-Ager; ChrK XV 9 Bostedryggel; TM Rögelager; I 1922

Røggelagre. || **Røgelbjærg.** B c. 1772 Röggel agers bierg; ChrK XV 9 Røgelbjerg. || **Røgelstætte.** ChrK XV 9 Røgelstente; TM Rögelstente. — Røgel, se Indl. Røgelstætte ligger delvis i Østerholm; se ndfr.

Sempflod. Dagbog 1766 (ChrK XXIV 150) Sempflod; K 1772 Semp Flod; Jb 1772 Sempflod. — Jfr. ovfr. u. Flod. Forleddet er sikkert Plantenavnet Sennep, i Sønderjy. udt. [*semp*] (Feilb.).

Sillegrønshøj. Fra Als og Sundeved VI p. 7 Sillegrønshoj. — Overpløjet Gravhøj.

?Sinken. K 1772 Sincken. — Læsningen af det første Bogstav er usikker.

Sjellerup Holm. ChrK XV 9 Sjellerupholm. — Jfr. Holm ndfr. u. Guderup.

Skadebjærg [ˈ*sgɑ·bjɛʀə*]. Dagbog 1767 (ChrK XXIV 157) Skadbjerg; K 1772 Skadbiere, Skadbierg; Jb 1772 Skadbierg, Skadbierre; B c. 1772 Skadbierg, Skadbiergs Knep; ChrK XV 9 Skadbjerg, Skadbjerg Knap; TM Skabjerg; I 1912 Skadbjerg; I 1922 Skadebjerg [Skabjerre, Skadbjerre]. — Fuglenavnet Skade. Om Knep se ovfr. u. Lysemose Knæp. || **Skadevej** [*sgɑˈvæj*]. — Fører forbi Skadebjærg. Navnet er Ellipse for *Skadebjærg Vej.

Skoleagre. I 1922 Skoleagre [Skuelager].

Skovhave. TM Skovhauge. || **Skovland.** K 1772 Prestens Skovland; Jb 1772 Prestens Schowlod. || **Skovlod** [ˈ*sgɔ̃ølɔ*]. K 1772 Skov-Loder, Skovlod; Jb 1772, TM, I 1912 Skovlod; I 1922 Skovlodder. || **Skovsbjærg** [*sgɔ̃ssbjɛʀə*]. K 1772 Skousbierre; B c. 1772 Skovs Bierg; U c. 1772 Skausbierg; ChrK III 166 Skovsbjerg; TM Skovbjerg. — Ifl. Sagnet er Bjælkerne til Egen Kirke hugget her (ChrK anf. St.). || **Skovvej.** I 1922 Skovvei.

Skravbjærg. TM, I 1912 Skravbjerg.

Skumpland. U c. 1772 Skumpland. — Se u. Skump i Løjt-Skovby, Løjt S., 3211.

Skurager [ˈ*sgu·ʀɑxə*]. K 1772 Skudager; Jb 1772 Sckudager; B c. 1772 Skudager; TM, I 1912 Skurager; I 1922 Skureager. — Støder op til Skurager i Guderup. Forleddet er sikkert, trods de ældre Skrivemaader med d, Subst. Skure „Fordybning" eller snarere et glda. skurth „Kløft"; jfr. Skurlund i Stenderup, Nyhøl S., 3244. Skurager støder op til Holebæk.

Smedeland [*ɛ* ˈ*smæjlɔn*]. K 1772 Schmedeland; Jb 1772 Schmiedeland; B c. 1772 schmey land; ChrK XV 9 Smedelund; TM, I 1922 Smedeland.

?Smørroj. B c. 1772 lild schmoroys døffel, Storre schmoroys døffel; U c. 1772 Schmorroe; ChrK XV 9 Store-, Lille Smøroys Døffel. — Døbbel, se Indl.

Snabe. K 1772 Schnahf; B c. 1772 schnaf; ChrK XV 9, TM, I 1912 Snaf. — Paa K 1772 et lille Stykke Eng, der strækker sig fra Søndermose ind i Agerjorden. Snabe, se Indl.

Stenbroholm. K 1772 Steenbroholm, Steinbro-Holm; Jb 1722 Steinbroholm; U c. 1772 Stempreholm; I 1922 Steenbroholm. — Agerjord ved en Markvej. || **Stenkom.** B c. 1772 Stenkom. || **Stensager.** Dagbog 1770 (ChrK XXIV 155) Steensager; K 1772 Steenager, Steensager; Jb 1772 Steensager; I 1922 Steenager. || **?Stenssten.** Dagbog 1770 (ChrK XXIV 155) Stænsstien. — Læsningen usikker. Ifl. Dagbogen „en stor Kæmpesten paa Jørgen Hansens Ager ved Veien"; her laa Folkene i Skygge „efter at vi havde Vikkerne paa Steensager slaaet". Der er da antagelig topografisk Sammenhæng med det foregaaende Stensager. || **Stensvej** [*sdæns*ˈ*væj*]. ChrK XV 8 Steensvei. — Ved Stensager og muligvis, ligesom det foregaaende Stenssten, sammensat med dette Navn.

Storemade. TM Store Mai.

Sundmose [ˈ*sœ·ŋmœs*]. Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Sundsmose; K 1772 Sonnemoos, Sönmoos; K u. A. Son-Moos; Jb 1772 Sundermoos; Jb 1772—79 Sonnemoos, Sündermoos; B c. 1772 Sondmos; ChrK XV 9 Sondmose el. Sundermose, Sundemose Nørrepart; TM Sonemoos; I 1912 Sonemos. — Efter Beliggenheden ved Kattesund; se ovfr.

Svedenholt [ˈ*svæ·nhœld*]. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Sveyenholdt; K 1772 Hoy-, Lau Schwinhold; K u. A. Hoy-Schwein hold, Lau Schwein

holdt, Schwienholts Döffel, Schwein holts Beck; Jb 1772 Höy-Schwinholt, Laug Schwienholt; B c. 1772 Høy schveyenholt, Lav schveyenholt, schveyenholdes døffel, schveyenholdes Beck; TM Svinholt; I 1912 Sviinholt; I 1922 Høie Svinehold. — Partcp. sveden; jfr. Svedenholt i Barsmark, Løjt S., 3211.

Sølager [ˈsø·ɫaxə]. Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Søelagre; K 1772 Söhlager, Store Söhlager; Jb 1772 Söhlager, Store Sohlager, Störe Söhlager; B c. 1772 Sölager, lild Sölager; U c. 1772 Seulager; TM Sölager; I 1912 Sølager. — Sikkert af Ordet Søle; ligger ved Tavlskær ndfr. || **Sølspang.** Regnsk 1714 (ChrK IX 181) Söllspang; Regnsk 1717 (sst. 186) Syllspang; K 1772 Solspang, Sollspang; Jb 1772 Sölspang; Jb 1772—79 Sölsprang; U c. 1772 Seel Spang, Söhlspang. — Kær og Ågerjord, hvor Vejen fra Elstrup til Guderup gaar over et Vandløb. Forleddet er antagelig Søle, ligesom i det foregaaende Navn, med hvilket der iøvrigt ikke er topografisk Forbindelse.

Søndermark [ˈsɥŋəmaːig]. Dok 1729 (ChrK XXIX 239), Dagbog 1771 (ChrK XXIV 157) Søndermarken; TM Söndermark.

Taagsvej. ChrK XV 9 Taagsvei. — Maaske Ellipse for *Tagrojsvej. Jfr. Podehave ovfr.

Tagroj. B c. 1772 Tagroys Beck, Tagroys mues; U c. 1772 Tabrue; ChrK XV 9 (efter ældre Kilde?) Tagroys Döffel, Tageroys Mose. — Plantenavnet Tag „Phragmites". Døbbel, se Indl.

Tavlskær. K u. A. Tauls Kier, Tauels; Jb 1772—79 Tanelckier; B c. 1772 Tavls Ker; U c. 1772 Taulskier, Taulskier Stück. — Tauls Kier og Tauels er Betegnelse for s. Lok. paa to forskellige Eksemplarer af K u. A. Tavl, se Indl.

Tinghøj [ˈtɛŋhöj]. Dagbog 1766 (ChrK XXIV 150) Thinghøi; B c. 1772 Tinghöy; ChrK XV 8 Thinghøi; TM Tinghöi; I 1912 Tinghøi. — Ved Tingstedbæk paa Grænsen til Notmark S.; se u. Hundslev, Notmark S., 3259. Der er ingen topografisk Forb. med Tingholm i Guderup.

Tisbjærg. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 159) Tüsbjerger (Tüs-?); ChrK XV 9 Tiisbjerge; TM, I 1912 Tisbjerg. || **Tiskær** [*ti·sˈkæ*]. B c. 1772 Tidsker, Tidskerres Bierg. — Ved Tisbjærg. Forleddet i disse Navne kan være Gen. af Gudenavnet glda. *Tī, oldn. Týr. Tisbjærg er iøvrigt et oftere forekommende Navn (se Gudm. Schütte, Offerpladser i Overlevering og Stedminder p. 70).

?**Toftflod.** B c. 1772 Tovt floy; (her?) ChrK XV 8 Toftlod.

?**Tremmetoft.** TM Trennetoft, Trennrtoft(?); I 1912 Tremmetoft. — Hvis Formen Tremme- er den rigtige, kan Navnet muligvis sammenstilles med Tremagre i Ballum S., 3111.

Tuekær. K 1772 Tuckier, Tuckierager; Jb 1772 Tuckier, Tuckier agger; I 1922 Tyvkjær [Tyvkær].

Tværager. I 1922 Tværager [Tverager]. || **Tværskifte.** K 1772, Twerskift, Twerschift; Jb 1772 Twerskift, Twersckift. || **Tværstykke.** I 1922 Tværstykke [Tverstyk].

Vesterballe Toft. K 1772 Westertoft, Westerballig Toft; Jb 1772, Jb 1772—79 Westerballetoft; TM Westerballig Toft. — Westertoft og Westerballig Toft betegner s. Lok. paa to forskellige Eksemplarer af K 1772. Vesterballe maa være Navn paa den vestlige Del af Elstrup By. || **Vesterdøbbel.** U c. 1772 den Vester Døffel. || **Vestertoft.** ChrK III 118 Vestertoft; I 1922 Vestertoft [Vestertovt]. — To forskellige Lokaliteter.

Vinkindbjærg [*vɛŋgəlˈbjɛrə*]. K 1772 Winkinbierg, Wingkinbierre; K u. A. Wind Kind Bierre; Jb 1772 Winckinbierre, Winkinbierre; B c. 1772 Winkindbierg; U c. 1772 Winkindbierg, Wingkinbierg; TM, I 1912, I 1922 Vinkelsbjerg. || **Vinkindmade.** Dok 1729 (ChrK XXIX 239) Wølcken May; K 1772 Winckings may; K u. A. Win kind May, Winckind May; Jb 1772 Windkind May; B c. 1772 Winkindmay, Winkindmays Enggrund; U c. 1772 Wilkemay, Winkindsmay; ChrK XV 9 Wølken; TM Vikings-Mai; I 1912 Vikingsmai. — Se ovfr. u. Binkindsager. Forleddet kunde maaske være Adj. vind „skæv". Udtalen [*vɛŋgəl-*] er vel paavirket af Skrivemaaden i TM.

Vrangager [ˈ*vʀaŋaxə*]. Dagbog 1769 (ChrK XXIV 154) Wrangagers Rende; K 1772 Wrangager, Wrang ager; U c. 1772 Frang ager, Wrang Ager; TM Vrangager; I 1912 Vrangager, Wrangager. — Adj. vrang „skæv", „forvreden".

Ærtebjærg [ˈ*ɛ·ɒdbjɛʀə*]. K 1772 Erdbierre, Erdbierg; Jb 1772 Erdbierre; B c. 1772 Erdbierg; ChrK XV 9, TM, I 1912 Ertebjerg; I 1922 Ærtebjerg [Eætbjerre]. || **Ærteholm.** K 1772 Erdholm; B c. 1772 Ertholm; K. u. A. Ertholm doffel; ChrK XV 9 Ærteholm, Ærteholms Døffel. — Døbbel, se Indl.

Østerballe Toft. TM Oesterballigtoft; I 1912 Osterballigtoft. — Østerballe maa være Navn paa en Del af Elstrup By; jfr. ovfr. u. Vesterballe Toft. || **Østerdøbbel.** B c. 1772 den Øster Døffel. || **Østertoft.** ChrK III 118 Østertoft; TM Östertoft. || Østertoft Mose. K 1772 Östertofts Moos; Jb 1772—79 Ostertoftmoos; B c. 1772 östertofftes mues; I 1912 Ostertoft.

Guderup.

Aalum [ˈ*å·l0m*]. B 1772 Nørr Olum, Sønder Olum; K 1772—73 Nörre Ohlum, Sunder Ohlum; U c. 1772 Nürre Olum, Nörre-, Sünder Ohlum; TM, I 1912, I 1922 Aalum. — Støder op til Aalum i Elstrup; se ovfr.

?Bakkelsmade. B 1772 Banckens May; K 1772—73 Bakelmay; U c. 1772 Bakels May; Jb 1772—79, K 1779 Backelsmay; Jb 1773 Backelds May; TM Bakkelseng; I 1912 Bakkelsmai; I 1922 Bakkelseng [Bakkelsmai].

Barnehøj [ˈ*ba·nhöj*]. B 1772 Barn Høy; K 1772—73 Barnhoy; K 1779 Barn-Höy; TM Barnhöi, Bahnhoi, Banehoi; I 1912, I 1922 Barnhøi. — Se u. Barnehøj i Mølmark, Broager S., 3245. || **Barnemose.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Barnemose.

Bertelstoft. B 1772 Bertels Tofft; K 1772—73 Bertels Toft; ChrK XV 8 Bærtelstoft.

Birkemose. B 1772 Bircke Moos; K 1772—73 Birckemoose; TM Birkemose; I 1922 Birkemose [Birkmues].

Bjærgmose. 1740 (ChrK V 168), ChrK XV 8 Bjergmose. — Maaske s. Lok. som det foregaaende Navn.

?Blomsterager. B 1772 Blanster Ager; U c. 1772 Blomster Ager; K u. A. Plomster-ager; Jb 1773 Blomsterager. — Ordet Blomst er ellers ikke kendt i Sønderjysk.

Blærre. Dok c. 1773 Blärren. — Eng. Blærre, se Indl.

Botykke [ˈ*bo·tyk*]. ChrK XV 8 Botyk. — Samme Navn som Botykke i Elstrup; se ovfr. Der er ingen topografisk Forbindelse med denne Lokalitet.

Braadehusled [*bʀå·hus*ˈ*læj*]. — Ved Sjellerup By. Her har der tidligere ligget et Braadehus, dvs. et Hus til Hørbrydning. Jfr. Braadehusvej ovfr. u. Dyndved.

Bredskifte. 1740 (ChrK V 167) Bredskifte; B 1772 Brie Schifft; K 1772—73 Brieschift; TM Bredskift; I 1922 Bredskifte [Brieskjyvt].

Brøderholm. K 1772—73 Brüderholm; U c. 1772 Brüderholm, Brüder holm; B 1772 Rüder Holm; Jb 1772—79 Brudersholm, Bruderholm; K 1779 Brüderholm; TM Brydeholm; I 1912, I 1922 Bryderholm. — Sikkert samme Navn som Brøderholm i Nybøl, Nybøl S., 3244 (s. d.). Forleddet har gammelt ø̄, der i det alsiske Navn er diftongeret og gaaet over til ȳ.

Bulbro. U c. 1772 Boll Broe; Jb 1772—79 Bohl-Brou; ChrK XV 8 Bolbro. — Subst. Bul „Træstamme, Planke".

Bækskifte. 1730 (ChrK IX 194) et Beckskift udi Nallmuß.

Bønneløkke. B 1772 Bøhn Lykke; K 1772—73 Böhn Lücke; TM Bönnelykke; I 1912 Bønnelykke; I 1922 Bønnelykke [Bønlykke], Ydre Bønnelykke [Urre Bønnelykke].

Dam [*dam*]. Jb 1772—79 Damm von Höysager; K 1779, TM Damm; I 1922 Dam. || **Damager.** B 1772 Damm Ager; K 1772—73 Dammager. — Ved Dam. || **Dambro.** B 1772 Damm Bro; K 1772—73 Dambro. — Eng ved Stolbro Bæk. Dam, se Indl.

Dohøj [*dɔˈhöj, dɔˈʳhöj·s* ˈ*væj*]. B 1772 Dohøy; K 1772—73 Dohoy; K 1779

Dohöy; TM Dohoi; I 1912, I 1922 Dohøi. || **Dossig** [*dɔˈsi.x*]. B 1772 Neer Dosig, Ober dosig, dosig Stücker; K 1772—73 Dosieg, Dosiegs stücker, Neer Dosieg; Jb 1772—79 Oberdösieg, Ober Dosing, Neer-Dösing, Dösingstücker, Dösing-Stücker; K 1779 Neer-Dosieg, Dosieg Stücker; TM Doseeg, Doseng; I 1912 Doseng, Dosig. — Dohøj ligger ved Dossig, som støder op til Stendos. Første Led i Dossig er da antagelig det *Dus, der indgaar i Stendos; se ndfr. Navnet Dohøj maa saaledes være sekundært i Forhold til Dossig.

Dyndmose. B 1772 Lille Döhnmoose, Store Döhnmoos Holm; K 1772—73 Store Döhnmos, Lille Döhn Moos; ChrK XV 8 Døhn- el. Dohnmose (ɔ: Dyndmose), Lille Dyndmose, Store Dyndmoseholm; TM, I 1912 Dyndmose; I 1922 Dyndmose [Dø'nemos].

Døbbel og Mose. B 1772 Døffel og Moos; K 1772—73 Döffelmoos; K 1779 Döffel-Moos; U c. 1772 Dübbel og moos; Jb 1772—79 Düfel og Moos. — Døbbel, se Indl.

Egehøj [ˈ*i·xəhöj*]. B 1772 Store og Lille Eege Hoy; K 1772—73 Store und Lille Egehoy; K 1779 Store- und Lille Eggehoy; TM Egehöi; I 1922 Egehøi. || Egehøjsgyde [ˈ*i·xəhöjs* ˈ*gju·*]. ChrK XV 8 Egebjergsgyde. — Støder op til Egehøj i Elstrup. || **Egeroj.** TM Egeroi.

Eksercerplads. K 1772—73 Excercier Plaz; ChrK XV 8 Exerceerplads. — Plads ved Egen Kirke, hvor der til visse Tider af Aaret holdtes Eksercits over Sognets militærpligtige Mandskab. 4. Kompagni af det slesvigske Regiment havde Mønstringsplads her (ChrK XV 64 f.).

Eng. U c. 1772 de Eng; Jb 1772—79 Eng, de Eng. || **Enghave.** U c. 1772 Eng Haue; ChrK XV 8 Enghave ved Huset.

Eskebjærg [ˈ*ɛsgəbjɛrə*]. B 1772 Eske Bierre; K 1772—73 Eskebierre; K 1779 Escke-Bierre; TM, I 1912 Eskebjerg; I 1922 Askebjerg [Eskebjerre]. — Her voksede ifl. ChrK XIV 50 „en Mængde Ry og Krat med Eske". || **Eskestykke.** TM, I 1922 Eskestykke.

Faarehave. TM, I 1912 Faarehave; I 1922 Faarehauge [Foahav].

Fladager [*flɑˈʁɑ.xə*]. B 1772 Flad ager; K 1772—73 Fladager; TM Fladager, Fladeyersmai; I 1912 Fladager.

Flod. TM, I 1912 Floden. — Flod, se Indl.

Fruerhøj. Gst Fruerhøj. — Der er ingen topografisk Sammenhæng med Fruerhøj i Nabobyen Elstrup, der paa Gst kaldes Fruebjærg.

Gaardbugt [ˈ*gɔ·vbɔst*]. B 1772 Gaar Baut; K 1772—73 Gaarbaut; U c. 1772 Gaard Baut; K 1779 Gaar-Baut; TM Gaardbovt; I 1912 Gaardbout; I 1922 Gaardbout [Goabout]. — Se under Gaardbugt i Mjang, Hørup S., 3254.

Galgeager. K 1772—73 Gallager; Jb 1772—79 Gallager bey Eckener Feld, Gallager bey Neer-Helleswang; TM, I 1912 Galager. — To forskellige Lokaliteter paa K 1772—73. Den ene ligger ved Galgehøj. || **Galgehøj** [ˈ*gɑləhöj*]. U c. 1772 Galgenberg, Galgen berg; ChrK III 102 Galgebakken; ChrK XV 8 Galgebjerg; Oldekop Galehoi; I 1912 Galgebakke; I 1922 Galgehøi; Trap[4] Galgebakke, Galgehøj; Gst Galgebakke. — Ved Grænsen til Egen nogle Hundrede Meter Sydvest for Tingholm ndfr.

Gammelhave [ˈ*gɑməlhɑs*, ˈ*gɑməl* ˈ*hɑs·*]. ChrK XV 8 Gamle Haver; TM Gammelhauge, Gamle-Have, Gammelhave; I 1912 Gammelhauge, Gammelhave. — To forskellige Lokaliteter.

Gedeager [ˈ*gi·ʁɑxə*]. B 1772 Gied Ager, Gied Agers Sieg; K 1772—73 Giedager; U c. 1772 Gied Ager, (her?) Getz Ager; K 1779 Giedager, Gier-Agers Sieg; TM, I 1912, I 1922 Girager.

Golde [ˈ*gœlə*]. TM, I 1912, I 1922 Golle. — Forleddet er sikkert Adj. gold, brugt om ufrugtbar Jord. Stedet støder op til Surtoft ndfr. Efterleddet kunde være en afslebet Form af Høj. Jfr. ogsaa Naturnavnet [æ Gålder] ell. Gåldbanker i I 1924 fra Hoven S. i N.-Horne H. Den første Form er vel Ellipse for den sidstnævnte.

Gravsløkker [ˈ*gʁɑsslygə*]. B 1772 Gaut Lykker; K 1772—73 Graut lücken; Jb 1772—79 Grautlücke; TM Gravslykke; I 1912, I 1922 Grauslykke. — Vel opr. Partcp. gravet. Udtalen og de yngre Skriftformer kan gaa tilbage til en Fejl i TM.

Grønnesled. B 1772 grøneds Ley Stücker; K 1772—73 Grönns Ley-stücker; Jb 1772—79 Grönsleysstücker; K 1779 Grönnes Ley-Stücker. — Ved Grønnessig. Forleddet er Subst. jy. Grønne „jord, som ligger ud til græs; mest fugtigt, stedsevarende græsland" (Feilb.), eller muligvis et sammensat Stednavn *Grønned, glda. *Grønwith „Grønskov". || **Grønnessig.** B 1772 Lille Gronned sieg, Store dito; K 1772—73 Store Gröned Sieck, Lille Grönedsieck; Jb 1772—79 Store Groned-Stück, Lille Groned-Stück; Jb 1773 Grönmad Sieg; K 1779 Lille-Grönned-Sieg, Stoor-Grönned-Sieg; TM Gronnessieg; I 1912, I 1922 Gronessig. || **Grønvej.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Grønveien; 1699 (sst. 182) den grønne Vei.

Guderup Kors. B 1772 Gudderup-Kors; K 1772—73 Gudrup Kors; Jb 1772—79 Guderopkors, Guderop Kors. — Areal Nord for Guderup By. Veje fører her i fire forskellige Retninger, selv om der i Nutiden ikke er nogen egentlig Korsvej. Se Guderup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Gukkesholm. B 1772 Gukkes Holm; K 1772—73 Guckesholm; U c. 1772 Gükels holm; Jb 1772—79 Giekelsholm; Jb 1773 Gukkesholm, Gykkelsholm; K 1779 Guckes-Holm; ChrK XV 7 Gykkelsholm el. Gykkesholm.

Gundersmose [*gœnəsˈˈmu·s*]. 1699 (ChrK V 182) Gundersmose; 1730 (ChrK IX 194) Gundersmoes; K 1772—73 Gondersmoose; TM, I 1912 Gundermoos; I 1922 Gundersmose. — Mandsn. glda. Gunnar eller Kvinden. glda. Gunnur med yngre Gen. paa -s.

Hans Klavsens Have. K 1779 Hans Clausens Haue. — Have, se Indl.

Hellesvang [*hæləsˈvaŋ*]. B 1772 Nørre Hello Wang; K 1772—73 Neer-helleswang; U c. 1772 Helles Wang, Neer Helles Wang; K 1779 Neer-Helles-Wrang; TM Helleswang; I 1912 Hellesvang. — Stort Stykke Agerjord paa Grænsen mellem Guderup og Egen. Forleddet er maaske et usammensat Stednavn, der kunde være identisk med Landsbynavnet Helleved i Notmark S., 3259. Det maa dog bemærkes, at Hellesvang støder op til Hælde ndfr., og forudsat at den oprindelige Udtale er [**hæl̥əs-*], kunde det være dette Navn, der indgik som Forled.

Hestehave. K 1772—73 Hestehaue; U c. 1772 Heste Haue; ChrK XV 8 Hestehave; TM Hestehauge; I 1912 Hestehave, Hestehaven.

Holm [*ɛ ˈhʌlm*]. 1591 (ChrK V 130) de Holm; 1740 (ChrK V 167) Sjellerup Holm; (her?) TM Holmkov, Holmkow; I 1912 e Holm; Gst Holm. — Skov. || **Holmhave.** TM Holmhauge. || **Holmmark.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Hollunckmark; 1730 (ChrK IX 194) Holmmark; B 1772 Holm, Holm-Marck; U c. 1772 Hollmark, Holm Marck. || **Holmvej** [*ɛ ˈhʌlmvæj*]. ChrK XV 8 Holmvei. — Holm, se Indl.

Hovedklæde. 1730 (ChrK IX 194) hovet Clædet. — Subst. Hovedklæde. „Gundersmoes næst hovet Clædet" var i 1730 Præstegaardsjord.

Hvalproj [*ˈvalbʁœ*]. B 1772 Walp røy; K 1772—73 Walproy; U c. 1772 Walp Roy; K 1779 Walp-Röy; ChrK XV 7 Valproy; TM Valpro, Walproi; I 1912 Walproi; I 1922 Valproi [Valbro]. — Af Subst. Hvalp, paa Als udtalt [*valp*] (Feilb.). Den moderne Udtale gaar aabenbart tilbage til Formen i TM.

Hælde. B 1772 Hllo(!); K 1772—73 Hell; ChrK XV 7 Hell (Hæld). — Hælde, se Indl.

Højsager [*höjsaxə*]. B 1772 Høys Ager; K 1772—73 Hoysager; TM Hoisager; I 1912 Høiager; I 1922 Høisager.

Indertoft. I 1922 Indre Toft [Innetoft].

Jeppesdam [*jɛbəs ˈdam*]. B 1772 Ieppes Damm; K 1772—73 Ieppesdamm; ChrK XV 7 Jebbesdam, Jebbesdams Vei; TM, I 1912 Jeppesdam.

Kapellanihave [*kʌbəlʌˈniˌhas·*]. TM, I 1912, I 1922 Kaplanihave. — Et lille Stykke Jord, der støder op til Præstegaarden.

Katager. B 1772 Katte Ager; K 1772—73 Kattager; TM, I 1912, I 1922 Katager. — Støder op til Katager i Dyndved.

Kildemose [*ˈkœ·l̥mœs*]. B 1772 Kiel moos; K 1772—73 Kiel Mose; Jb 1772—79 Kielsmoos; ChrK XV 8 Kielsmose (Udt. Kjældsmose); TM Kjeldmose; I 1912 Kjældmose; I 1922 Kjældermose [Kæ'lmos].

Kirkebjærg [*ʞjɛʁəgəˈbjɛʁə*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Kirkebjerg; B 1772 Stakked Kierke Bierre; K 1772—73 Kirckebierre, Staked Kircke-

bierre; TM West-Kirkebjerg, Ob. Kirkebjerg, Kirkebjerg; I 1912 Kirkebjerg; I 1922 Over Kirkebjerg [Øver Kjerkhav], Neder Kirkebjerg. || **Kirkehave.** I 1922 Kirkehauge [Kjerkhav], Vestre Kirkehave [Vest Kjerkhav]. || **Kirkemade.** B 1772 Kierke May; K 1772—73 Kirkemay; K 1779 Kierre May.

?Klovhave. U c. 1772 Klou Haue; Jb 1772—79 Klouhaue. — Forleddet skal muligvis læses Klon, Klon-.

Klynstoft. B 1772 Christen Klühns Tofft; K 1772—73 Klünstoft; Jb 1772—79 Klüns-Toft, Klünstoft; K 1779 Klün-Toft. — Slægtsnavnet Kly(h)n stammer fra Bebyggelsesnavnet Klyne; se ovfr. Det indgaar ogsaa i Klyhnsmølle m. fl. Navne i Nordborg Flække, 3265.

Kohave [*kœhas*]. 1740 (ChrK V 168) Kohaven; K 1772—73 Stakked Kohaue, Lange Kohaue; Jb 1772—79 Rohaue, Stackked Kohaue, Langkohau, Langkohave; ChrK XV 8 Kohaven; TM Kohave, Kohauge, Nedre-, Over Krehave; I 1912 Kohauge.

Kragerdøbbel. B 1772 Krager døfel; K 1772—73 Krager Döffel; K 1779 Kraeger-Döffel; ChrK XV 7 Kragerdøffel; TM Krager Döffel; I 1912 Kragedøffel. || **Kragland.** K 1772—73 Kragland; U c. 1772 Krog-Land; Jb 1772—79 Krogland; K 1779 Kragland; TM Kraglands; I 1912 Kraglandsdam; I 1922 Krageland [Kragland, Kraglands]. — Fuglen. Krage.

Krog [*krå.x*]. B 1772 den saa kaldete Krog; TM Krogh; I 1912 Kroghave; I 1922 Krog. — Krog, se Indl. || **Krogsten** [*krɑˈsdi.n*]. B 1772, K 1772—73 Krogsteen; ChrK XV 8 Krogstene; TM Kregesteen; I 1912 Kragesteen; I 1922 Kragesteen [Kragstien]. — Forleddet er antagelig Krog, men der er ikke topografisk Sammenhæng med det foregaaende Navn.

Kællinghøj. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Kjerlingehøi; 1730 (ChrK IX 194) Kjærlinghoi.

Laaddenhøj. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Laymhöi. — Støder rimeligvis op til Laaddenhøj i Egen.

Langholm [ˈ*laŋhɔlm*]. B 1772, K 1772—73, TM, I 1912 Langholm. || **Langmose.** B 1772 Langmoose; U c. 1772 Longe Moos; K 1779 Lange-Moose.

Leffestoft [*lefəs ˈtɔst*]. B 1772 Leevs Tofft; K 1772—73 Leefstoft; U c. 1772 Lefs Toft; Jb 1772—79 Lefstoft, Lefestoft; K 1779 Lefs-Toft; TM Leffestoft; I 1922 Leferstoft [Lefestovt]. — Forleddet er snarest Gen. af et Mandsnavn. Som en Mulighed kan nævnes glda. Lefferd (Eks. Lefferd Skriuere $^{20}/_{10}$ 1426, Nørlyng H.).

?Lerbraad. B 1772 Leer Bro; K 1772—73 Leerbro; TM, I 1912 Leerbraad. || **Lerholm.** K 1779 Lehrholm.

Lillehave. B 1772 Lille Haue; ChrK XV 8 Lillehave.

Lindsløkker [ˈ*linsløgə*]. B 1772 Lins Lykke; K 1772—73 Linslücke; Dok c. 1773 Linds-Lycke; Jb 1773 Linslücke, Lyeslücke; ChrK XV 8 Linslykke, Lynslykkemai; TM, I 1912 Lindslykke. — Antagelig Slægtsnavnet Lind.

Lothøj. B 1772 Lothøy, Lothøys May; K 1772—73 Lotthoy May; U c. 1772 Lott hoy, Lott hoys May; K 1779 Lott höy; ChrK III 102 Lobhøi. — Forleddet kunde være Partcp. lukket.

Lundager [ˈˈ*lɔw·ŋ* ˈˈ*ɑ·xə*]. TM, I 1912 Lundager; I 1922 Lundager [Lohnager]. || **Lundbæk.** Heimat-Blätter IV p. 107 e Lo'ndbæk. — Paa Grænsen mellem Egen og Svenstrup Sogne. || **Lundhave.** B 1772 Luhn Haue; U c. 1772 Lühn Haue, Lohn Haue; ChrK XV 8 Lundhave. || **?Lundsted.** B 1772 Landsted; K 1772—73 Löhnstedt; U c. 1772, Jb 1772—79, K 1779 Lohnstedt; ChrK XV 8 Lundsted. — Ved Lundager lige udenfor Sjellerup By. Efterleddet er maaske jy. Stætte „Stænte".

Lysager [ˈˈ*ly·sˌɑ·xə*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Leusager, Lyßager; B 1772 Lys Ager; K 1772—73 Lühsager; Jb 1772—79 Lusager, Lüsager; TM, I 1912 Lysager. — Hører ifl. Regnsk 1667—1740 til Præstegaarden og er formodentlig gammel Kirkejord, som Præsten har faaet overladt mod at holde Kirken med Lys. Jfr. Gunnar Knudsen i NoB 1934 p. 100 ff.

Mersmark [ˈ*mæ·sgmɑ.ig*]. 1699 (ChrK XV 8) Mørsmark; Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Mersmark; B 1772 Meers Mark; K 1772—73 Meersmarck;

TM Mersmark; I 1912 Meersmark. — Udtaleformen maa bero paa en sen Forvanskning.

Midthave. TM Midthauge, Midthave, Mithave; I 1912 Mithave; I 1922 Mellemhauge [Mithav].

Mosedam [*ɛ ˈmu·sdam*].

Munkeled [*mœŋgˈlæi̯*]. K 1772—73 Munckley ager, Munckley Stücke; Jb 1772—79 Munckleyager, Munkley Stück, Munckley-Stücker; K 1777 Munck-Ley, Munck-Ley-Stücker; TM Munkled; I 1912, I 1922 Munkeled. — Paa Grænsen til Elstrup. Jfr. u. Klostereng i denne By.

Myrhøj [*ˈmy·höi̯*]. B 1772 Myer Høy; K 1772—73 Mühr hoy; U c. 1772 Muhr hoy; K 1779 Muhrhöy; TM Myrehoi; I 1912, I 1922 Myrehøi. — Af Insektnavnet Myre eller muligvis Subst. Myr „Sump"; Stedet ligger ved Grønnessig. Jfr. Myrhøj i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Møllebjærg. B 1772 Møll Bierg; K 1772—73 Möllbierre; TM Mollebjerg; I 1912 Møllebjerg; I 1922 Møllebjerg [Mølbjerre]. — To Lokaliteter. || **Mølledam.** ChrK XV 8 Mølledam; ChrK XIV 51 Møldam. — Her skal Vandet til Rembesmølle være opdæmmet (ChrK XIV 51). || **Møllehave** [*ˈmǫlhas*]. || **Møllehøj.** I 1922 Møllehøi. || **Møllevej** [*ɛ ˈmǫlvæi̯*].

Nakkeskifte. 1730 (ChrK IX 194) et lidet Nakkeskift owerst i Nallmuß.

Naldemose. 1730 (ChrK IX 194) Nallmuß; K 1772—73 Nallmoos, Lille Nallmoos; U c. 1772 Nall Mooss, Lille Nall Mooss; ChrK XV 7 Nallemose, Naalsmose, Lillenallemose; TM Nallmoos, Lille-, Store Nallmoos; I 1912 Nallmose, Nallemose; I 1922 Nalmose. || Naldemose Holm. 1730 (ChrK IX 194) Nallmußholm. || Naldemose Høj [*nalmɔsˈhöi̯*]. U c. 1772 Nallmoos Hoy; K 1772—73 Nallmooshoy; ChrK XV 7 Naalsmosehøi; TM Nallmooshöi; I 1912 Nalmosøy. — Planten. jy. Nalde „Nælde".

Nederkær. B 1772 Neer Kier; K 1772—73 Neerkier; ChrK XV 8 Nederkjær.

Nisbok. TM Nis-Bok; I 1912 Nisbok; I 1922 Nis Bok. — Agerjord. Oprindelig et Personnavn (Navn paa Nissen?).

Nymeresholm [*nyˈmɛ·ɐsholm*]. — Agerjord. Vistnok s. Lok. som Skurager ndfr.

Nørremark. I 1912 Nørmark. || **Nørretoft.** U c. 1772 Norder Toft; I I 1912 Nørtoft.

?Nøvredam. B 1772 Nevre damm; K 1772—73 Növredamm; Jb 1772—79 Nooredamm; K 1779 Nevre-Damm; ChrK XV 8 Nørredam. — Paa K 1772—73 Eng.

Offerløkke. Medd. fra J. Raben 1938 Offerlyk. — Ved Torsmose.

Oksløkker [*ˈɔsslygə*]. B 1772 Aus Lykke, Nørre Aus Lycke; K 1772—73 Sünder-, Nörre Auslücke; ChrK XV 7 Auslykke (ɔ: Oxelykke), Nørre Oxelykke, Sønder-Oxelykke; TM Auslykke, Auslykker; I 1912 Auslykke; (her?) Fra Als og Sundeved X p. 97 Vonstoft; Medd. fra J. Raben 1938 Vonslyk.

Ondholm. 1740 (ChrK V 168) un Holm; B 1772 Uhnholms Moose; K 1772—73 Uhnholms Moos; Jb 1772—79 Unholms-Moos; ChrK XV 8 Unholm, Undholmsmose; TM, I 1912 Uhnholm. || **Ondmade.** 1740 (ChrK V 168) nue Made; ChrK XV 8 Undmai. — Adj. ond „besværlig, vanskelig".

Overkær. B 1772 Auer Kier; K 1772—73 Auerkier; ChrK XV 8 Overkjær.

Peterstoft. B 1772 Peters Tofft; K 1772—73 Peterstoft.

?Pileng. B 1772 Piel Eng; K 1772—73 Pieleng; U c. 1772—73 Piels Eng; Jb 1773 Piels Eng.

Pløjehave. B 1772 Ploy Haue; ChrK XV 8 (efter ældre Kilde?) Pløyhave.

Præstehave. 1740 (ChrK V 167) Præstehaven; TM Prosthav. || **Præstens Gyde** [*ɛ ˈpræsdəs ˈgju·*]. — Markvej. Gyde, se Indl. || **Præstetoft.** B 1772 Prest Tofft; K 1772—73 Prestenstoft; K 1779 Prestens-Toft.

Raahave [*rœhas*]; TM Rvehave, Raahave; I 1912 Raahave; I 1922 Raahave, Over og Neder Raahave. — Subst. Raa i Bet. „Grænse". Paa Grænsen til Svenstrup S.

Ravnholt [*ˈraŋ· ˈrasnhœld*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Ravnholt; B 1772 Store-, Lille Raunholdt; K 1772—73 Lille-, Store Rauenholt; TM Ravnholt; I 1912 Raunholt; I 1922 Ravneholt, Ravnholt.

Rebbesmose [*ʀɛbəsˈ⌜mu·s*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221), 1740 (ChrK V 168) Rippesmose; B 1772 Sønder Reppes Moos, Rebbes moos; K 1772—73 Rebbes Moos, Süden Rebbesmoos; Jb 1772—79 Rebbesmoos, Rebbesmoose, Süder Rebbesmoos; K 1779 Rebbes-Moose, Süder Reppes-Moose; ChrK XV 7 Rebbesmose, Sønder-Ribbesmose; TM Rebbesmose, Rebesmose; I 1912 Rebbesmose; I 1922 Rebersmose [Rebbesmues]. — Ved Rebbesmose i Elstrup. Forleddet indeholder snarest en Sammensætning paa -bjærg.

Rugbjærg. B 1772 Roubierg; (her?) Jb 1772—79 Boorbierre; K 1772—73 Roubierre; ChrK XV 7 Rugbjerg (Roubjerg). — Jfr. ndfr. u. Skovbjærg. || **Rughave.** B 1772 Stacked Rouhau; K 1772—73 Rou haue; K 1779 Rou-Haue; ChrK XV 7 Rughave.

Rundemade [*ɛ ⌜ʀœŋmaį*]. TM Rundmai; I 1912 Ryndemai; I 1922 Ryndeeng [Rynmai]. — Adj. rund eller maaske Subst. Rynde; se u. Rynde i Uge, Uge S., 3221.

Rygsbjærg. B 1772 Stoore Røgs Bierre, Lille Røgs Bierg; K 1772—73 Store Rögs bierre, Lille Rogsbierre; Jb 1772—79 Lille-Rogsbierre, Store Rogsbierre. — Gen. af Subst. Ryg i Bet. „Højdedrag".

Sandbjærg. TM, I 1912 Sandbjerg.

Sig. K 1772—73 Siek. — Sig, se Indl.

Skoletoft. TM Skolltoft; I 1912 Skoletoft.

Skovbjærg. Jb 1773 Skoubierre. — Hører maaske til Skovbjærg i Elstrup, der ligger paa Grænsen til Guderup, eller muligvis Fejl for Rugbjærg ovfr. || **Skovhaver** [*⌜sgɔshasə*]. TM Skovhauger; I 1912 Skovhauge, Skovhav. || **Skovlod.** TM, I 1912 Skovlod. || **Skovmark.** 1699 (ChrK V 181) Skovmark; B 1772 Skou-Mark; ChrK XV 8 Skoumark; TM Skaumark; I 1912 Skovmark. || Skovmarksvej [*⌜sgɔsmaɹgsvæį*].

Skurager. B 1772 Store Skud ager, Lille dito, Skudagers May; K 1772—73 Store-, Lille Skudager, Skudagers May; K 1779 Store-, Lille-Skud-Ager, Sckudagermey; TM, I 1912 Skurager; I 1922 Skureager [Skuager]. — Støder op til Skurager i Elstrup; se ovfr.

Smaaholme. B 1772 Smaa Holme; Jb 1773 Smaaholm; K 1772—73 Smaa holm.

Smalskifte. 1740 (ChrK V 168) Smalskiftet.

Smedeland [*⌜smæįlaŋ*]. TM Smedeland; I 1922 Smedeland [Smeiland]. — Tilhører 18 Gaardmænd i Fællesskab (I 1922).

Sprænmose. B 1772 Spreen Moose; K 1772—73 Spreen Moos; U c. 1772 Spreen Moos, Spreen Moose. — Plantenavnet jy. Sprægen „Rhamnus frangula".

Stakkelsbjærg. (Her?) Dagbog 1769 (ChrK XXIV 153) Stakkelshøisbjerg; TM, I 1912 Stakkelsbjerg; I 1922 Stakkelsbjerg [Stakkelsbjerre]. || **Stakkelsdam.** B 1772 Stackels damm; K 1772—73 Stackelsdamm; ChrK XV 8, TM, I 1912, I 1922 Stakkelsdam. — Stakkelsdam ligger i Nærheden af Stakkelsbjærg, der støder op til Stakketelle ndfr. Forleddet er da formodentlig Gen. af dette Navn.

Stakketelle. TM, I 1912 Stakkerel; I 1922 Stakkerelle [Stakkerel]. — Adj. stakket „kort".

Stapelholm [*sdɔbəˈhɔɪ̯m*]. B 1772 Stapel Holm; K 1772—73, U c. 1772 Stapelholm; ChrK XV 8 Stappelholm; TM, I 1922 Stakkeholm. — Agerjord Nordøst for Sjellerup. Formodentlig Opkaldelse efter det sydslesvigske Landskabsnavn Stapelholm. Dette udtales paa Nty. [*sdå·bəɪ̯ˈhɔɪ̯m*], og Udtalen [*sdɔbəˈhɔɪ̯m*] kunde gaa tilbage til denne Form.

Stendos [*⌜sdændœs*]. B 1772 Steen døs; K 1772—73 Steendöes; Jb 1772—79 Steendöös, Steendoes, Steendoos; ChrK XV 7 Steendys; TM Steensdos; I 1912, I 1922 Steendos. — Efterleddet -dus er en Sideform til Dys(se); jfr. u. Stumpedysse DS II p. 28 f. Ifl. Medd. fra J. Raben 1938 har her ligget et Dyssekammer. || **Stenhøj.** B 1772 Steen Høy; K 1772—73 Steenhoy; K 1779 Stenn-Höy; TM Steenshöi. || **Stensager** [*sdænsaxə*]. B 1772 Steens Agere; K 1772—73, TM, I 1912 Steensager; I 1922 Steensager [Stændsager]. || **Stensmose.** B 1772 Steens Moose; Jb 1772—79 Steensmoose; K 1779 Steens-Moose.

Storehave. TM, I 1912, I 1922 Storehave. || **Storemark.** Jb 1773 Store Mark. || **Storeskov.** I 1912 Storskoven.

Stumpstykker. B 1772 Stunp Stykker; K 1772—73 Stumpstücker; Jb 1772—79 Stumpstücker, Stampstücker. — Agerjord. Om Stump se u. Stumpløkke i Lovtrup, Uge S., 3211.

Surtoft [ˈ*su·tɔst*]. B 1772 Lille Suur Tofft, Store Sur Tofft; K 1772—73 Store Suur toft, Lillesurtoft; TM Surtoft; I 1912 Suurtoft; I 1922 Surtoft. — Adj. sur.

Søndertoft. U c. 1772 Sunder Toft, Sünder Toft, Süder Toft; ChrK XV 8, I 1912 Søndertoft.

Tingholm [ˈ*tɛŋhɔlm*]. B 1772 Sønder Tingholm; K 1772—73 Sünder Tingholm; TM, I 1912, I 1922 Tingholm. — Agerjord Sydøst for Guderup ved Grænsen til Elstrup. Tingstedet her er formodentlig ældre end det ved Tinghøj i Elstrup. Jfr. de nærliggende Navne Hestebed og Jalsbjærg (se u. Elstrup).

Tinkelmose. 1740 (ChrK V 168) Tinckelmose; ChrK XV 8 Tinkelmose. — Det midterste Led er muligvis Ordet Elle „Ellebevoksning". Stedet er i 1740 „en lille med Elle bevoxet Mose."

Tjørnehøj [ˈ*tjönhöj*]. B 1772 Tiørn Høy; K 1772—73 Tiornhoy; K 1779 Tiörn-Höy; TM Tjonhai; I 1912 Tjørnhøi; I 1922 Tornehøi [Tjønhøi].

Toftmose. 1740 (ChrK V 168) Tautmose; B 1772 Tofft moos; K 1772—73 Toftmoose.

Tokkinmose. B 1772 Tockin Moose; K 1772—73 Tokin moos; Jb 1773 Tocken Mooß; K 1779 Tockin Mose. — Leddet -kin er muligvis identisk med det -kind, der indgaar i flere Navne i Elstrup; se under Binkindsager der. Arealet uden om Mosen er dog kun jævnt skraanende.

Torsmade. TM, I 1912 Thorsmai. — Ved Torsmose. || **Torsmose** [*tɔ·smœs*]. 1699 (ChrK V 181) Torsmose; B 1772 Toors Moos, Lille Toors moos, Toors moos Stükker, Store Toors moos; K 1772—73 Store Toors Moose, Lille Toftmoos, Toorsmoos Stücker; Jb 1773 Nørre Deel ved Tofts Moos, Lille Tofts Moß, Tofts Moos Stykker, store Toftsmooß Østerdeel; Jb 1772—79 Store-, Lille-Tofsmoose, Tofsmoos-Stücker; K 1779 Toors-Moose, Store-Torres-Moose, Toors-Moose Stücker; TM, I 1912 Thorsmose; I 1922 Thorsmose [Torresmues]. — Mose ved Guderup By. Nogle af Formerne skyldes Sammenblanding med Toftmose ovfr.

Trekant [ˈ*trɛkɔŋd*]. TM Trekant.

Troldhøj [ˈ*trœlhöj*]. B 1772 Troll Høy; U c. 1772 Trollhoy; K 1779 Tröll Höy; ChrK III 102 Troldhøi. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Troldhøj i Nørreskov ndfr.

Tunge [*ɛ* ˈ*tœŋ·*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Tunge; TM Tung, Tong; I 1912, I 1922 Tung. || Tunge Bjærg [*tœŋˈbjɛrə*]. 1730 (ChrK IX 194) Tungbierg; B 1772 Tong Bierg, Tung Bierg; K 1772—73 Tongbierre; Jb 1772—79 Tongbierre, Tangbierre; K 1779 Tong-Birre, Tong-Bierre; ChrK XV 7 Tungbjerg; TM, I 1912 Tungbjerg. || Tunge Høj. TM Tunkhöi; I 1912, I 1922 Tunghøi. || Tunge Made. B 1772 Tong-May; K 1772—73 Tong May; Jb 1772—79 Tongmäy; ChrK XV 7 Tungmai. || Tungevej [ˈ*tœŋvæj*, ˈ*tœŋəsˈvæj*]. — Tunge, se Indl.

Tværvej [*ɛ* ˈ*tvɛ·ɒvæj*].

Tørvemose. B 1772 Torre Moose; U c. 1772 Türremoos; K 1779 Törre Moose; TM Torvemose. || **Tørveskifte.** B 1772 Torre Schifft; K 1772—73 Torreskift; K 1779 Törre-Schift.

Uderhave. TM Yderhauge; I 1912 Yderhave; I 1922 Yderhavge, Yderhauge [Urrehav]. || **Udertoft.** I 1922 Üdre Toft [Urretoft].

Uderstetoft. B 1772 den uderste Toft; U c. 1772 de üderste Toft; Jb 1772—79 de Aderste-Toft.

Vestensholm [*væsdənsˈhɔlm*]. B 1772 Winkins Holm; K 1772—73 Wedkinsholm; U c. 1772 Wedskins Holm; Jb 1772—79 Wedkensholm, Wedkinsholm; Jb 1773 Wedkinds Holm; K 1779 Wedskins-Holm; K u. A. Wedsking Holem; TM Westensholm; I 1912 Vestensholm. — Ligesom i Tokkinmose ovfr. synes der her at indgaa et Led -kind, hvorom se u. Binkindsager i

Elstrup. Den moderne Udtale gaar formodentlig tilbage til Formen i TM.

Vesterhave. I 1912 Vesterhav. || **Vesterled** [*væsdəˈlæj*]. || **Vestermark.** B 1772 Wester Mark; Jb 1773 Vester Mark. || **Vesterskov.** B 1772 Wester Skou; K 1772—73 Wester-Skau. || **Vestertoft.** Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Vestertoft; Jb 1772—79, TM Westertoft; I 1912 Vestertoft.

Vimmelsbjærg. 1740 (ChrK V 168) Wemmesbjers Mose; B 1772 Wimmels Bierg; K 1772—73 Wimmelsbierre; K 1779 Wimmel-Bierre, Wimmels Bierre; ChrK XV 8 Wemmesbjergsmose; TM Vimmelsbjerg; I 1912 Wimmelsbjerg; I 1922 Vinkelsbjerg [Vinkelsbjerre].

Vrangager [ˈ*vʁaŋaxə*]. B 1772 Wrang agere, Wrangs ager; K 1772—73 Wrangager, Wrangagers Moose; Jb 1772—79 Wranggermoos; TM Vrangager; I 1912 Wrangager. — Adj. vrang „skæv".

Ærstub [ˈ*ɛ·ɒsdœf*]. TM, I 1912 Egestub; I 1922 Egestub [Egestof]. — Trænavnet Ær „Løn".

Øde Møllested. ChrK XV 8 Det øde Møllested; Heimat-Blätter IV p. 107 e öi Mölstei. — Ved Lundbæk paa Grænsen til Svenstrup Sogn, hvor der tidligere har ligget to gamle Vandmøller. Støder op til Møllebjærg ovfr. (Heimat-Blätter anf. St.).

Østermark. B 1772 Øster Marck; TM Ostermark. || **Østerskov.** B 1772 Øster Skou; K 1772—73 Oster-Skau. || **Østertoft.** U c. 1772 Oster Toft; I 1912 Østertoft.

Nørreskov.

Abildgaard. ChrK XV 10 Abildgaard. — Jy. Abildgaard „Frugthave".

Alléen. ChrK XV 10 Alleen; SkovK 1927 Alléen. — Vej til Østerholm. || **Allémose.** K 1780 Alee moes; K 1783 Alemoos; K u. A. Allemoos, Alemoos; SkovK 1927 Allémose.

Baronens Høj. SkovK 1927, Gst Baronens Høj. — Runddysse ved Nygaard, i sin Tid omdannet til Lysthøj (Medd. fra J. Raben 1938).

Bjærg. K 1780 Berg bey Ballemoosager. — Ballemoosager er Bolmose Ager i Østerholm; se ndfr.

Bleg. Beskr 1767 die so genandte Bleiche oder Baumgarten. — Del af Lilleskov. Jfr. Bleg i Tønder Kbst., 3092.

Bosted Hoved [*bœsdə ˈhœ.j*]. 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 82 Bosta Hoved, Bostahoved; Dagbog 1775 (ChrK V 23) Bosterhovet; K 1780 Boste hode; K 1783 Bostehode; Gst 1857—58, ChrK XV 10 Bostedhoved; TM Borsterhoved; Gst Bosted Hoved. — Pynt. Hoved, se Indl. || **Bosted Made** [*bœsdəˈmaj*]. Jb 1783 Bustermay, Bustermy; ChrK XV 10 Bostedmai; TM Borstermai; Gst Bosted Made. — Jfr. Dødmade ndfr. || **Bosted Skov.** Beskr 1767 Bosterholtz oder Elstrup-Oberholtz, Bosterholtz oder Elstrup Unter Holtz; K 1780 Boste-Skou; Jb 1783 Bossterscau, Busterscau; K 1783 Boste Skow; ChrK XV 10 Bostedskov; TM Bursterholz; Gst Bosted Skov. — Se Bosted ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Bredehjørne [*ɛ* ˈ*bʁi·* ˈ*jön·*]. K 1780 Brehiörne; SkovK 1927 Det brede Hjørne.

Brudebøge. Heimat-Blätter IV p. 151 Brautbuchen. — Nu næsten forsvundet Allé. Til Forklaring jfr. Brudgomsallé i Sønderskov, Ulkebøl S., 3255.

Dybbæk. Dagbog 1766 (ChrK V 18) den dyb Beck; K 1780 Düwbeck.

Dynd. Tilf. med yngre Haand paa K u. A. Dynd; Heimat-Blätter I p. 66 Dyndsmose; SkovK 1927 Dons Mose.

Dødmade. K 1780 Dömäy oder Bostemäy; K 1783 Domay oder Bostemay. — Jfr. Bosted Made ovfr. Af Adj. død, formodentlig i Betydningen „gold, ufrugtbar"; smlgn. Dødmose i Varnæs, Varnæs S., 3225. Jfr. ogsaa Dødjord i N.-Ønlev, Rise S., 3212, hvorom se Franzén i Ark. LIII p. 302.

Elstrup Nederskov. Beskr 1767 Elstrup Unter Holtz. || **Elstrup Overskov.** Beskr 1767 Elstrup-Oberholtz; Jb 1783 Overscau; K 1783 Ower Skow; TM Overholz. — Se Elstrup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Fjordmose [ˈ*fjœmœs, fiłməs*]. Beskr 1767 Fiomose; Dagbog 1769 (ChrK

XXIV 153) Fjomoes; K 1780 Fiö Mose; K 1783 Fiø-Moose; Jb 1783 Fiomos; ChrK XV 10 Fjommose el. Fjordmose; Gst 1857—58, Trap[1] Fjordmose; TM Fyrmose; Oldekop Fürmose; I 1912 Fyrmose; Gst Fjordmose. — Navn paa en inddæmmet Vig. Udtalen [*fiłmøs*] er maaske Omdannelse af et [**fyiməs*] eller lgn., der hænger sammen med Skrivemaaden Fyrmose.

Flejbæk. ChrK III 114 Fleibæk; ChrK XV 10 Fleibæk el. Flægbæk; SkovK 1927 Fladbæk, Fladbækvej; Gst Flædbæk. || Flejbæk Høj. K 1780 Flöbeckhöy; K u. A. Flöbeckshöy, Flöybecks hoy. — Forudsætter antagelig et Plantenavn glda. *flæthæ „Iris" el. lgn. Til denne Grundform hører vistnok Formen [*fle·*] fra Søvind (Feilb.) og ænyda. flede (Kalkar). Nærbeslægtet er ogsaa sv. Dial. flädje. Samme Ord kunde formelt indgaa i Flejmose i Sønderby-Østerby, Kegnæs S., 3251, der ovfr. er tolket af Subst. alsisk Fleje „Træplade til Mærkning af Kvæg".

Gammelhaver. ChrK III 144 de gamle Haver. — Del af Skoven.

Grønbro [ɛ ˈ*grø·n* ˈ*bʁu.ə*]. Dagbog 1771 (ChrK V 21) Grønbro; ChrK XV 10, SkovK 1927 Den grønne Bro; Gst Grønnebro. — Bro over Grønbæk. || **Grønbæk.** Opt 1921 [*grönəbæk*]; SkovK 1927, Gst Grønnebæk. || **Grønvej.** SkovK 1927 Den grønne Vej.

Havrekobbel. Dagbog 1762 (ChrK V 15) det ner Hauerkofel; Beskr 1767 Gros-haber-Koppel, Klein-Haber-Koppel; U 1772 (ChrK XIV 54) Havrekobbel; K 1780 Store-Haver-Koppel, Lille Haver Koppel; TM Haberkoppel; Gst Havrekobbel. — Skovstrækning.

Havvej. TM Meerweg.

Herreled. ChrK XV 10 Herreled. — Formodentlig et Led paa Herrevej. || **Herrevej.** ChrK III 144 Herreveien; I 1922 Herredsveien, Herredsvei. — Jfr. Herrevej i Himmark, Svenstrup S., 3262.

Herstesmade. K 1780 Herstes may. — Ligger ved Herrevej. Forleddet er vel snarest Gen. af et *Herrestætte, af Subst. jy. Stætte „Stænte". Jfr. Herreled ovfr.

Holmvej. SkovK 1927 Holmvej.

Hugstvej. SkovK 1927 Hugstvej.

Højholtsrende. SkovK 1927 Øvre Højholtsrende.

Høstakleder. K 1780, K 1783 Höstackleder.

Jægerdam. K 1780 Ieger Damm.

Kalvedam [ˈ*kaldam*]. ChrK XV 10 Kaldam; Oldekop Kalledamm = Kälberteich; SkovK 1927 Kalvedam. || **Kalvehave.** K 1780 Kalle-Haue; K 1783 Kallehaue.

Karensbæk. SkovK 1927 Karens Bæk. || **Karensmose.** SkovK 1927 Karens Mose; Gst Karensmose. — Ved Karensbæk. Ifl. Guide 1933 har Mosen Navn af, at en gammel Kone er gaaet herud for at dø.

Kegleplads. K 1780 Kegelplatz.

Kongensskov [ˈ*kœŋəns* ˈ*sgɔs*]. Dagbog 1754 (ChrK V 10) Kongens Kofel; Dagbog 1766 (ChrK V 18) Kongens skau, Kongens Kobel; Dagbog 1770 (sst. 20) Kongens Kofel. — Det gamle Navn paa Nørreskov. Skoven hørte til Østerholm, der siden 1723 var Krongods (Trap[4] IX p. 623).

Krabberdam. K 1780 Krabberdamm.

Laaddenbøg [ɛ ˈ*lɔjən* ˈ*bǫ.x*]. — En Bøg, hvis hele Stamme er fuld af Kviste (Fra Als og Sundeved VI p. 64).

Laksefang. SkovK 1927 Laksefang.

Langskov. Dagbog 1756 (ChrK V 10) é Langskou.

Lilleskov [ɛ ˈ*lilsgɔs*]. Beskr 1767 Kleinholtz, Lillschau; K u. A. Lille Skow; ChrK XV 10 Lilleskov el. Liinskov; TM Lille Skov; Gst Lilleskov.

Lusbjærg. Tilf. med yngre Haand paa K u. A. Luusbjerg; Heimat-Blätter I p. 66 Lusebjerg; SkovK 1927 Lusebjærg. — Ved Lusbjærg i Nørreskov, Notmark S., 3259. Jfr. Lusbjærg i Augustenborg Flække, 3256.

Mellet Skov. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175) ved Meles Skov; K 1771 Mellet Holz; K u. A. Mellet Skow; TM Melletholz; Opt 1921 [*mælə*ˈ*sgɔs*]; Gst Melved Skov. — Efter den forsvundne Bebygg. Mellet i Svenstrup S., 3262; s. d.

Nygaardskobbel. Dagbog 1754 (ChrK V 9) e Nygars Kofel. || **Nygaards-**

led. Dagbog 1766 (ChrK V 18) Nygaarslei. — Se Nygaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Nørreskov [*ɛ ˹nösgɔs, ɛ ˹nösgɔs*]. Gst 1857—58 Nørre Skov; Trap[1] Nørreskov; TGst Norderholz; Gst Nørreskov.

Padderoksdøbbel. U 1772 (ChrK XIV 54) Parykkedyffel; Tilf. med yngre Haand paa K u. A. Padroks Dyffel; ChrK XV 10 Parykkedøffel; Heimat-Blätter I p. 66 Paroksdyffel. — Forleddet er vel, trods Formen i U 1772, Plantenavnet Padderokke. Ellers kunde Navnet sammenstilles med Parykmose i Løgumkloster Lands., 3119.

Peder Aftægts Holm. ChrK XV 10 Peder Aftægts Holm.

Pugdam. Tilf. med yngre Haand paa K u. A., Heimat-Blätter I p. 66 Pogdam. — Maaske af Subst. alsisk [*påx*] „Tudse" (Feilb. Till. u. Puge).

Rembes Abildgaard. ChrK III 132 Rembes Abildgaard. || **Rembesstætte.** ChrK III 132 Rembes Stænte. — Se Rembesmølle ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Rødelaage. K 1780, K 1783 bey Röhlog; K u. A. Bey Röhloog.

Rønbjærg. Se u. Østerholm. || **Rønbæk** [*˹ʀönbæk*]. Beskr 1767 Örenbeck; Dagbog 1770 (ChrK XXIV 155) Rønbæk; Gst 1857—58, ChrK XV 10 Rønbæk; SkovK 1927 Rønnebæk; Gst Rønbæk. — Forleddet er antagelig Trænavnet Røn.

Sandagersbjærg [*saŋ̣axəs'bjɛʀə*]. SkovK 1927 Sandagerbjærg; Gst Sandager Bjærg. || **Sandagersmose.** K 1780 Sannager Moose; K 1783 Sanagers Moose. || **Sandrøn.** 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 81 f. Sandrønnen, Sandrøn, Als Sandrøn; J. Sørensens Kort c. 1692 Sand Røn. — S. Lok. som Sønder-Stenrøn ndfr. || **Sandvej.** ChrK XV 10 Sandvei.

Severinplet. K 1783, K u. A. Severin Plet. — Skovareal. Forleddet kunde være Personnavnet (Slægtsn.) Severin eller maaske Plantenavnet Syren, der flere Steder i Landet har Formen Severin. Om denne Form findes paa Als, er dog uvist.

Sjellerup Grusvej. SkovK 1927 Sjellerup Grusvej. || **Sjellerup Skov.** Reg 1604 Silldrup Holtt; Mejer 1649 Syllerholt; Beskr 1767 Siellerup-Holtz; K 1783 Sellerup Holz; ChrK XV 10 Sjellerupskov; TM Syllerupholz; Gst Sjellerup Skov. || **Sjellerup Slette.** 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 82 den grønne Slette, kaldes Skjellerops Slette. — Jfr. m. H. t. Betegnelsen „den grønne Slette" Grønbro og Grønbæk ovfr. Se Sjellerup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Skovled. Dagbog 1766 (ChrK V 18) Skouglei.

Smalhjørne. SkovK 1927 Det smalle Hjørne.

Smedemade [*ɛ ˹smæɟmaɟ*]. K 1780 Smey Mäy; K 1783 Smeymay.

Sokobbelbjærg. Tilf. med yngre Haand paa K u. A. Saakobbel Bjerg; Heimat-Blätter I p. 66 Sokobbelbjerg.

Stenrøn, Sønder-. TGst Steenrön; Søkort 1913 Søndre-Stenrøn; Opt 1921 [*sdænrön*] el. [*ɛ rø·n*]; Gst Sr Stenrøn. — Grund i Havet.

Sølekobbel. K 1780 Söhl Koppel; TM Sölkobbel; SkovK 1927 Sølvkobbel, Sølvkobbelvej. — Ved Sølekobbel i Hjortspring, Svenstrup S., 3262.

Timiansbjærg. K 1780, K 1783 Timians berg; ChrK XV 9 Timiansbjerg.

Troldhøj. K 1780 Trolhöy; K 1783 Trollhoy; TM Troldhöi; I 1912 Troldhøi; SkovK 1927 Gl. Troldhøj, Troldhøjvej; Gst Gl Troldhøj. || **Troldsmose** [*ɛ 'tʀɷɭs '˹mu·s*]. Dagbog 1759 (ChrK V 13) e Trolsmues; K 1780 Trols-Moose; ChrK XV 10 Troldsmose; Oldekop Trollsmoor (Teufelsmoor); SkovK 1927, Gst Troldsmose. — Trold, muligvis i den sønderjy. Bet. „Fanden".

Trøffelhave [*˹tʀyxəɫhas*]. SkovK 1927 Trøffelhaven. — Subst. Trøffel, en Svampeart. || **Trøffelholm.** ChrK XV 10 Trøffelholm. — Vel s. Lok. som det foregaaende Navn.

Ørredmose. K 1780 Öhremoose, Ower Öhremoos; K u. A. Over Æhremoos, Ohremoose, Over Ohremooss; ChrK XV 10 Ørremose.

Østerholm, Gammel- [*'gaməɫ ösdə'hɔɫm*]. Dagbog 1766 (ChrK V 18) gamle Østerholm; K 1780 Gamel Österholm; K 1783 Gammel Osterholm; ChrK XV 9 f. Gammel Østerholm, Gammeløsterholm; I 1922 Gamle Østerholm; SkovK 1927 Bosted Tomten; Gst Gl Østerholm. — Voldsted, hvor den

gamle Hellevedgaard har ligget. En udførlig Skildring af Voldstedet findes hos ChrK III 114 f.

Stolbro.

Bag Mosen. Se ndfr. u. Mose.

Bolvig. I 1912 Bolvig.

Bosbjærg. 1590 (ChrK XXX 173) Büeckesberg; 1592 (ChrK V 130) Buekesberk; Jb 1775 (ChrK XIII 43) Boesbjerg; TM Bosbjerre; I 1912 Bosbjerg; K 1920 Borsbjerg. — Støder op til Bosbjærg i Dyndved; s. d. || **Bosbæk** [*bœsˈbæk*]. U 1768 Bødsebæck, Boesbæck; K u. A. Boesbeck; TM Bosbek; K 1920 Barsbæk; I 1922 Bosbækken [Borsbæk]. — Ved Bosbjærg. || **Bosdam.** Jb 1775 (ChrK XIII 43 f.) Boesdam, Boesdamsvei.

Bøgebæk [ˈ*by·xəbæk*]. U 1768 Bygebæck; U c. 1771, Jb 1771—73 Rugebeck; K u. A. Bügebeck; ChrK XV 6 Bygebæk, ikke Rugebæk; TM, I 1912 Bygebek; K 1920 Bygebæk.

Eger [ˈ*ɛxə*, ˈ*ɛxə*]. U 1768 Eeger; Jb 1771—73, K u. A. Eger, Under Eger; ChrK XV 6 Eger (Udtalen: Egge; g=ch); TM Eger, Under Eger; I 1912 Eger; K 1920 Over-Ege, Neder-Ege; I 1922 Eger, Under Eger [Ynneger], Neder Eger [Næeger]. || Egersdøbbel. K u. A. Egers Döffel, Eggers Döffel. — Plur. af Trænavnet Eg eller Kollektivet Ege „Egebevoksning". Døbbel, se Indl.

Elholm. K 1920 Elholm.

Eskebæk [ˈ*esgəbæk*]. U 1768 Eskebæck; Jb 1771—73 Eigebeck, Eckebeck; U c. 1771 Eickebeeck; K u. A. Eskebeck, Escekebeck; TM Eskebek; I 1912, K 1920 Eskebæk. || **Eskebøl.** U 1768 Eskebøl. — Fejl for det foregaaende Navn?

Flintholm. TM Flintesholm; I 1912 Flintholm; I 1922 Flinteholm. — Ved Flintholm i Dyndved; se ovfr.

Gabbeslund [*gafəsˈlœ.ŋ*]. U 1768 Gaveslund, Gaves Lund, Gaves Lunde; U c. 1771 Gadeslund, Gafeslund, Gafeslond; Jb 1771—73 Gadeslund, Gafeslund, Gaffelund; K u. A. Gafeslund, Gaffeslund; TM Gafes Lund; I 1912 Gafeslund; K 1920 Gaffeslund, Over-, Neder Gaffeslund; I 1922 Gaffeslund. — Forleddet kunde maaske være Gen. af Ordet Gab.

Gerresager. TM Gjerres Ager; I 1912 Gjerresager. — Ved Gerresageri Dyndved; se ovfr.

Grimmesgab. U c. 1771, Jb 1771—73 Grimmesgaff; K u. A., TM Grimmes Gaff. — Af Mandsn. glda. Grimar eller Grimi (DgP Sp. 395 ff.).

Grydesmose [*grʏɣəsˈmu·s*]. U 1768 Grüders Moese; U c. 1771 Grundes moose, Gunder mooss; Jb 1771—73 Grundes moose, Gundersmoos; Jb 1775 (ChrK XIII 43) Grydesmose; ChrK XV 6 Grydesmose (Udt. Gryrismues); TM Grüdemoos; I 1912 Grydemoos; K 1920 Grydesmos. — Forleddet er rimeligvis et sammensat Stednavn, formodentlig et *Grydager, af glda. grȳt „Sten".

Helmbøge. U 1768 Helmbøger; U c. 1771 Helmbüge; Jb 1771—73 Helmbye, Helmbüge; K u. A. Helm-Büge; TM Helm Byge; I 1912 Helmbyge, Helmbyger; K 1920, I 1922 Helmbyge. — Subst. glda. hælm, en Sideform til hialm „Hjelm", muligvis i Betydningen „Bakke".

Herredsfogedkobbel. K u. A. Hardesvagtkoppel; Jb 1775 (ChrK XIII 44) det øde Møllested el. Herredsfogdens Kobbel. — Støder op til Herredsfogedkobbel i Stevning, Svenstrup S., 3262. Jfr. Øde Møllested ndfr.

Holt [*holˀd*]. U 1768 Holt, Holdt; Jb 1771—73 Olt; K u. A., TM, I 1912, I 1922 Holt. || Holt Mose. U 1768 Holdmoeß, Holdtes Moese. —Skov. Holt, se Indl.

Hueløkke. U 1768 Huelücke. — Læsningen usikker. Fejl for *Huslycke og identisk med det følgende Navn?

Hushave. TM Hushaven; I 1922 Hushav.

Hyldestubbe. U 1768 Hyldstobber.

Høj. U c. 1771 bey Hoy. || **Højsten** [*höjˈsdi.n*]. U 1768 Høysteen; U c. 1771 Hoysteen; K u. A., TM Hoy Steen; I 1912 Høisteen; K 1920 Høistin; I 1922 Høiesteen.

Høkerhave. I 1922 Kjøbmandsmarken [Høkerhav]. — „Kaldes saa fordi Købmanden boer ved Siden af" (I 1922).

Hønsetoft. U 1768 Hønß Toft; U c. 1771 Houstofft; K u. A. Haus toft; Jb 1775 (ChrK XIII 43) Huustoft; I 1922 Hønsetoft.

Inderhave [ˈˈinə ˈˈhas·]. TM Indre Have. || **Inderløkke.** K 1920 Innelykke. — Inderløkke og den ene Uderløkke ndfr. er tilsammen samme Lokalitet som Løkkeled.

Jugtorn. U 1768 Jugtorn; U c. 1771 Iug Torn; K u. A. Iug-Torn; TM, I 1912 Jugtorn. — Subst. *Jugtorn „Hybentorn, Brombærranke"; jfr. Formen [*juxbœ*] fra Sundeved. Se herom Mar. Kristensen i NoB 1936 p. 176 f.

Kalshøj [*kalsˈhöj*]. U c. 1771 Kelleshoy; Jb 1771—73 Kelleshöy; K u. A. Kelles Hoy; ChrK XV 6 Kelleshøi (Udt. Kalleshøi); TM Kalleshöi; I 1912 Kalleshøi; K 1920 Inne-, Urre Kallehoi; I 1922 Ydre, Indere Kalvehøi [Urre, Inne Kalleshøj].

Kalvemade [ˈkalmaj]. TM Kalmai; I 1912 Kallmai; K 1920 Kalmai; I 1922 Kalveengen [Kallemai, Kalmai, Næ Kallemai].

Kirkensjord. U 1768 Land som kaldes Kircke jord; U c. 1771 Kirckens Jord, hirschensjord; Jb 1771—73 Kirkensjord, Hirschensjord; K u. A. Kirckens Jord, Kirckens Iord.

Kisthøj [ˈkisdhöj]. U 1768 Kisthøy, Kisthoy; K u. A. Kisthoy, Kist-Hoy; TM Kisthöi; I 1912 Kisthøi; I 1922 Kisthøien [Kishøy]. — Subst. Kiste. Jfr. Kisthøj i Højrup S., 3082. Ifl. Medd. fra J. Raben 1938 en overpløjet Gravhøj, hvor der har været to Dyssekamre (Stenkister).

Kragerøj. U 1768 Kraageroy, Kraagerøy; U c. 1771, K u. A. Kragroy; TM Krag-Roi; I 1912 Kragrøi; I 1922 Kragroi.

Krohave. TM Krohau; I 1912 Krohav.

Kujvig [ˈkuɻvix]. U c. 1771 Kuywick, Kuywiek; Jb 1771—73 Kugwieck; K u. A. Kulwick, Kuiwick; ChrK XV 6 Kugwick (Udt. Kuiwick), ikke Kulwick; TM Kulmich, Kulwich; Maalerids Kulwich; I 1912 Kulvig; K 1920, I 1922 Kuivig. — Agerjord ved Kysten. Efterleddet synes ikke at kunne være andet end Vig. En Vig findes ikke i Nutiden, saa Kystlinien maa have forandret sig siden Navnets Opstaaen. Forleddet er formodentlig Fiskenavnet Kude „Kvabbe". Den moderne Udtaleform synes at stamme fra TM.

Laadmose [ˈləjmœs]. U 1768 Laadenmoese; U c. 1771 Loyemoos; K u. A. Loyenmoos, Löyen Moos; ChrK XV 6 Loyenmose el. Loymose; TM Loyenmoos; I 1912 Loyensmoos; K 1920 Lodenmos; I 1922 Laadne Mose [Loienmues]. — Den oprindelige Form er muligvis Laadmose, af et Subst. identisk med jy. Laad „låddent, langt græs på marken" (Feilb. fra Angel). I Belæggene er det i saa Fald sammenblandet med Adj. laadden.

Langrøgel [ˈlaŋʀǫxəl]. U 1768 Langrøgel; U c. 1771 Langrogel, Langrogree; K u. A. Lang-Rogel, Lang-Röggel; Jb 1775 (ChrK XIII 43 f) Langryggel, Langryggelsvei; TM Langröggel; I 1912 Langrøggel; K 1920 Langrygel. — Støder op til Langrøgel i Dyndved.

Lerbro [ˈli·ɒbʀœ]. U 1768 Leerbroe. — Støder op til Lerbro i Dyndved; se ovfr.

Lillemade. U 1768 Lildmay; U c. 1771 Lillemay; K u. A. Lillmey, Lill May, Lill-May; TM Lill Mai; I 1912 Lillemai; K 1920 Lilmai.

Løkke. U 1768 Lykken, Lyken, Løkken; I 1912 Stolbrolykke; I 1922 e Lykkevei. || Løkkeled. U 1768 Løckelej; U c. 1771, K u. A. Lückeley; TM Indre-, Ydre Lykkelei; I 1912 Lykkelei. — Jfr. Inderløkke ovfr.

Mellem Kærene [*mæɻ ɛ ˈkæ*]. TM Mellekjor, Mellekjer; Maalerids Mellekjær; (her?) I 1912 Møllekjær.

Midthave. TM Förste-, Anden Mithav. || **Midtløkke.** TM Mitlykke; I 1922 Midtelykke [Mitlykke]. || **Midtvej.** I 1922 Midtvei.

Mose. K 1920 Mus, bag e Mus; I 1922 Bag Mosen [bag e Mues].

Mølleholm [ˈmǫlhɔlm]. U 1768 Møllholm; U c. 1771 Molholm, Mölholm, Möllholm; K u. A. Möllholm; TM Mölholm; I 1912, K 1920 Mølholm. || **Møllehøj** [ˈmǫlhöj]. U 1768 Møllhoy, Møllehøy; U c. 1771 Molhoy; K u. A. Möllhoy; TM Mölhöi; K 1920 Mølhøi, Lil Mølhøi. — Støder op til Mølle-

holm. || **Mølleryde** [*mœlˈʳʁy·*]. K 1920 Mølry. — Støder op til Mølleholm.

Nakke. U 1768 Nakke; U c. 1771, K u. A. Nack; TM, I 1912, K 1920 Nak; I 1922 E Nak. || Nakke Have [*ʳnaghas*]. U 1768 Nackskifter; TM, I 1912 Nakhave; I 1922 Nakhav. — Nakke og Have, se Indl.

Nederløkke. TM Nedre-Lykke; K 1920 Nederlykke.

ʔNorbæk. Jb 1775 (ChrK XIII 44) Noerbæk; U 1775 (ChrK XIV 70) Noerbækken. — Antagelig s. Lok. som Norbæk i Dyndved. Kunde vel være et andet Navn paa Stolbro Bæk, der løber ud i Stevning Nor.

Nyhave [*nyˈʳhas·*]. U 1768 Nye Hauge Gierde; K u. A. Nye Haue, Nyhau May; TM Nyehaue; I 1912 Nyehave; K 1920 Nyhav. || **Nyroj** [*ny.ʁöj*]. U 1768 Nyeroy, Nyerroy; K u. A. Ny Roy; TM Ny Roi; I 1912 Nyrøi; K 1920 Nyroi, Neder Nyroi; I 1922 Nedre-, Øvre Nyrøi [Næ-, Over Nyrøi]. — Støder op til Nyroj i Dyndved.

Nørrehave. TM Nörhave. || **Nørremark.** U 1768 Nørre Marcken, den Nørre Marck. || **Nørrevej.** Jb 1775 (ChrK XIII 44) Nørrevei; I 1922 Nørreveien.

Overløkke. TM Ovre-Lykke; K 1920 Overlykke; I 1922 Øverste Lykke [Overlykke].

Pilemose [*pi.ɬsmœs*]. K u. A. Pilmoos; ChrK XV 6 Piilmose; TM Pilmoos; I 1912 Pilmos; K 1920 Pilsmos; I 1922 Piilemosen, Pilemosen [Pilmos]. — Forleddet er formodentlig Trænavnet Pil. Udtalen med -s er da en senere Omdannelse.

Plokkemose [*plɔgəˈʳmu·s*]. K u. A. Plöckemoos; ChrK XV 6 Pløckemose (Udt. Plokkemose); TM Plöckemoos; I 1912 Pløkesmose. — Støder op til Plokkemose i Dyndved; se ovfr.

Prædikestol [*ʳpʁɛʁgsdœl*]. Jb 1775 (ChrK XIII 43) Præstestol; Schröder 1837 Prædikestoel (Predigtstuhl); TM Prodikestol; I 1912 Predikerstol; I 1922 Prædikestolen. — Agerjord paa Grænsen til Stevning i Svenstrup Sogn. Ifølge Sagnet skal her have ligget et Kapel, der var fælles for Stolbro og Stevning (Schröder II p. 324). ChrK XV 12 oplyser, at Kapellanen i Guderup har haft en Ager paa Stolbro Næs, og formoder, at denne har kunnet kaldes Præstestol „som liggende til Præstens Stol el. Underhold".

Rebbesholt [*ʁɛfəsˈhœld*]. U 1768 Rævetz Holdt; U c. 1771 Reffelsholt; K u. A. Reffesholt; ChrK XV 6 Reffesholt, ikke Reffelsholt; TM Reffesholt; K 1920 Reffels Holt; I 1922 Reffesholt. || **Rebbesmade** [*ʁɛfəsˈmaj*]. TM Reppesmai, Reggesmai; I 1912 Rebbesmai; K 1920 Reffesmai; I 1922 Reffelsengen [Reffelsmai]. || **Rebbesmose** [*ʁɛbəsˈʳmu·s*]. U 1768 Rævetz Moese; Jb 1771—73 Reselsmoos; U c. 1771 Refelsmoos, Reselsmoos; K u. A. Refes Moos; ChrK XV 6 Reffesmose; TM Refesmoos. || **Rebbesslette** [*ʁɛfəˈslɛ.d*]. TM Reppesslet, Reggesflet, Reppersfleth (Reggers-?); I 1912 Reffeslet, Reggesslet; K 1920 Reffelsslet. — De tre sidstnævnte Lokaliteter støder op til hinanden, hvorimod Rebbesholt ligger noget østligere. Der kan dog næppe være Tvivl om, at Rebbes- indeholder et sammensat Stednavn, som engang har været Betegnelse for et større, sammenhængende Omraade. Navnets Etymologi er imidlertid ganske uklar.

Rugløkker [*ʳʁɔslygə*]. U 1768 Ruglykken, Ruglykke, Ruglucke, Ruglyke, Ruglyken; Jb 1771—73 Roulücke, Röy Lücke, Röy Lücken; K u. A. Roy Lücken, Rou Lücker; TM Ruglykke, Sondre Ruglykke, Nordre-, Oster-Ruglykke, I 1912 Ruglykke; K 1920 Neder-Ruglykke, Over Ruglykke.

Rævegrav. K 1920 Røvgrav; I 1922 Rævehulen [Røvgrau].

Seg [*ʳsɛ·x*]. K 1920, I 1922 Seg. — Navnet er opstaaet ved en Misforstaaelse af et ældre Kort, idet „Seg" og „Toft" paa K 1920 svarer til „Iug Torn" paa K u. A.; se ovfr. u. Jugtorn.

Skraffesdel [*sgʁafəsˈdi.ɬ*]. Regnsk 1667—1740 (ChrK V 221) Schnapelesdell; U c. 1771 Skrafesdiel, Krafisdiel; Jb 1771—73 Skrafesdiet, Strafesdiel; K u. A. Schrafes-Diel, Schraws Diel, Sckrafes Diel, Sckrawis Diel, Sckraws-Diel; Jb 1794 (ChrK XIII 37) Schnabelesdeel; ChrK XV 7 Schabelesdeel; TM Schrafesdiel; I 1912 Skraffesdiel; K 1920 Skraffesstil; I 1922 Skraffesdil. — Forleddet indeholder antagelig et sammensat Stednavn. Som en Mulighed kan nævnes et oprindeligt *Skrabager; jfr. Skrabløkke i Kolstrup, Aabenraa Kbst., 3191.

Smedeagre. I 1922 Smedens Agre [E Smeiager].

Spanbro [ˈsbanbʁɔ]. U c. 1771 Spanbroe, Spannbroe; K u. A. Spannbro; TM Spann Broe, Spannbro; I 1912, K 1920, I 1922 Spanbro. — Støder op til Spanbro i Dyndved.

Stensris [sdænsˈʁis]. U c. 1771 Stangruss, Stangrüss; Jb 1771—73 Stangruß; K u. A. Stans Riess; TM Stans Riesz, Stens Riesz, Steens Riis, Steensriis; I 1912 Steensriis; K 1920 Stensris; I 1922 Steenriis [Stensris], Nedre Steenris [Næ Stensris]. || **Stensvej.** I 1922 Steensvei.

Stolbro Bæk. Se u. Stevning, Svenstrup S., 3262. || **Stolbro Næs.** 1590 (ChrK XXX 173) Stolbröneß; Reg 1604 Stolbronis; Mejer 1649 Stolbroniß; J. Sørensens Kort c. 1692 Staalbro Næs; U 1768 Næßet; Jb 1775 (ChrK XIII 43), I 1912 Stolbronæs; Gst Stolbro Næs. — Se Stolbro ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Storehave [ˈʳɔsɔ ˈʳsduˑvˌhaə, ˈʳnæˑ ˈʳsduˑvˌhaə]. TM Ovre-, Nedre Store-Hauge; K 1920 Storhav, Neder Storhav; I 1922 Stormarken [Stuahav], Nederste Storemark, Nedre Storemark [Næstuahav, Næ Stuahav].

Sønderhave. TM Sünnehau. || **Søndermark.** U 1768 den Syndre Marck, Synder Marck. || **Søndervej.** Jb 1775 (ChrK XIII 44) Søndervei; I 1922 Søndrevei.

Taarsløkker [ˈtɔˑslygə]. U 1768 Taaslykke, Taasløcke; U c. 1771 Taarslucke, Taars lücken; K u. A. Taars-Lücker, Taars Lücker; TM Taarslykker; I 1912 Taarslykke; K 1920 Thorslykke; I 1922 Thors Lykke.

Tjørne [ˈtjön·]. U c. 1771 Tion; K u. A. Tiön,Tion; TM Tjörn; I 1912 Tjørn; K 1920 Tiøn; I 1922 Tornen [Tjøn], Nederste Tornemark [Næ. Tjøn]. || **Tjørnefold.** U 1768 Tiønfold, Tiørnfold.

Toftmade. TM Toftmai.

Tollesbjærg [tɔlsˈbjɛʁə]. U 1768 Tollesbierg; K u. A. Tollesberg, Tolles Berg, Tolles Bierre; TM, I 1912 Tollesbjerg; K 1920 Thollesbjerg. || **Tollesmade** [tɔlsˈmaj]. U 1768 Tollesmay, Tolles May; U c. 1771 Tollesmey; K u. A. Tollesmay; TM, I 1912 Tollesmai; K 1920 Tholl[es]mai. — Ved Tollesbjærg. Forleddet er vel Gen. af Mandsn. sønderjy. Tolle (Kok II p. 53 u. Tolv).

Trehuk. K 1920 Trehuk. — Subst. Trehuk „Trekant". Jfr. Trehuk i Døstrup S., 3115.

Uderhave. TM Ydrehave; I 1922 Ydremarkene [Urrehav, Yndeager]. || **Uderløkke.** K 1920 Urrelykke. — To Lokaliteter. Jfr. Inderløkke ovfr.

Ugleholt [ˈɔˑxəlˌhold]. U c. 1771, Jb 1771—73 Ogelholt; K u. A. Ogelholt, ogel holt Br; TM, I 1912, K 1920 Ogelholt; I 1922 Ugleholt. — Fuglen. Ugle.

Vedholm [ˈvɛˑhɔlm]. K 1920 vedholm. — Maaske Plantenavnet Hvede.

Volmerhøj [vɔlməˈhöj]. U 1768 Wollmerhöy; TM Olmeshöi; I 1912 Olmeshøj; K 1920 Wolmehoi; I 1922 Volmerhøjen. — Gravhøj. Forleddet er maaske Gen. af et Personnavn. Se dog u. Volmerager i Ballum S., 3111.

Æbildholm [ˈʳɛfilˌhɔlm]. U 1768 Evildholmer; U c. 1771 Ebelsholm, Evelholm; K u. A. Evelholm, Ewel holm; ChrK XV 7 Evelholm el. Ebelholm (udt. Efilholm ɔ: Æbleholm); TM, I 1912 Evelholm; K 1920 Efelholm. — Se u. Æbild i Kværs, Kværs S., 3228.

Ærrehøj [aʁəˈʳhöjˑ]. U 1768 Ærehoy, Ærrehøy; U c. 1771 Arrohoy; Jb 1771—73 Arrohoy, Arrehöy; K u. A. arrohoy, herrohoy; TM Arröhöi; I 1922 Arvehøi [Arrehøier]. — Støder op til Ærrehøj i Dyndved; s. d.

Øde Møllested. Jb 1775 (ChrK XIII 44) det øde Møllested el. Herredsfogdens Kobbel; TM Öde Möllested; I 1912 Ødemøllested; I 1922 Øde Møllested [Øi Møllested]. — Støder op til Øde Møllested i Stevning, Svenstrup S., 3262. Efter Sagnet skal her en Gang have ligget en Vandmølle (I 1922).

Østerholm.

Antoinetteskobbel [antɔˈnædəsˌkɔfəl]. ChrK XV 9, TM, I 1912, I 1922 Antoinetteskobbel.

(Her?) **Askmade.** 1801 (ChrK XV 66) Askmay.

Askuledam. K u. A. Aaskuhldamm; K 1780 Aas Kuhl Damm; ChrK XV 10 Askuld; TM Aaskuldam; I 1912 Aaskyldam. — Sønderjy. As „Aadsel". Jfr. Askuleløkke i Kliplev, Kliplev S., 3222.

Bjærg [*ɛ bjɛʀə*]. ChrK XV 9 Bjergekobbel; TM, I 1922 Bjerget.

Bolmose. ChrK XV 10 Bulmose. || Bolmose Ager. Beskr 1767 Balmos-Äcker; K u. A. Ballmos Ager; K 1780 Bolle Moos Ager; Dagbog 1799 (ChrK XXIV 166) Bolmoes agerled; ChrK XV 10 Bulmoseager; TM Balmesager; I 1912 Bolmesager; I 1922 Bolmosager. — Subst. sønderjy. Bolle „Tyr".

Bommerlund. Beskr 1767 Bommerlunde, Bomerlunde, Bommelunde; K u. A., ChrK XV 10 Bommelund; I 1922 Bommelund [Bommeloend]. — Se u. Bebyggelsesnavnet Bommerlund i Bov S., 3271.

Bosted Made. K u. A. Bostes May; I 1912 Bostedmai. || **Bosted Mark.** I 1912 Bostedmark. || **Bosted Mose.** Beskr 1767 Bustermose; Jb 1783 Bustermoos; K u. A. Bostemoos, Boste Moose; ChrK XV 10 Bostedmose; TM Bostedmose, Bosteelmose; I 1912 Bostedmose. || **Bosted Vraa.** K u. A. Bostewroo; K 1780 Bostewraa; ChrK XV 10 Bostedvraa; TM, I 1912 Bostedvraa. — Se Bosted ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Vraa, se Indl.

Brændmose [*bræn̥ˈmu·s*]. K 1780 Brenn Moos; K 1783 Brenmoos; ChrK XV 10 Bregnemose; TM Bränmose; I 1912 Brændemose; I 1922 Brændmose [Brænmos]. — Partcp. brændt.

Damkobbel. ChrK XV 9, TM, I 1912 Damkobbel.

Fiddesvej [*fiðəsˈvæj*]. — Vejen fra Nyled til Østerholm.

?Gammelkarm. ChrK XV 10 Gammelkarm; TM Gammelkarem; I 1912 Gammelkaren; I 1922 Gamle Karen.

Grave. K u. A. Grow; K 1780 Graw; TM, I 1912 Gravene; I 1922 Gravene [E Grau]. — De oprindelige Voldgrave ved Østerholm.

Grønbæk. Se u. Nørreskov.

Gyde. Dagbog 1769 (ChrK XXIV 154) ved Østerholm i Gyden; Dagbog 1799 (sst. 166) Østerholms Gyde. — Vistnok Navn paa en Vej. Gyde, se Indl.

Herrevej. — Se u. Nørreskov.

Holmbjærg. ChrK XV 10 Holmbjerg; ChrK III 88 Holmbjerget. || **Holmdel.** K u. A. Holmdehl. || **Holmhave.** TM Holmhauge. || **Holmkobbel.** Beskr 1767 Holm-Koppel oder Hunslevholm; ChrK XV 9 Holmkobbel. || **Holmskov.** ChrK XV 10 Holmskov el. Hundslevholm; I 1922, Holmskov, Holmskovs Marker. || **Holmvej.** TM Holmweg. — Jfr. Hundslev Holm ndfr.

Hundslev Holm. Beskr 1767 Hunslev Holm, Holm-Koppel oder Hunslevholm; Dagbog 1768 (ChrK XXIV 151) Hundslevholm Freistyk; K u. A. Hunslöfholm; K 1780 Hundslefholm; Jb 1783 Hunslevholm, Hunslewholm; ChrK XV 10 Holmskov el. Hundslevholm. — Efter Nabobyen Hundslev i Notmark S., 3259. Holm, se Indl.

Høntoft [*ˈhø·ntɔst*].

Katgab. TM, I 1912 Katgaf; I 1922 Katgrav [Katgrau]. — Agerjord. Jfr. Katgab i Kværs, Kværs S., 3228.

Kismose [*ˈkɛsmɛs*]. ChrK XV 9 Kismis el. Kismus. || Kismose Del. K u. A. Kismers-Dehl; K 1780 Kissmersdehl; K 1801 (ChrK XV 65) Kismisdeel. — Forleddet er antagelig et til ty. Kies „Grus" svarende nordisk Ord; se u. Kisbæk i Døstrup S., 3115. Del, se Indl.

Kløverhave. TM Klöverhauge; I 1912 Kløverhav; I 1922 Kløverhauge.

Kobbelhave [*kɔfəl*]. TM Kobbelhauger; I 1912 Kobbelhave; I 1922 Kobbel Have [Koffelhave], Kobbelhauge [Koffelhav]. — Vistnok samme Areal som Kismose Del ovfr. Kobbel, se Indl.

Krudtgaard. ChrK XV 10 Krudgaarden. — Sønderjy. Krudtgaard „Urtehave".

Krumled. ChrK XV 10 Det krumme Led.

Lammehave. K u. A. Lam haue.

Langkobbel [*ˈlaŋkɔfəl*]. ChrK XV 9, TM, I 1912 Langkobbel.

Lavensbjærg. Beskr 1767 Lauensberg; K u. A. Nörre-, Sünder Launsbierre; ChrK XV 9 Vester-, Nørre og Sønder Lauensbjerg; TM, I 1912, I 1922

Lauensbjerg. — Jfr. Lavenshøj i Bovrup, Varnæs S., 3225. Den der foreslaaede Tolkning (Sammensætning med -næs) kan dog næppe passe paa Naturforholdene her. Mere sandsynligt er det vel, at begge Navne indeholder Gen. af et Personnavn.

Lillehave. Jb 1783 Lillehau; TM Lille Hauge; I 1922 Lillehauge.

Lysemose. ChrK XV 9, TM, I 1912 Lysmose; I 1922 Lysmose [Lysmos], Lydmose [Lymose]. — Støder op til Lysemose i Elstrup; se ovfr. || **Lysholm.** ChrK XV 9, I 1912, I 1922 Lysholm. — Se Lysholm ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Malkested. Beskr 1767 Milchstate, Milchstätte; Beskr 1768 Milch-Stelle; ChrK XV 10 Malkested. — Sted, hvor Køerne drives sammen for at blive malket.

Midtkobbel. TM Nörre-, Sönder Midtkobbel; I 1912 Søndermidtkobbel.

Møddingsted. ChrK III 118 Møddingstedet. — Jfr. u. Bosted ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Møllebjærg. K u. A. Möllbierre, Mühlenberg; ChrK XV 10 Mølbjerg. || **Møllehave.** TM Mölhauge; I 1922 Møllehauge [Mølhav, Mølhave], Lille Møllehauge [Lille Mølhav]. || **Møllekobbel.** Beskr 1767 Mühlen Koppel; K u. A. Möll-Kowel, Möllkowel, Möllkovel; ChrK XV 10 Møllekobbel. — Ved Møllebjærg. S. Lok. som Møllehave. Efter Egebjærg Mølle; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Møllevej.** K u. A. Mühlensteig; TM Mühlenweg; I 1922 Mølleveien.

Nyledsbjærg. K u. A. Nüleys Biere; K 1780 (Kopi) Nieleis Bierre; ChrK XV 10 Nyledsbjerg. || **Nyledsmose.** K u. A. Nüleys Mose; K 1780 (Kopi) Nieleis Moos; ChrK XV 10 Nyledsmose. — Se Nyled ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Okmose. K u. A. Ockmoos; ChrK XV 9 Okmose. — Støder op til Okmose i Elstrup; se ovfr.

Olesvej. Se u. Notmark, Notmark S., 3259.

Ovn. ChrK III 115 Ovnen. — Her fandtes „i Nærheden af Ruinen [dvs. Gammel-Østerholm] ved Skovhegnet, en Række Grundsteen nedlagte i Kalk, og Jordsmonnet er endnu fuldt af Muurbrokker, Kalk og Teglsteen; her siges at have lagt en Bagerovn, henhørende til Skovslottet" (ChrK anf. St.).

Per Smeds Holm. TM Persmeelsholm; I 1912 Permelsholm. || **Per Smeds Kobbel.** ChrK XV 10 Peder Smeds Kobbel; TM, I 1912 Persmedskobbel; I 1922 Peter Smeds Kobbel [Persmeiskobbel].

Pobjærg. Dagbog 1768 (ChrK XXIV 151) Pobjerg; ChrK XV 9, TM Pobjerg; I 1922 Pobjerg [Pobjerre]. — Forleddet er muligvis af s. Opr. som i Podehave i Nabobyen Elstrup; s. d.

Rum. K u. A., K 1780 Romm; K 1780 (Kopi), ChrK XV 10 Rum; TM Rummet; I 1912 Rømmet; I 1922 Rummet [E Rum], Storerummet [Stua Runnet]. — Agerjord ved Bommerlund, ikke langt fra Nørreskov. Rum har antagelig her Betydningen „ryddet Plads"; jfr. Lindroth, De nordiska ortnamnen på -rum p. 107 ff.

Rødeled. ChrK XV 10 Det røde Led; (her?) TM Rödyl; I 1912 Røddyb.

Røgelager [*ʀo̤xəl̥ˈɑ.xə*]. — Formodentlig en Fejlplacering af Røgelager i Elstrup. || **Røgelstætte** [*ʀo̤xəl̥ˈʳsdɛ·t*]. Dagbog 1772 (ChrK XXIV 160) Ryggelstedt; K u. A. Rüggelsteds Koppel; K 1780 Röggelstedt Koppel; ChrK XV 9 Ryggelstente; ChrK III 118 Ryggelsted; TM Rögelstente; I 1912 Regelstente; I 1922 Over og Neder Regelstedt, Regelstende. — Ved Røgelstætte i Elstrup.

Rønbjærg. ChrK XV 10 Rønbjerg; ChrK V 133 Rønbjergsmark; TM Rönbjerg; I 1912 Rønbjerg; I 1922 Rønnebjerg [Rønbjerre]. — Ved Rønbæk. || **Rønbæk.** — Se u. Nørreskov.

Skelsvej. ChrK XV 65 Skjelsvei. — S. Lok. som Olesvej, hvorom se u. Notmark, Notmark S., 3259.

Skovhave. TM Skovhauge; I 1922 Skovmarken [Skovhav]. || **Skovstykke.** I 1922 Skovstykke [Skovstykker]. || **Skovvej.** I 1922 Skovveien.

Storehave. TM Store Hauge; I 1922 Storehauge.

Strælbjærg [ˈsdʁæ·lbjɛʁə]. Beskr 1767 Strelberg; K u. A. Strelbierg, Strelbierre; ChrK XV 10 Strælbjerg; TM, I 1912, I 1922 Strelbjerg. — Navnet skal rimeligvis sammenstilles med Strellov, Sb. i N.-Horne H. (udt. [sdʁælə]; $^{14}/_{11}$ 1203 (AM) Strelhøch), men Forleddet er uklart.

Timianskobbel [ˈtimianəˌkɔfəl]. ChrK XV 9 Timianskobbel; TM Thymianskobbel; I 1912, I 1922 Tymianskobbel.

Tofthøj. Dagbog 1768 (ChrK XXIV 151), ChrK XV 9 Tofthøi; TM Tofthöi; I 1912 Tofthøi.

Ulvegrav [ˈœlɐgʁaʊ]. ChrK XV 9, TM Ulvegrav; I 1912 Ulvegrau. — Her blev de sidste Ulve skudt (Opt 1937).

Ved Gammel-Østerholm. TM Ved Gammel-Osterholm. — Se Gammel-Østerholm ovfr. u. Nørreskov.

Vildgaasmose. K u. A. Store-, Lille Wildgaas Mose; K 1780 Stor-, lille Wilgaas Mose; ChrK XV 9 Vildgaasmose.

3262. SVENSTRUP SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Svenstrup, Lb [*svönsdʀɔp*]. $^{14}/_{2}$ 1431 (Reg ChrImi) Swenstorppe; udat. (1481—1513 ÆDA V 15) Swenstorpp; Sk 1483, Sk 1486 Swenstorppe; Sk 1533 Svenstorp; Jb 1535 Swenstorp, Swenstorpp, Szwenstorpp; Reg 1604, Jb 1649 Schwenstrup; Mejer 1649 Swenstrup; Danckw 1652 Schwenstrup oder Schwelstrup; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Svenstrup; TGst Schwenstrup; Gst, Postadr 1937 Svenstrup. — Personnavnet glda. Swēn.

Aagesbjærg, Gd. ChrK XXII 114 Oggesbjerg. — Se Aagesbjærg ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Asseragersende, Hs. Trap[4] Adsersagers Ende. — Efter Naturnavnet Asserager i Torup.

Bernstraad, Gd. Dirksen, Sogne- og Stedfortegn. 1893 Bernstraad.

Bjærggaard, Gd [ˈ*bjɛʀəgɔ*]. VSK Bierg gd; Gst 1857—58 Bjergmandsgd; Trap[1] Bjerggaard; ChrK XXI 175 Bjergegaarden; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Bjerregaard; Gst, Postadr 1937 Bjærggaard.

Bondegaard [*ɛ* ˈ*bœ·ŋgɔ*]. Trap[4] Bondegd.; Gst Bondegaard. — Ved Stevning.

Bondegaard. Trap[4] Bondegd. — Ved Himmark.

Borrishæld, Gd. Trap[4], Gst Borrishæld. — Se Borgshælde ndfr. u. Naturnavne i Torup.

Bulbro. ChrK XXI 175 Bolbro. — I Stevning. Vistnok Bebyggelsesnavn. Subst. Bul „Træstamme, Planke".

Bulkilde, Gd. Trap[1] Boldkilde; ChrK XXII 114 Bulkilde; Oldekop Bolkilde; Trap[4], Gst Boelkilde. — Se Bulkilde ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Bærenskilde, Gd. Postadr 1937 Bærenskilde.

Bærensmølle [*bø.önsˈmǫl·*]. Mejer 1649 Bernsmöhll; Danckw 1652 Ige oder Berensmühl; K 1773 Berns-Mølle; VSK Bærens M; Beskr c. 1800 Behrens Wasser-Mühle; Gst 1857—58 Bærens Ml; Trap[1], ChrK XXI 175 Bærensmølle; TM Berensmühle; Postadr9 Bærensmølle (Hs); Gst Bærensmølle. — Af Mandsn. sønderjy. Bernd (DgP u. Bernhard) eller maaske det tilsvarende ty. Familienavn Bärentz.

Bønneroj, forsv. Bebygg. [*bǫ·önʀöj*]. ChrK XXII 113 f. Bønrøi, Bønroy. — Se Bønneroj ndfr. u. Naturnavne i Svenstrup.

Dalagergaard. Trap[1], I 1912 Dalagergaard. — Se Dalager ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Degneager, Gd [ˈ*di·naxə*]. Dirksen, Sogne- og Stedfortegn. 1893 Denager; Gst, Postadr 1937 Degnager. — Se Degneager ndfr. u. Naturnavne i Stevning.

Egebjærg, Gd [ˈ*i·xəbjɛʀə*]. Gst 1857—58 Egebjerg; Nik. Andersen [ˈ*i·xəbjɛʀə*]. — Se Egebjærg ndfr. u. Naturnavne i Stevning.

Ellemosegaard, Gd. Oldekop Ellemossegaard; Trap[4] Elvemosegd.; Gst Ellemose Gd.

Enegaard, Gd [*jænəˈgœ.ʋ*]. Dok 1787 Iennegaard; VSK Jennegd.; Beskr c. 1800 Janegaardt; Dörfer 1805 Eenegaard; Schröder 1837 Enegaard; Trap[1] Enegaard; ChrK XXII 113 Jennegaard; Coupon 1875 Ennegaard; Gst Enegaard; Postadr 1937 Ene Gd. — Se Enegaard ndfr. u. Naturnavne i Svenstrup.

Frydenlund, Gd. Trap[4], Gst, Postadr 1937 Frydenlund.

Fæbrogaard, Gd. Trap[4] Fæbrogd.; Gst Fæbro Gd. — Subst. Fæbro, vel med Bet. „Kreaturvej".

Gøllinggaard, Gd [*gœlənˈgœ.v*]. Schröder 1837 Göllinggaard; Gst 1857—58 Gølling gd; Trap[1], ChrK XXI 175 Gøllinggaard; ChrK VII 29 Gyllinggaard; TGst Göllinggaard; Nik. Andersen [*gyłəŋgo·a*]; Trap[4] Gøllinggd.; Gst, Postadr 1937 Gøllinggaard. — Ifl. ChrK III p. 108 f. „en Bondegaard med et betydeligt Teglværk, der ved sin Oprettelse for henved 40 Aar siden [dvs. c. 1817] fik Navnet Gøllinggaard, hvilket Navn Marken paa samme Sted havde i Forveien. Anledningen til dette Navn skal efter Sagnet hidrøre fra følgende Begivenhed: Der skal engang i gamle Dage her have staaet et Slag, som Beboerne holdt med en angribende Fjende . . . . De i Slagen Faldne bleve i flere Lag lagte den ene ovenpaa den anden, hvilket kaldes at gølge [se Feilb. u. gulve], og heraf skal da dette Sted have faaet Navn af Gølling". Se u. Naturnavnet Gøllinghøj i Stevning.

Himmark, Lb [*hɛmaɹg*]. Udat. (1481—1513 ÆDA V 15) Hemmarcke; Sk 1483 Hymmarck; Sk 1486 Himmarke; Sk 1533 Himmarck; Jb 1535 Himmark, Hymmark, Hymmarck; Reg 1604, Jb 1649 Himmarck; Mejer 1649 Hummarck; Danckw 1652 Himmarck; DAtl, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Himmark; Opt 1921 [*himaɹk*]; Gst Himmark. — Formen Himmark er muligvis gennem Assimilation opstaaet af et ældre *Hind(æ)mark. Forleddet er da Dyrenavnet Hind eller snarere dette anvendt som Tilnavn (Eks. Petrus Hind $^{25}/_{7}$ 1268). Som saadant indgaar det i Stednavnet Hinnerup. Om Personnavne som Forled i sønderjyske Stednavne paa -mark se Steenstrup i NoB 1914 p. 128 ff.

Himmark Mark, Gde og Hse. Trap[4] Himmark Mark; Gst Himmarkmark.

Hjortspring, Gd [*hasbʁǫŋ*]. Jb 1649 Hirschsprunck; Mejer 1649 Hartsprung; Danckw 1652 Hirschsprung; J. Sørensens Kort c. 1692 Hartsprong; Dagbog 1753 (ChrK V 8) Hadspryngslen; K 1769 Hirsch Sprung; DAtl Hirschsprung, Hartsprung, Hartspringgaard; VSK, Dörfer 1805 Hirschsprung; Gst 1857—58 Hjortspring; Trap[1] Hartspringgaard; ChrK XXII 113 Hartspring; TGst Hirschsprung Parcellen; Nik. Andersen [ˈ*ha(ʁ)sbʁøŋ*]; Gst, Postadr 1937 Hjortspring. — Et nedertysk Navn, der maa være givet af de nordborgske Hertuger, der ejede Gaarden. Forleddet er nty. hart „Hjort". Endelsen -sprung er fordansket til -spring. Forskellige Sagn om Navnets Oprindelse anføres hos ChrK III 122 f.

Hjortspring Kobbel, Gde. Nik. Andersen [ˈ*ha(ʁ)sbʁøŋs ˈkɔfəl*]; Opt 1921 [*hasbröŋs kɔfl*]; Gst Hjortspringkobbel; Postadr 1937 Hjortspringskoppel. — Se Hjortspring Kobbel ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Hjørnegaard. Se Stevning Hjørne.

Hole, Hs [*ɛ ˈhu·ł*]. Mejer 1649 Mellerhöle; Danckw 1652 Mellerhole; Kirkebog 1715 (ChrK IV 138) in der Hohl; DAtl Mellerhole; Gst Hulen. — Rakkeren for Nørreherred eller i det mindste for en Del af det boede her (ChrK III 154). Se Hole ndfr. u. Naturnavne i Svenstrup. Meller- i de ældre Kilder er identisk med Mellet ndfr.

Holtegaard, Gd [*hœlḍəˈgœ.v*]. VSK Holtegde; Oldekop Holdegaard; Trap[4] Holtegd.; Gst, Postadr 1937 Holtegaard. — Holt, se Indl.

Høj, Gd [*ɛ höj*]. Trap[4], Gst Paa Højen.

I Skoven, Gd. Kirkebog 1690 (ChrK I 161) den gaard, som kaldis i skowen, liggendis ved Torp. — Kan næppe være identisk med Skovgaard ndfr., der ligger nærmere ved Himmark.

Junkergaard, Gd [*ɛ ˈjœŋgəgɔ*]. Trap[4] Junkergd. — I Stevning. Har ifl. Trap[4] IX p. 625 „været omgivet af Grave og Sænkninger".

Kandesvarvers, Gd ell. Hs. ChrK XXI 175 Kantsvarves ɔ: Kandesvarvers. — Gen. af et Ord *Kandesvarver „Drejer af Trækander".

Kapellaniet, Hs. Trap[4] Kapellaniet.

Karlsminde, Hse [*ka.ls*ˈ*mində*]. TGst Karlsminde; Opt 1921 [*kaɹls* ˈ*min·*]; Trap[4], Gst Karlsminde. — Tidligere Fiskerleje, nu tre Huse.

Klingbjærg, Lb. Reg 1604 Klingenberch; Mejer 1649 Klingbarg; Danckw 1652, DAtl Klingberg; VSK Klingenbierg; Dörfer 1805, Schröder 1837

Klingenberg; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XXI 175 Klingbjerg; TGst Klingenberg; Nik. Andersen [*ˈkleŋbjɛnə*]; Opt 1921 [*kliŋbjärə*]; Trap[4], Gst Klingbjærg; Postadr 1937 Klingbjerg. — Har ifl. ChrK V 77 Navn af de høje Bakker, ved hvis Fod Byen ligger. Bebyggelsen er imidlertid først opstaaet, da Beboerne fra det nedlagte Mellet blev flyttet herhen (se ndfr. u. Nykaad), og Navnet er rimeligvis ikke et gammelt Naturnavn paa Stedet, men en Overførelse af det tyske Klingenberg. Dette forekommer ogsaa oftere som Gadenavn i Danmark, bl. a. i Sønderborg, 3233.

Lilleløkke, Gd. ChrK XXII 114 Lille Lykke. — Se Lilleløkke ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Lund, Gde og Hse [*i ɛ lɶ.nˌ, ɛ ˈlɶ·nˌ*]. ChrK XXII 114 Lundkobbel; TM; Postadr 1937 Lunden. — Se Lund ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Magerhøjgaard, Gd. ChrK XXI p. 175 Magergaard; I 1912 Mauerhøjgaard; Trap[4] Magerhøjgd.; Gst Magerhøj Gd. — Se Magerhøj ndfr. u. Naturnavne i Torup.

Malkested, Gd [*ɛ ˈmɔlgsdæˌ*]. ChrK XXII 113 f. Malkestedet, paa Malkestedet; Gst Malkestedet. — Se Malkested ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Mellet, Gd. 1375 (1476 ÆDA I 95) Methelwith; [14]/2 1431 (Reg ChrImi) Medelwyt, Medelwidgarde; Jb 1535 Meldewydtt; Sk 1543 Meldewitt, Meldewitgarden; Jb 1649 Mehlitt; Dagbog 1766 (ChrK V 18) Melsgaar; VSK Meledgd.; Dörfer 1805 Melletgaard; Trap[1] Melwithgaard (Melletgaard); Nik. Andersen [*ˈmælgå·a*]; Ussing, Det gamle Als p. 249 Mellegaard. — Det ældre Navn paa Hjortspring. Om Udtalen se ogsaa Naturnavnet Mellet i Hjortspring. Forleddet er Adj. glda. mæthæl „midter"-; sidste Led er Subst. glda. with „Skov", se Indl. u. Ved. Jfr. Hole ovfr.

Mosegaard, Gd. VSK Mosegd. — Ved Svenstrup.

Nitegaard, Hs. Trap[4] Nitegd.

Nyborg, Gd. ChrK III 114, Trap[4] Nyborg. — Gaard i Himmark. Ifl. ChrK anf. Sted har der „formodentlig i ældre Tid været et Junkersæde, da der endnu synes Spor af fordums Befæstning". Engen mellem Gaarden og Nyborg Dam hedder Vold; se ndfr. u. Naturnavne.

Nykaad, Lb [*ɛ ˈny ˈkɔ*]. Beskr 1771 Nie-Kathen; K 1771 Nye Katen; Dagbog 1781 (ChrK XXIV 163), ChrK XXI 175 Nykaad; Nik. Andersen [*e ny ˈkɔ*]. — Et andet Navn paa Klingbjærg. Da Hertug Hans den Yngre omkring Aar 1600 nedlagde Mellet og oprettede Hjortspring, blev Beboerne flyttet til Klingbjærg og bosat som Kaadnere paa et øde Bols Grund. Deraf Navnet (ChrK XXIV 163 f.).

Nørrelund. Oldekop Sönder- und Nörre-Lund. — Del af Lund ovfr.

Pallegaard, Hs. Trap[4] Pallegd.; Gst Pallegaard.

Paragraf Fem, Kro [*pɑʁvgʁɑfˈfæm*]. Heimat-Blätter IV p. 106 „§ 5"; Postadr 1937 Paragraf 5. — Spøgende Opkaldelse efter Pragerfredens § 5. Det var den femte Kro, man kom til, baade naar man kom fra Nordborg og fra Sønderborg. Paragraf Fem er ogsaa Navn paa Erlev Kro i Gammel-Haderslev Sogn, 3011.

Pedersbjærg, Gd. Trap[4] Petersbjærg. — Se Pedersbjærg ndfr. u. Naturnavne i Svenstrup.

Pustervig, Gd. Trap[4], Gst Pustervig. — Opkaldelse efter Gadenavnet Pustervig, der forekommer i flere Købstæder; se Hugo Matthiessen, Gamle Gader p. 150 f.

Ravnsbjærg, Gd. Trap[4] Ravnsbjærg. — Se Ravnsbjærg ndfr. u. Naturnavne i Stevning.

Ravnsdamskro, Gd [*ʁɑsnsdɑmsˈkʁu·ə*]. ChrK XXI 175 Ravnsdam; Oldekop Ravnsdamm; Trap[4], Gst Ravnsdam. — Se Ravnsdam ndfr. u. Naturnavne i Stevning.

Renbæk, Hs. Trap[4] Renbæk. — Se Renbæk ndfr. u. Naturnavne i Torup.

Skadborg, Gd [*ˈsgɑ·bɔʁə*]. Dörfer 1805, Schröder 1837 Smaborg; Schröder 1854 Smaaborg; Trap[1] Skadborg; Nik. Andersen [*ˈsgɑ·(ʁ)bɔʁə*]; Oldekop, Gst, Postadr 1937 Skadborg. — Se Skadborg ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Skovgaard, Gd [ˈsgɔ:sgɔ]. VSK Skov gd; Gst, Postadr 1937 Skovgaard.

Skyttegaard, Hs. Trap[4] Skyttegden.; Gst Skyttegaarden.

Skærbæk, Hse. Mejer 1649 Scerpergra; Danckw 1652 Scherpergarde; DAtl Skerpergaard; VSK Skerbek; ChrK XXI 175 Skjærpegaard; Nik. Andersen [ˈsge·ɐbæk]; Postadr 1937 Skærbæk. — Se Skærbæk ndfr. u. Naturnavne i Himmark.

Slibbertoft, Gd. Gst Slibetoft. — Se Slibbertoft ndfr. u. Naturnavne i Svenstrup.

Solbjærggaard, Gd [ˈsu·lbjɛɐ]. Dagbog 1773 (ChrK V 22) ved Solbjergs Høy; K u. A. Soelbierggaard; Dagbog 1781 (ChrK XXIV 164) Soelbjerggaard; VSK Soelbierg; Dörfer 1805 Soelberggaard; Schröder 1837 Soelbierggaard; Gst 1857—58 Solbjerggd; Trap[1], ChrK XXII 113 Solbjerggaard; TGst Solberggaard; Nik. Andersen [ˈso·lbjɛɐ]; Gst Solbjærg Gd; Postadr 1937 Solbjærg. — Se Solbjærg ndfr. u. Naturnavne i Hjortspring.

Stad. ChrK V 77 e Stai. — Et andet Navn paa Klingbjærg. Ifl. ChrK anf. Sted er Stad „en Benævnelse, der hyppig findes anvendt paa den Deel af Landsbyen, hvor der boe mange Smaafolk tilsammen." Jfr. Staden i Lysabild S., 3252.

Standhøjgaard, Gd. Trap[4] Strandhøjgd.; Gst Standhøjgaard. — I Torup. Den rigtige Form er formodentlig Standhøjgaard, da Gaarden ligger langt fra Kysten. Der synes ikke at eksistere noget tilsvarende Naturnavn.

Stevning, Lb [sdösnəŋ]. Sk 1483, Sk 1486 Steueningh; $^{28}/_{9}$ 1502 (Vid. 1553) Steueninghe; Sk 1533 Steffeninge; Jb 1535 Steffninge, Stewening; Reg 1604 Steveninge; Jb 1649 Steveningh; Mejer 1649 Stefning; Danckw 1652 Steeffning; DAtl Steefning; VSK Stevning B; Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr 1937 Stevning. — Af samme Oprindelse som sv. Stämninge i Östergötl., hvor Hellquist (Ortn. på -inge p. 143) forudsætter en Afledning af et Personnavn, enten et glsv. *Stamn, identisk med glda. Stafn, eller et Navn af Stammen Staf- i sv. Stafsinge. Snarere dog Appellativet glda. stafn i den under Stavnager i Seem S., 2707 omtalte Betydning „Fremspring, Odde", her sigtende til Stevning Næs. En Sideform (ung-Afledning) er Sognenavnet Stavning i Bølling H. (RO c. 1330 Stafningh). Ogsaa her vilde den nævnte Betydning passe godt med Naturforholdene, idet Stavning Kirke ligger paa en fremspringende Bakke ved Ringkøbing Fjord. Paa Subst. Stævning „Opdæmning" (se u. Stævning i N.-Hjarup, Ø.-Løgum S., 3204) kan man efter Beliggenheden næppe tænke.

Stevninggaard, Gd. Trap[4] Stevninggd.; Postadr 1937 Stevning Gd.

Stevning Hjørne, Gd [sdösnəŋˈjön·]. VSK Stævninghiørne; Trap[1] Hjørnegaard; ChrK XXII 113 Stevninghjørne; TM Stevningjörn; Nik. Andersen [ˈjöngɔ, sdöunəŋ ˈjön]; Trap[4], Gst Stevninghjørne; Postadr 1937 Stevninghjørn.

Stevninghus, Gd. Trap[4] Stevninghus; Gst Stevning Hs.

Stevning Løkke. Se ndfr. u. Stevningnor.

Stevning Mølle. Dagbog 1771 (ChrK V 21) Steffning Mølle; VSK Stevning M.; Trap[4] Stevningml.

Stevningnor, Gde og Hse. ChrK XXI 175 Stevningnoer; Dirksen, Sogne- og Stedfort. 1892 Stevninglykke; Trap[4], Gst Stevningnor; Postadr 1937 Stevningnor (Stevningløkke). — Se Stevning Nor ndfr. u. Naturnavne i Stevning.

Sønderlund, Hse. VSK, Gst 1857—58, Trap[1] Sønderlund; TGst Sönderlund; Oldekop Sönder- und Nörre-Lund; Gst, Postadr 1937 Sønderlund. — Del af Lund ovfr.

Toftgaard, Gd. Trap[4] Toftegd.; Gst Toftegaard; Postadr 1937 Toftgaard.

Torup, Lb [tå.ɐəp, tå·ib]. Sk 1543 Torp; Reg 1604 Torup; Jb 1649, Mejer 1649, Danckw 1652, DAtl Tarup; VSK Taarup; Gst 1857—58, Trap[1] Torup; TGst Tarup; Gst Torp; Postadr 1937 Torup (Torp). — Torp, se Indl. Den moderne Form viser det samme Indskud af Svarabhakti-Vokal som adskillige fynske Taarup'er.

Torupgaard, Gd. Trap[4] Torupgaard.

Tranerodde Fyr. Trap[4], Postadr 1937 Tranerodde Fyr. — Se Tranerodde ndfr. u. Naturnavne i Himmark.

Tyremosegaard, Gd [*ty·mœsˈgœ.ð*]. VSK Tynemoese; Gst 1857—58 Tyremosegd; Trap[1] Tyremosegaard; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Tyrmosegaard; Nik. Andersen [*'ty·mos*]; Trap[4] Tyremosegd.; Gst, Postadr 1937 Tyremosegaard. — Se Tyrmose ndfr. u. Naturnavne i Torup.

Vestermark, Gde. Gst 1857—58 Vestermark. — Samme Lokalitet som Hjortspring Kobbel ovfr.

B. NATURNAVNE.

Himmark.

Aasholm [ˈ*œ·shɔlms* ˈ*grønvæj*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 175) Osholm; I 1912 Osholmsvej. — Aas, se Indl.

Als Sten. 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 82 Stenrønnen, Alse Stenrøn; J. Sørensens Kort c. 1692 Alse Sten Røn; TGst Alsenstein; Søkort 1913 Hesteskoen eller Alssten; Gst Hesteskoen. — Grund i Havet. Navnet Heskeskoen skyldes Formen. Den er ifl. Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer anf. St. „et smalt Sandrevel . . . . krum ved begge Enderne."

Balleskel. Opt 1575—1653 (ChrK XXI 179) paa Hoelbech el. Ballet Sked; Jb 1771—73 Balleskjel; U c. 1771 Ballelskiel; K u. A. Ballesskiel, Balles-Sckiell; TM Balleskjel, Indeballeskjel. — Paa Grænsen til Svenstrup. Balle, se Indl.

Basmose [ˈ*basmœs*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Basemoes; TM Rasmose, Basmose, Basmoseskov; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Basmose; I 1912 Basmose, Basmosevandsted. — Muligvis et oprindeligt *Bastmose. Om Bast- i Stednavne se u. Bastholm i Rejsby S., 3086.

Bjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Tofften ved Bjerget.

Bommose. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Bommoes; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Bommes. — Af Subst. Bom „Markled". Stedet ligger i Nærheden af Sønderborgvejen.

Braadehushave. TM Braahushave. — Se u. Braadehusvej i Dyndved, Egen S., 3261.

Brandbjærg [ˈ*brɔŋhjɛrə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Brandbjerg; Jb 1771—73 Brandbjerre; K u. A. Brandbierre; TM Brandbjerg. — Subst. Brand. Jfr. Brandbjærg i Stubbæk, Ensted S., 3223. ‖ **Brandslet.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Brands Stæt; Jb 1771—73 Bramsleht; K u. A. Branslet, Brans Leht; TM Brandslet, Neder Brandslet; Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Brandslet. — Samme Forled som i det foregaaende Navn, med hvilket der ikke er topografisk Sammenhæng, eller muligvis Gen. af Mandsnavnet glda. Brand.

Brokbjærg [ˈ*brɔbjɛrə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176, 179) Brochbjerg, Brockbierg Snei; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Brockbierg; Jb 1771—73 Brockbjerre; K u. A. Brockbierre, Brock Bierre; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Brokbjerg; I 1912 Brokbjerg, Brokbjergsvandste. ‖ Brokbjærgsvej [ˈ*brɔbjɛrəsˌvæj*]. ChrK XXI 175 Broksvei; I 1912 Brokbjergsvej. — Dyrenavnet Brok „Grævling". Jfr. m. H. t. Lydudviklingen Brokbjærg i Bovrup, Varnæs S., 3225, udt. [ˈ*brɔgbjɛrə*] og [ˈ*brɔbbjɛrə*]. Sned, se Indl.

Brændevinskedel. I 1912 Brændevinskedel. — Fordybning paa det Sted, hvor Skærbæk gaar under Herrevejen (se ndfr.).

Byled. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176, 178) Byleis Marcken, ved Byeledet, Byleis Maj; Dok 1773 Byleds-Acker.

Bøgestub. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Byges tofft; K u. A. Büge Stoff Waßer Stelle; TM Bögestub; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Bøgestup.

Dal [*ɛ da.l*]. I 1912 e Dahl. — Navn paa en Vej.

Egeskov [ˈ*i·xəsgɔs*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Ege-

skov; Jb 1771—73 Jgeschau, Jgeskau Ley; K u. A. Igesko, Igeschau Ley; TM Egeskov; I 1912 Egeskovledvandsted.

Eriksled. Jb 1771—73 Edersley; K u. A. Ederesley. — Støder op til Eriksdel i Torup og har utvivlsomt samme Forled; s. d.

Foldager. Jb 1771—73 Fol Ager; K u. A. Follager, Fol Ager; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Foldager. — Fold, se Indl.

Forland. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Forlands Ager; K 1771 Vorland. — Areal ved Kysten.

Forte. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) ved Forten el. Svaldsbierg. — Forte, se Indl.

Fruenstoft. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Fruens Tofft; Jb 1771—73 Fruentofft; K u. A. Fruenstofft; TM Fronstoft. — Ved Himmark By. Der har antagelig tidligere ligget en adelig Gaard i Byen; jfr. ndfr. u. Gammelgaard.

Fælled [ɛ ˈfɛ·lə]. TM Fälled; I 1912 Fælled, Fælledseng. — Fælled, se Indl.

Gammelager. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Gamelager; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Gamel Ager; Jb 1771—73, K u. A. Gammel Ager. || **Gammelby.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Gamelbye, Gammelbyes May; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Gamelbye; Jb 1771—73 Gammelbuy; K u. A., TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Gammelby. — Ved Gammelager paa Grænsen til Hagenbjærg Sogn. || **Gammelgaard** [ˈ*gɑmɔlgɔ, gɑmɔlˈgɔ*]. Jb 1771—73, K u. A. Gammelgaard; ChrK XXI 175 Gammelgaard, Gammelgaards Skov; TM Gammelgaard, Gammelgaardsmai; I 1912 Gammelgaard, Gammelgaardssk., Gammelgaardseng; Gst Gammelgaard. — Voldsted med Spor af Grave. Ifl. ChrK III 114 findes der endnu Spor af røde Murbrokker i Bunden. Gaarden, der har ligget her, er vistnok senere flyttet til Himmark By, hvor der ligeledes har været et Voldsted; se Nyborg ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Gammelhave.** TM, I 1912 Gammelhave.

Gildbro [*gælˈbʁu.ə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176, 178) Gildbroe, Gildbroes Marck, Gieldbroes Marck, Gildbroesmark; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Gildbroes Marck; Dok 1773 Gildebroe; Gst 1857—58 Gilbro; TM Gilbroe; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Gildbro; I 1912 Gildebro; Gst Gilbro. — Ved Vejen fra Himmark til Hagenbjærg paa Grænsen mellem Sognene. Første Led er snarest Subst. Gilde i den (glda. og) sønderjy. Betydning „sluttet Selskab, som ved Sammenskud (af Gildebrødrene) søger fælles Fordel . . . eller fælles Fornøjelse" (Hagerup, Det danske Sprog i Angel, 2. Udg. p. 28). Stedet støder op til Gammelby. Mindre sandsynligt er det vel, at Forleddet er et gammelt Aanavn af Stammen *gæld-, *giald-, hvorom se u. Gejl Aa i Hokkerup, Holbøl S., 3231.

Græsholm [ˈ*gʁɛ·shɔlm*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Græsholm; TM Gräsholm; Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Græsholm.

Grønvej. Se ovfr. u. Aasholm.

Herrevej [ɛ ˈ*hævæj*]. I 1912 Herrevejen. — Stykke af en gammel Vej, der har gaaet fra Østerholm i Egen S. til Nordborg Slot (Opt 1937). Jfr. Herrevej i Pøl, Nordborg Lands., 3266.

Hesselholt [ˈ*hæsəlhœld*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Heßeholdt; Jb 1771—73 Hesselholtz, Heeselholtz, Heesselholtz, Hegel Holtz; K u. A. Hesselholt; TM Hesselholt, Over Hesselholt; I 1912 Hasselholdt, Hasselholdsbakke.

Hestesko. Se ovfr. u. Als Sten.

Himmark Skov. Reg 1604 Himmarck Holtt; Jb 1771—73 Jm Schau; TM Skov, Himmark Skov.

Holbæk [*hœlˈbæk*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) paa Hoelbech el. Ballet Sked; TM Hulbek; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Hulbæk.

Hummelhøj. Opt 1875 (ChrK XXI 164) Hummelhøj. — Ligger ifl. ChrK „mod Stranden og Skjærbæksveien", hvilket ogsaa passer paa det følgende Navn. Der er da, hvis Hummelhøj ikke ligefrem er Fejl for Hummelkær, utvivlsomt topografisk Sammenhæng mellem de to Lokaliteter. || **Hummelkær** [*hœmɔlkæ*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Humelkjer;

TM Humlekjaer, Hummelkjer; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Hummelkjær; I 1912 Homlekjær. — Plantenavnet Humle.

Hældhave. TM Heldhave; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Helhave. — Hælde, se Indl.

Højelle [*höjˈæl*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Høi Ell; Jb 1771—73 Höyelle, (her?) Hunselle; K u. A. Hoyell; TM Hoiel, Hoil; I 1912 Højel. — Sidste Led er sikkert, trods den moderne Udtale, Kollektivet Elle „Ellebevoksning".

Indtægt. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Heemarck Indtægt; Jb 1771 Indtægt, Intægt, Neder Jndtægt; ChrK XXI 175 Indtægt. — Indtægt, se Indl.

Jordbjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Jordberg; Jb 1771—73 Jord Bjerre; K u. A. Iordbierre; TM Jordbjerg.

Julemade. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Julemay; I 1912 Julemaj. — Se u. Julemose i Mjang, Hørup S., 3254.

Kalvehave. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Kallehave; TM Kalvehave.

Karholm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Kasholms Ager; Jb 1771—73 Kadholm; K u. A. Kadholm, Kahd-Holm; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Karholm. — Jfr. Karholm i Nordborg Flække, 3265.

Katrine Bæks Stub. TM Kathrinebekkesstub; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Katrinebækkestub.

Kirkehøj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Kerkehøj.

Klink. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Klinck. — Om Klink som Stednavn se u. Klinkfenne i Tønder Lands., 3101.

Knapstætte. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Knapstet; Jb 1771—73, K u. A. Knapstedt. — Agerjord ved Vejen fra Himmark til Hagenbjærg. Efterleddet er sønderjy. Stætte „Stente". Første Led er sikkert Knap, brugt om en Forhøjning; se Knap i Stollig, Løjt S., 3211.

Kobjærg [*ˈkubjɛʁə*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Kobjerg; I 1912 Kubjerget. || **Koland.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Culand.

Korsvej. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) ved Korsveien.

Kragbjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Krangbierg; K u. A. Kragbierre.

Krog. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Kröger; I 1912 e Krog. — Krog, se Indl.

Ku. I 1912 Ku, e Ku. — Se u. Ku i Elsmark, Hagenbjærg S., 3263.

Kær. I 1912 Kjær.

Langager [*laŋˈˈɑ·xə*]. TM Langager. || **Langskifte.** Jb 1771—73 Langeschift; K u. A. Langschift.

Lertoft. TM Leertoft; I 1912 Lertoft.

Lillebæk. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Lillebech; TM Lillebek. — Areal ved en Bæk, der danner Grænsen til Torup, og saaledes formodentlig identisk med Lillebæk i denne By. || **Lillehessel.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176 ff.) Lill Heßel, Lill Heßelsmay, Lille Heßels Høj; Jb 1771—73 Lille Heesel; K u. A. Lille Hässel, Lill Hessel; TM Lillehessel; I 1912 Lille Hassel.

Lundmark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) ved Lundemarcken. — Antagelig s. Lok. som Lundmark i Svenstrup, paa Grænsen til Himmark.

Lærkedøbbel [*ˈlɛʁgədøfəl*]. TM Lerkedyffel; Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Lærkedyffel.

Markhøj [*ˈmɑɹghöj*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Mitmarckhøy; Jb 1771—73 Marckheu; K u. A. Marckhoy; TM Markhöi; I 1912 Markhøj.

Mose. TM Mose.

Møllestolpe [*ˈmølsdɔp*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176, 179) Mællstolp, Lill-Møllstolp, Møllestolpshøj; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Moelstolp; Jb 1771—73 Möllstoep, Mollestolp; K u. A. Möll-Stop, Mölstolp;

TM Möllstub, Neder Möllstub; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Mølstub; I 1912 over og neder Møllestub. — Se u. Møllestolpe i Mintebjærg, Hørup S., 3254, hvor Formerne viser samme Overgang til -stop.

Noj. ChrK XXI 175 Noi; I 1912 Noj. — Dam.

Nyborg Dam [*nybœrəˈdam*]. ChrK XXI 175, Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Nyborgdam. — Se Nyborg ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Nyvej.** I 1912 Nyvej.

Nørremark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Nørremarck.

Ornum. Jb 1771—73, K u. A. Ornum. — Ornum, se Indl.

Over Vejen. Opt 1726 (ChrK XXI 175) Over Veien.

Ovn. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) paa Ovnen. — Formodentlig efter en gammel Teglovn.

?Risbæk Braad. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Rispebrøe. || **?Risbæk Mose** [*ʀɛsbəˈˈmu·s*]. Jb 1771—73, K u. A. Riesbeck Moos; TM (her?) Rismose, Risbemose; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Rebemose; I 1912 Respermose. — Trods Formen i Opt 1575—1653 foreligger der snarest i disse to, antagelig topografisk sammenhængende, Navne et opr. *Risbæk, saal. som formodet i Jb 1771—73 og paa K u. A. Der er et lille Vandløb ved Risbæk Mose.

Roj [*ɛ ʀœj*]. TM Roi; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Roy; I 1912 Roj. — Roj, se Indl.

Rugbjærg [ˈ*ʀɔsbjɛʀə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Rubjerg, Rugbjerg; Jb 1771—73 Rubjerre; K u. A. Rubierre; TM Rugbjerg; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Roubjerg (Raubjerg?); I 1912 Rugbjerg, Rovbjerg.

Rævekær. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Rævekjer.

Sandager. I 1912 Sandager. || **Sandhøj.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Sandhøj; Jb 1771—73 Sandheu, Sandhöy; K u. A. Sandhöy; TM Sandhöi.

Skovhave [ˈˈ*ɔsə* ˈˈ*sgɔ:shas*, ˈˈ*nœ·* ˈˈ*sgɔ:shas*]. TM Skovhave, Over-, Neder Skovhave; I 1912 over og neder Skovhave. || **Skovvej.** I 1912 Skovvejen.

Skærbæk [ˈ*sgɛ·p̣bæk*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Skerbech; Jb 1771—73 Scheerbeck, Bey Schierbeck; I 1912 Skjærbek. || Skærbæk Ager [*sgɛ·p̣bægs* ˈˈ*a·xə*, *sgɛ·p̣bægs* ˈˈ*a·xəs|væj*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Skerfærs ager; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Skerpes Ager; Jb 1771—73 Schierbeck Acker, Scheerbeck Ager, Ober Schierbeck Agger, Neder Scheerbeck; K u. A. Schierbecks Ager, Nedder Skeerbeck Ager, Ober Schierbecks Ager; TM Skjerbeksager, Skjerbeksager Weg; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Skjærbæksager, Skjærbæksveien; I 1912 over og neder Skjærbeksager, Skjærbekagersvej. || Skærbæk Bjærg. ChrK XXI 175 Skjærpebjerg, Skjærpebjergsvei. || Skærbæk Roj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Skerperøj; Jb 1771—73 Schierbeck Ray; K u. A. Schierbecksrüh. — Adj. skær „klar". Roj, se Indl. || (Her?) **Skærtang.** Opt 1875 (ChrK XXI 164) Skjærtang.

?Slavshøj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Slaushøy, Slaashøj; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Slavhøj; TM Slanshöi; Maalerids Slandshöj.

Smedeland. TM Smedeland.

Snogmose [ˈ*snå·xmœs*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Snogmose; I 1912 Snogmos. — Dyren. Snog.

Stenland. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Steenland, Allesteenland.

Svajhøj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Svajhøi, Svaihøj.

Svenhøj. Jb 1771—73 Schwenhöy; K u. A. Schwenhoy; ChrK XXI 175 Svenshøi. — Ifl. ChrK VI 91 Navn paa en forsvunden Gravhøj.

Svuldebjærg [ˈ*svuļəbjɛʀə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Svaldsbierg; TM Svoldebjerg; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Svoldbjerg; I 1912 Svullebjerg. — Udtalen med [*u*] er næppe oprindelig. Maaske af et Subst. svarende til no. svoll, svull „Svulst" (Torp NEO p. 759), der indgaar i det norske Stednavn Svullberget i Finmarken (NG XVIII p. 251). En

anden mulig Parallel er no. Gaardnavn Svadde, ældre Sualde etc., som NG VII p. 274 f. sammenstiller med no. svall, m. „Is paa Markerne, opsvulmet Islag over en Vandaare i Jorden".

Søndermark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Westermarcken eller Søndermarcken.

Tang. Jb 1771—73, K u. A. Tang Westen; I 1912 Tang. || Tang Bulbro. I 1912 Tangbolbro. — Subst. Bulbro „Træstammebro, Plankebro". || Tang Bæk [*taŋˈbæk*]. — Tang, se Indl.

Tranehøj. TM Tranehoi. || **Tranemade.** TM Tranemai. || **Tranemose.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Tranmoße; Jb 1771—73 Thrane Mooß, Trame Mooß; K u. A. Traan Moos, Tran Moos; TM Tranemose, Frammose, Tranmose; I 1912 Tranmose. — Fuglenavnet Trane. || **Tranerodde** [*trɔnˈrɔ·, trɔˈrnɔ·*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Tranøe; Mejer 1649 Trienöer; Mejer 1650 Trenöer; 1692 Søkortdirektør Jens Sørensens Papirer p. 82 Tronørs Huk, Tronørs Odde; J. Sørensens Kort c. 1692 Tranør; Dagbog 1770 (ChrK V 20) traanrod; Gst 1857—58, Trap[1], ChrK XXI 175 Tranerodde; Nik. Andersen [*e ˈɔ*]; I 1912 Tranodde; Gst Tranerodde, Tranerodde Grund. — Formodentlig af Fuglenavnet Trane. Sidste Led i Traner- er Ordet Ør, hvorom se Indl.

Ulsholm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Ulsholm; Jb 1771—73 Ohleholm; K u. A. Ohls Holm. — Skov. Gen. af Mandsn. glda. Ulf, eller maaske af Dyrenavnet.

Ulvegrave. I 1912 Ulvegravene.

Vadsled. Dagbog 1758 (ChrK V 12) Vadslei; I 1912 Vailed.

Vestermark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Westermarcken eller Søndermarcken.

Vintervandsted. I 1912 Vinter-Vandsted.

Vold [*ɛ vœl*]. TM Wold; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Vold; ChrK III 114 e Vold. — Eng ved Gaarden Nyborg, hvor der har været et Voldsted; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Vraabjærg. TM Vraabjerg. — Vraa, se Indl.

Østerholt [*ˈösdəhœld*]. TM Österholt; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Østerholt; I 1912 Østerholdt.

Hjortspring.

Aagesbjærg. TM Aagersbjerg; I 1912 Aagesbjerg.

Andkær [*ˈɔŋkjæ*]. TM Ankjaer; I 1912 Andekær. — I Nærheden af Andkær i Svenstrup.

Bjærg. TM Bjerre. || **Bjærghave.** I 1912 Bjerrehav.

?Blankkær. ChrK XXII 113 Blankjær.

Bulkilde. K 1769, Jb 1769 Buhlkiæl; U c. 1769 Buhlkæl; Beskr 1771 Buhlkiel; ChrK XXI 175 Bulkeld; ChrK VII 62 Buldkæ'ld; ChrK XXII 113 Bulkilde; TM Bolkel; I 1912 Bulkilde. — Ifl. K 1769 Navn paa en Eng. Snarest Subst. Bul „Træstamme, Planke".

Bækhave. TM Bekhau.

Dalager. I 1912 Dalager. || Dalager Dynd. I 1912 Dalagerdünd, Dalager Dynd.

Dam. K 1769 Teig; I 1912 æ Dam. — Tidligere Fiskedam (I 1912).

Degnehave. ChrK XXI 175 Degnehave; TM Degnkone. — Formen i TM beror vel snarest paa en Skrivefejl.

Enegaard. K 1769 Ianegaard; Jb 1769 Iane gaard; Beskr 1771 Ianegaardt; ChrK XXI 175 Ennegaard; ChrK XXII 113 Jennegaard; TM Over-, Mit-, Nedre Ennegaard; I 1912 ydre og indre Enegaard. — Støder op til Enegaard i Svenstrup.

Fippeshol [*fɛbəˈsɔl, fɛbəsˈhɔl*]. — Ifl. Opt 1937 et Sted i Marken, hvor der gaar en Bæk mellem høje Skrænter. Navnet forekommer ogsaa i Stevning (se nedfr.), men der er ingen topografisk Sammenhæng.

Fredskov [*ɛ ˈfræjsgɔs*]. TM Freiskov.

Grave. TM Grau; I 1912 Gravene. — Eng, tidligere Borggrave, ved Hjortspring (I 1912).

Havrekobbel [ˈhɔskɔfəl]. ChrK XXII 113 Havrekobbel; TM Havrekoppel; I 1912 Havrekobbel.

Hjortspring Kobbel [kɔfəl, ˈkɔfəlvæj]. ChrK XXI 175 Hartspringskobbel; TM Hirschsprungkoppel, Koffel. — Se Hjortspring ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Kobbel, se Indl.

Holebjærg. TM Huulbjerre. || **?Holehave.** TM Helhau. || **Holekobbel** [ɛ ˈhu·lkɔfəl, ˈhu·lkɔfəl]. K 1769 Holkoppel; Jb 1769 Hol-Koppel; Beskr 1771 Hohlkoppel; ChrK XXII 113 Hulekobbel; TM Huulkoppel; I 1912 Hulekobbel. — Efter Bebyggelsen Hole; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Holm. TM Holm. — Holm, se Indl.

?Højhave. Coupon 1875 Hauheu; TM Höihau. || **Højkobbel** [ˈhöjkɔfəl]. TM Höikoppel.

Inderhave. TM Innerhau.

Kildespring [ˈkœ·lsbʀɶŋ].

Kløverhave. TM Kleverhau; I 1912 Kløverhav.

Kohave [ɛ kœhas]. ChrK XXII 113 Kohave; TM Kohau.

Laasled. I 1912 Laasled. — Ved et Dige paa Vejen fra Solbjærg til Nygaard i Egen S. Se u. Laasledløkke i Barsmark, Løjt S., 3211.

Landevejshave. TM Landweishau; I 1912 Landeveishave.

Lilleholm. TM Lilholm; I 1912 lille Holm. || **Lilleløkke** [ɛ ˈlilj ˈly.k]. TM Kleinelükke; I 1912 lille Lyk. || **Lilleskov.** TM Lillskov.

Lindemark. I 1912 Lindemark. — Formodentlig s. Lok. som Lillemark i Stevning.

Lund. Reg 1604 Melittlunde; K 1769 Suder-, Norder Lunen; Jb 1769 Norder-, Süder-Lunen; K u. A. Suder-, Norder Luhnen; Beskr 1771 Norder-Lühnen, Norder-Lunen, Süder-Lunen, Süderlund; ChrK XXI 175 Lunden; ChrK XXII 113 Nørre og Sønderlund; TM Lund, Nör Lund. — Trods de ældre Skrivemaader paa -lunen sikkert Ordet Lund. Stedet støder op til Lundhave. Om Mellet se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Lundhave** [ɛ ˈlœ·ŋhas]. TM Lundhau. || **Lundhøj.** I 1912 Laaenhøi. — Ifl. I 1912 Høj med et sløjfet Gravkammer. || **Lundkobbel.** TM Lundkoppel; I 1912 Lundkobbel.

Malkested. ChrK XXI 175 Malkestedet; TM Malksted. — Ved Hjortspring.

Mellet [ɛ ˈmæ·lə, ˈiŋə ˈmæ·lə, ˈɶʀə ˈmæ·lə]. K 1769 Mellet Holtz; Jb 1769 Mellet-Holz; ChrK XXI 175 Over og Nedremele; ChrK XXII 114 Indre, Ydre Melet; TM Meele, Ure-, Inner Meele; Oldekop Inner- und Urre-Mellet; I 1912 ydre og indre Melve. || **Mellet Kobbel.** ChrK XXII 113 Mellet Kobbel. || **Mellet Made.** K 1769 Meelet May, Mellet May; Jb 1769 Mellet-May; Beskr 1771 Melletmay; ChrK XXI 175 Meletmai. — Efter Mellet, det gamle Navn paa Hjortspring; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Midthave [ˈmɛd ˈhas·]. TM Mithau, Mitthau; I 1912 Midthave.

Møllebjærg. Beskr 1771 Mühlenberg; ChrK XXII 113 Molbjerg; TM Mühlenberg; I 1912 Mølbjerg. || **Møllehøl.** I 1912 Møllehøl (-høi?). — Her skal der ifl. I 1912 tidligere have staaet en Mølle.

Nederhave. TM Nedrehau, Nederhau.

Nørrehave [ɛ ˈnö ˈhas·]. TM Nörhau; I 1912 Nørrehav. || **Nørrestykke.** TM Nörstück.

Overhave [ˈɔʊə ˈhas·]. TM Overhau; I 1912 øvre Have, Overhave.

?Rødhøj. TM Röhöi.

Sivdøbbel. TM Süvdöffel. || **Sivstykke.** TM Süvstükke; I 1912 Sivstykke.

Skadborg [ˈsgɑ·bɔʀə]. K 1769, Jb 1769, Beskr 1771 Scharburg; ChrK XXI 175 Skadborg; ChrK XXII 113 Skarborg; TM Skaburg; I 1912 Skadborg, Skadborgskobbel. — Ogsaa som Bebyggelsesnavn (se ovfr.), men Marknavnet er det primære. Forleddet er antagelig Fuglenavnet Skade. Snarere et forholdsvis moderne Navn af spøgende Karakter, end en gammel Sammensætning med -borg i Bet. „Bakke".

Snævring. I 1912 Snevring.

Solbjærg [ˈsu·lbjɛʀə]. K 1769 Suhlberghoy, Suhlbergkoppel; Jb 1769

Suhlberg-Koppel; K u. A. Suhlbergshoy; Beskr 1771 Suhlberg, Suhlbergs Koppel, Sohlbergs-Hoy; Kok II p. 385 Sulbjergkobbel; ChrK XXII 113 Solbjerg, Sølbjerghøi; TM Solberg; I 1912 Solbjerg. — Ifl. Beskr 1769 er Solbjærg bevokset med Skov og skal „wie ein Merkzeichen für die Seefahrende conserwiret werden".

Spidsning. I 1912 æ Spidsning. — Subst. Spidsning i Bet. „Spids".

Storehave. TM Storhau; I 1912 Storehave. || **Storeholm.** I 1912 store Holm. || **Storemose** [ɛ ˈˈsdɔ·ʊ ˈˈmu·s]. I 1912 Storemose.

Storkemose [ˈsdɔʀəgmɔ̈s]. TM Storkmos.

Syrmose. ChrK XXII 113 Symose; TM Sürmos. || Syrmose Ager [siməsˈɑ.xə]. TM Öster Semisager; I 1912 Simmesager. — Formen hos ChrK forudsætter sikkert en Udtale [ˈsy·-]. Formodentlig af glda. sār „Smuds", ligesom Syrmose i Dyndved, Egen S., 3261; s. d.

Sølekobbel [ˈsø·lkɔfəl]. K 1769 Sohl Koppel; Jb 1769 Sohl-Koppel; K u. A. Söhl Koppel; TM Sölkoppel; I 1912 Sølekobbel. || **Søleskov.** TM Sölskov. — Subst. Søle.

Sønderhave [ɛ ˈsyŋə ˈˈhas·]. TM Sönderhau.

Trekant. TM Trekant.

Tørvemose. TM, I 1912 Torremos. || Tørvemosehave. TM Torremoshau.

Uderhave. TM Orrehau.

Vesterkobbel. K 1769 Westerkoppel; Jb 1769 Wester-Koppel; ChrK XXII 113 Vesterkobbel.

Stevning.

Bag Dammen. U c. 1770, K u. A., TM Bagdam; I 1912 Bag æ Dam. || **Bag Haverne.** U c. 1770 Baghavers Hav. || **Bag Højen.** TM Bagehöi. || **?Bag Ryde.** TM Bagerü, Bagarü. — Formerne gengiver vel et da. *Bag æ Ry(de). Ryde, se Indl.

Birkemose. Jb 1770 Birckemos; Jb 1771—73 Birkemoos, Birckemoos; K u. A. Birckemos; TM Birkmos; I 1912 Birkemose.

Bjærg. TM Bjerre.

Blegager. 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Blegagers stycker. — Subst. Blege „Blegeplads", eller Adj. bleg. || **Blegemade** [ˈblɛxəmaj]. TM Blekemai; I 1912 Blegemai. — Forleddet [ˈblɛxə-] er formodentlig det foranstaaende Blegager.

Bogholt. U c. 1770 Bogholt, Bugholz; Jb 1771—73 Bugholtz; K u. A., TM Bugholt. — Af Trænavnet Bog „Bøg". || **?Bogmade.** U c. 1770 Bogmay.

Boleng. U c. 1770 Bolwisch. || **Bolskifte.** U c. 1770 Bolschift; TM Bollskift. — Subst. sønderjy. Bolle „Tyr".

Bondemose. Jb 1770 Bondmoes; U c. 1770 Boniemos, Bonje moes; K u. A. Boniemos; TM Bonmos.

Bovhøj. U c. 1770, K u. A. Bohhoy; TM Bauhöi; I 1912 Bovhøi, Bauhøi. — Antagelig af et Mandsn., enten glda. Boghi (DgP u. Bughi) eller glda. Bovi.

?Branthøj. I 1912 Brandthøi. — Læsningen af a er usikker.

Brunsbjærg [bʀu.nsbjɛʀə]. Jb 1770 Bruns berg; K u. A. Brunsberg; TM Nör-, Sönder Brunsbjerre; I 1912 syndre og nørre Brunsbjerg. — Mandsn. eller Tiln. glda. Brun.

Brænmose. Jb 1770 Breenmoes; U c. 1770 Breenmoes, Brännemoes; TM Brenmos. — Planten. Bregne, i Agerskov udt. [brœˈn] (Feilb.), eller muligvis Partcp. brændt.

Bækhave. TM Bekhau; I 1912 Bækhave.

Bødkerstoft [ɛ ˈbɶʀəgəsˌtɔst]. Jb 1770 Bödeckers Tofft; K u. A. Bodeckers tofft; TM Borkestoft.

Bøgebjærg [ˈby·xəbjɛʀə]. Opt u. A. (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Bygebjerg; U c. 1770 Boghoy, Bøgehoy, Bögehoy; K u. A. Böghoy; TM Bügehöi; I 1912 Bygehøi. || **Bøgelund.** U c. 1770 Bogelundt; TM Böglund.

Børnsdøbbel. I 1912 Børnsdyffel. — Hænger muligvis sammen med Bærensmølle, udt. [*bø.öns-*]; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Dal [*ɛ dal*]. Jb 1770 Dall, Dahl; Jb 1771—73 Dahl; TM Dall; I 1912 Dal, Dalsvej.

Degneager. U c. 1770 Degn ager; TM Degnager.

Dragehøj [*dʀa·xəhöj*]. TM Draghöi; I 1912 Draghøi. — Sydøst for Stevning. Forleddet er antagelig Subst. Drage. Jfr. u. Drageshøj i Døstrup S., 3115.

Egebjærg. Mejer 1649 Iegberg; Danckw 1652 Igeberg; U c. 1770 Ekeberg; K u. A. Ekberg; Trap[1] Igebjerg; TM Igeberg; I 1912 Egebjerg; Gst Egebjærg. || **Egebæk.** Mejer 1649 Igebeck. || **Eger.** TM Egge; I 1912 Egger. || ?Egersled. Jb 1770, K u. A. Egers leg. — Se u. Eger i Stolbro, Egen S., 3261; s. d. || **Egsager** [*i·saxə*]. U c. 1770 Echs ager; K u. A., TM, I 1912 Isager. — Kollektivet glda. ēkæ „Egebevoksning".

Elbjærg. U c. 1770 Ellebierre. || **Eldøbbel** [ˈ*ɛ·ldɔfəl*]. TM Oldöffel, Eldöffel; I 1912 Elledøffel. || **Elkær.** I 1912 Elkjær. || Elkær Dam. Jb 1770 Alkerdamm; K u. A. Alckerdam. || Elkær Mose. I 1912 Elkjærsmose. || Elkær Stætte. Jb 1770 Elckerstedt; Jb 1771—73 Elkjærstedt; K u. A. Elkerstedt. — Subst. jy. Stætte „Stente".

Elsesmose. TM Elsesmos.

Enegaardsryde. Jb 1770 Jndgaardsryd; U c. 1770 Ingaardtsry, Ingaards Ry; K u. A. Trigaardtsry(?). — Se Enegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Eskehoved. 17. Aarh. (ChrK XXIX 120) Eskehoved; Jb 1770 Eschehöhe; K u. A. Eskehoj, Eskehoy.

Espehøj. TM Esphöi.

Espensager. U c. 1770, K u. A. Espensager. || **Espensdam.** Jb 1770 Espensdamm; K u. A. Espens dam; TM Espensdamm. — Af Mandsn. Espen.

Fasmose Bjærg [*fasmɑsˈbjɛʀə*]. TM Fasmusbjerre; I 1912 Fasmusbjerg.

Fippeshol [*fɛbəsˈhɔl*]. TM Fabbesholl, Febbesholl; I 1912 Fibeshul (Vibeshul). — Samme Navn forekommer — uden topografisk Sammenhæng hermed — i Hjortspring, men et af dem beror vel paa Opkaldelse (eller forkert Placering af Meddeleren?). Forleddet er usikkert; maaske kunde det være Ordet Firben.

Fladager [ˈ*flaʀaxə*]. Jb 1770 Fladager; U c. 1770, K u. A. Flatager; I 1912 Fladager. — Adj. flad.

Flejkær. U c. 1770 Fleykier. — Jfr. u. Flejbæk, Nørreskov, Egen S., 3261.

Flinthøj. TM Flinthöi, Nör-, Sönder Flinthöi; I 1912 Flinthøi.

?Fogedbraad. U c. 1770 Fødebrøe, Vogtbroe, Todebro; K u. A. Fodebrö. || **Fogedeng.** U c. 1770 Vogteng; TM Foureng, Fo.urenghau; I 1912 Fauerring.

Frisestoft. U c. 1770 Frieses Tofft, Frisens Tofft. — Slægtsnavnet Fris.

Fulsig [ˈ*fu·lsix*]. TM Fuhlsig; I 1912 Fusig. — Adj. ful i Bet. „raadden" (ODS), eller maaske Subst. Fole, i Alsisk udtalt med [*u·*].

Gaastoft. TM, I 1912 Gaastoft.

Gademade. Jb 1770, Jb 1771—73 Gademay; K u. A. Gademaj; TM Gadmai; I 1912 Gademai. — Ved Vejen til Svenstrup. Gade, se Indl.

Gammelhave. TM Gammelhau. || **Gammeltoft.** U c. 1770 Gameltoft, Gammeltofft; K u. A. Gammel Tofft; TM Gammeltoft.

Goldager. U c. 1770 Gold aker.

Grønneskær [*gʀönəsˈkæ*]. TM Grönskjaer; I 1912 Grønneskjær. — Af Subst. jy. Grønne „jord, som ligger ud til græs; mest fugtigt, stedsevarende græsland" (Feilb.).

Gøllinghøj. U c. 1770 Gullinghoy; TM Göllinghöi; I 1912 Gøllehøi. — Jfr. Gøllinggaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Gølling kunde være en -ing-Afl. af Stammen i sv. göl „Vandhul"; jfr. Gøl i Abild S., 3121. Mindre sandsynligt er vel et Fuglenavn svarende til sv. dial. gylling, sv. (grön-) göling.

?Hanled. U c. 1770 Hanley. — Fejl for Hauley?

Harager [ˈ*ha·ʀaxə*]. Jb 1770 Harrager; U c. 1770 Hare ager; K u. A. Hack (Hark?) ager; TM Harager. — Dyrenavnet Hare.

Have. TM Hau. || **Havebjærg** [ˀ*hɑsbjɛrə*]. TM Havbjerre; I 1912 Havbjerg. — Umiddelbart ved Stevning By. Forleddet er sikkert Ordet Have, hvorom se Indl.

Herredsfogedkobbel. K 1770 des Hardsvogt Koppel; K 1771 Hardesvoigt-Koppel. — Samme Lok. som Øde Møllested ndfr. Støder op til Herredsfogedkobbel i Stolbro, Egen S., 3261.

Herrekhøj [ˀ*hæ·rəghöj*]. U c. 1770 Herrekoy, Herreck-hoy; K u. A. Herrekö; TM Herkhöi; I 1912 Hærikhøi. — Forleddet er muligvis Gen. af et Mandsn., svarende til glsv. Hærke.

Hessellund. U c. 1770 Hessellundt.

?Hjortager. U c. 1770 Iordtager.

Holmbjærg [ˀ*hʌlmbjɛrə*]. Jb 1770, K u. A. Holmberg; TM Holmbjerre; I 1912 Holmbjerg. || **Holmbæk.** I 1912, Gst Holmbæk. — Grænsen til Brandsbøl, Hagenbjærg S. Holm, se Indl.

?Holmose Bro. TM Holmosbro; I 1912 Naldmosbro. || **Holvejstykke.** U c. 1770 Holweigstuk, Holwegstuck. — Jy. Holvej „Hulvej".

Hovvej [ˀ*hɔsvæj*]. TM Hofweg; I 1912 Hov-Vejen. || **?Hovvejsmade.** I 1912 æ Havves Mai.

Hundsager. U c. 1770 Hundager; K u. A. Hunds ager. || **Hundsenge.** Jb 1770 Hunsenge; (her?) TM Hunhend.

Hustoft. U c. 1770 Haus tofft; K u. A. Haustofft.

Hyldestub [ˀ*hylsdœf*]. Jb 1770 Hylstofsmay; U c. 1770 Hulstofft, Hylstofft; K u. A. Hylstoffte; TM Hüllstoff; I 1912 Hyldestub.

Højelle. Jb 1770 Hoyelle; K u. A. Hojelle.

Ildermose. I 1912 Illermose.

?Inderhave. Jb 1770 Ennehave; U c. 1770 Ennehau.

Joldbøge. Opt u. A. (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Joldbøge; TM Jollbügge; I 1912 Joldbyge, Joldbygge, Hjoldbyges Vandsted. — Første Led er antagelig Subst. Hjald, men den nærmere Betydning er uklar. Maaske kommer Navnet af, at man her har hentet Stænger til et Hjald ɔ: et løst Loft af Stænger. Jfr. m. H. t. denne Betydning Loftlund i Roager S., 3084.

?Kaastsager. U c. 1770 Caastzaker. — Læsningen usikker.

?Kanbon. U c. 1770 Kanbon. — Læsningen usikker.

Karlsstente. I 1912 Karls-stendte.

Kattensmose. Jb 1770 Kattens moes.

Kirkevej. I 1912 æ Kirkevej.

?Klavs Lingaards Toft. K u. A. Claus Lingard [-gaad?] Tofft.

Kløv [*ɛ* ˀ*klɛ·f*]. U c. 1770 Kleu, Kloy; TM Kleff; I 1912 Klef. — Agerjord, der støder op til en smal Mosestrækning. Der foreligger sikkert Ordet Kløv, hvorom se Indl. Udtalen og Formen i I 1912 skyldes Paavirkning fra TM. || **Kløvsten** [*klösəsdən*]. U c. 1770 Klausten; I 1912 Kløvsten. — Der er ingen topografisk Forb. med det foregaaende Navn. Snarest et oprindeligt *Kløvensten, af Partcp. kløven „kløvet".

Kobbermose [*kɔfəˈmu·s*]. Jb 1770 Koppermoes; K u. A. Koppermos; TM Kobbermos; I 1912 Koffelmose. — Af Subst. Kobber eller maaske det Personnavn, der maa forudsættes i Kobbersted, Aller S., 3032; jfr. Bebyggelsesnavnet Kobberholt, Løjt S., 3211.

Kohøj [ˀ*kuhöj*]. U c. 1770 Kuhhoy, Kohöy; K u. A. Kuhhoy; TM Kuhöi; I 1912 Kuhøi.

?Koksdel. Jb 1770 Kockhels stücke; K u. A. Kocksdel; TM Kokel.

Korkskov. Jb 1770 Korckschau.

Kragager. 17. Aarh. (ChrK XIX 4), Jb 1771—73 Kragager; K u. A. Krageager. || **Kragkær.** Jb 1770 Kragskier; U c. 1770, K u. A. Kragkier.

Krammark [ˀ*kramaig*]. U c. 1770 Krammark; K u. A. Brommark(?); TM, I 1912 Kramark. — Af s. Opr. som Bebyggelsesnavnet Krammark i Broager S., 3245.

Krog. TM Kraag; I 1912 æ Krog. — Krog, se Indl. || **Krogsdam.** I 1912 Krogs Dam. — Snarest af Slægtsn. Krog.

Kvæller. I 1912 æ Kvælle. — Kilde. Plur. af Subst. jy. Kvæl „Kilde".

Langagre [*laŋˈɑ·rə*]. Jb 1770 Lillangager; K u. A. Lang Ager, Lile

Langager; TM, I 1912 Langager. || **Langbjærg.** TM Over-, Nedre Langbjerre. || **Langkær.** Jb 1770 Langkierstücke; K u. A. Langkier; TM Langkjär; I 1912 Langkjær.

Lavnhøj. I 1912 Launhøi. — Maaske et oprindeligt Langhøj. Jfr. Lydudv. i Lavensby, Hagenbjærg S., 3263.

Lavsestoft. Jb 1770 Lauses tofft; K u. A. Lauses Toft; TM Lausestoft; I 1912 Lauses Toft.

Ledkær [ˈ*læjkæ*]. Jb 1770, K u. A. Leykier; TM Leikjaer; I 1912 Leikjær, Leikjærs Vandsted. — Ved en Vej i Nærheden af Byen. Har sikkert Navn efter et Markled.

Lillemark. 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Lillemarck; Jb 1771—73 Lillemarck, Lillemarcken; TM Lilmark; I 1912 Lindemark (nu kaldet Lillemark), Lindmarksvej. || **Lillenor** [*ɛ ˈlil ˈnu.ɔ*]. I 1912 Lille-Nor, lille Nor. — Del af Stevning Nor.

Løkke [*ɛ ˈlygə, sdösnəŋ ˈlygə*]. K 1770 Lucken; Jb 1771—73 Auf Niß in den Lücken; TM Lükke; I 1912 Lykken, Lykkevej. — Løkke, se Indl.

?Marager. 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Marrager. — Fejl for Harager ovfr. (?).

Mavnskær [ˈ*masnskæ*]. I 1912 Maunskjær, Mavnskjær. — Antagelig Mandsn. Mogens. Jfr. Mavenstoft i Sottrup, Sottrup S., 3242.

Midthave [*ɛ ˈmɛd ˈhaə·*]. TM Mithau, Mitthau; I 1912 Mitterhave. || **Midtvej.** I 1912 mittevej.

Møllebjærg. Jb 1770 Mühlenberg; TM Mölbjerre. || **Møllehave.** TM Mölhau. || **Mølleskifte.** Jb 1770 Müllerschiffte, Molschifft; U c. 1770 Molschift, Mölschifte, Mölskifte; K u. A. Mulschifte; I 1912 Mølskjyvsbæk.

Nederhave. TM Nedrehau, Nerhau. || **Nedervej.** I 1912 øvre, nedre og mittevej.

Nielsestoft. Jb 1770 Neelses Tofft; K u. A. Nielses toft.

Norsager [*nu.ɔs ˈa.sə*]. Jb 1770 Noresager; U c. 1770 Norsager, Nørreager; Jb 1771—73 Norrager; K u. A. Norreager; TM Norsager; I 1912 Nors-Ager. — Ved Stevning Nor. || **Norsmade.** Jb 1770 Noresmay; U c. 1770 Norsmay.

Nybøl [*nyføl*]. U c. 1770 Nüffel, Nübbel; K u. A. Nubel; TM Nüffel. — Agerjord Nord for Stevning. Antagelig Navn paa en forsvunden Bebyggelse. || Nybøl Mose [*ˈnyføl ˈmu·s, nyføl ˈmu·s*]. Jb 1770 Nüffer Mohr; U c. 1770 Nubelmoes, Nubelmos, Nübelmoes; Jb 1771—73 Niebelmoos; K u. A. Nubelmos; TM Nüffelmos; I 1912 Nyffelmose.

Nørrehave. TM Nörhau. || **Nørremark.** 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Nørremarck; Jb 1771—73 Auf dem Norder Felde; I 1912 Nørremark. || **Nørreskovvej.** I 1912 Nørreskovvej. || **Nørretoft.** U c. 1770 Norder Toft; TM Nordertoft.

Olsmade [*ɔ.sˈmaj*]. Jb 1770 Olsmay, Olsmaysstücke; K 1770 Ohlsmay; K 1771 Ohsmay, Ohlsmay; Jb 1771—73 Ohlsmay; K u. A. Olsmay, Olsmaystük; ChrK XV 8 Aalsmai; TM Olsmai; I 1912 Ohlsmai eller Aasmai.

?Ostholm. U c. 1770 Ortholm; Jb 1770, K u. A. Ostholm.

Overvej. I 1912 øvre, nedre og mittevej.

Paddekær. I 1912 Padkjær. — Subst. Padde i den sønderjy. Bet. „Frø".

Parcelhave. TM Parzelhau.

Pikkelhøj. 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Pikkelhøy; Jb 1770 Pickelhoy; U c. 1770 Pikelhoy. — Af Subst. Pikkel „en Art Hovedbeklædning", i Ænyda. i Sammensætningen pickel huffuer (Plur.) om en Slags Hjælme, der bares under Hatten (Kalkar III p. 477). Feilb. har Ordet fra Agger i Bet. „strikket nathue som fiskere bruger"; jfr. isl. pekill d. s. s. pekilhúfa „lav Hue uden Skygge el. Nedslag" (Blöndal). Det maa være Højens Form, der har givet Anledning til Navnet.

Poroj [*pœʀöj*]. U c. 1770 Porroe; TM Porö; I 1912 Poroi. — Forleddet er antagelig Subst. Purre „Krat".

Pupyt. I 1912 Pupøt. — En lille Fordybning paa Egebjærg, som aldrig bliver tør. Forleddet er formodentlig Subst. Puge „Nisse".

?Raahave Mose. U c. 1770 Rohaumoes.

Ravnsbjærg [*ʀaʁns'bjɛʀə, ʀaʁnsbjɛʀə*]. Jb 1770 Rauensberg; U c. 1770 Raugensbiere, Rauensbierre; K u. A. Rauensbierre; TM Ravensbjerre; I 1912 Raunsbjerg; Gst Ravnsbjærg. || **Ravnsdam.** Jb 1770 Raunsdamm, Rugensdam, Raugensdam; K 1770 Raugensdam; K 1771 Raugens Damm; TM Ravensdamm; I 1912 Ravnsdam, Ravnsdamsvej. — Ved Ravnsbjærg. Navnene er sammensat med Mandsn. glda. Rafn.

?**Rundsten.** TM Ransten; Maalerids Runsten. — Snarest vel et *Rundsten. Dette forekommer ogsaa som Marknavn i Augustenborg Flække, 3256.

Ryde. I 1912 æ Rye. — Opført under Rubrikken „Kær" i I 1912. S. Lok. som Enegaardsryde ovfr.(?). Ryde, se Indl.

Sandager. Jb 1770 Sandagersleg; U c. 1770 Sandager; K u. A. Sanager; I 1912 Sandager. — Sandagersleg i Jb 1770 er vel Fejl for Sandagersley og formodentlig Betegnelse for samme Lokalitet som Sandled ndfr. || **Sandbjærg.** U c. 1770 Sandbierre. || **Sandled.** TM Sandled. || **Sandmade.** Jb 1770 Sandmay. || **Sandvig.** — Se u. Brandsbøl i Hagenbjærg S., 3263.

Sangelhøj [*ˈsaməlhöj*]. U c. 1770 Sangelhoy; K u. A. Sangelhoi; TM Sangelhöi; I 1912 Sammelhøi. — Den moderne Form synes at bero paa en Omtydning, men Forleddet er uklart. Jfr. Sangelhøj i Torup.

Sievol. U c. 1770 Sievol.

Skelhøj. K u. A. Sckelhoy. — Paa Grænsen til Hjortspring.

Skibvej. I 1912 æ Skifvej.

Skidenbro. U c. 1770 Skidenbroe; TM, I 1912 Skirnbro.

Skollesmose. Jb 1770 Skolesmoes; U c. 1770 Skollesmoes; K u. A. Scollesmos.

Skotmade. U c. 1770 Skutmay, Skütmay; K u. A. Skotmaj. — Se u. Skotløkker i Kragelund, Bov S., 3271.

Skovhave. TM Skovhau.

Smedehave. TM Smeihau. || **Smedeland.** Jb 1771—73 Schmiede Land.

Snækkemose [*ˈsnægəmɷs*]. TM Snekmos; I 1912 Snekkemose. — Første Led kan maaske være Ordet Snække „Skib". Jfr. Snækkebjærg ovfr. u. Dyndved i Egen S., 3261. Stedet ligger i Nærheden af Stevning Nor.

Solbjærg. U c. 1770 Sohlbierre; TM Solberg; I 1912 Solbjerg. — Der er ingen topografisk Forbindelse med Solbjærg i Hjortspring.

Stejmade. TM Steimai.

Stensager. 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Steensager; Jb 1770 Stensager, Steenager; Jb 1771—73 Stenager; K u. A. Steenager. || ?**Stenskifte.** I 1912 Steenskiste.

Stevning Hoved [*sdöʁnəŋ 'hɷ.j*]. J. Sørensens Kort c. 1692 Steuningshoved. — S. Lok. som Stevning Næs ndfr. || **Stevning Mark.** TM Stevningmark. || **Stevning Nor** [*sdöʁnəŋ 'nu.ɒ*]. Dagbog 1768 (ChrK XXIV 152) Stevnings Noer; Schröder 1837 Stevning-Noor; Gst 1857—58 Stevning Nor; Trap[1] Stevning-Nor; TM Stevning Nor, am Nor; TGst Stevning-Noor; I 1912 Stevningnor; Gst Stevning Nor. || **Stevning Næs.** Reg 1604 Steveningnis; Mejer 1649 Stefningnys; 17. Aarh. (ChrK XIX 4) paa Nißen; Jb 1770 Niss; Jb 1771—73 Auf Niß; Gst 1857—58 Stevning Næs; Trap[1] Stevningnæs; Nik. Andersen [*sdöwnəŋ'næs*]; I 1912 Stevningnæs; Gst Stevning Næs. || **Stevning Skov.** Gst 1857—58 Stevning Skov; Trap[1] Stevningskov; TM Stevning Skov; Nik. Andersen [*sdöwnəŋsgɔw*]; I 1912 Stevningskov; Gst Stevning Skov. || **Stevning Tørvemose** [*'ˈsdöʁnəŋ 'ˈtɔʀəmɷs*]. Jb 1771—73 Jm Moos; K u. A. Torremos, Steffenenger Mooß; I 1912 Stevning Mose. — Se Stevning ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Stolbro Bæk [*sdu·lbʀɷ'bæk*]. I 1912 Stolbrobæk; Gst Stolbro Bæk. — Paa Grænsen til Stolbro. || **Stolbro Fjord.** Mejer 1649 Stolbroförd; Danckw 1652 Stollbroförd. — Samme Lokalitet som Stevning Nor. Se Stolbro u. Bebyggelsesnavne i Egen S., 3261.

Stolpeager. Jb 1770 Lillstolpager; Jb 1771—73, K u. A. Stolpager.

Stykmade. U c. 1770 Stück-May. — Skal muligvis sammenstilles med Stejmade ovfr.

Svedenstub. U c. 1770 Schweinstuff; K u. A. Schweiensstuf. — Partcp. sveden.

Sydøstlage. K u. A. Sud Oster Lage.

Sønderhave. TM Sönderhau. || **Søndermade.** TM Söndermai. || **Søndermark** [ɛ ˈsyŋəmaːg]. Jb 1770 Süderfeld; TM Söndermark.

Tangmose. TM Tangmos; I 1912 Tangmose. — Tang(e), se Indl.

Tjørnehøj [ˈtjönhöj]. (Her?) U c. 1770 Dunhoy.

Toldhøj [ˈtɔlˌhöj]. U c. 1770 Tolhoy; TM Troldhöi; I 1912 Toldhoi. — Mandsn. glda. Tolli, der forudsættes i Stednavnet Tollerup (DS II 94).

Torresdam. I 1912 Torres Dam. — Af Familienavnet Torre, der forekommer i Byen i TM.

Trekant [ˈtrɛkɔnd]. TM Trekant, Stortrekant; I 1912 e Trekant.

Trindøbbel [ˈtri·ndœfəl]. Jb 1770 Trindoven; K u. A. Trindöven; TM Trindöffel; I 1912 Trindyffel. — Vandsted. Ifl. Sagnet har en Syerske, Cathrine, druknet sig her (Heimat-Blätter I p. 139).

Træskifte. U c. 1770 Træschift. — Jy. Træde „Retstrætte, Proces".

Tørvemosehave [ɛ ˈtɔrəmos ˈhas·]. — S. Lok. som Kobbermose.

Uderhave [ˈœrəhas]. TM Orrehau.

Varkog. U c. 1770 Varkog, Vaarkog.

Vesterhave. TM Westerhau. || **Vestertoft.** U c. 1770 Wester Tofft.

Viebusk [ˈvi·bœsg]. TM, I 1912 Wibusk. — Agerjord. Subst. Viebusk „Vidjebusk".

Vinkumkær. Jb 1770, U c. 1770 Winkumkier; K u. A. Winckumkier.

Vissehøje [visəˈhöj·]. 17. Aarh. (ChrK XIX 4) Viisehøy; U c. 1770, K u. A. Wiesehoy; TM Mittwissehöi, Innerwissehöi; I 1912 Wissehøi, Wisehøi; Gst Vissehøj. — Ifl. Medd. fra J. Raben 1938 er her Tomter efter fem Gravhøje. Maaske af Plantenavnet Visse „Genista", hvor man dog vilde vente en Udtale med [ɛ]. Med Formen [visə-] vilde stemme oldn. vísir „den udviklede Spire, Toppen af en Vækst" (Fritzner), samme Ord som sønderjy. [visər] Plur. „toppen af kartofler" (Feilb. u. visse 2).

Vraa. U c. 1770 Wroe; I 1912 I æ Wro. — Vraa, se Indl. || **?Vraahave.** TM Wrorhau.

Vrangshave [ˈvrɑŋs ˈhas·]. K u. A. Peter Wrangs toft; TM Wrangshau. — Slægtsn. Vrang.

Øde Møllested. U c. 1770 Ødemohlstadt; I 1912 Det øde Møllested. — Jfr. Herredsfogedkobbel ovfr. Støder op til Øde Møllested i Stolbro, Egen S., 3261.

Svenstrup.

Andkær [ˈɔŋkæ]. TM Andkjer; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Ankjær; I 1912 Andekjær.

Aversmose. Jb 1771—73, K u. A. Aversmoos.

Balleskel. Opt 1875 (ChrK XXI 164) Balleskjel; I 1912 Balleskelle. — S. Lok. som Balleskel i Himmark; se ovfr.

(Her?)**Birgittelund.** 1830 (Fra Als og Sundeved V p. 41) Birgitte-Lund. — Skov. Opkaldt efter en Præstekone. Navnet er givet af Prins Christian (VIII) under et Besøg i Præstegaarden.

Bogewy. Opt 1575—1653 (ChrK XXI 177) Bogewy.

?Bolskifter. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Boolskifter Enden for Ruholdt. — Muligvis s. Lok. som Balleskifte i Torup. Ruholt ligger paa Grænsen til denne By.

Braadehusgaard. TM Braahusgaard. || **Braadehusled.** I 1912 Braadhus ledet. — Om Braadehus se ovfr. u. Braadehushave i Himmark.

Bredlænding. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Bredlenning; K u. A. Breyling Mey. — Agerjord. Da Stedet ligger langt fra Kysten, kan Efterleddet ikke være det i alsiske Stednavne oftere forekommende Lænding „Landingsplads" (se u. Lændingskobbel i Skovby, Lysabild S., 3252). Rimeligvis af et Lænding i Bet. „Omraade"; jfr. jy. Bylænding „Byomraade" (Feilb.).

Bremerholm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Bremerholmsbjerg, Bremerholmsbierg, Bremerholms Røy; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Bremerholmsbierg; TM Bremerholm; Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Bremmerholm. — Se u. Bremerholm i Spandet S., 3083.

Brunsmose. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Bruunj Mose; K u. A. Brunsmoos; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Brunsmose.

Bønneroj [ˈbø·nʀöj]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Bonrøj; ChrK XXI 175 Bønrøy; TM Bönröi; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Bonrøj; I 1912 Bønroj.

Degnemark [ɛ ˈdi·nmaːig].

Dejnetrug. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Deintruget, Deintrugstykket; K u. A. Deitrow. — Subst. Dejnetrug „Trug, hvori Dejgen ældtes". Har Navn efter Formen; D. er paa K. u. A. en langstrakt Eng. — Samme Navn forekommer i Højrup S., 3082.

Digestætte. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Digsted; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Dieg Stæd. — Efterleddet er snarest Stætte „Stente".

Dødmandsgrav. I 1912 Dødmandsgrav. — En Møller skal være blevet myrdet her (I 1912).

Egebjærg. ChrK XXI 175 Igebierg. — Vistnok s. Lok. som Egebjærg i Stevning; se ovfr.

Enegaard [ˈlil jænəˈgo.ɐ]. Jb 1771—73 Jm Janegaard; TM Innegaard; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Jennegaard; I 1912 Lille Enegaard. — Støder op til Enegaard i Hjortspring.

Engmose. K u. A. Engnmoos, Engemoos; TM Engemose; I 1912, Gst Engmose.

Fenerskifte. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Fenerskiffte. — Antagelig af Subst. glda. fænath „Kvæg". Ordet indgaar ogsaa i det sjællandske Fensmark (Sb., Tybjærg H.; RJb c. 1370 Fænædsmarke).

?Fladesmade. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Fliedes Maj, Fladesmaj, (her?) Rædes May; K u. A. Plades Mey.

Flod. I 1912 Fluj (Floden). — Flod, se Indl.

Frelkilde. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) bag Freelkel, Frellkel, Frellkell, (her?) Feidkal; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Frelkel; K u. A. Klein Frilkil, Grotfrilkiel, groth Frilekil; I 1912 Frejkold (-kæld?). — Muligvis af Tiln. glda. Frillæ, hvorom se DgP Sp. 326.

Fruegrav [ɛ ˈfʀu·gʀɑs]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Fruegrav; TM Frugrav; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Trugrav; I 1912 Fruensgrav. — Mark umiddelbart Nord for Byen.

Frøsteshave. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Frøstes Have. — Maaske af Slægtsn. Frost.

Gammelhave [ˈgɑməlhɑs]. TM Gammelhave. || **Gammelholm.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f). Mølledam el. Gamelholm, Gamelsholm, Gammelsholm; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Gamelholm. || **Gammel-Torup.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Gamel Torp; K u. A. Gammel Tarup; TM Gammeltorp; I 1912 Gamle Torp. — Støder op til Gammel-Torup i Torup; se ndfr.

Gildbro. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Gildbroe. — Der maa oprindelig have været topografisk Sammenhæng med Gildbro i Himmark; se ovfr.

Godholm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Godholm, Godholm Eng, Godholms Maj; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Godholm; K u. A. Godeholms Moos; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Godholm; I 1912 Guid-Holm. — Adj. god, paa Als udt. [gui] (Feilb., Till.).

Have [ɛ ˈhɑs·]. TM Have. — Have, se Indl.

Hejmade. K u. A. Heymey.

Hesselbjærg [ˈhæsəlbjɛʀə]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Heßelbjerg, Heßelberg, Heßelbergager; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Heßelbierg; K u. A. Hesselbierg Dam, Hesselbiergs Damm; TM Store-, Lille Hesselbjerg; I 1912 store og lille Hasselbjerg.

Hole. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) ved Hoelen; ChrK XXI 175 Hulen; Dagbog 1754 e Huel; TM Hul; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Hulen. || **Holebjærg.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Hoelbjerg. || **Holehave** [ɛ ˈhu·ɪ ˈhɑs·]. TM Hulhave. || **Holevej.** ChrK XXI 175 Huulvei. — Hole, se Indl.

Hovstætte. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) ved Hofstæt, Haisted; TM Hovstodt, Hovstedt; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Hausted; I 1912 Hovsted. — Formodentlig oprindelig Betegnelse for en Stænte paa en Hovvej.

Indtægt. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Indtægt, Svenstrup Indtægt; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Svenstrup Indtægt. — Indtægt, se Indl.

Jendbjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Jeendbj. — Muligvis af Plantenavnet Ene „Juniperus".

Kaadnerhave [ɛ ˡˡkɔ.inəˡˡhaːs·]. TM Kaardnerhave; I 1912 Kaadnerhave. — Sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalvegaard. Jb 1771—73 Kallegaardt beym Kirchhofe. || **Kalvehave** [ˡkalhaːs]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Kallehave, Kalhave; K u. A. Kallehau. || **Kalvemade** [ˡkalmaj]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179 f.) Karlemay, Carlemay, Karlemaj; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Karlmay; TM Kalmai; I 1912 Kallemaj.

Kirkebjærg [kjɛɾgəˡbjɛɾə]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Kirckebierg, Kirchsbjerg; TM Kerkebjerg; I 1912 Kirkebjerg. — Ifl. Sagnet begyndte man paa at bygge Kirken her, men det, der blev bygget om Dagen, blev atter revet ned om Natten (I 1912). || **Kirketorn.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Kirketorn; TM Kerketvorn; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Kirketorn; I 1912 Kirketvon. || **Kirkevej.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Østen og Vesten Kirkevejen.

Kløverhave. TM Klöverhave.

Kobbelhave. I 1912 Kobbelhave. || **Kobbelled.** TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Kobbelled; I 1912 Kobberled.

Kragbjærg. ChrK XXI 175 Kragbierg. — Sikkert s. Lok. som Kragbjærg i Himmark, der ligger paa Grænsen til Svenstrup. || ?**Kragmade.** K u. A. Krahmey (Krak-?).

Kusager [ˡku·saxə]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Cuusager, Kuusager; TM Kulsager; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Kulager; I 1912 Kuusager. — Snarest af Subst. glda. kusæ „Fugleskræmsel"; se u. Kusbjærg Fold i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Lassens Dam. I 1912 Lassens Dam.

Lerland [ɛ ˡlæ·lɔŋ]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177 ff.) Læland (Leeland?); Opt 1726 (ChrK XXI 175) Læland; K u. A. Lerlands Moos; TM Leland; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Ledland. || **Lertoft.** TM Leertoft; Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Lertoft.

Lillehave. TM Lillehave. || **Lillehessel.** Tilf. efter 1687 i Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Lill Heßel.

Lundgaard. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Lundgaard, Lundegaard, Lundgaardager; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Londgaard; ChrK XXI 175 Lundegaard. || **Lundmark** [ɛ ˡlœ·ŋmaːig]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Lundemarch; ChrK XXI 175 Lundenmark; TM Lundmark; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Lundemark; I 1912 Lundenmark. || **Lundsti.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Lundestie, Lundstie Stykker. — Lundmark ligger paa Grænsen til Lunden, Lb i Hagenbjærg S., 3263 (s. d.), og de andre Lokaliteter hænger formodentlig topografisk sammen med Lundmark.

Midthave [ɛ ˡmɛdhaːs]. TM Midthave; I 1912 Mithave.

Møllebjærg. I 1912 Møllebjerg. || **Møllebæk.** I 1912 Møllebek, Møllebækken. — Ogsaa Navn paa et lille Krat (I 1912). || **Mølledam** [ɛ ˡmǫldam]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Mølledam el. Gamelholm; K u. A. Mühlendam; ChrK XXI 175 Mølledam; TM Mölledamm; I 1912 Molledammen. — Eng. Her skal der tidligere have ligget en Vandmølle (Opt 1937). Der er ingen topografisk Sammenhæng med det følgende Navn. || **Møllemark** [ɛ ˡmǫlmaːig]. — Ved Møllen i Svenstrup. || **Møllesti.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Møllestien, Møllestie; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Mølstien; I 1912 Møllevej. || **Mølletoft.** TM Möltoft.

Nykaadnersti. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Nye Codner-

stie, Nye Codnersstie, Konersti. — Se Nykaad ovfr. u. Bebyggelsesnavne. || **Nyvej** [*ny'væj*]. I 1912 Nyvej, Nyvei. — Vej til Klingbjærg (Nykaad).

Pedersbjærg [*pæ·s'bjɛrə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Persbjerg, Pedersbjerg; TM Petersbjerg, Nedre-, Ovne Persbjerg; Opt 1875 (ChrK XXII 164) Petersbjerg; I 1912 Pæsbjerg; Gst Petersbjærg.

Pilderniskællingshjørne. I 1912 Pilderniskællingshjørne. — Skal have faaet Navn af et Slagsmaal, som blev udkæmpet her (I 1912).

Pindskifte [*ˈpinsgyət*]. K u. A. Penn Skift, Pennes Skift; TM Pindeskifte; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Pindeskift; I 1912 Pindskiftet.

Præstehøj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Præstehøj.

Ribbel. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) E Riffel. — Subst. Ribbel „Strimmel"; se Feilb. u. revl.

Rojdynd. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Røj Dynd, Røjdynd; TM Röidynd; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Røjdynd; I 1912 Rojdyn. — Subst. Roj, hvorom se Indl., eller muligvis Adj. rød med en lignende Udvikling som i Rødkilde, Rødabild etc.; se u. Rødkilde i Lambjærg, Hørup S., 3254.

Ruholt [*ˈruhœld*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177 ff.) Ruholdt, Ruholdtsbjerg, Ruholdts Mose; Jb 1771—73 Ruhholtz; K u. A. Ruholt, Ruholter Moos; Coupon 1871 Bugholt; TM Rugholt; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Bugholt; I 1912 Ruholt. — Muligvis af et Subst. svarende til oldn. hrúga „Dynge". Jfr. Ruerne DS II p. 11.

Rydebjærg [*ɛ ˈry·bjɛrə*]. I 1912 Rybjerg. — Ryde, se Indl.

Ryndholm. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Ryndholm; I 1912 Ryndholm, Ryndholmsvej. — Se u. Rynde i Uge, Uge S., 3221.

Rævehøj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Rævehøj.

Sandvej. I 1912 Sandvejen. — Antagelig samme Vej som Sandvej i Torup.

?Simonseje. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) ved Simonsop; K u. A. Simen sey; I 1912 Simmons Eje.

?Skelløkke. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Skellycke, Skells Lycke.

Slibbertoft [*slifə'tɔst*]. TM Slibbetoft; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Slibetoft; I 1912 Slibbetoft. — Muligvis af Subst. jy. Slibber, som Feilb. har fra Valsbøl i Formen [*slifər*] med Betydningen „Savl, Fraade". Her med en Betydning „Dynd" el. lgn. Stedet er højtliggende, i Byens Udkant, men støder op til Andkær og Storemade. En anden Mulighed er Ordet ænyda. sliber „Skærslipper" (Kalkar V p. 950 efter Moth), maaske brugt som Tilnavn. Ordet forekommer ogsaa i senere Tid (se J. Miskov i DSt 1904 p. 132f.). Jfr. desuden Sliberhuse i Tullebølle S., Langeland.

?Slikmose. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Slick Mose; K u. A. Schilkemoos.

Smedeland. TM Smedeland. || **Smediebjærg** [*ˈsmiɛəbjɛrə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Smedebjerg; TM, I 1912 Smediebjerg. — Ved Svenstrup By.

Smørkildesager. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Smørkilds Ager. — Se Smørkilde DS II p. 120 f.

Snepsig. Opt 1726 (ChrK XXI 175) Snepsig. — Forleddet kan være Fuglenavnet Sneppe.

Sten aa Sten [*sdæno'sdi.n*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Stenesstie; Opt 18. Aarh. (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Stendisstie; TM Stenosten; I 1912 Sten o Sten, Stenosten. — Agerjord. Navnet forstaas aabenbart nu som „Sten paa Sten", men de ældre Former kunde tyde paa, at Endelsen oprindelig var -sti. Navnet er vel i saa Fald en Parallel til Sten i Vej i Nabobyen Torup. Sten aa Sten ligger paa Grænsen til denne By. || **Stenbro** [*ˈsdænbrɔ*]. K u. A. Steenbro Mey; TM Stenbro; I 1912 Stendbro. — Agerjord ved en Vej.

Storemade [*'sdo·v 'maj, ɛ ˈmɔləs dæŋ 'sdo·v 'maj*]. I 1912 Den store Eng. — „Møllerens store Made" støder op til Storemade.

?Storkeroj [*ˈsdörəgrö̜j*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.)

Storkerøj, Storckeroj; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Størkerøj; TM Styrkeröi; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Styrkeøje; I 1912 Styrteroj.

Stormerholm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) En Døbbel paa Stormer Holm. — „Stormer" er maaske en forskrevet Form af det følgende Navn.

Stærmose. K u. A. Steermoos, Stermoos. — Plantenavnet Stær „Star, Carex".

Søndermark [ˈ*syŋəmaɹg*, *ɛ* ˈ*syŋəmaɹg*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Søndermarch, Søndermarcken, Søndermarck; Jb 1771—73 Sündermarck, Sündermarcken; K u. A. Südermarck; TM Söndermark, Förste Söndermark, Midt Söndermark; I 1912 Søndermark.

?Tandøbbel. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179 f.) Tandøbbel, (her?) Lunddøbbel, Store Tundobbel, Lille Tonddøbbel.

Torresbjærg [*tɔʀəsˈbjɛʀə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Torresbjerg, Torretsbjerg; TM Torresbjerg, Over Torresbjerg; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Torresbjerg, (her?) Jorrisbjerg; I 1912 Torresbjerg. || **Torresmose.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Torres Mose; TM Torresmose; I 1912 Torresmose (Tørvemose). || **Torresstætte.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Torresstet. — Muligvis et oprindeligt *Torups-, efter Nabobyen Torup; se ovfr. u. Bebyggelsesnavne. Torresbjærg ligger dog ikke paa Grænsen til Torup.

Trættestrab. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Trættestrab.

Trømbølholm. I 1912 Trømbølholm.

Tværmose. K u. A. Twer Moos.

Tørvemose. K u. A. Torf Moes.

Ugebjærg [ˈ*u·xəbjɛʀə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178 f.) Ubjerg, Uberg; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Ugbjerg; I 1912 Ugebjerg. || Ugebjærgsvej [ˈ*u·xəbjɛʀəsˌvæj*]. I 1912 Ugebjergs Vej. — Bakke Nord for Svenstrup By.

?Uglemose. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Oggel Mose, Ogges Mose, Oggels Moes, Oggesmoes ager. — Støder sikkert op til Uglemose i Torup, paa Grænsen til Svenstrup.

Ulk [*œlg*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Ulkager; Opt 1726 (ChrK XXI 175) Ulck; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Olk; I 1912 Ulk. — Højtliggende Agerjord paa Grænsen til Hagenbjærg Sogn. Forudsætter vel et gammelt Appellativ *ulk, som maaske kunde genfindes i Landsbynavnet Ulkind i Ringive S., Nørvang H. ($^{18}/_{6}$ 1512 Vlken). Ordet kan sammenstilles med no. ulka „noget uordentlig, men dog lagdelt tømmermasse" (Torp NEO p. 835).

Vad [ˈ*sdœ·avaj*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 180) Vaj, ved Væj el. Vaien; TM Lillevai, Storevai; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Lillevaj; I 1912 store og lile Vaj. || **Vadbæksvej.** I 1912 Vajbekkesvej.

Vejager. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 178) Veiager.

Vestermark [ˈ*væsdəmaɹg*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179 f.) Wester Marken, Westermarcken, Westermarck; Jb 1771—73 Westermarck; K u. A. Wester Marck; TM Westermark; I 1912 Vestermark.

Vrangager. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 179) Vrangager. || Vrangagersmose. K u. A. Wrangers Moos, Wranagers Moos.

Østermark. Jb 1771—73 Ostermarck, Ostermarcken; K u. A. Ostermarck; TM Östermark.

Torup.

Andhøved. Dok 1771 Anhøvet, Anhøved. — Subst. ænyda. andhøved „Forpløjning"; se herom Ole Widding i DF IV p. 126.

Arnkule [ˈ*aŋkœl*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Ahnkiel; (her?) Dok 1772 Ankier; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Ankul; I 1912 Ankol. — Højtliggende Agerjord. Navnet er af samme Oprindelse som Arnkule i Genner, Ø.-Løgum S., 3204; s. d.

Asserager [ˈ*aslaxə*]. (Her?) Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177)

Atzerager, Atzeragersgierde; Dok 1772 Atzerager; K 1772 Asser Ager, Peter Assagers Weg, Assagers Waßerstelle; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Asager; I 1912 Assesager. — Mandsn. glda. Azur. Udtalen viser en Overgang [*asəɹ-*] > [*asəl-*].

Balleskifte. Jb 1771 Ball Skift; Jb 1771—73 Bale Skift; Dok 1772 Baal-Skift. — Balle, se Indl.

Bjærge [ˈ*bjɛʀə*].

Bonitering [*bœnəˈtɛʀəŋ*]. TM Bonitering; I 1912 Boniteringen. — Lille Areal ved Klingbjærg. Betegner formodentlig et Jordstykke, der har været brugt som Norm ved Boniteringen.

Borg [*bœʀə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177), TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Borre. || Borgevej. I 1912 Borrevei. || Borgshælde [*bœʀəsˈˈæl·*]. I 1912 Borreshelde. || Borgshøj. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175) Borreshøj. — Borg er Navn paa en Bakke paa Grænsen til Nørreskov i Egen Sogn. Borgshælde støder op hertil og der er antagelig ogsaa topografisk Sammenhæng med Borgevej og Borgshøj. Der er ingen Oplysninger om et ældre Voldsted her, saa Borg har muligvis Betydningen „Banke"; jfr. Landsbynavnet Borg i Brede S., 3116.

Bosemose. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Boßemoes, Boßemoesbjerg. — Støder formodentlig op til Basmose i Himmark, der ligger paa Grænsen til Torup; se ovfr.

?Bremerholm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175) Bremholm i Midtskov. — Støder formodentlig op til Bremerholm i Svenstrup.

Broskifte. I 1912 Broskifte. || **Brostykke** [ˈ*bʀœsdyk*]. TM Brostykker. — Broskifte og Brostykker er maaske s. Lok.

Brudegaard. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Brudegaarden.

Brydebæksmark. Opt 18. Aarh. (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Brydebecks Marcken.

Brændholt. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Brændholt. — Formodentlig (Partcp. af) Verb. brænde.

Byledsmark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Byeleis Marcken el. Nørremarcken. — Støder sikkert op til Byled i Himmark; se ovfr.

Bøgebjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Bygebierg.

Dalkobbel. K 1772 Dahl Koppel Zaun.

Duesmose [ˈ*du·smœs*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Duesmose; I 1912 Duesmos, Duesmose. — I Torup By. Formodentlig af Slægtsnavnet Due.

Egsager [ˈ*i·saxə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Eisager; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Isager. — Af Kollektivet glda. ēkæ „Egebevoksning".

?Eriksdel [*ɛ sdi.l*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Edriksdeel; TM Norder-, Midt-, Over Eresten; Opt 1875 (ChrK XXI 175) Eresten. — Udtaleformen er sikkert at opfatte som [*ɛsˈdi.l*]. Første Led er antagelig Mandsn. Erik.

Forlandsager. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Forlands Ager, Forlandsager i Boßemoes. — Forland forekommer nu paa Alsisk i Betydningen „Forpløjning" (se Ole Widding i DF IV p. 124), men den gamle Betegnelse herfor synes at være Andhøved; se ovfr. Ordet er da her snarest anvendt om den Del af Agerjorden, der ligger nærmest ved Mosen. Parallel hermed er Brugen af Forland som Navn paa et Areal ved Kysten; se ovfr. u. Himmark.

Gaaseled [ˈ*gœ·slæj*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Gansledsbierg; TM Gaaslei, Gaaslai; I 1912 Gaasled.

Gammelgaarde [ˈˈ*gaməl* ˈ*gœ·v*]. I 1912 Gamle-Gaarde. — Areal i Klingbjærg. || **Gammelhave** [*ɛ* ˈˈ*gaməl* ˈ*haə·*]. (Her?) Jb 1771—73 Auf dem alten Felde. || **Gammeltoft.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Gameltofft. || **Gammel-Torup** [*gaməlˈtå.ʀəp*]. TM Gammeltorp, Oster-, Wester Gammeltorp; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Gammeltorp; I 1912 Gml. Torp. — Sydøst for Torup; støder op til Gammel-Torup i Svenstrup. Byen eller en Del af den har vel tidligere ligget her.

Grynmose [ˈ*grynmœsə*]. TM Grynnemose. — Jfr. Grynholm i N.-Løgum S., 3117.

Haale [*ɛ* ˈ*hœ·l*]. — Et Sted paa en Vej. Kunde maaske være Plur. af Subst. sønderjy. Hol „Hul".

Hamborg. I 1912 Hamborre. — Marknavn.

Have [*ɛ* ˈ*has·*]. (Her?) Reg 1604 Torup Haue. — Have, se Indl.

Havvej [*ɛ* ˈ*hasvæj*]. I 1912 Havvejen.

Hesselbjærg [ˈ*hæsəlbjɛrə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Heßelbjerg; TM Hesselbjerg; I 1912 Hasselbjerg.

Hjælm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Hjelm. — Hjælm, brugt om en hjælmformet Bakke, eller muligvis i den alsiske Betydning „Kornlade".

Humlestubbe [ˈ*hœməlsdœfə*]. — Agerjord.

Hønetoft [ˈ*hø·ntɔst*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Høntofft; TM Hontoft; Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Høntoft.

Indtægt. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Jndtægt; Jb 1771—73 Jntegt, Jnteft; K 1772 Intecht; TM Indlegt. — Indtægt, se Indl.

Kaadnerhaver. TM Kaardnerhaver.— Subst. sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kildeager [*kæl*ˈ*a·sə*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 169) Kelager.

Klingbjærg Mark. K u. A. Klingen-Berger Feldt. — Se Klingbjærg ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Krumager [ˈ*kʀœmˌa.sə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Krumager; Jb 1771—73 Krumagere; K 1772 Krumm-Acker; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Krumager.

Landevejsled. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Landveisledet.

Langløkke. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Langlykke; K 1771 Lage Luken, Lage Lücker; K 1772 Lange-Lucker.

Lavendel [*lɒˈvinəl*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Lavindel; I 1912 Lavendelhøj. — Plantenavnet Lavendel, men formodentlig Ellipse for en Sammensætning, hvori dette Ord har indgaaet. Jfr. Lavendelager i Hønsnap, Holbøl S., 3231.

Leonharts Parceller. I 1912 Leonharts Parceller.

Lerlandsmose. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Lælands Mose.

Lillebæk. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175) Lillebeck; I 1912 Lillebek. — Se Lillebæk ovfr. u. Himmark. || **Lillehave.** TM Lillehave. || **Lillekobbel.** Jb 1771—73 Bey seiner kleinen Koppel. || **Lillemark.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Lille Marcken el. Ruholtmarcken; K 1772 Lille-Mark.

Magerhøj. Medd. fra J. Raben 1938 Magerhoi. — Gravhøj. Af Adj. mager.

Mellet Bæk [*mælə* ˈ*bæk*]. Gst Melled Bæk. — Paa Grænsen til Egen Sogn. Se Mellet ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Midtholm. K 1772 Mittel Holm. || **Midtmark.** Dok 1771 Mittmarken; K 1771 Mittel Marck; K 1772 Mittel-Marck. || **Midtskov** [ˈ*mɛdsgɒs*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175), TM, I 1912 Midtskov.

Mikkelsbjærg. I 1912 Mikkels Bjerg.

Møllehave [ˈ*mœ̱lhas*].

Nederskov. Dok 1771 Nedderskov; Dok 1772 Nederskov oder dem Niederholzfelde.

Nymark. Jb 1771—73 Auf dem neuen Felde.

?Nørreklin. K 1772 Nörren Klin; K u. A. Nörre Klin. || **Nørremark.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Byleis Marcken el. Nørremarcken; K 1772 Nörre Marck.

Ornum. Jb 1771—73 Ornem, Ornum; K 1772 Ornum. — Ornum, se Indl.

Pildøbbel [ˈ*pi·ldœfəl*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Piledøbbel; Dok 1772 Pül-Dübbel; I 1912 Pieldøffel, Pildøffelsvej, Pildøffelsvandsted.

Renbæk. Dagbog 1768 (ChrK V 19) renbeck; I 1912 Rendbæk. — Adj. ren. Jfr. Renbæk i Vodder S., 3088.

Rojhoved [ɛ ˈnöi̯ ˈhœ.i̯]. TM Roihoi; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Royhøi; I 1912 Røjhoved, Røjhoj. — Ifl. I 1912 Navn paa et lille Krat. Roj, se Indl.

Ruholt Mark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Lille Marcken el. Ruholtmarcken. — Efter Ruholt i Svenstrup (s. d.), der ligger nær ved Grænsen til Torup.

Ryde. Dok 1772 in dem sogenannten Ryd. — Ryde, se Indl.

Rævlingbjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Rævlingbjerg. — Forleddet kan være Plantenavnet Rævling.

Rødepæl. I 1912 Røde Pæl.

Sandbjærg. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175) Sandbierg; TM Sandhöi; I 1912 Sandbjerg. || **Sandvej** [ɛ ˈsɔŋvæi̯]. I 1912 Sandvejen.

?**Sangelhøj** [ˈsaŋəlhöi̯]. K 1772 Sauling Berg; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164), I 1912 Savnbjerg. — Den moderne Form kunde maaske skyldes Sammenblanding med Sangelhøj i Stevning, der dog nu udtales [*sɑmɔl*-]. Forleddet er iøvrigt uklart.

Sippetorn. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Sippetorn; K 1772 Sippe Torn; K u. A. Sippe Tuan. — Formodentlig af det under Sipkær i Spandet S., 3083, forudsatte Subst. Sippe. Sippetorn støder op til Basmose.

Skidenled [*sgiˌinˈlæi̯*]. I 1912 Skidenlei.

Skovhave [ɛ ˈ*sgɔshɑə*]. I 1912 Skovhave. || **Skovlod.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175, 177) Skovlod, Skovlodsager; K 1772 Schau Laad, Schaud Lod. || **Skovshoved** [*sgɔəsˈhœ.i̯*, ˈ*sgɔəsə*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Skovshøj; TM Skovshoved; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Skovhoved; I 1912 Skovsø || **Skovvej** [ˈ*sgɔəvæi̯*]. K 1772 Norden dem Schau Weg; I 1912 Skovvejen.

Smedebjærg. Opt 18. Aarh. (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Smedeberg. || **Smedeland.** K 1771 Schmiedeland; TM Smedeland. || **Smedemose.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Smedemoße. || **Smedens Toft** [ɛ ˈ*smæi̯s* ˈ*tɔst*]. TM Smedstoft.

Sned. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175) Sney i Midtskov. — Sned, se Indl.

Sosted. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Soested.

Stakketløkke. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 175, 177) Stakk lyck, Stakket Lykke; K 1772 Stacket-Lücker. || **Stakketstykker** [ˈ*sdagəsdygə*]. — Adj. stakket „kort".

Stenbro. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Steenbroe.

Stengermade [ˈ*sdœ·ŋəmai̯*]. TM Stengemai; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Stengermai; I 1912 Stængemaj. — Areal ved Kysten. Forleddet er snarest Stænge i Betydningen „Gærde ud i Vandet"; se u. Stænge i Rinkenæs, Rinkenæs S., 3229.

Sten i Vej. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Steen i Vei. — Jfr. Sten aa Sten ovfr. u. Svenstrup.

Storegade. I 1912 Store Gade.

Stykker [ɛ ˈ*sdygə*]. TM Stykker, Nykker. — Agerjord ved Byen.

Synestoft. Opt 1875 (ChrK XXI 164) Synestoft. — Maaske af Kvindenavnet sønderjy. Synne; se om dette A. Bjerrum i DSt 1934 p. 37.

Tordenbjærg [ˈ*tɔ·ˌinbjɛrə*]. TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Tordenbjerg; I 1912 Tornbjerg.

Torup Gade. I 1912 Torp Gade. — Gade, se Indl. || **Torup Mark.** TM Tarup Mark. || **Torup Skov.** Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Torup Skov; Reg 1604 Torupholtt; Jb 1771—73 Jn Skov; TM Tarup Skov; I 1912 Torp Skov. — Se Torup ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Trundstoft. Opt 1875 (ChrK XXI 164) Trundstoft. — Indeholder maaske Mandsn. glda. Trund (Trundi?); Eks. Thrugilli Trundæ sun VJb; se Oda. Personn. u. Thrond.

Tultoft. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Tultofft. — Af Mandsn. glda. Tuli.

Tyrmose [ˀ*ty·mœs*]. K 1772 Törre Mos; TM Torvemose, Tyrmose; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Tyrmose; ChrK V 77 Tyvemose; I 1912 Thymos, Tymose. || Tyrmose Holm. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Torvmoesholm; TM, Opt 1875 (ChrK XXI 164) Tyrmoseholm. — De ældre Former synes at vise, at Navnet er et oprindeligt Tørvemose. Den moderne Udtale maa da være paavirket af de yngre Skriveformer. Jfr. ogsaa Tyremosegaard ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Uglemose [ˀ*œ·xəmœs*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Ugelmoes; I 1912 Ohemoos. — Den ældre Skriveform viser, at Forleddet maa være Fuglenavnet Ugle. Navnet Uglemose forekommer bl. a. i Stenderup, Nybøl S., 3244.

Vadeskifter. TM Wadeskifter; Opt 1875 (ChrK XXI 164) Vadeskifte.

Vejrmøllemark. Opt 18. Aarh. (Afskr. 1790 ChrK XXI 176) Væir Mølle Marcken.

Vestermark. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Westermarck; K 1772 Wester-Marck. || **Vestertoft** [*væsdəˈtɔst*]. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Westertofft; TM Westertoft; I 1912 Vestertoft.

Vældkilde. Opt 1575—1653 (Afskr. 1790 ChrK XXI 177) Veldkilde.

Vævmade. I 1912 Vævmaj.

3263. HAGENBJÆRG SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Hagenbjærg, Lb [ˈhæɔnbjɛrɔ]. C. $^{24}/_{6}$ 1347 ecclesiam Haken ....; $^{5}/_{1}$ 1423 (Voss) Hakenberghe; $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Altemborge; RegCapSlesv 1445—50 Hakenberch; Sk 1483 Hakenberghe; $^{23}/_{5}$ 1507 (Pavens Kopibog) Hoghenkerfren; Sk 1543 Hackenberch; Jb 1649 Hakenbergh; Mejer 1649 Hakenberg; Mejer 1650, Danckw 1652 Hackenberg; Jb 1771—73 Hackenbierg, Hakenberg; DAtl Hagenberg; VSK Hagenbierg K. Bye; Schröder 1837 Hagenberg; Gst 1857—58, Trap[1] Hagenbjerg; TGst Hagenberg; Postadr 1937 Havnbjerg; Gst Hagenbjærg. — Af Mandsn. glda. Haghni (DgP), jfr. Havnbjærg i Vollerup Bjolderup S., 3214., i Skriftformerne sammenblandet med Mandsn. sydslesv. Haken (se DgP u. Hakun).

Arnbjærg, Gd. Trap[1] Arnbjerg. — Forleddet er *arnar, glda. Gen. af Fuglenavnet Ørn.

Bondegaard. Trap[4] Bondegd.; Postadr 1937 Bondegaard. — Gaard i Hagenbjærg.

Brandsbøl, Lb [ˈbrå·ŋsbœl]. $^{31}/_{3}$ 1197 (Afskr.) Bransbole; samme Dok (Kejserproc. 1424) bramsbole; RegCapSlesv 1445—50 Branzebul; Sk 1483 Brandesbuel; Jb 1535 Brandesßbul; Sk 1543 Bransßbwll; Jb 1649 Brandzbüll; Mejer 1649 Brandsbyll; Danckw 1652 Brandesbüll; Kornregnsk 1698 brandtsbüll; DAtl Brandsbølle; VSK Brandsbul B.; Schröder 1837 Brandsbüll; Gst 1857—58, Trap[1] Brandsbøl; TGst Brandsbüll; Gst, Postadr 1937 Brandsbøl. — Af Mandsn. glda. Brand.

Brandsbøl Mark, Gde og Hse. Oldekop Brandsbüllfeld; Trap[4] Brandsbølmark; Postadr 1937 Brandsbøl Mark; Gst Brandsbølmark.

Brandsbøl Sø, Hse. Trap[4] Brandsbølsø; Postadr 1937 Brandsbøl Sø.

Elmose, Gd. Trap[4], Postadr 1937 Elmose.

Elsmark, Lb [ɛlsmaːig]. $^{5}/_{1}$ 1423 (Voss) Elismark; $^{5}/_{1}$ 1423 (Kejserproc. 1424) Clismarke, Klismarke; udat. (Kong Hans' Tid ÆDA V 11) Ellismarck; Sk 1533 Egelsßmarck; Jb 1535 Egelsszmark, Elsßmarck; Reg 1604 Elßmarck; Jb 1649 Ellßmarck; Mejer 1649 Elsmarck; Danckw 1652 Essmarck; DAtl, VSK, Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr 1937, Gst Elsmark. — Snarest af Mandsn. glda. Elef, jfr. Elstrup i Egen S., 3261.

Fjordgaard. Kirkebog 1661 (ChrK I 72) Fjordgaard; Trap[4] Fjordgd.; Postadr 1937 Brandsbøl-Fjordgaard. — Har Navn efter Als Fjord.

Forstad, Hse. U 1771 (ChrK XIV 28) e Forstai ɔ: Forstaden. — To Huse i Lunden.

Fægteborg, Gd [ˈfæxdəbɔɔrɔ]. Kirkebog 1691 (ChrK I 79) Fechtenburg; Dagbog 1748 (ChrK V 7) Fægtenborg; K c. 1770 Fegtenburg; Jb 1772, Jb 1773 Fechtenburg; K 1773 Fegtenborg; ChrK III 136, Gst 1857—58, Trap[1] Fægteborg; TGst Fechtenburg; Oldekop Fogleburg; Gst, Postadr 1937 Fægteborg. — Af Verb. fægte. Navnet er af samme Type som Trodsenborg, Springenborg, o. s. v., der typemæssigt er laant fra Tysk. Ifl. ChrK III 136 var det i sin Tid et Hus af „et skummelt Udseende, hvor allehaande Kjæltringfolk pleiede at have Tilhold".

Gunnildebol, fsv Gd. $^{22}/_{10}$ 1245 Gunnildebol. — I Lavensby. Af Kvindenavnet glda. Gunnild.

Hagenbjærgskov, Hse. Postadr 1935 Havnbjerg Skov.

Kongshøj, Gd. Trap[4] Kongshøjgd.; Postadr 1937 Kongshøj. — Der findes ikke noget tilsvarende Naturnavn i Sognet; det maa derfor være et nyt Gaardnavn.

Lavensby, Lb [ˀ*lasnsby*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Langesio; Sk 1483 langesbw; Sk 1543 Langesßbw; Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134), Reg 1604 Langeßby; Jb 1649 Langensbuj; Mejer 1649 Lavensby; Danckw 1652 Louensby; Kornregnsk 1698 lavensby; Jb 1770—71 Lauensbye; Jb 1773 Laugensby; DAtl Lagensbye; VSK Lauens; Schröder 1837 Lauensbye; Gst 1857—58 Langesøby; Trap[1] Langesøby (Lauensby); TGst Lauensby; Trap[4] Lavnsby (Langesøby); Postadr 1937 Lavensby (Langesøby); Gst Lavensby. — Oprindelig hed Byen blot Langesø efter den Sø, som nu kaldes Nordborg Sø, s. d. u. Naturnavne i Nordborg Flække, 3265. Senere er -by saa føjet til Sønavnet. I lydlig Henseende er ng blevet til wn i dette Navn som i alsisk [*ɫawnt*] langt, Intetkøn af Adj. lang [*ɫaŋ*], idet *ŋ* kan blive til *wŋ* foran Dentaler, jfr. at Ønavnet Langeland i 15. Aarh. bliver til Lavind (G. Knudsen i NoB XIV p. 133 ff.).

Lavensby Mark, Gde og Hse. Oldekop Lauensbyfeld; Trap[4] Lavnsbymark; Postadr 1937 Lavensby Mark; Gst Lavensbymark.

Lunden, Lb [*lœnˌən*]. Sk 1543 Im Lunde; Reg 1604 Lunden; 1614—58 (ChrK I 98) Lunde Marck; Mejer 1649 Lunden; Jb 1649 Lundenn; Danckw 1652 Londen; DAtl Lunden; Jb 1771, VSK Londen; Schröder 1837, Gst 1857—58, Trap[1], TGst Lunden; M. Kristensen [*lunˌən*]; Postadr 1937, Gst Lunden. — Kunde være et oprindeligt *Lunding, afledt af Subst. Lund, eller *Lundum, Dat. Plur. af samme Subst., jfr. Landsbynavnet Bækken i Rinkenæs S., 3229.

Lundsgaard. Gst Lundsgaard. — Ved Landsbyen Lunden.

Madekro, Kro. (Her?) Kirkebog 1689 (ChrK I 79) paa majen; Kirkebog 1850 (sst 186) Maikroen; Trap[1] Maikro; Kok II 268 Madekro; TGst, Oldekop Maikrug; Opt. 1909 [*majkro*]; Postadr 1937 Majkro; Trap[4], Gst Madekro. — I Nærheden af en Eng ved Elsmark. Made, se Indl.

Nederballe [ˀ*nœ·balə*]. — Den nordlige Del af Brandsbøl By.

Nederballe [ɛ ˀ*nœ·balə*]. ChrK VII 32 Nederballe. — Del af Hagenbjærg By.

Nederballe [ˀ*nœ·balə*]. — Del af Lavensby By.

Overballe [ˀœ·*balə*]. Kirkebog 1727 (ChrK I 82) Overballe. — Den østlige Del af Brandsbøl By.

Overballe [ɛ ˀœ·*balə*]. ChrK VII 32 Overballe. — Del af Hagenbjærg By.

Overballe [ˀ*o·balə*]. — Del af Lavensby By.

Petersholm, Gd. Gst, Trap[4] Petersholm.

Raadhuset. ChrK III 153 Raadhuset. — Hus i Hagenbjærg.

Ramsherred [ˈ*ʁamˌsa.ɫ*]. — Den Gade i Lavensby, hvor de daarligst stillede boer (Opt. 1937), jfr. Ramsherred i Ketting S., 3257, der synes at have været udtalt paa lignende Maade.

Skovgaard. Trap[4] Skovgd.

Skovhave, Gd. Gst Skovhave.

Svarverens, Hs. ChrK V 76 „e Svarvers". — I Lavensby. Her boede en Mand med Tilnavnet Svarver „Drejer" (ChrK V 76).

Søby, Gd og Kro. Trap[1], Gst, Trap[4] Søby Kro; Postadr 1937 Søby. — Ligger ved Lavensby, som ældst hed Langesø.

Vaaninger. Kirkebog 1687 (ChrK I 79) Waaningen og Waaningerne i Hagenbjerg. — Jfr. Vaaninger, Navn paa Præstens Inderstehuse i Øksbøl, 3264.

Vesterballe [ˀ*væsdəbalə*]. — Den vestlige Del af Brandsbøl By.

Vesterballe [ɛ ˀ*væsdəbalə*]. Kirkebog 1727 (ChrK I 82), ChrK VII 32 Vesterballe. — Del af Hagenbjærg By.

Vestergaard. Trap[4] Vestergd.; Postadr 1937 Vestergaard. — Gaard i Hagenbjærg.

Vestergaard. Trap[4] Vestergd. — Gaard ved Brandsbøl.

Østerballe. ChrK VII 32 Østerballe. — Del af Hagenbjærg By.

B. NATURNAVNE.

Brandsbøl.

Aalehave. Jb 1774—79, Jb 1779 Ohlehauge, Nörr-, Sünder Ohlehauge; K 1779 Nörr Ohlehauge, Sönner-Ohle Hauge; TM Aalehave, Sönder Aalehave. — Navn paa en Skov, der gaar ned til Stranden. || Aalehave Bæk. TM Aalehavebek. — Af Fiskenavnet Aal.

Aftenbjærg. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Autenbierg; K c. 1779 Auten-Bierg; TM Aftenbjerg. — Høj Bakke i Nærheden af Byen, Udsigt mod V. over Bundsø. Maaske et Sted, hvor man samles om Aftenen. Jfr. et Navn som sv. Morgonkulten (SOÄ XVIII 15).

Alminding [ˈ*ɑlmindəŋ*]. — Subst. Alminding „landstrækning, som ikke ejes af en enkelt, men henligger udyrket til fælles benyttelse for beboerne af et vist omraade" (ODS I sp. 473). Den optegnede Udtale er literær.

Batteshøj. TM Batteshøi; I 1923 Batteshøj. — Maaske af Mandsn. Bartold.

Bjærg [*ɛ bjɛrə*]. TM Bjerg.

Bollehave. TM Bolhave. || **Bollemade** [*ɛ* ˈ*bɔlmaj*]. — Her stod Bytyren i gamle Dage (Opt. 1937). Af Dyrenavnet sønderjy. Bolle „Tyr".

Brandhøj [ˈ*brɑ̊·ŋhöj*]. Jb 1774—79, K 1779 Brandhöy; Jb 1779 Brandhoy; TM, ChrK VI 99 Brandhøi; Gst Brandshøje.

Brandsbøl Skov. Reg 1604 Brantzbull Holtt; Gst 1857—58 Brandsbøl Skov; Trap[1] Brandsbøl-Skov; TM Skoven; Gst Brandsbøl Skov. || **Brandsbøl Sø** [*brɑ̊·nsbɔl ˈsy.ə*]. — Samme Lokalitet som Bundsø.

Bredbjærg. 1614—58 (ChrK I 98) Breiberg.

Bremhøj. U 1771 (ChrK XIV 28) Bræmhøi. — Af ænyda. breme „tornet Vækst".

Brunelle. Jb 1774—79 Brunell; K 1779 Bruhnell; Jb 1779 Brunell. — Af Adj. brun og Kollektivet Elle „Ellekrat".

Brændtoft. U 1771 (ChrK XIV 28) Brandtoft; ChrK III 84, 101, 106 Brændtoft, Bræntoft. — Navn paa en Høj. Partc. af Verb. brænde el. Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Bukkesholm. Jb 1774—79 Bockesholm; K 1779 Bocksholm; Jb 1779 Bockesholm; TM Bokholm. — Ligger lige Syd for Bundsø. Forleddet kunde være *Bukkekær af Dyrenavnet Buk og Subst. Kær.

Bundsø, Areal. Mejer 1649 Bundt; K 1774 Bonn See; Jb 1774 bon See; Jb 1774—79 Bonn-See; K 1779 Bon See, Bonn Söe, Bonn See; K c. 1779 Bon-Søe; Beskr. 1780 (ChrK IV 4) Bonds Söe; VSK Bund Söe; Gst 1857—58 Bundsø; Schmidt 1852, Gst 1857—58 Bundsø; Trap[1] Bund-Sø; TGst Bundsee; TM Bond-See; Oldekop Bundsee, Bondsee; Trap[4], Gst Bundsø. — Kaldes i Folkemunde ogsaa Brandsbøl Sø. Subst. Bund er her anvendt om den inderste Del af en Bugt, idet Bundsø er den inderste af en Række sammenhængende Vige, Bundsø, Mjels Sø, Mjels Vig, Dyvig og Stegsvig. De to førstnævnte er nu udtørrede.

Bøgebjærg. Jb 1774—79, Jb 1779 Bügebierg. || **Bøgehøj.** Jb 1774—79 Bügehöy, Bügehoy; K 1779 Bügehöy; Jb 1779 Bügehoy. || Bøgehøjsbæk. Jb 1774—79, Jb 1779 Bügehoysbeck; K 1779 Bügehöysbeck.

Bølsbjærg [*bɔ̝lsbjɛrə*]. U 1771 (ChrK XIV 28) Boesbjerg; TM Boelsbjerg, Bölsbjerg; I 1923 Boelsbjerg. — Stor Bakke umiddelbart Syd for Brandsbøl. Forleddet kunde da være Subst. Bøl, se Indl., el. snarest Tilnavnet Bølle (Kok II).

Bønderled [*biŋəˈlæj*]. — Ved Grænsen mod Lunden, hvor samme Navn findes med varieret Udtale.

Degnehave. TM Degnhave.

?Durhøj [ˈ*dy·höj*]. Jb 1774—79, K 1779 Duhröy; Jb 1779 Duhroy; TM Durhøi; I 1923 Duehøj. — Efterleddet er sandsynligvis Roj, hvorom se Indl., omdannet til Høj i nyeste Tid. Forleddet kan være et Tiln. Due el. Dyre el. Adj. glda. dighær „tyk, svær, stor".

Dyndmose. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Dünnmoos.

Egebjærg [ˈi·xəbjɛrə]. U 1771 (ChrK XIV 28) Igebjerg; TM Egebjerg. || **Egebæk.** Mejer 1649 Igebeck. || **Egelund.** TM Egelund. || **Egested.** Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Egstedt. — Efterleddet er maaske Subst. jy. Stætte „Stente".

Eger. TM Eger.

Ellemade. Jb 1774—79 Ellmay; Jb 1779 Elmay; U c. 1779, K 1779 Ellmay; TM Neder-, Öster-, Westerellemai.

Faldsager [ˈfå·ljsaxə]. Jb 1774—79, Jb 1779 Auerfallsager, Neer Fallsager; K 1779 Neer-, Ouer Falsager; U c. 1779 Auerfallsager, Neer Fallsager; TM Foldsager. — Fald, se Indl.

Farknude. Mejer 1649 Faerknud. — Skov, lige Syd for Bundsø, nu ryddet. Af Adj. fager „smuk". Efterleddet er jy. Knude „lille Forhøjning".

Fokkelbæk [fœxəlˈbæk, fœgəlˈbæk]. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779, TM Fockelbeck. || Fokkelbækshave. Jb 1774—79 Fockelbeckshauge; K 1779 Fockelbeckhauge; Jb 1779, K c. 1779 Fockelbeckshauge.

Gamleshave [dæŋ ˈgamləs ˈhas·]. — Samme Lokalitet som Lydam ndfr.

Grimshøj [ˈsdu·ə-, ˈlil ˈgni·mshöj]. Jb 1774—79, K 1779 Grimshöy; Jb 1779 Grimshoy; TM Grimshöi, Lille Grimshöi. — Af Mandsn. Grim.

Grøftbjærg [ˈgrösdbjɛrə]. Jb 1774—79, Jb 1779 Grautbierre; K 1779 Græutbjerre; TM Gröftbjerg. — Grøft, se Indl.

Grønhøj. TM Grønhøi. || **Grønmade** [ˈgrönmaj].

Hanehøj. Jb 1774—79, K 1779 Hahnhöy; Jb 1779 Hahnhoy. — Af Mandsn. glda. Hani.

Have. TM Have. || **Havemade.** TM Havemay.

Hesteholm. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779, TM Hestholm.

Hol [ɛ hɔl]. TM Hull. || **Holbæk.** Jb 1774—79, K 1779 Hollbeck; Jb 1779 Holbeck. — Agerjord ved Brandsbøl. Af jy. Hol „Hul".

Holm [ɛ hɔlm]. TM Holm. || **Holmbæk.** Gst Holmbæk. — Grænsebæk mod Stevning i Svenstrup S., 3262. || **Holmkrog.** Jb 1774—79 Holmkrog, Holm-Krog; K 1779 Holmkrog; Jb 1779 Holm Krog. — Holm, se Indl.

Huskløft. ChrK III 84 Huusklöft. — Hulvej ved Sillehøj.

Høje [ɛ ˈhöj·]. TM Hoi; I 1923 Høj.

Højholt [ˈhöjhold]. TM Höiholt. || **Højvej** [ɛ ˈhöjvæj, ˈhöjvæj].

Inderstehave. TM Instehave. — Af jy. Indest „Indsidder".

Kaadnerhave [ɛ ˈkɔ.inə ˈhas·]. TM Kaadnerhave. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kapellanhave. U 1771 (ChrK XIV 28) Capellanhaven. — Mark til Kapellaniet.

Keldbro [ˈkælbrœ, ˈkœ·ljbrœ]. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Kellbro; TM Keldbro.

Keldshøj. TM Kielshoi. — Forleddet maaske Mandsn. Keld.

Klatroj. TM Klatroy.

Klingsten [ˈklɛŋsdən]. Jb 1774—79 Nörr-Klingsteen, Sünder Klingsteen; Jb 1779 Nörr-, Süder Klingsteen; K 1779 Norr-, Sünner Klingsteen; TM Klingsteen. — Af Verb. klinge, jfr. Klingsten i Bov, Bov S., 3271, og et Navn som Klokkestenen, et Dyssekammer paa Lyø (Trap[4] IV p. 770).

Klokkestrengsager [ɛ ˈklɔgsdrɛŋs ˈa.xə]. — Ager som har været henlagt til Vedligeholdelse af Kirkens Klokkestreng (se Gunnar Knudsen i NoB XXII p. 89).

Knop [ɛ knœp]. — Ved Kanten af Bundsø. Af Subst. Knop „enhver lille forhöjning på jordens overflade större end en knold" (Feilb.), jfr. Knopkær i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211.

Kohave. Jb 1774—79 Norkohauge, Sünder Kohauge, Mittkohauge; K 1779 Nörr-, Mitt-, Sönner Kohauge; U c. 1779 Sünderkohauge, Mitt Kohauge; TM Kohave.

Kokhøj. Jb 1774—79 Kaackshoy; K 1779 Kockhöy; Jb 1779 Kaackhoy. —Af jy. Kok „Hane".

Korsbjærg [kå·sbjɛrə]. TM Korsbjerg. — Udtalen tyder nærmest paa Subst. Kaas „Kurs".

Kragsdalsrende. TM Kragdalsrende.

Landsbæk. Jb 1774—79 Lansbeck; K 1779 Langbeck, Lansbeck; K c. 1779, Jb 1779 Lansbeck; TM Landsbek. — Et Stykke Jord ved Kysten. Der er ingen Bæk nu, men der kan vel have været en saadan. Forleddet er maaske Subst. Lane „bar Plet i Ager", jfr. Lan i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Langbro. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Langbro. || **Langhave.** TM Langhave. || **Langhøj** [ˈlaŋhöj]. U 1771 (ChrK XIV 28), ChrK III 84, TM Langhöi.

Lenning [ɛ ˈlɛnən, ˈlænən]. TM Leeng; I 1923 Le eng. || Lenningshave. U 1771 (ChrK XIV 28) Lændingshav ved Branthøi. — Ligger ikke ved Vandet. Maaske er det Subst. Lænding, der er en Afledning af Subst. Land, i Bet. „Jordstykke". Den optegnede Udtale er i saa Tilfælde ikke helt nøjagtig, idet man skulde have ventet Lyden *ŋ* i Stedet for *n*.

Lillehave. TM Lillehave. || **Lilleløkke** [ɛ ˈlil ˈlyk]. || **Lillemark** [ɛ ˈlilmaig]. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Lillmarck; TM Lillemark.

Lindemark. U 1771 (ChrK XIV 28) Lindemark; TM Lindmark. || Lindemarksmose. U 1771 (ChrK XIV 28) Lindemarksmose.

Lusroj. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Luhsroy.

Lydam [lyˈdam]. Jb 1774—79, Jb 1779 Lydamm; K 1779 Lyedamm; TM Lydamm; I 1923 Lydam. — Samme Lokalitet som Gamleshave ovfr. Af Adj. ly „kuldslaaet, lunken".

Lyshøj. Jb 1774—79 Lühshöy; K 1779 Lyshöy; Jb 1779 Lühshoy. || **Lysmose** [ˈly·smœs]. U 1771 (ChrK XIV 28), TM Lysmose. — Om Lys i Stednavne se u. Lysemose i Tønder Lands., 3101.

Løkke [ɛ ˈlyk]. Jb 1774—79 Lücke, Lück; K 1779 Lücke, Lück; Jb 1779 Lück, Lycke; TM Lück.

Maskerhøj [masgəˈhöj]. Jb 1774—79, K 1779 Mascherhöy; K c. 1779 Maschhöy; Jb 1779 Mascherhoy; ChrK III 85, 101 Maskehöie, Maskehöiene; TM Maskehöi. — Grænser op til Maskerhøj i Oksbøl, Oksbøl S., 3264.

Midthave. TM Mithave. || **Midtledsmade.** K 1779 Mitleys May. || **Midtmark** [ˈmɛdmaig].

?Morhøj. Jb 1774—79, K 1779 Mohrhöy; Jb 1779 Mohrhoy; K c. 1779 Möhrhöy; TM Mürhöi.

Møllebæk [ɛ ˈmɔlbæk]. TM Möllebek. || **Mølledam** [ɛ ˈmɔldam]. Jb 1774—79, Jb 1779 Mülldamm; K 1779 Mülldamm; TM Mölledam. || Bag Mølledammen [bax ɛ ˈmɔldam]. Jb 1774—79, Jb 1779 Bag Mülldamm; K 1779 Bag-Mülldamm; TM Bagmölledam. || **Møllekløv** [ɛ ˈmɔlklöst]. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Müllklev; TM Möllklöv. || Møllekløvshøj. U 1771 (ChrK XIV 28) Mølkløvshøi.

Mørkensroj. Jb 1774—79 Mörckensröy; K 1779 Mörckensroy; Jb 1779 Mörkensroy.

Naldsig. Jb 1774—79, K 1779 Nallsieg; Jb 1779 Nallsig. || Naldsig Bæk. TM Nelsigbek. — Af Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".

Ned ad Norge. U 1771 (ChrK XIV 28) Ned ad Norge.

Nederhave. TM Nederhave. || **Nederløkke.** TM Nederlykke. || **Nedermark** [ɛ ˈnæ·maig]. TM Nedermark.

Nørrebjærg. TM Nørbjerg. || **Nørrehave.** TM Nørhave, Nörrehave. || **Nørremark** [ɛ ˈnömaig].

Overhave. TM Overhave. || **Overløkke.** TM Overlykke. || **Overvej** [ˈœ·væj].

Paradis. TM Paradis.

Pileholm. TM Pilholm.

Plet [ɛ plæt].

Præstehave [ɛ ˈpræ·sdhas]. U 1771 (ChrK XIV 28) Præstehave.

Raahave. Jb 1774—79 Rahav; Jb 1779, K 1779 Rahaw, Rahav; K c. 1779 Rahau, Rahaw; TM Raahave. — Maaske af Dyrenavnet Raa.

Raflekær [ʀaflə'kæ]. TM Raglekjär; I 1923 Raglekjær. — Af Subst. jy. Rafel „gammelt, vissent græs i mose" (Feilb.).

Ridested [ɛ ˈʀi·sdæj].

Ringelmose Ager. Jb 1774—79 Ringelsmoosager; K 1779 Ringelmoos Ager; K c. 1779 Ringelsmoos Ager; Jb 1779 Ringelsmoosager. — Jfr. Ringelmose i Oksbøl, Oksbøl S., 3264.

Saltmade [ɛ ˹sɑɔ̯ldmaj̥, sɑɔ̯ld'˹ma·j̥]. Jb 1774—79 Saltmay, Salt-May; Jb 1779 Salt May; K 1779 Saltmay; TM Saltmai.

Sandgravbjærg. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Sanngraubierre. || **Sandled.** Jb 1774—79 Sannley; K 1779 Sandley; Jb 1779 Sannley. || **Sandvig** [˹sɔŋvix]. Mejer 1649 Sandwyck; J. Sørensens Kort c. 1692 Sand Wig; Gst 1857—58, Trap[1] Sandvig; Oldekop Sandwig-Bucht; I 1912, Gst, Trap[4] Sandvig. — Vandareal.

Sillehøj [˹siɟəhöj̥]. 1771 (ChrK XIV 28) Sillehöi. — Ved Kanten af Bundsø.

Skinfeld. Jb 1774—79 Skinfeldt; K 1779 Skinfeld; Jb 1779 Skinfelt. — Ænyda. Skindfeld „Skindtæppe", jfr. Skinfælz mosæ i VJb 1231 (13. Aarh.).

Skodhøj. TM Skodhøi.

Skovager. Jb 1774—79 Sckouuager; Jb 1779, U c. 1779, K 1779 Sckouager; TM Skovager. || **Skovhave** [˹sgɔshas]. TM Skovhave, Norl-, Storl Skovhave, Lilleskovhave, Wester-, Österskovhave, Neder-, Over Skovhave; I 1923 Store Skovhave. — Norl og Storl i TM er begge Skrivefejl for Store. || **Skovmose.** TM Skovmose. || **Skovsager** [sgɔss'a.xə]. || **Skovsmose** [sgɔss'˹mu·s]. U 1771 (ChrK XIV 28) Skovsmose.

Skrænbanke. U 1771 (ChrK XIV 28) Skrænbank.

Skræppeeng [ɛ ˹sgʀæbæŋ]. TM Skräbeng; I 1923 Skræpeng. — Af Plantenavnet Skræppe.

Skærrebjærg [sgæʀə'bjɛʀə]. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Sckerrebierg; U c. 1779 Skerrebierg; TM Skjärbjerg, Over-, Mittskjärbjerg. || **Skærremose** [sgæʀə'˹mu·s]. TM Skjärmose. — Ligger ved Siden af Skærrebjærg. Maaske af Subst. Skærve, jfr. no. Dial. skjerv „nøgen Klippe", sv. Dial. skärv „Stenrøse, Høj af Stene og løse Klippestykker".

Slethøj [˹slædhöj̥]. Jb 1774—79 Schlethöysager; K 1779 Schlethöys-Ager; Jb 1779 Schlethoysager; TM Slethoi. — Af Adj. slet „flad, jævn".

Smalhave. TM Smalhave.

Smedehave. TM Smedehave. || **Smedemade.** TM Snedemay; I 1923 Smedemaj.

Smedietoft. Jb 1774—79 Schmiede-Toft; K 1779, Jb 1779 Schmiede Toft; TM Smedietoft.

Snevelsbjærg. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Sneuelsbierg; TM, I 1923 Snevlsbjerg. — Maaske af Mandsn. glda. Snioulf.

Sortsten. TM Sortsteen.

Stensmark. TM Steensmark.

Storeløkke [ɛ '˹sdu·ə '˹lyk]. || **Storskifte.** Jb 1774—79, Jb 1779 Stor Schift; K 1779 Storschift.

Stubhøj [˹sdɑɔfhöj̥]. U 1771 (ChrK XIV 28) Stüfhøi; ChrK III 84, 85, 101 Stubbehøi, Stufhöi. — Af Subst. Stubbe i Bet. „Krat".

Søballe [˹sɔ̤baɫə]. || **Søhave** [ɛ ˹sɔ̤has, sɔ̤has]. TM Söhave. — To Lokaliteter, den ene ved Bundsø, den anden ved en Dam ved Byen. || **Søhøj Ager.** TM Soihöiager; I 1923 Søhøjager. || **Søkløv.** TM Söklöv.

Sønderbjærg ['syŋə 'bjɛʀə]. TM Sønderbjerg.

?**Søvnhøj** [˹sösnhöj̥]. TM Sövnhave. — Af Subst. Søvn, jfr. Søvnhøj i Sottrup, Sottrup S., 3242, og Hvilhøj af Verb. hvile i Bovrup, Varnæs S., 3225, om et Sted, hvor Hyrden hviler i Dagens varmeste Tid.

Tingsterhøj. Jb 1774—79 Tingsterhöy; K 1779, Jb 1779 Tingsterhoy. — Del af Brandsbøl Skov.

Toft [ɛ tɔst]. TM Toft.

Tomperi [ɛ tɑɔmbə'ʀi]. — Lille Areal ved Byen. Navnet synes at betyde „noget tosset, Tosseri", jfr. Subst. jy. Tomper „tossehoved" og Adj. tompet „tåbelig, tosset" (Feilb.).

Tornbjærg. U 1771 (ChrK XIV 28) Tornbjerg. — Af Plantenavnet Torn el. Subst. Torden.

Trilletoft [ɛ ˹tʀiɟtɔst]. Jb 1774—79 Trilltoft, Trill-Toft; K 1779 Trill-Toft; Jb 1779 Trill Toft, Trilltoft; TM Treltoft; I 1912 Trilstof. — Af Subst.

ænyda. trille „rund Skive", se nærmere u. Gaardnavnet Trilde i Abild S., 3121.

Troldhøj. Jb 1774—79, K 1779 Trollhöy; Jb 1779 Trollhoy.

Ugmose [*ɷxmɷsˈa.xə, ɷsmɷsˈhöi̯*]. TM Ugmosager. — Maaske Fejl for Uglemose.

Under Pile. Jb 1774—79 Under de Piel; K 1779 under de Piel; Jb 1779 Under de Piel.

Vanrad. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Wannray; K c. 1779 Wanray. — Se nærmere om dette Navn u. Vanrad, Arrild S., 3081.

Vesterager. Jb 1774—79 Westerager; K 1779 Wester-Ager; Jb 1779 Wester Ager, Westerager; TM Westerager. || **Vesterhave** [*ˈ⌜væsdə ˈ⌜has·*]. Jb 1774—79 Westerhauge; K 1779 Wester-Hauge; K c. 1779 Vester Hauge; TM Westerhave. || **Vestermade.** TM Westermay, Westermai.

Vibbelsbjærg. Jb 1774—79, Jb 1779, K 1779 Wibbelsbierg. || **?Vibbelshul.** U 1771 (ChrK XIV 28) Virbeshul. — Af det indlaante Mandsn. fris. Wibbel, ty. Wibil, el. maaske af Subst. ænyda. vi(g)belle „fælles byjord, fælled" (Kalkar), laant fra mnty. wikbelde.

Ærtebjærg [*⌜ɛ·ɒ̣dbjɛʀə*]. U 1771 (ChrK XIV 28), TM Ertebjerg.

Ødemark. Jb 1774—79 Oedemarck; K 1779 Ödermarck; Jb 1779 Oedemarck.

Østerbjærg. TM Osterbjerg. || **Østereng.** TM Østereng. || **Østerhave** [*⌜ösdəhas, ɛ ˈ⌜ösdə ˈ⌜has·*]. TM Osterhave. — To Lokaliteter. || **Østermade** [*ˈösdə ˈmai̯*]. TM Ostermay.

Elsmark.

Aalum. Jb 1770, K 1770, K 1771, Jb 1771, Jb 1771—73, K u. Aa. Alum; TM, I 1912 Olm. — Dat. Plur. af Subst. Aal „Vandrende i Enge", eller Sammensætning af nævnte Subst. el. Fiskenavnet Aal og Subst. Holm, se Indl., jfr. Aalum i Elstrup og Guderup i Egen S., 3261.

Abildbjærg. Dagbog 1753 (ChrK V 7) Abelbjerg. — Af Trænavnet Abild „Æbletræ".

Bagstykker. U 1770 (ChrK XIV 31) e bag Stycker.

Bag Bjærg. U 1770 (ChrK XIV 31) Bag e Bjerg.

Bjærgtorn. U 1770 (ChrK XIV 31) Bjergtorn. — Efterleddet -torn bruges her om et lille Krat, jfr. Kragetorn i Lunden.

Blærre. U 1770 (ChrK XIV 32) e blere. — Blærre, se Indl.

Bommose. U 1770 (ChrK XIV 31) Bomose. || Bommose Ager. U 1770 (ChrK XIV 31) Bom*m*eses Ager. — Støder rimeligvis op til Bommose i Lunden. Af Subst. Bom om et Markled.

Borholm [*⌜bɷhɔlm*]. Dagbog 1749 (ChrK V 7) Borholm; TM, I 1912 Borholm. — Forleddet er Plantenavnet Burre eller Subst. Borg.

Braadhushave [*ɛ ˈ⌜brå·hus ˈ⌜has·*]. — Af Subst. Braadehus „Hus hvor man bryder Hør" (se Ussing, Det gamle Als p. 100).

Bredabild. U 1770 (ChrK XIV 31) Breyafel. — Af Adj. bred og Trænavnet Abild „Æbletræ". Jfr. et Navn som Rødabild i Mjels, Oksbøl S., 3264 og Landsbynavnet Lysabild, Lysabild S., 3252.

Bulbro Led. Dagbog 1754 (ChrK V 8) Bolbro led ved Gilbro. — Af Subst. Bulbro „Plankebro".

Bønneland. U 1770 (ChrK XIV 31) Store- og Lille Bøningland.

Dalsager. U 1770 (ChrK XIV 31) Dalsager.

Dilholm [*⌜dilhɔlm*]. Dagbog 1753 (ChrK V 7) Dilholm; TM, I 1912 Dillholm. — Maaske af Plantenavnet Dild, glda. dillæ „Anethum graveolens", jfr. Dildholm, Brede S., 3116. Den optegnede Udtale med *l* maa i saa Fald være forkert.

Egeager. U 1770 (ChrK XIV 31) Store Igeager.

Elsbjærg, Bakke [*ɛlsbjɛʀə*]. U 1770 (ChrK XIV 31), Gst 1857—58, I 1912, TM Elsbjerg; Trap[4], Gst Elsbjærg. — Ligger lige op til Elsmark By. Rimeligvis Ellipse for *Elsmarkbjærg, eller Forleddet er samme Mandsn. som i Elsmark. || **Elsmark Skov.** Reg 1604 Elßmarck Holtt; Gst Elsmark Skov.

Eskeager. U 1770 (ChrK XIV 31) Eskeager. — Af Trænavnet Esk.

Græshave. Jb 1770 Græsehave; Jb 1771 Graesehave; Jb 1771—73 Greesehave; TM Gräshav; I 1912 Græshav.

Grønnevej. TM Grönwei; I 1912 Grønvei. || **Grønnevejsager.** U 1770 (ChrK XIV 31) Grønveisager. || **Grønnevejshave** [ˡˀ*grönvæjs* ˡˀ*has*·].

Havbosager. Dagbog 1773 (ChrK V 22) Haubos Ager; ChrK XIV 32 Haubosager. — Af et Persontilnavn Havbo „en som bor ude ved Havet", jfr. Havbogade i Sønderborg Kbst., 3233.

Havmade. U 1770 (ChrK XIV 32) Haumay.

Havromsdøbbel. U 1770 (ChrK XIV 31) Hauromsdøffel. || Havromsdøbbelsager. U 1770 (ChrK XIV 31) Hauromsdoffelsager.

Hesselbjærg [ˀ*hæsəlbjɛrə*]. U 1770 (ChrK XIV 31) Store Hesselbjerg; TM, I 1912 Hesselbjerg. — Af jy. Hessel „Nøddebusk".

?Holsbjærg U 1770 (ChrK XIV 31) Holspjol; I 1912 Holsbjerg.

Hundekær [ˀ*hœŋkjæ*]. Dagbog 1754 (ChrK V 9) Hundker; TM Hundekjär, I 1912 Hundkjær. || Hundekærsdøbbel. Dagbog 1749 (ChrK V 7) Hundckers Dövel. || Hundekærsgyde [ˡˀ*hœŋkæs* ˡˀ*gjyə*].

Hælde. TM Held. || **Hældager.** U 1770 (ChrK XIV 31) Heldager. || **Hældbjærg** [ˀ*hælbjɛrə*]. TM Heldbjerg. || **Hældmade.** U 1770 (ChrK XIV 32) Heldmay. — Hælde, se Indl.

Højsager. U 1770 (ChrK XIV 31) Høisager. || **Højshave** [ˡ*höjs* ˡˀ*has*·]. TM Höishav; I 1912 Hvishav.

Højledsager. U 1770 (ChrK XIV 31) Høileisager.

Inderhave [ɛ ˡˀ*iŋə* ˡˀ*has*·]. TM, I 1912 Innehav.

Indtægt. U 1770 (ChrK XIV 32) e inteit; TM Indtägt; I 1912 Indtægt. || Indtægtsholm. TM Indtägtholm; I 1912 Indtægtsholm. || Indtægtsledsstykke. U 1770 (ChrK 32) Indtægtsleds Stykke.

Klokkerager [ˀ*klɔgaxə*]. U 1770 (ChrK XIV 31) Store- og Lille Klackerager; TM, I 1912 Klokkerager.

Kløvsager [*klössaxə*]. Jb 1770 Clausacker; TM Klövsager; I 1912 Kløvsager. || Kløvsager Made. TM Klövsagermai. — Kløv, se Indl.

Kohave [ɛ *kœhas*]. TM, I 1912 Kohav.

Krageager. U 1770 (ChrK XIV 32) Kragager. || **Kragestykker.** U 1770 (ChrK XIV 31) Kragstykker.

Krog [ɛ *krå*·*x*].

Ku [ɛ *ku*.]. TM, I 1912 Kuh. — Skov paa Grænsen mod Himmark i Svenstrup S., 3262. Jfr. Kude i Døstrup S., 3115.

Kærled. Dagbog 1754 (ChrK V 8) Kierr led.

Landevejshave [ˡˀ*lɔŋvæjs* ˡˀ*has*·]. TM Landeweishav. || **Landevejsmade** [ɛ ˀ*lɔŋvæjsˌmaj*]. TM Landeweismai.

Lerbjærg. TM, I 1912 Leerbjerg. || Lerbjærgsdøbbel. Dagbog 1749 (ChrK V 7) ledbiergs Dövel.

Lunden Vad. I 1912 Lundennwad. — Af Landsbynavnet Lunden.

Lyshøj. I 1912 Lyshøj.

Løkkegaardsstykke. U 1770 (ChrK XIV 31) Lyckegaars Styck. — Gaard i Løkkegaard betyder „Gærde". || **Løkkeledsstykke.** U 1770 (ChrK XIV 32) Lykkeleis Styck.

Magerbæk. Dagbog 1753 og 1754 (ChrK V 7, 9) Magerbeck.

Mefløv [ˀ*mæflös*]. TM Meffelöv; I 1912 Moffeløv.

Mengesager. U 1770 (ChrK XIV 32) Mengesager.

Midthave [ˡˀ*mɛd* ˡˀ*has*·, ɛ ˡˀ*mɛd* ˡˀ*has*·]. TM Midhav; I 1912 Midthav. || **Midtmark** [ˡˀ*sdu*·*ə*-, ˡ*lil* ˡˀ*mɛdmaig*]. Dagbog 1753 (ChrK V 7) Midtmarken; K 1770 Mittel Feld; Jb 1770 Mittel-Felde; Jb 1771—73 Mittelmarcken, Mittelmarken; TM Lil-, Stor Midmark.

Nedermark [ˡˀ*næ*· ˡ*maig*, ɛ ˡˀ*næ*· ˡ*maig*]. K 1770 Neder Feld; Jb 1770 Nedder felde, Nedder Felde; Jb 1771—73 Nedder Felde; TM, I 1912 Nedermark.

Næb [ɛ ˡ*nɛf*]. TM, I 1912 Neffe. — Eng og Skov, samme Lokalitet som Træskonæb ndfr. Næb, se Indl.

Nørremark [ɛ ˀ*nömaig*]. Dagbog 1753 (ChrK V 7) Norremarken; K 1770

Norder Feld; Jb 1770 Norder Felde; Jb 1771—73 Nordermarken; TM Nörremark; I 1912 Nørremark.

Overdam. U 1770 (ChrK XIV 32) Overdam.

Pileager. U 1770 (ChrK XIV 31) Pileager.

Pudevaar. U 1770 (ChrK XIV 31) Pudvaar.

Rundkilde [ˈʀɔŋkilˌ]. U 1770 (ChrK XIV 31) Store Randkiil; TM, I 1912 Randkiel. — Ligger paa Grænsen til Hagenbjærg, jfr. Rundkilde der.

Smedeland [ˈsmæ̝ilɔn]. Jb 1771—73 Schmiedeland; TM Smedeland.

Storehave. K c. 1770 Store haue; Jb 1771—73 Sturrehaue, Sturehaue.

Steningsland. U 1770 (ChrK XIV 31) Store- og Lille Steningsland.

Strudsager [sdʀusəs]. U 1770 (ChrK XIV 31) Strudses Ager; TM, I 1912 Strudsager. — Maaske af Struge „Kvas" (Feilb. fra Angel) af mnty. strûk „Busk".

Stærkær [sdœ·kæ]. U 1770 (ChrK XIV 32) Stærcke Ker. — Af Plantenavnet Stær „Carex".

Sønderhave [ɛ ˈsyŋə ˈhas·]. || **Søndermark.** K 1770 Süder Feld; K c. 1770 Suder Marck; Jb 1771—73 Südermarcken, Sündermarken; TM Söndermark; I 1912 Søndermark.

Tjørning. 1659—1690 (Fra Als og Sundeved I 34) Tørning; U 1770 (ChrK XIV 31) Tjøning el. Tyning. — Jfr. Tjørning i Hagenbjærg, som dog ikke kan være samme Lok.

Toft [ɛ tɔst]. I 1912 Toft. — Toft, se Indl.

Trille. U 1770 (ChrK XIV 31) Tril. — Jfr. Trilletoft i Brandsbøl.

Træskonæb. Jb 1770 Tresguenöf, Tresquenef; K 1770 Tresguenöf; K 1771, K u. Aa. Tresconeff; Jb 1771 Tresko Neff, Treske Nöff, Treskö Noff; Jb 1771—73 Jn Tresko Neff, Jn Treske Neff. — Samme Lokalitet som Næb ovfr. Træskonæb kan tænkes at have samme Bet. som Træskonæse „Spidsen el. Snuden paa Træsko".

Uderhave. TM, I 1912 Urrehav. || **Uderdam.** U 1770 (ChrK XIV 32) Ordam; Dagbog 1749 (ChrK V 7) vor or Dam. — Af jy. uder „ydre".

Vad. U 1770 (ChrK XIV 32) Vay, over-, midt-, nær Vay. || Vadselle. U 1770 (ChrK XIV 32) Vads Elle. || **Vadsled** [ɛ vajslæ̝ˌ]. Jb 1770 Waisleh; TM Waislei; I 1912 Waislei. — Paa Grænsen mod Himmark, Svenstrup S., 3262. Vad, se Indl.

Vestermark. I 1912 Vestermark.

Viedøbbel. U 1770 (ChrK XIV 31) Viidøffels Stykke. — Af Plantenavnet Vidie.

Vrangsgyde [ˈvʀaŋs ˈgjysə]. — Ved Byen, snarest af et Persontilnavn med Bet. „gnaven" el. Slægtsnavnet Wrang, som er kendt fra Als.

Ærtebjærg. $^{34}/_{2}$ 1780 (ChrK I 39), TM, I 1912 Ertebjerg.

Østermark. I 1912 Østermark.

Hagenbjærg.

Aabenløkke. U 1772 (ChrK XIV 38), TM, I 1912 Aabenlykke.

Aalum [å·ləm]. TM Haalum. — I Hagenbjærg Skov, samme Navn som, men ikke topografisk identisk med Aalum i Elsmark, s. d.

Altona. U 1772 (ChrK XIV 38) Altona; Dagbog 1774 (ChrK V 22) Altena heler Altona. — Opkaldelse efter Altona i Holsten, jfr. Altona i Ragebøl, Dybbøl S., 3241.

Arnkule [ˈa·nkulˌ]. U 1772 (ChrK XIV 38) Øvre og Nedre Ankul; TM Ober-, Nieder Arnkiel. — TM's Form Arnkiel skyldes muligvis Paavirkning fra Navnet Arnkil i Ulkebøl S., 3255. Forleddet er glda. arnar, den gamle Gen. af Fuglenavnet Ørn. Jfr. Arnkule i Genner, Ø.-Løgum S., 3204.

Bjærgsmark. K 1772 Biergs Mark.

?Borbjærg. Jb 1772 Borbjergmarcken; Jb c. 1772 Baubierremarken.

Bramhøj. Jb 1772 Bramhöy; U 1772 (ChrK XIV 38) Brandhoi; TM Bramhøy; ChrK III 101, VI 99 Bramhøi, Brandthøi; I 1912 Braadhøj. — Af Mandsn. glda. Brami, jfr. dog Brammark i Rømø S., 3112.

Brohøj. U 1772 (ChrK XIV 38) Braahoi. || **Bromade** [*brœˈmaj*]. — Ved Byen.

Bukbjærg. TM Bockbjerg.

Bøgebjærg [ˈ*by·xəbjɛrə*]. Jb 1772 Bygebierg, Bygebiergs Stökke; TM Bögeberg, Bogebjerg, Bögebjerg; I 1912 Bygebjærg; Gst Bøgebjærg. || Bøgebjærgsknap. K 1772 Bügel Biergs Knap, Bugel Biergs Knap; Jb 1772 Bügebjergsknap; Jb c. 1772 Bügebergs Knäpp. || Bøgebjærgsmark. K 1772 Bugel Biergs Mark; Jb 1772 Bügebjergsmarck, Bugebjergsmarck; Jb c. 1772 Bugebiergsmarck, Büge Biergs Marck; K 1776 Bügel-Biergs-Mark.

Dalhave. U 1772 (ChrK XIV 38) Dalhave.

Degnemade. K 1772 dien May.

Egemose [ˈ*i·xəmœs*]. Jb 1772 Igemoos; Jb c. 1772 Iegemoos, Igemoos; TM Egenmoos. || Egemose Skov. K 1772 Ige Moos Skov; Jb 1772 Igemooskau, Igemos-Skov; Jb c. 1772 Igemoos Sckau; K 1776 Ige Moos Skov; I 1912 Egemosskov; Trap[4] Egemoseskov; Gst Egemose Skov. || **Egeskov.** U 1772 (ChrK XIV 39) Igeskov. || **Egetorn.** Jb 1772 Higtorn. || Egetornsmark. Jb 1772 Egtornsmarck, Egtornmarck, Egetornsmark; Jb c. 1772 Egtorns Marck, Egetorn Marck, Eg-torns Marck. — Om -torn se u. Kragetorn i Lunden.

Ellestok [ˈ*ælsdɔk*]. U 1772 (ChrK XIV 38), TM, I 1912 Elstok. — Areal, hvorfra et Vandløb fører i vestlig Retning, saa Stok har mulig her Bet. „Gangbræt over et Vandløb".

Eskehave [ˈ*ɛsgəhaʊ*]. || **Eskebjærg** [ˈ*ɛsgəbjɛrə*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Eskebjerg; TM Eskeberg; I 1912 Æskebjærg. || **Under Eskene.** U 1772 (ChrK XIV 38) Under Eskene.

Fasbæk [ˈ*fa·sbæk*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Fadsbæk; TM Fäsbek. — Af Verb. ænyda. fase „fare, styrte afsted" (Kalkar).

Flæskbjærg [ˈ*flæ·sgbjɛrə*]. — Bjærg i Vejen lige ved Skellet mod Lunden. Af Subst. Flæsk „Svinekød" el. det *Flæsk „Flig" som antages at indgaa i Flæskland, Brøns S., 3087.

Fælled. U 1772 (ChrK XIV 38) Fælled. — Fælled, se Indl.

Gammelby. TM Gammelby. — Agerjord ved Hagenbjærg By. || **Gammeldam.** Kirkebog 1667 (ChrK I 74) Gammeldam. || **Gammelhave** [*gamǝl* ˈ*haʊ·*]. U 1772 (ChrK XIV 39) De gamle Haver; TM Gammelhave; I 1912 Gamlehave; Trap[4], Gst Gammelhave. — Del af Hagenbjærg Skov. || **Gammel-Tørvemose** [ˈ*gamǝl* ˈ*tœrəmœs*].

Gundtoft. 1614—58 (ChrK I 98) Gundtofft. — Forleddet er rimeligvis Mandsn. glda. Gunni, jfr. Gundbo i Stenderup, Nybøl S., 3244.

Hagenbjærg Skov. Reg 1604 Hagenberch Holtt; Mejer 1649 Hagenschow; Gst 1857—58 Hagenbjerg Skov; Trap[1] Hagenbjerg-Skov; Gst, Trap[4] Hagenbjærg Skov.

Haveskifte [ˈ*hasgyst*]. U 1772 (ChrK XIV 38), TM Havskifte; I 1912 Haveskifte.

Havkløft. U 1772 (ChrK XIV 38) Havkløft.

Herrevej [*ɛ* ˈ*hævæj*]. Jb 1772 Herre Vejen. — Stykke af en gammel Vej fra Augustenhof i Nordborg Landsogn til Østerholm i Egen S. Der findes en Stump af samme Vej i Svenstrup S.

Hestebjærg. U 1772 (ChrK XIV 38) Hestebjerg. || **Hestehave.** Kirkebog 1657 (ChrK I 71) Hesthaffue.

Hesselbjærg [ˈ*hæsəlbjɛrə*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Heiselbjerg; TM Heiselberg; I 1912 Hesselbjærg. — Af Plantenavnet jy. Hessel „Nøddebusk".

Hjulerhave. TM Iuhler Have. — Af Hjuler „Hjulmand".

Hol [*ɛ hʌl*]. TM Hul. || **Holbæk** [*hʌlˈbæk*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Hulbæk. || **Holhave.** U 1772 (ChrK XIV 38) Hulhave. — Agerjord. Ingen Forbindelse med foregaaende Navn el. Lokaliteterne af samme Navn i Brandsbøl. Af jy. Hol „Hul".

Holm. U 1772 (ChrK XIV 38) Holmen; TM Holmenn; I 1923 Holm. — Holm, se Indl.

Humlekær [ˈhœmǝlkjæ]. || Humlekærsmade. K 1772 Hummelkiers Maj, Hummel Kiers May; Jb 1772 Hummelkiermay, Hummelskiermay, Hummelkjermay; Jb c. 1772 Hummelskier May; K 1776 Hammel Kiers May; TM Hummelkesmai; I 1912 Humlekjærmaj. || Humlekærsmade Bæk. TM Hummelkesmaibek.

Jordholm [ˈjo·vhɔlm]. TM Jordholm, Jorsholm; I 1923 Jordholm.

Kalvehave. U 1772 (ChrK XIV 38) Kallehave; TM Kalvehave.

Katkær. U 1772 (ChrK XIV 38) Katkjær; TM Katkjar.

Kirkebjærg [kjɛrgəˈbjɛrə]. U 1772 (ChrK XIV 38), TM Kirkebjerg; I 1912 Kirkebjærg.

Klokkekær. U 1772 (ChrK XIV 38), Ussing, Det gamle Als 240 Klokkekjær.

Koproj [ˈkɔbrœj]. U 1772 (ChrK XIV 38) Kobberoy; TM Koproi; I 1912 Kobberroj.

Kratkær. TM Kratkjär.

Laaddenhøj [ˈlɔ¡nhöj]. Gst 1857—58 Lodnebjerg; TM Loddenhöi. — Mark og lille Stykke Vej op mod Lavensby Mark. Af Adj. laadden, her om Plantevæksten, jfr. Laaddenbjærg i Mjang, Hørup S., 3254.

Lappeselle [ˈlabǝsˈæl·]. TM Labeshell; I 1923 Labesell. || Lappeselle Hoved. J. Sørensens Kort c. 1692 Lapeselhoved; J. Sørensens Papirer 1692—94 Lapesel Odde. — Maaske af ænyda. Lap i Bet. „Odde, Næs", jfr. Lappen, Lappesten ved Helsingør (DS II p. 2).

Ligsten [ˈli·xsdǝn]. — Navn paa en Vej. Subst. Ligsten, eller muligt en Sammensætning med Adj. lige, Subst. Leg eller Verb. lege.

Lilledays Vandsted. 24/2 1780 (ChrK I 40) Lille Days Vandsted. || **Lillehave.** TM Lillehave. || **Lilleroj.** U 1772 (ChrK XIV 38) Lille-Roy.

Lundhave [ˈlɔ·ŋhas]. U 1772 (ChrK XIV 38) Lundhave. || **Lundmose** [lɔŋˈmu·s]. Dagbog 1756 (ChrK V 11) Londmues; Jb 1772 Lond-Moße; ChrK V 99, I 1912 Lundmose. || **Lundsled.** Kirkebog 1671 (ChrK I 75) Lundsled. || **Lundsmark.** TM Lundsmark.

Lyngmose [lǫŋmɔs]. K 1772 Lung Moos; I 1912 Lyngmose.

Lyshøj. U 1772 (ChrK XIV 38) Lyshoi. — Jfr. Lyshøj i Fjelby, Lysabild S., 3252.

Lønsø [lönsˈy·]. Mejer 1649 Lonsee; Jb 1772 Lönsöye; ChrK III 89 Lönsey; I 1912 Lønsøe; Ussing, Det gamle Als 227 Lønsøøje. — Bundløst Vandsted i Hagenbjærg Skov (Ussing anf. St.). Efterleddet er Subst. Øje om et Vandhul. Forleddet er Trænavnet Løn „Ahorn". || Lønsø Made. TM Lönsömai.

Løkkebjærg. U 1772 (ChrK XIV 38) Lykkebjerg. || **Løkken** [ˈlygǝn]. Jb 1772, Jb c. 1772 Lücke; TM, I 1912 Lykken. — Løkke, se Indl.

Midthave. TM Mitthave. || **Midtmark** [ɛ ˈmɛdmɑig]. K 1772 Mitt Mark; Jb 1772 Mittmarken, Mittmarck; K 1776 Mit-Mark; 24/2 1780 (ChrK I 39, 40) Midt-Mark, Meidt-Mark; TM Mittmark; I 1912 Mitmark.

Møllebjærg [ˈmǫlbjɛrə]. Jb 1772 Mühlenberges; TM Möllebjerg.

Nederballe. U 1772 (ChrK XIV 38) Nedreballe; TM Nederballig.

Nørrebjærg [ˈnöbjɛrə]. U 1772 (ChrK XIV 38) Nørrebjerg; I 1912 Nørbjærg.

Oksbøl Have [ɔ·sbǝlˈhas·]. TM Oxböllhave. — Paa Grænsen mod Oksbøl.

Overballe. U 1772 (ChrK XIV 38) Overballe; TM Overballig.

Pinebjærg [ˈpi·nbjɛrə]. U 1772 (ChrK XIV 38) Piinbjerg; TM Piinberg; I 1912 Pinebjærg.

Rakelsmose [ˈrɑ·xǝlsˈmu·s]. U 1772 (ChrK XIV 38) Rachelsmose; TM Rachels Moose; I 1912 Rachelsmose. — Muligvis Kvindenavnet Rachel.

Roj. I 1912 Roj. — Roj, se Indl.

Rugab Have. K 1772 Ru Gaf hauer; Jb 1772 Rügafhaue; Jb c. 1772 Ru gaff Haue; K 1776 Ru Gae Haue. — Skov. Af Adj. ru „ujævn".

Rundkilde. (Her?) U 1772 (ChrK XIV 38) Randklint, Randkild; TM Rundkel; I 1923 Rundkel, Rundkedel. — Jfr. Rundkilde i Elsmark.

Rævegrav. U 1772 (ChrK XIV 38) Rævegrave.

Skolehave [*ɛ ˈrsgu·l ˈhas·*]. || **Skolemark.** TM Skolemarken.

Skovbjærg. U 1772 (ChrK XIV 38) Skovbjerg; TM Skovberg. || **Skovmade.** Jb 1772 Skaumay, Skov-Mäyen; Jb c. 1772 Sckau May; TM Skovmai.

Smedehave [*ɛ ˈsmæjhas*]. || **Smedeland.** K 1776 Schmede land. || **Smedemark.** I 1912 Smedemark.

Spangsmose [*sbaŋsmœs*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Spanmose el. Spangmose, Spannsmose; TM Spans Moose; I 1912 Spangsmos. — Af Subst. Spang „Gangbræt over Vandløb" eller Familienavnet Spang.

Spedspjæld. $^{24}/_{2}$ 1780 (ChrK I 39) Speedspiold. — Af Subst. Sped „Spadestik" el. Verb. spedde „skære mosetørv løs i bænke med et speddejærn" (Feilb.).

Stakkelhøj [*sdagəlˈhöj*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Stachelhøi; TM Stachelhøi; I 1912 Stakkelhoj. — Stor Banke lige Syd for Byen. Af Subst. Stakkel „Tigger".

Stenhuk [ˈ*sdænʀöj* el. ˈ*sdænhuk*]. Mejer 1649 Seelhuß. — Grund i Havet, overskyllet ved almindelig Vandstand. || **Stenroj** [ˈ*sdi·nʀœj*]. Mejer 1649 Steenroy; Kirkebog 1660 (ChrK I 72) Steenrod; TM Steenroi; I 1912 Steenroj.

Stonelsmade. U 1772 (ChrK XIV 38) Stonelsmai.

Storebjærg [*di ˈsdu·ə ˈbjɛʀə*]. — Vejstykke. || **Storeroj.** I 1912 Storeroj.

Strandvej. TM Strandweg.

Struelsmade [*sdʀu·əls*]. TM Struelsmai; I 1912 Struels, Struelsmaj. — Eng. Navnet maa sammenstilles med Subst. Strug „Kvas".

Søndermark [*ɛ ˈsyŋəma.ig*]. Kirkebog 1657 (ChrK I 71) Syndre*mark*; Jb 1772 Sündermarck, Syndermarken; K 1772 Sunder Mark; TM Söndermark; I 1912 Søndermark.

Taagebjærg [*tå·xbjɛʀə*]. Mejer 1649 Tagburg; U 1772 (ChrK XIV 38) Taagebjerg; Schmidt 1852 Tagbjerg; TM Taagebjerg, Saagebjerg; ChrK III 107 Taagebjerg; I 1912, I 1923 Taagebjærg.

Tingstedmark. U 1772 (ChrK XIV 38) Thingstedmark. || **Tingstedvej** [*tɛŋsdəˈvæj*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Thingstedvei; ChrK VI 98 Tingstedvei.

Tjørning [ˈ*tjönəŋ*]. K 1772 Tuyrning, Tuyrning Mark; Jb 1772 Torning; Jb c. 1772 Törning, Torning; K 1776 Tuyrning*mark*; TM Tjörning; I 1912 Tjøning. || Tjørning Høj. U 1772 (ChrK XIV 38) Tjørninghøi. — Af Plantenavnet Tjørn, Endelsen er Suffikset -ing, se Indl.

Tornsmark. K 1776 Torns-Mark.

Torsbæk. I 1912 Torsbæk.

Tosttoft. U 1772 (ChrK XIV 38) Tosttoft.

Traneroj [*tʀå·nʀœj* el. *tʀɔnəsˈʀœj*]. K 1772 Trane Roy; Jb 1772 Tran-Roj, Tranroj, Tranröj, Tranrøy, Tranroymarck; Jb c. 1772 Tran roy, Tranröy; K 1776 Trane Roy; TM Tronässroi; I 1912 Tranroj, Traanroj. || ?Tranerojshave. U 1772 (ChrK XIV 38) Tronneshave; TM Tronäshave; I 1923 Tranodshave. || Traneroj Skov. Pontoppidan 18. Aarh. (ChrK I 51) Tranrod Skof; TM Tranröskov, Tronrödskov, Kronrödskov; I 1912 Tranrojskov; Trap[4] Tranrødskov; Gst Tranrød Skov. — Af Fuglenavnet Trane.

Trekant. U 1772 (ChrK XIV 38) Trekanten.

Trettenagre [*tʀædənaxə*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Trettenager; TM Trellenacker; I 1912 Trettenager.

Troldhøj. U 1772 (ChrK XIV 39) Troldhøi.

Træderoj [ˈ*tʀɛ·ʀœj*]. TM Trärroi; I 1912 Træroj. — Af Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Tøjsmose [*töjsmœs*]. Jb 1772 Füßmoos, Tysmoos, Tüsmoos; Jb c. 1772 Tüs Moos, Tüssmoos; TM Toismoose; I 1912 Tøjsmos. || Tøjsmose Bjærg [*töjsmœs ˈbjɛʀə* el. *ˈhöj*]. U 1772 (ChrK XIV 38) Tøismose-Høi; TM Toismooshoy. || Tøjsmose Bæk. TM Toimoosbek, Toismoosbek. — Af Mandsn. Tøger.

Vesterballe. U 1772 (ChrK XIV 38) Vesterballe; TM Westerballig. ||

Vesterhave. U 1772 (ChrK XIV 38), TM, I 1912 Vesterhave. || **Vestermark** [ɛ ˈvæsdəmaːig].

Ære [ˈɛ·ɐ̯]. TM Aehr; I 1912 Er. || **Lille-Ære** [liˀ ˈɛ·ɐ̯]. TM Lille Aehr; I 1912 Lille Er. — Ære er enten Plur. el. Kollektiv af Trænavnet Ær „Ahorn", hvilket sidste betyder „Ahornlund". || **Ærbæk.** TM Aehrbek; I 1912 Erbæk. || **Ærmade.** TM Aehrmai. || **Ærmark.** I 1912 Ermark. || **Ærris** [ˈɛ·ɐ̯ʁis]. Pontoppidan 18. Aarh. (ChrK I 51) Ere-Riis Skovhave; Jb 1772 Er-Riis, Er-Ruß; TM Aehrries. || **Ærskov** [ˈɛ·ɐ̯sgɔʊ̯]. K 1772 Err Skov Mark; Jb 1772 Er-Skov, Eskaumarck, Ersckaumarck; Jb c. 1772 Erskow Marck, Erskou Marck, Errskou mark, Eskaumark, Eskaumarck, Err Skaumarck; K 1776 Err-Skov-Mark; TM Aehrskov, Aehrzthov; I 1912, Trap⁴ Erskov; Gst Ærskov. || Ærskov Bæk. TM Aehrskovbek. || Ærskov Have. TM Aehrskovhave. || **Ærvandsted** [ˈɛ·ɐ̯ ˈvɔŋsdæˀj]. — Af Trænavnet Ær „Ahorn".

Ærtebjærg. U 1772 (ChrK XIV 38) Ertebjerg. — Af Plantenavnet Ært.

Østerballe. U 1772 (ChrK XIV 38) Østerballe.

Lavensby.

Aamose [ˈaːmuːs]. 1614—58 (ChrK I 97) Offuen-, Neden Ammoes; Opt. 1659 (ChrK I 94) Ammose; TM Amoos; I 1912 Aamos.

Akselbjærg. 1614—58 (ChrK I 97, 99) Oxelbjerg, Oxelberg. — Af Subst. jy. Aksel „Skulder", her om Bakketoppen, jfr. Akselbjærg i Hønsnap, Holbøl S., 3231. Skriveformen med O gengiver formodentlig Udtalen.

Ammetseje. 1614—58 (ChrK I 97) Ammetsei; Opt. 1677 (ChrK I 94) Ammetseye; U 1770 (ChrK I 189) Ames Sege.

Andhøved. U 1770 (ChrK I 189) Anhøvet eller Bolbroen, Anhøvedet. — Subst. Andhøved „Forland", se Ole Widding i DF IV 126.

Apotekermark [abɔʊ̯ˈtɛ·gəˌmaːig].

Arnbjærg [ˈaːimbjɛʁə]. U 1772 (ChrK XIV 49) Arenbjerg; TM Ahrenbjerg; I 1912 Ahrenbjærg. — Forleddet er den oprindelige Gen. glda. *arnar- af Fuglenavnet Ørn, men kunde ogsaa være den yngre analogisk udviklede Form, ænyda. arn (Kalkar).

Arnsløkke [aːimslyk]. 1614—58 (ChrK I 97) Arnslycke; Opt. 1682 (ChrK I 94) Arenslyche; U 1770 (ChrK I 189) Arnslykke. — Af Mandsn. Arne.

Assersbøge [asnɛsˈbyˑxə]. 1614—58 (ChrK I 97) Assers Boye; TM Arnisböge. — Maaske af Mandsn. glda. Azur (DgP), sønderjy. Asser (Kok II 5).

Bagmose. 1614—58 (ChrK I 98) Bachmoes. || Bagmose Bjærg [baxmusˈbjɛʁə]. 1614—58 (ChrK I 99) Baihmosbjerg; U 1770 (ChrK I 189) Bakmoesbjerg. — Optegnet som Navn paa samme Lokalitet som Slæffelbjærg, men sikkert urigtigt, da Stedet ikke støder op til nogen Mose.

Balle. U 1772 (ChrK XIV 49) Over- og Nedreballe. — Balle, se Indl.

Birkeager. 1614—58 (ChrK I 97) Birche Ager.

Bjærge. TM Bjerre.

Bondehave [ɛ ˈbɔʊ̯·ŋ ˈhaːs·]. TM Bondehau.

Bosholm. 1614—58 (ChrK I 95), U 1770 (ChrK I 189) Boesholm. — Af Mandsn. Bo.

Brokbjærg [ˈbʁɔgbjɛʁə]. TM Brockbjerg; I 1912, Gst Brokbjærg. — Af Dyrenavnet Brok „Grævling".

Brunhøj [ˈbʁɔʊ̯nhöˀj]. TM Brunhöi; I 1912 Brunhøj. — Af Adj. brun om Bevoksningens Farve.

Brændskær. 1659—1690 (Fra Als og Sundeved I 34) Brændskiær.

Brænager. Heimat-Blätter I 174 Brennacker. || **Bræntoft.** ChrK III 106 Bræntoft. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Bulbro. U 1770 (ChrK I 189) Bolbroen. — Samme Lok. som Andhøved ovfr. Subst. Bulbro „Bro af Træstammer".

Bødkerhave. TM Bödkerhau.

Bøgehave. TM Büghau.

Bønneløkke [ˈbɶ·nlyk]. TM Bönlük; I 1912 Bønlyk.

Dal. TM Dall.

Doktorhave [ɛ ˈdɔxdəhas]. TM Docktorhau; I 1912 Doctorhav.

Dæmning. U 1772 (ChrK XIV 49) Paa Dæmningen.

Egehøj. 1614—58 (ChrK I 97) Ige Höy.

Ellehøj [ˀælhöj]. TM Elhöi; I 1912 Ellehøj.

Eskebjærg [ˀɛsgebjɛrə]. 1614—58 (ChrK I 97) Eskebjerg; U 1770 (ChrK I 189) Æskebjerg; TM Eskebjerg; I 1912 Eskebjerg. || **Eskebæk.** 1614—58 (ChrK I 98, 99) Eskebeck, Eskebech; TM Eskebäk. — Af Trænavnet Esk „Asketræ".

Førstehave. TM Förstehau.

Gaasebjærg. 1614—58 (ChrK I 97) Gaasebjerg; TM Gaasebjerg.

?Gade. U 1770 (ChrK I 189) ned ved Gaa.

Galgehøj [ˀgalˀəhöj]. ChrK III 102 Galgehøi; I 1912 Galgehøj.

Gammelrand [ˈgaməl ˈnå.ŋ]. 1614—58 (ChrK I 98) Gammelvand el. Gammelrand; TM Gammelraand; I 1912 Gammelroj; I 1923 Gammelraand. || Gammelrandsholm. 1614—58 (ChrK I 98) Gammel-vands Holm el. Gammel-rands Holm. — Som Bebyggelsesnavn findes samme Navn i Bregninge S., Skippinge H., skrevet Gamlæraand 1371 (Bartholin); sidste Led er Subst. Rand „Kant", jfr. Randsbjærg i Ertebjærg, Tandslet S., 3253.

Gjoldbøge [ˈœ·-, ˈnæ· ˈgjɔlbyæə]. 1614—58 (ChrK I 98, 99) Gjoldböye, Synd-Gjoldböye; U 1770 (ChrK I 189) gjolböye; TM Gjoldbygger; I 1912 Ovre-, Nedregjølbygge. — Af et Subst. gldа. *giallæ, jfr. Gjold i Brede S., 3116.

Grimskær [grimsgæ]. 1614—58 (ChrK I 98) Grimskjær; TM Grimskjer; I 1912 Grimskjær. — Af Mandsn. Grim.

Grøftbæk [grösdˈbæk]. 1659—90 (Fra Als og Sundeved I 34) Grøftbek; TM Greabäk, Graabäk; Maalerids Grevbæk.

Hat [hat]. TM, I 1912 Hat. — Subst. Hat kan i Stednavne bruges om Smaahøje og om trekantede Jordstykker. Her en ret højtliggende Lokalitet.

Herrevej. U 1772 (ChrK XIV 49) Herrevei. — Jfr. Herrevej i Hagenbjærg ovfr.

Hestehave [ˀhæ·sdhas]. TM Heesthau; I 1912 Hesthav.

Hjulerhave [ɛ ˀjœlˀhas]. Jb 1773 Rademacher Grund. — Af Subst. Hjuler „Hjulmand".

Horsmade [ˀhå·smaj]. 1614—58 (ChrK I 98, 99) Hovsmai el. Horsmai, Horsmai; Opt. 1677 (ChrK I 94) Hovsmai; TM Haasmai; I 1912 Horsmaj. || **Horsmark.** I 1912 Horsmark. — Af jy. Hors „Øg".

Hotkilde. 1614—58 (ChrK I 99) Hotkiill; U 1772 (ChrK XIV 49) Hotkild. — Hører muligvis til Hotkilde i Pøl, Nordborg Lds., 3236.

Hulvejager. 1659—1690 (Fra Als og Sundeved I 34) Holvejager.

Høgebjærg [ˀhy·xəbjɛrə]. 1614—58 (ChrK I 98) Höybjerg; U 1770 (ChrK I 189) Hoybjerg; TM Högebjerg; I 1912 Høgebjærg. — Af Fuglenavnet Høg.

Hønseholm. 1614—58 (ChrK I 97) Hönseholm.

Inderhave. TM Innerhau.

Kalvebjærg [kalˀəˈbjɛrə]. TM Kalleberg. || **Kalvehave** [ˀkalhas]. TM Kalvhau, Kallhau.

Kapellani [kablvˈni]. Jb 1773 Capelaney; TM Kapellanei. — Samme Lokalitet som Præstehave.

Kildegaard. 1614—58 (ChrK I 98) Kildegaard. — Otte Agre Syd for Byen.

Klardøbbel [klˀa·dɔfəl]. 1614—58 (ChrK I 97) Klare Døbel; TM Kladyffel; I 1912 Klardøffel. — Af Adj. klar.

Kløverhave [klösəhas]. TM Klöverhau.

Knap. I 1912 Knap.

?Knudsdam. 1614—58 (ChrK I 98) Kundsdam.

Kohave [kœhas]. U 1770 (ChrK I 189) Kohaven; TM Kohau; I 1912 Kohav.

Kokhave [ˀkɔghas]. U 1772 (ChrK XIV 49) Kokhave.

Krogager. 1614—58 (ChrK I 98) Krog-Ager. || **Kroghave** [krå·xhas]. TM Kroghau.

Kølkærsdal. 1614—58 (ChrK I 97) Kjølkjersdall. — Subst. Køl synes i danske Stednavne at betyde „Sump, Kær", jfr. Kølkær i Lunden.

Laaddenhøj [ˈlɔ·nhöj]. 1614—58 (ChrK I 97) Loden Höy; TM Lögnhöi; ChrK III 101 Lodenhøi; I 1912 Loddenhøj. — Af Adj. laadden, som anvendes om kratbevoksede Steder.

Landevejshave. TM Landweihau.

Langhave. TM Langhau. || **Langhøj** [ˈlaŋhöj]. 1614—58 (ChrK I 98) Lang Höy. || **Langkær.** 1614—58 (ChrK I 97) Langkjær.

Lavensby Skov. Reg 1604 Langessby Holtt. || **Lavensby Sø** [ɛ *sy.ə*]. Dagbog 1762 (ChrK V 15) Lagensby Sö; ChrK VI 99 Lauensby-Sø. — Kaldes mest Nordborg Sø, s. d. u. Naturnavne i Nordborg Flække, 3265.

Lillehave [ɛ ˈlil ˈhas·]. TM Lillhau. || **Lilleløkke.** TM Lille Lükke.

Lunden. U 1770 (ChrK I 189) lunden.

Maarløkke. U 1770 (ChrK I 189) Maarlykke. — Maaske Fejl for *Madeløkke el. af Dyrenavnet Maar.

Midthave [ˈmɛdhas, ˈmɛd ˈhas·]. TM Midthau. || **Midtmark.** K c. 1770 Mittel Mark; Jb 1772 Mittmarck; K 1772 Mittel Mark; Jb 1773 Mitt Marck; K 1776 Mittel-Mark.

Mikkelshave [ˈmɛgəls ˈhas·].

Møllehøj [ˈmœlhöj]. 1659—90 (Fra Als og Sundeved I 34) Møllehøj; TM Möllhöy.

Nedermark. TM Nedremark.

Nyroj [*nyröj*]. TM Nüroi; I 1912 Nyroj. || Nyrojsvej [*nyröjsˈvæj*].

?**Nødhøj.** 1614—58 (ChrK I 97) Nod Höy. — Maaske af Subst. Nød „Ungkreatur", eller Nød i Bet. „Nøddebusk".

Nørrekile. TM Noorkiel (muligt Norrkiel); I 1912 Nørkild. || **Nørremark.** K c. 1770 Norre Mark, Nordermarck; K 1772 Norder Mark; Jb 1772 Nørremarck; Jb 1773 Nörre Marck; K 1776 Norre-Mark.

Overhave. TM Overhau. || **Overmark.** TM Ovremark.

Persroj. TM Peersroi; I 1912 Peersroj.

Poroj. TM Poroi, Porri; I 1912 Torroj; I 1923 Poroj. — Rimeligvis en Sammensætning med Pur „Krat". || Stakket-Poroj. 1614—58 (ChrK I 97) Stachet paarod. — Adj. stakket betyder „kort".

Præstehave [ˈpræ·sdhas]. TM Prästhau. — Samme Lokalitet som Kapellani ovfr.

Pølvej [ˈpø·lvæj]. — Af Landsbynavnet Pøl i Nordborg Landsogn, 3266.

?**Rammespold.** TM Ramesholl; I 1923 Ramespoll [Rammespoll].

Rørmose. 1614—58 (ChrK I 98) Rørmos.

Senneshole [*sɛnəˈsu·l, sɛnəˈsu.l*]. TM Sennessuu; I 1912, I 1923 Sennesul. — Agerjord med en Vanding. Forleddet er rimeligvis Plantenavnet Sennep. Efterleddet -hole sigter til Vandingen.

Sidhave [*dæŋ ˈsi ˈhas·*].

Segesrende [ˈsɛ·xəsʀɛŋ]. — Bæk ved Laaddenhøj. Af Plantenavnet jy. Seg, der bruges om forskellige Halvgræsser.

Silkemade. 1614—58 (ChrK I 99) Silchemai. — Forleddet er et *Silkær af Subst. Sil, se Indl., jfr. Silkeløkke i Avnbøl, Ullerup S., 3243.

Siverbjærg [*syəbjɛʀə*]. TM Süwerbjerg; I 1923 Siverbjærg. — Af Plantenavnet Siv.

Skolehave [ˈsgu·lhas]. TM Skolhau.

Skov. U 1772 (ChrK XIV 49) i Skoven, Østen og Vesten Skoven; TM Skau. || **Skovbjærg** [ˈsgɔəbjɛʀə]. TM Skaubjerg; I 1912 Skovbjærg. || **Skovhave** [ˈsgɔəhas]. K 1776 Holz Losse; TM Skauhau; I 1912 Skovhav. — Tre Lokaliteter i Nærheden af Gaarden Skovhave. || **Skovrende** [ˈsgɔəʀɛŋ]. || **Skovvej** [ɛ ˈsgɔəvæj].

Skyttesmade. 1618—58 (ChrK I 99) Skyttismai. — Af et Slægtsnavn Skytte, jfr. Skyttebol i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Slæffelbjærg [ˈslæfəlbjɛʀə]. Opt. 1909 [*slæxəlbjɛʀə*]; I 1912 Sleggelbjærg. — Samme Lokalitet som Bagmose Bjærg ovfr.

Smedeland [ˈsmæjlɔŋ]. Jb 1773 Schmiede Grund; K 1776 Schmiedegrund.

|| **Smedemade** [ˈ*smæjmaj*]. 1614—58 (ChrK I 97) Smeddemai; ChrK III 87 Smedemai; TM Smedmai; I 1912 Smejmaj.

Sodager. U 1770 (ChrK I 189) Soyagger. — Jfr. Sodmose i Broballe, Oksbøl S., 3264.

?**Spangbæk.** 1614—58 (ChrK I 97) Sponbech.

?**Stap** [*sdɑ.p*]. TM Stab, Stal; I 1912 Stap.

Stempeager [*sdæmbˈrɑ·xə*]. TM Stemperagger; I 1912 Stembeager.

Stenhus [ˈ*sdænhus*]. TM Steenhuushau; I 1912 Steenhuus. — Stenhus betyder vistnok „Stendysse". || **Stenkiste** [ˈ*sdænkisd*]. 1614—58 (ChrK I 98) Steenkist Ager; TM Steenkist.

Stenør Hoved. J. Sørensens Kort c. 1692 stenerhoved. — Pynt.

Stubhave [ˈ*sdœfhɑə*].

Stærmose [ˈ*sdæmœs*]. U 1770 (ChrK I 189) Stymoes; TM Stärmoos. — Af Plantenavnet Stær „Carex".

Svilte [ˈ*svil·d*]. 1614—58 (ChrK I 97, 99) Svill, Norden Svill; U 1770 (ChrK I 189) Soielt; TM Swilt; I 1912 Svilt. — Jfr. Svild i Rabsted S., 3133, som maaske er samme Navn. Forleddet er uklart, men sidste Led kan være -tved, se Indl.

Sømade [*sǫˈmaj*]. 6/6 1827 (Heimat-Blätter V 142) Sömai; TM Sömai; I 1912 Sømaj. — Engene mellem Over- og Nederballe ved Nordborg Sø.

Søndermark. 1614—58 (ChrK I 96) Sønder*mark*; K c. 1770 Sundermark; Jb 1773 Sünder Marck; K 1776 Sunder-Mark; TM Süderfeld, Söndermark; I 1912 Syndermark.

Toft. TM Toft. || **Toftland Høj.** 1614—58 (ChrK I 96) Thofftland Höy; U 1770 (ChrK I 189) Thotlanghöy; TM Todlanghöy.

Tollidsveje Høj. 1614—58 (ChrK I 98) Thollitzveye Höy.

Tordenhøj [ˈ*tɔ·ɹnhöj*]. 1614—58 (ChrK I 97) Toden Höy; TM Tordenhöi; I 1912 Tornhøj.

Torsmose. 1614—58 (ChrK I 98) st. Thoersmoes; TM Thorsmoos. || Torsmose Made [*tu·smœsˈmaj*]. || **Torstoft.** TM Thorstoft. — Af Mandsnavnet Thord el. Thore.

Trøstmose Holm. 1618—58 (ChrK I 99) Thröstmoesholm. — Af Trænavnet jy. Trøst „Rhamnus frangula, Vrietorn", jfr. Torsthoved i Hjortholm, Kegnæs S., 3251.

Træløkke. 1614—58 (ChrK I 99) Thrælycke; TM Trälük. — Af Subst. jy. Træde „Trætte, Proces".

Tværvej [*tvɛ·ɒvæj*].

Tørvemosehave [ˈˈ*tɔɐəmœs* ˈˈ*hɑs·*]. TM Törvmooshau.

Uderhave [ˈ*œɐəhɑs*]. TM Urrehau. — Forleddet er Komparativen jy. uder „ydre".

Vesterhave [ˈ*væsdəhɑs*]. TM Westerhau. || **Vestermark** [ˈ*væsdəmɑ.ig*]. 1614—58 (ChrK I 97) Vester*mark*; Jb 1770—71 Westermark; Jb 1772 Westermarck; Jb 1773 Wester Marck. || **Vesterskov.** U 1770 (ChrK I 189) i vesten Skouen; Jb 1770—71 Westerskov; I 1912 Vesterskov.

Vinkelbjærg [*vɛŋgəlˈbjɛɐə*]. U 1770 (ChrK I 189) Vinkelbjerg; Jb 1770—71 Winkelbierg, Winckelbierg, Vinkelbierg; TM Vinkelbjærg; I 1912 Vinkelbjærg. — Samme Lokalitet som Stubhave ovfr. || **Vinkelbæk** [*vɛŋgəlˈbæk*]. 1614—98 (ChrK I 98) Vinchelbech; TM Winkelbück, Winkelbäck. — Af Subst. Vinkel i Bet. „Krog, Afkrog". Begge Steder ligger samlede langt fra Byen, omtrent ude ved Vandet.

Ørholm [ˈ*y·hɔlm*]. U 1770 (ChrK I 189) öer Holm; TM Öholm; I 1912 Øholm. — Af Subst. Ør „Grus, Sten".

Østermark. 1614—58 (ChrK I 96, 97) Øst*mark*, Øster*mark*; K c. 1770 Oster Mark; Jb 1770—71 Østermark, Østermarken; K 1776 Oster-Mark; I 1912 Østermark. || **Østerskov.** U 1770 (ChrK I 189) öster Skouen; Jb 1770—71 Østerskov, Østerskoven; I 1912 Østerskov.

Lunden.

Atten Skæpper Land [*ɑdən sǫjɛb ˈlɑ.nj*]. TM, I 1912 Skjepper Land. — Formen i TM og den optegnede Udtale er samme Lokalitet.

Bommose [*bœmøs*]. TM, I 1912 Bommes. — Af Bom i Bet. „Led", jfr. Bommose i Elsmark.

Bærensmølle, se u. Bebyggelsesnavne i Svenstrup S., 3264.

Bønderled [*byŋəˈlæj*]. — Ved Grænsen mod Brandsbøl, hvor samme Navn forekommer med varieret Udtale.

Gilbæk. ChrK XIV 28 Gilbæk. — Topografisk Forbindelse med Gildbro i Himmark, Svenstrup S., 3262. Jfr. Gildam i Holm, Nordborg Lds., 3266.

Gloende Ovn [ˈ*glɔsəŋ* ˈ*ɔsn*]. — Gloende Gab findes som Husnavn i Løgumkloster Flække, 3118 og i Brede S., 3116. Begge Steder laa Husene i Nærheden af en Teglovn.

Grøfteled. Jb 1771 (ChrK XXIV 131) Grøfteled; U 1771 (ChrK XIV 28) Grøvteleed; ChrK XIV 28 Grøftled. — Navn paa et Byled.

Hjulergrund. Jb 1771—73 Rademacher Grund. — Af Subst. jy. Hjuler „Hjulmand".

Hol [*ɛ hʌ̀l*]. — To Lokaliteter. Af jy. Hol „Hul". || **Holehave.** TM, I 1912 Hulhave. || **Holebjærg.** TM Hulbjerg. — Hole, se Indl.

Holm. Jb 1771 Holmen; Jb c. 1771, Jb 1771—73 Holm; TM, I 1912 Holmen. — Holm, se Indl.

Kaalgaard [*ɛ* ˈ*kɔ·lgɔ*]. — Ligger lige opad Byen og er sandsynligvis et Plantebed, jfr. Plantebedgade i Sønderborg Kbst., 3233.

Kragetorn [*krɑ·xtvɑn*]. TM, I 1912 Kragetorn; Trap[4], Gst Kragtorn. — Navn paa en lille Skov. Af Fuglenavnet Krage og Plantenavnet Torn, her kollektivt om et Tjørnekrat.

Kølkær [ˈ*kɔ̝lkæ*]. ChrK XIV 28 Kjølkjær. — Bydam. Af Subst. Køl „Sump, Kær", se Kølkærsdal i Lavensby; jfr. Kølbæk i Spandet S., 3083.

Langhave [ˈ*laŋhɑs*]. || **Langhøj** [*laŋhöj*]. TM Langhøj; I 1912 Langhøi. || **Langmose.** K c. 1770 Long Mooss; K 1771 Long-Moos; Jb c. 1771 Long Moos; Jb 1771—73 Long Moos.

Liggerhøj [ˈ*lɛxəhöj*]. TM, I 1912 Liggehøi. — Ved Vejen fra Brandsbøl til Hagenbjærg. Om Ligger se u. Liggermose i Lambjærg, Hørup S., 3254.

Lillehave [ˈ*lilhɑs, ɛ* ˈ*lilhɑs, ɛ* ˈˈ*lil* ˈˈ*hɑs·*]. TM Lilhav, Innelilhav, Urrelilhav; I 1912 Lilhave. — To Lokaliteter.

Lund. TM, I 1912 Lund. || **Lundeled.** ChrK XIV 28 Lundeled. || **Lundmose.** ChrK XIV 28 Lundmose. || **Lundstætte** [*lœŋˈˈsdɛ·t*]. ChrK XIV 28 Lundstænte.

Lyng [*ɛ lǫŋ*]. TM, I 1912 Lyng. || **Lyngmose.** Jb 1771 Lyngmoße, Lyngmose, Lyngmoose.

Lyshøj [ˈ*ly·shöj*]. TM Lyshøi; ChrK III 102, 109 Lyshöi; I 1912 Lyshøi. — Subst. Lys i Stednavne er flertydigt, jfr. Lysemose i Tønder Landsogn, 3101; her har Højen maaske Navn efter Blusbrænding.

Naldsig [ˈ*lil* ˈˈ*nalʃix*]. TM Nalsig. || Naldsig Bjærg [*nalʃixˈbjɛrə*]. TM, I 1912 Nalsigbjerg. || Naldsig Made [*nalʃixˈmaj*]. TM Nalsigmai. — Af jy. Nalde „Nælde".

Nedertoft [ˈ*næ·tɔst*].

Nørremark [*ɛ* ˈ*nömɑlg*]. K c. 1770 Nörre-Marck; Jb 1771—73 Nörremarck, Nürremarck; Jb 1771 Nörremarken, Nörremark; Jb c. 1771 Nürremarck, Nörremarken; TM Nörremark; I 1912 Nørremark.

Overtoft [ˈ*ɔ·tɔst, ɛ* ˈ*ɔ·tɔst*]. TM Overtoft. — Tre Lokaliteter.

Pileager [*pilˈˈɑ·xə*]. || **Pileskifte** [ˈ*pi·lsgyst*]. I 1912 Piilskifte. || Pileskifte Made. TM Piilskiftemai.

Præsteager [ˈˈ*prɛ·sd* ˈˈ*ɑ·xə*]. TM Prästeager; I 1912 Præsteager. || **Præstehøj.** ChrK XIV 28 Præsthøi.

Rokkesmade [*rɔgəsˈmaj*]. TM Rokkesmai; I 1912 Boggesmai; I 1923 Rokkesmai. — Tæt op til Byen. Forleddet kan være Raagaards- el. Raagærdes- af Subst. Raa „Grænsemærke".

Skelsled. 1614—58 (ChrK I 98), 1723 (sst. 51) Skjelsleed. — Vel „Ledet ved Skellet".

Skovløkke. K c. 1770 Holz Luck; K 1771 Holzluken; Jb 1771—73 Holz-Lücken; Jb c. 1771 Holtz Lücken.

Smedehave. TM Smeihav. || **Smedeland.** Jb 1771—73 Schmiede Land; TM Smedeland.

Stejlbjærg [ˈsdæjlbjɛrə]. TM, I 1912 Steilbjerg. — Af Adj. stejl.

Storehave [ˈsdu·əhas, ˈˀ sdu·ə ˈˀhas·, ˈˀiŋə-, ˈˀuʁə ˈˀsdu·əhas]. K c. 1770 Store haue; Jb 1771 Store-Haven, Store-Hauge, Store-Haugen; Jb c. 1771 Sture haue; TM Storhav, Lil Storhav, Storehauge, Neder Storehauge; I 1912 Store Hauge. || **Storemade** [sdu·əmaj, ɛ ˈsdu·ə ˈmaj]. TM Stor Mai. || **Storemose.** TM Storemose.

Stykker [sdygə].

Søndermark [ɛ syŋəmɑig]. K c. 1770 Süder-Marck; Jb 1771—73 Südermarck; Jb 1771 Syndermark, Syndermarkens; Jb c. 1771 Südermarck; TM Söndermark.

Taabæk [tɔbæk]. TM Tobäk, Neder Tobäk; I 1912 Tobæk. — Et af en Vej gennemskaaret Jordstykke ved en Vandrende. Forleddet er Subst. oldn. tá „Vej, aaben Plads", glsv. ta, tæ, „Vej, Gade", sv. Dial. tå, tä „indgærdet Vej el. Jordstykke", jfr. Taabro i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Tangsbæk [taŋsˈbæk]. || **Tangshave.** TM Tangshav. || **Tangsled.** Jb 1771 (ChrK XXIV 129) Tangsled. — Har Navn efter Marknavnet Tang i Nabobyen Himmark, Svenstrup S., 3262.

Toft [tɔst, ɛ tɔst]. TM, I 1912 Toft. — Flere Lokaliteter. Toft, se Indl.

Tornshave [tvansˈˀhas·]. — Af Plantenavnet Torn.

Trannesager. ChrK XIV 28 Trannesager.

Trekant [ɛ tʁɛkɔŋd].

?**Trinager** [tʁɛna.xə]. TM, I 1912 Tronager. — Af Subst. Trin maaske i Bet. „Stænte" el. lign.

Tørvemosehave [ˈˀtɔʁəmɔs ˈˀhas·].

Uderhave [ˈuʁəhas]. — Af Komp. jy. uder „ydre".

Vashøje [vasˈˀhöj·]. TM, I 1912 Washøi. — Midt imellem Engstykker. Af Vase, hvorom se Indl. el. Subst. jy. Vas „Kvas, Ris".

Vestermark [ˈvæsdəmɑig]. K c. 1770 Westermarck; Jb 1771—73 Wester Marck, Westermarcken, Wester Felde; Jb 1771 Westermark; Jb c. 1771 Wester felde, Westermarck, Westermarken; TM, I 1912 Westermark.

Ærtebjærg [ˈɛ·ɒdbjɛrə]. TM Neder Ertebjerg, Ertebjerg; I 1912 Ertebjerg.

3264. OKSBØL SOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Oksbøl, Lb [ˈɷ·sböl̥, ɔssbo̤l̥]. Sk 1483 Oxebuel; 1484—1514 (DiplFl I p. 653) Oxebul; Sk 1533 Oxebull; Jb 1535 Oxbwll, Vxebull; Sk 1543 Oxbwll, ouußbul; Reg 1604, Jb 1649 Oxbull; Mejer 1649 Oxbyll; Mejer 1650 Oxbuy; Danckw 1652 Oxbyll; Reg 1667 Oxbull; Kornregnsk 1698 Oxbüll; DAtl Oxbøll, Oxbølle; VSK Oxbul K.; Gst 1857—58, Trap[1] Oxbøl; TGst Oxbüll; Gst, Postadr 1937 Oksbøl. — Samme Navn findes i Gl.-Haderslev S., 3011, samt i Aal S., V.-Horne H. Af Dyrenavnet Okse, her rimeligvis som Persontilnavn.

Blaakrog, Gd el. Hs. Kirkebog 1773 (ChrK IV 88) Blaakrog.

Broballe, Lb [ˈbʀɔbal̥ə, ˈbʀabal̥ə]. Sk 1483 Brobalghe; Sk 1533 Braballi; Jb 1535 Broballe; Sk 1543 Broballich; Reg 1604 Braballig; Jb 1649 Braballigh; Mejer 1649 Braballig; Mejer 1650 Braball; Danckw 1652 Braballig; Kirkebog 1688 (ChrK III 84) Braballe; Kornregnsk 1698 braballig; DAtl Braballe; L 1769 Brabaley; B 1772 Brabalie; $^{25}/_{3}$ 1774 Brabalje; VSK, Schröder 1837 Braballig; Gst 1857—58, Trap[1] Broballe; TGst Broballig; Gst, Postadr 1937 Broballe. — Ligger mellem de nuværende Engarealer, de tidligere ved et Vandløb forbundne Søer Bundsø og Mjels Sø. Stedet har Navn efter Broen over dette Vandløb. Skrivemaaderne Bra-, hvortil den ene af de optegnede Udtaleformer slutter sig, kan være tysk Gengivelse af dansk Bro. De er under alle Omstændigheder for unge til at kunne bevise, at Forleddet skulde være jy. Braa „Tagskæg", af glda. *brā, jfr. Braatofter i Avnbøl, Ullerup S., 3243., hvorimod Udtalen med kort o stemmer med Forklaringen af Bro, idet den korte Vokal kan skyldes Forkortelse af oprindelig lang Vokal i Forbindelse med Forlængelse af Forlydskonsonanten i Efterleddet -balle, saaledes at Brōballe er blevet til *Brobballe, udtalt [ˈbʀɔbal̥ə] (jfr. BrN GG II p. 392 f.).

Broballe Mark, Gde og Hse. Oldekop Broballigfeld; Trap[4], Gst, Postadr 1937 Broballemark.

Broballe Nedermark, Gde og Hse. Trap[4] Broballe Nedermark.

Brokbjærg, Gd. VSK Brokbierg. — Af Naturnavnet Brokbjærg i Oksbøl.

Bøgebjærg, Gd. Schröder 1837 Bögebjerg; Gst 1857—58, Trap[1] Bøgebjerg. — Af Naturnavnet Bøgebjærg i Oksbøl.

Bøgenæs, Gd. Gst 1857—58 Bøgenæs.

Dalsbæk, Gd. el. Hs. Kirkebog 1765 (ChrK IV 89) Dalßbæk; 1773 (ChrK IV 58) Dalsbæk.

Damsgaard. Kirkebog 1771 (ChrK IV 88) Damsgaard; VSK Damsgd; Schröder 1837, Trap[1], Oldekop Damsgaard.

Elkær, Gd. Trap[4], Gst, Postadr 1937 Elkær. — Af Trænavnet El. Der er topografisk Forbindelse med Blomeselle i Broballe.

Elshøjgaard. Trap[1] Ellesgaard; Trap[4] Elshøjgd.; Gst Elshøj Gd.; Postadr 1937 Elshøjgaard. — Gaarden ligger nær ved Elsbjærg i Mjels.

Engsletgaard, Gd [ænsl̥ɛdˈgɷ.ɒ]. 1773 (ChrK XIV 59), Schröder 1837 Engsletgaard; Gst 1857—58 Engsletgd; Trap[1], Oldekop Engsletgaard; Gst Engslet Gd; Postadr 1937 Engslet. — I Udtalen er ng [ŋ] blevet til n foran s.

Epholt, Gd. Gst Epholt Gd. — Af Naturnavnet Epholt i Broballe.

Eskemose, Gd. Trap[4] Eskemosegd; Gst Eskemose Gd. — Af Naturnavnet Eskemose i Mjels.

Espehøjgaard, Gd. 1773 (ChrK XIV 59) Espehøi; Schröder 1837 Espehöi; Trap[1] Espehøi; TM Espehoi; Oldekop Espehöi; Gst Espehøj Gd; Postadr 1937 Espehøj. — Af Naturnavnet Espehøj i Broballe.

Foldbjærg, Gd. Trap[4] Foldbjærg; Postadr 1937 Foldbjerg. — Af Naturnavnet Foldbjærg i Broballe ndfr.

Frydendal, Gd. Dagbog 1764 (ChrK V 16) Frydendal; Jb 1783, K 18. Aarh., K 1783 Früdendahl; TM Früdendall. — Jfr. Frydendal i Tuse Hrd., som blev givet i Slutn. af 17. Aarh.; Navnet er dannet efter tysk Mønster.

Færgedal, Gd. el. Hs. Kirkebog 1680 (ChrK IV 89) Færedal el: Færgedal; 1773 (ChrK IV 58) Færredal ɔ: Færgedal. — Overfartssted til Nørskov paa Sundeved lidt Syd for de vestlige Huse paa Mjels Mark. Havnen i en lille Bugt er nu tilsandet (Heimat-Blätter III 40).

Hardeshøj, Gde og Hse [*ha·s ˈhöj*]. Mejer 1649 Hollatzhoy; Kirkebog 1680 (ChrK III 87) Harrelshöi; Kirkebog 1683 (sst.) Halletz-Höy; $^{2}/_{12}$ 1710 Harritz Hoy; Kirkebog 1729 (sst.) Harredshöy; Kirkebog 1745, 1761 (ChrK IV 89, III 87) Hardeshöi; K 1773, Jb 1774—79, K 1779 Hardeshöy; 1795 (ChrK XII 249) Harredshøi; VSK Hardeshöy; Schröder 1837 Hardeshoi; Gst 1857—58 Hardeshøj Færge; Trap[1] Hardeshøi Færgegd; TGst Hardeshöi; TM Hardeshoi; Gst, Postadr 1937 Hardeshøj. — Forleddet er Mandsn. glda. Harald el. muligvis Hared.

Havemose Bol. 1670 (ChrK IV 104, 105) Hafmoes Boel, Hafmos. — Af Naturnavnet Havemose i Oksbøl.

Holvej, Gd el. Hs. Kirkebog 1669 (ChrK IV 89) Holevei, Holved, senere Hulveien; 1670 (ChrK IV 105) Holdvæd. — Af Naturnavnet Holvej i Oksbøl.

Koldmosegaard. VSK Kolmose; Trap[1] Kolmosegaard; Schröder 1837 Kolmusgaard. — Gaard paa Mjels Mark. Af Adj. kold om sur og fugtig Jordbund, jfr. Koldmose i Ulkebøl, Ulkebøl S., 3255. Der er ingen Forbindelse med Kølsmose i Mjels.

Kroggaard. VSK Kroggd. — Jfr. Krogager i Mjels, hvormed der er topografisk Sammenhæng.

Langergab, Gd el. Hs. Kirkebog 1764 (ChrK IV 88) Langergaf; 1773 (ChrK XIV 59) Langegaf. — Maaske af *Langagergab, jfr. Langager i Broballe og Mjels.

Lyngen, Gde og Hse. TM Lünge; Gst Lyngen; Postadr 1937 Lynge. — Af Naturnavnet Lyngør i Mjels.

Lynggaard. Trap[4] Lynggd.; Gst Lynggaard. — En af Gaardene Lyngen.

Lyshøjgaard, Gd [*ˈly·shöj*]. 1773 (ChrK XIV 59) Lyshøigaard; Schröder 1837 Lyshöigaard; Gst 1857—58 Lyshøj; Trap[1] Lyshøigaard; Oldekop Lyshöigaard; Gst, Postadr 1937 Lyshøj. — Af Naturnavnet Lyshøj i Broballe.

Mjels, Lb [*ˈmjɛl·s*]. $^{22}/_{10}$ 1245 Mialles; Sk 1483 Melsee (el. Møelsæ?); Sk 1543 Mells, Mels, Myels; Reg 1604 Meels; Jb 1649 Meelß; Mejer 1649 Meels; Mejer 1650 Mels; Danckw 1652 Meels; Kornregnsk 1698 Melß; DAtl, VSK, Schröder 1837 Meels; Gst 1857—58, Trap[1] Mels; TGst Meels; Gst, Postadr 1937 Mjels. — Forleddet er Subst. jy. Mjølle, i Vestjyll. Navn paa Flyvesandsbanker (Feilb. u. Mele), som svarer til no. Dial. mjele „et Slags fin Sandjord", sv. Dial. mjäle „fint Sand, ufrugtbar Sandjord" el. mjäla „Blanding af Sand og Jord". H. V. Clausen har (Aarb. 1916 p. 95) rimeligvis med Rette forklaret Efterleddet som -løse, jfr. Landsbynavnet Mjøls i Rise S., 3212.

Mjelsgaard, Gd [*mjɛls gœ.v*]. $^{27}/_{9}$ 1531 (LB) Möelsgarde; Sk 1543 Meelsgarde; Jb 1649 Melßgard Lehen, Melßgarder Lehen; Danckw 1652 Melssgarde; Dok 1667 Melsßgordt, Melsgard; Kirkebog 1672 (ChrK I 75) Meelsgarde; DAtl Meelsgaard; VSK Meels Gd; Schröder 1837 Meelsgaard; Gst 1857—58 Melsgd; Trap[1] Melsgaard; TGst Meelsgaard; Gst Mjels Gd; Postadr 1937 Mjelsgaard.

Mjels Mark, Gde og Hse. Gst 1857—58 Meelsmark; TGst, Oldekop Meelsfeld; Trap[4], Gst, Postadr 1937 Mjelsmark.

Mjels Søndermark, Gde og Hse. Trap[4] Mjels Søndermark.

Nedermark, Gde og Hse. Oldekop Nedermark. — En Række Parceller paa Broballe Mark ved Als Fjord. Jfr. Naturnavnet Nedermark i Broballe.

Oksbøl Vestermark, Gde og Hse. TM Oxbüllmark; Oldekop Oxbüllfeld; Trap[4] Oksbøl Ø.- og V.-mark.

Oksbøl Østermark, Gde og Hse. — Se Oksbøl Vestermark ovfr.

Pallasgaard. VSK Pallasgd. — Paa Mjels Mark. Vel sagtens af Subst. Palads, jfr. det flere Gange forekommende Husnavn Slot, f. Eks. i Hørup S., 3254.

Pommersgaard, Gd [*pœməsˈgœ.ɒ*]. Kirkebog 1674—75 (ChrK IV 88) Pomus; 1773 (ChrK XIV 59) Pomoes, Pomoesgaard; Trap[4] Pommersgd.; Gst, Postadr 1937 Pommersgaard. — Synes at være samme Gaard som Storgaard ndfr. (ChrK IV 88). Forleddet er Naturnavnet Pomose i Mjels.

Riddergaard. Jb 1649 Riddergaarde; 1670 (ChrK IV 104) Riddergaard; Kirkebog 1674 (ChrK IV 88) Köttergaard; ChrK VIII 132 (efter ældre Kilde) Riddergaarden.

Ringelmose, Gd [*ʀɛŋəlˈmœsˈgœ.ɒ*]. Postadr1937 Ringelmose. — Af Naturnavnet Ringelmose i Oksbøl.

Sarsgaard, Gd [ˈ*sa·sgœ* el. *sa·sˈgœ.ɒ*]. Mejer 1649 Satzgard; Danckw 1652 Satzgarde; Kirkebog 1670 (ChrK IV 88) Sadsgaard; 1670 (ChrK IV 106) Sadzgaard; $^{25}/_{3}$ 1774 Sarsgaard; Schröder 1837 Sarsgaard (Zarsgaard); Gst 1857—58 Sarsgd; Trap[1], Gst, Postadr 1937 Sarsgaard. — Af Mandsn. Sasser.

Skovsgaard. Kirkebog 1770 (ChrK IV 88) Skovsgaard; B 1782 Schausgaard; K c. 1782 Schauss Gaarde; VSK Skovsgd; Schröder 1837 Skovsgaard; Gst 1857—58 Skovsgd; Trap[1], Oldekop, Gst, Postadr 1937 Skovsgaard.

Steg, Gde og Hse. Mejer 1649 Steghaus; Danckw 1652 Steghuess Meyerhoff; Manuskript 1670 (ChrK IV 108) Stegh; Jb 1774—79 Steg; Schröder 1837 Steghuus; Gst 1857—58 Stegsgd; Trap[1] Stegshuus; TGst, Gst Steg. — Se u. Naturnavnet Steg og Sammensætninger. Udtaleformen er [*sdæx*], som ved sin æ-Lyd viser hen til nty. stek, hvorfra Ordet er et Laan, ligesom det tilsvarende svenske stek, stäk (se Ivar Modeer, Namn- och ordgeografiska studier p. 160 f.) Betydningen er „Fiskegærde, dannet af tæt ved hinanden i Havbunden nedrammede Pæle". I andre Tilfælde betyder Steg i jyske Stednavne blot „Stage, Pæl" og er identisk med oldn. stik i samme Bet., jfr. f. Eks. Stegholm, Burkal S., 3135, el. Stegsbjærg og Stegsmose i Jestrup, Tandslet S., 3253.

Stegsvig, Hse. Postadr 1937 Stegsvig.

Stensgaard. Kirkebog 1778 (ChrK IV 88) Steensgaard; VSK Steensgd; Schröder 1837 Steensgaard; Tienderegnsk 1846 (ChrK XIII 181) Steensgaard; Gst 1857—58 Stensgd; Trap[1] Steensgaard; Kok II 377 Stensgård; TGst Steensgaard; Gst, Postadr 1937 Stensgaard.

Storgaard. Kirkebog 1674 (ChrK IV 88) Storgaard.

Svingsbjærg, Gd. Trap[4] Svingsbjærggd.; Gst Svingsbjærg Gd. — Af Naturnavnet Svingsbjærg i Mjels ndfr.

Svinsnæs, Gd. Mejer 1649 Swinsnyss; 1773 (ChrK XIV 59) Svinsnæs. — Paa Næsset mellem Oldenor og Mjels Vig.

Søholm, Gd. Trap[4], Postadr 1937 Søholm.

Tornbjærg, Gd. Schröder 1837, Trap[1], TM, I 1912 Tornbjerg; Trap[4] Tornbjærg; Postadr 1937 Tornbjerg. — Af Naturnavnet Tornbjærg i Oksbøl.

Tvendalsgaard. Trap[4] Tvendalsgd.; Gst, Postadr 1937 Tvendalsgaard. — Af Naturnavnet Tvendal i Oksbøl.

Tøgersensgaard. 1670 (ChrK IV 106) Tøißen Gaard; 1773 (ChrK XIV 59) Tøisensgaard. — Paa Broballe Mark.

Ved Leddet, Gd el. Hs. Kirkebog 1758 (ChrK IV 89) ved Ledet. — I Oksbøl.

Østergaard. Trap[4] Østergd.; Gst, Postadr 1937 Østergaard.

B. NATURNAVNE.

Broballe.

Anne Marie Steffen. I 1926 Anne Marie Steffen [an mari ˈsdæfən]. — Et Personnavn, der direkte er anvendt som Stednavn.

Baalskifte. B 1772 Baal Skifft; U 1772 Baalschifft; B 1773 Baal-Skift; Jb 1774 Baal Schifft; U 1774 Baae Schift; K 1774 Baal Schift; Jb 1774—79 Baal-Schift, Baalschift; K 1779 Baal-Schift. — Rimeligvis om et Sted, hvor der har været brændt Baal.

Bag Abild [*bax ˈa·fil*]. 1773 (ChrK XIV 58) Bag Abell; TM Nederbageafel, Over-Bageafel, Bageafel; I 1926 bag abild [bax ˈa·følj], ovre bag abild [öwe bax ˈa·følj]. — TM's Skrivemaade Bageafel skal deles Bag e afel, idet e er den foransatte bestemte Artikel, jfr. Efredsdal ndfr. || **Bag Holtet.** U 1772 Bag Holted; B 1772 Bag Holtet; Jb 1774 Bag Holted; $^{25}/_{3}$ 1774, U 1774, K 1774, K 1779 Bag Holtet; K c. 1779 Bag Holted. || **Bag Porten** [*baxə ˈpœ.ət*]. — Mark ved Vejen til Hardeshøj. Samme Lokalitet som Mergel ndfr.

Bavnehøj [ˈ*baɔnhöj*]. B 1772, U 1772 Baun Höy; K 1774 Braun Hoy; U 1774 Baun Höy, Baune Hoy; Jb 1774 Baun-Hoy; Jb 1774—79 Baun-Höy; K 1779 Braun Hoy, Baun-Hoy; K c. 1779 Bauen Hoy; TM Bavenhoi; I 1926 bavnehøj [ˈbawnhöj]. || Bavnehøjskær. $^{27}/_{4}$ 1676 (ChrK XIII 22) Baumhoßkier. — Af Subst. Bavnehøj „Høj hvorpaa Bavnen rejses og tændes".

Bjærg [*ɛ bjɛrə*]. TM Bjerg; I 1926 bjerget.

Blommeselle [*blœməsˈlˈœl·*]. B 1772, U 1772 Blommes Ell; K 1774 Blomes Ell; Jb 1774 Blommes Ell; U 1774 Blomes Ell, Blommes Ell; K 1779 Blomes Ell; K c. 1779 Blommes Ell; TM Blomesell; I 1926 Blommes Elle [ˈblomɔs ˈæl]. — Maaske af Slægtsnavnet Blom el. Blome, jfr. Blomeskobbel i Kettingskov, Asserballe S., 3258., Blom findes ogsaa som Navn paa en Ko i en Dagbogsoptegnelse fra 1754 (ChrK V 9). Efterleddet er Kollektivet Elle „Elleskov, Ellekrat".

Brambæk. B 1772, U 1774, Jb 1774, Jb 1774—79, K 1774, K 1779 Brambeck; K c. 1779, TM Brambek. — Agerjord mellem Lyshøj og Sarsgaard. Af Plantenavnet nty. Bramm „Padderokke", jfr. Brammark, Rømø S., 3112, hvor andre Muligheder til Forklaring af Bram- er nævnt.

Broballe Sø. 1773 (ChrK XIV 58) Bundsø el. Broballe-Sø.

Broled. U 1772 Bro Led; B 1772 Broleder; U 1774, Jb 1774, K 1774 Broleed; K 1779 Bro Leed; TM Brobeer. — Agerjord ved Vejen mellem Lyshøjgd. og Espehøjgd.

Brunkbjærg [ˈ*brœmbjɛrə*]. U 1772 Brunck Bierg; B 1772 Brunck Bierre; Jb 1774 Brunck Bierg; U 1774 Brunck bierg; Jb 1774—79 Brunckbierg; K c. 1779 Brunk Bierg; TM Brunkbjerg; I 1926 brunkebjerg [ˈbroŋgbjerə]. — Af et Mandsn. Brunke laant i gammel Tid fra Frisisk, jfr. Mandsn. glda. Brunk (DgP).

Brændbøgt [ˈ*bræ·ŋ ˈböjt*]. — Af Partc. af Verb. brænde „afsvide, afbrænde". Efterleddet -bøgt betyder paa Jy. „en böjning, krumning på vejen f. eks" (Feilb.). Stedet her ligger ved Vejen.

Brænholm. TM Brenholm. || **Brænhøj.** I 1926 bregnehøj [ˈbræjnhöj]. — Navnet er omsat til Rigsmaalets Bregnehøj. || **Brænmade.** K 1774 Brenmay. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Bundsø. — Se u. Brandsbøl i Hagenbjærg S., 3263.

Bækhave. TM Bäckhave.

Dam. Jb 1774—79 Damm. — Dam, se Indl.

Degnedam [ˈ*di·n ˈdam*]. TM Diendamm; I 1926 degnedam (?) [ˈdi·ndam].

Dorteslænding. 1773 (ChrK IV) 58 Dorthes-Lending. — Lænding betyder paa Als „Landingsplads" (I 1912).

Drejet, Areal [*ɛ dræjˀ*]. Jb 1774—79 Knud-Drey; K 1779 Knud Drey; TM Drei; I 1912 Drej; I 1926 draget; Gst Drejet. — Et Stykke Jord i Bundsø, der forbinder det omgivende Land med Holmen Knuden, Enklave til Oksbøl, Drej, se Drej i Nygaard, Kegnæs S., 3251.

Efredsdal. TM Efredsdal. — Maaske er E den bestemte foransatte Artikel og Navnet egentlig Fredsdal.

Egebjærg. U 1772 Egebierg; B 1772 Ege Bierre; U 1774 Ekebierg; K 1779 Ege Burg, Egebierg.

Egshave [ˡˀi·s ˡˀhas·]. TM Egshave; I 1926 ishave [ˀishâw]. || **Egshøj.** $^{27}/_{4}$ 1679 (ChrK XIII 22) Egßhøy; B 1772 Eges Höy; U 1772 Ieshöy; Jb 1774 Eges Hoy, Egeshöy; U 1774 Egeshöy; Jb 1774—79 Eggeshöy; K 1779 Eges Hoy, Eges-Höy. || **Egsmark.** I 1926 ismark [ˀismarg].

Elishøj. U 1772 Elishöy; B 1772 Elis Höys Marck; U 1774 Elis Höy Marck, Elis Höys Marck, Elishöy Marck; K 1774, K 1779 Elis Hoy Mark. — Samme Navn i Tandslet, Tandslet S., 3253. Forleddet er Mandsn. glda. Elef, Elif, jfr. Landsbynavnet Elsmark i Hagenbjærg S., 3263.

Epholt [ˀɛpœl]. B 1772, K 1774, U 1774, Jb 1774, K 1779 Epolt; ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Øster Exolt, Exolt; TM Ipholdt; I 1926 Epholt [ˀæpholjd]. — I Skriftformerne er Pold omtydet til Holt, se Indl. Første Led er rimeligvis den foransatte Artikel.

Espehøj [ˀæsbəhöj]. B 1772 Espe Hoy; ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Eßphovit; I 1926 esphöj [ˀæsbhöj]. || Espehøj Mark. U 1774 Espe Höy Marck; Jb 1774 Espehöy Marck; $^{25}/_{3}$ 1774 Espehöy Feld; K 1774 Epeshoy Mark; K 1779 Epes Hoy Mark; K c. 1779 Espe Hoy Mark. || Espehøjsager. B 1772 Esphöys Agere; U 1774 Espe Hoys Agere; Jb 1774 Ephöys und Leis Agere, Ephöys Ager; K 1774 Ephoys acker; Jb 1774—79 Ephöys-Agere; K 1779 Ephoys Acker, Ephöys Ager; K c. 1779 Ep-höys-Ager. — Af Trænavnet Esp „Asp". Formerne Ep- og Epes- er sikkert Skrivefejl; Beliggenheden viser Sammenhæng.

Favrdal. I 1926 favrdal [ˀfawədal].

Fiskedam. TM Fiskedam.

Fogedsager. B 1772 Faueds Ager; Jb 1774 Foueds Agere, Faudsager; K 1774 Faueds Ager, Norderste Fauds Ager; U 1774 Faueds Ager; K 1779 Faueds Ager, Norderste Fauds Ager, Norderste Faueds-Ager; K c. 1779 Foueds Ager, Faueds Ager; TM Fogdesager; I 1926 [ˀfâwsaxə]. || **Fogedsbæk.** L 1769 Voigtsbeck; ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Fogets-Beck.

Foldbjærg [ˀfœlbjɛrə]. B 1772, U 1772 Folbierg; B 1773 Foldbierg; U 1774 Fold Bierg, Fohl Bierre, Fohl Bierg; Jb 1774 Foldbierg, Fold Bierg; K 1774 Fohl Bierg; K 1779 Fohl Bierge; TM Folbjerg; I 1926 [ˀfo·ljbjerə]. — Af Subst. Fold „Kreaturfold" el. Fald, se Indl.

?Fratabild. TM Trataffel; I 1926 frat(?)abild [ˀfratafəlj].

Fredsdal. — Se Efredsdal ovfr.

Fugledal. TM Fugldal. || **Fugleholm.** TM Wogelholm, Vogelholm.

Gaaseplet [ɛ ˀgœ·splæt].

Gammelhave [ɛ ˡˀgaməl ˡˀhas·]. TM Gammel-Have, Gammels-Have; I 1926 gamle have [e ˀgaməl ˀhâw].

Graaskær. TM Graaskjer; I 1926 gråskær [ˀgråskæ]. — Af Plantenavnet jy. Graaris „forskellige Slags Pil".

Griffehøj. TM Griffehoi; I 1926 [ˀgrefəhöj].

Græsholt. 1773 (ChrK XIV 58) Greßholt, Greßholt-Led; ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Greßholt-Led.

Grønvej. I 1926 grönvejen [e ˀgrönvæj].

Gunnesløkke. U 1774 Gunders Lucke; K 1774 Günders Lücke. || Gunnesløkke Høj. B 1772 Gundelyckes Höy; U 1774 Gundeshoy; Jb 1774 Gunders Lücke Hoy; Jb 1774—79 Gunders-Lückehöy; K 1779 Gunders Lucke Hoy. — Af Mandsn. Gunner el. Gunne.

Gørbæk [ɛ ˡˀjuv ˡbæk, ˀjœ·vbæk]. K 1774 Giør Beck; Jb 1774 Gior Beck; Jb 1774—79 Giör-Beck; K 1779 Giou Bek, Giör-Beck; K c. 1779 Gior-Beck; TM Gjärebäck; I 1926 jordbækken [e ˀjuaˌbæk]. — I nyeste Tid er Forleddet omtydet til Subst. Jord. || **Gørmose.** U 1772 Gieremoos; B 1772 Giere moos; Jb 1774, U 1774 Gierre Moos; K 1774 Giere Moos; K 1779 Giere Moos, Geere Moos; K c. 1779 Giere Moos. — Der er topografisk Forbindelse mellem disse to Navne. Forleddet er rimeligvis Subst. Gærde.

Hesteholt. U 1772 Hestholt; B 1772, K 1774, K 1779 Hesteholt; TM

Store Heste Holdt, Lille Heste-Holdt; I 1926 hesteholt [ˈhæ·sdholjd].

Hjælmager. TM Hjelmager; I 1926 hjælmager [ˈjelmaxə]. — Subst. Hjælm i Bet. „Trælade", se Hjælmgaard i Lysabild, Lysabild S., 3252.

Holme. B 1772, B 1773 Holmene; K 1774 Holm, Holmene; Jb 1774, U 1774, Jb 1774—79, K 1779 Holmene.

Holt [*hœld*]. TM Holdt. || Holthave. I 1926 holthave [holjdhâw]. || Holtmose. TM Holdtmose.

Husløkke. TM Huuslyk.

Hønebro. $^{14}/_{4}$ 1766 (ChrK IV 124) Hønebro; U 1772 Höhn bro; B 1772 Hönbro; Jb 1774 Höhn-Bro; U 1774 Höhnbroe; K 1774 Hahn Bro; Jb 1774—79 Hohn-Bro, Höhn-Bro; K 1779 Hahn Bro, Hohnbro; K c. 1779 Hohn-Bro; ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Hönnebroe; TM Hönbro. — Navn paa en Mark.

Iller. U 1772, B 1772 Jller; U 1774 Illes; K 1774, Jb 1774, K 1779 Iller; ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Ilder. — Jfr. Landsbynavnet Iller i Broager S., 3245.

Inderløkke [ˈ*injə* ˈ*lyk*]. I 1926 indre lykke [ˈinjə ˈlyg].

Kaadnerhave. TM Kaadnerhave. || **Kaadnermark** [*ɛ ˈkɔ.inəma.ig*]. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kantsten. I 1926 kantsten [ˈkånjdsden].

Kirkenskrog. 1773 (ChrK IV 58) Kirkens Krog.

Klavses Havebjærg [*klassəs* ˈ*hasbjɛrə*]. 1773 (ChrK XIV 59) Klaus Harbjerg.

?Klytjenshøj. Jb 1774 Klütjenshöy; U 1774 Klütjens Höy, Klütyens Höy; K 1774, K 1779 Klutjens hoy; TM Kludenshoi. || **?Klytjensmose.** Jb 1774, K 1774 Klutjens Moos; Jb 1774—79 Klütjens-Moos; K 1779 Klutjens Moos; K c. 1779 Klütjens Moos. — Af jy. Klyt „Klods" og Mandsnavnet Jens, idet Klyt er anvendt som Øgenavn.

Knudedrej. — Se Drejet ovfr. || **Knudetoft.** TM Knudtoft; I 1926 knudetoft [ˈknu·tåwt]. || **Knudevej** [*ɛ ˈknu·væj*]. TM Knudsweg; I 1926 knudevejen [ɐ ˈknu·væj]. — Den Vej som fører til Knuden i Oxbøl.

Knudsager. B 1773 Knudts Ager; U 1774 Knuds Ager; K 1774 Knuuds Ager; Jb 1774 Knuds Ager; K 1779 Knuuds Ager, Knuds-Ager; K c. 1779 Knuuds-Ager. — Ligger ved Vejen mellem Oksbøl og Knuden.

Kokhøj [*kɔghöj*]. TM Kokhoi; I 1926 kokkehøj [ˈkåghöj]; Gst Kokhøj. — Vej og Mark. || Kokhøjvej. TM Kokhoiweg. — Af jy. Kok „Hane".

Korsvej. 1773 (ChrK XIV 58) Korsvei; ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Kaarß-Vey.

Kragemose. TM Kragmoos; I 1926 kragemose [ˈkra·xmos].

Krattetoft. U 1772 Kratte-Tofft; K 1774 Karte Toft; U 1774 Kratte Tofft; Jb 1774 Kratte Tofft; Jb 1774—79 Kratte-Toft; K 1779 Karte Toft; K c. 1779 Kratte Tofft. — Ligger ved Byen. Maaske oprindelig *Krathøjtoft el. *Krattettoft af Adj. krattet „skurvet".

Krog [*krå·x*]. — Mark i Krogen mellem to Veje; hed tidl. Runesten.

Kyllesledsager. B 1772 Külles Leis Agere; U 1772 Külles Ley; Jb 1774 Külles Leis Ager; U 1774 Külles Ley Agger; Jb 1774—79 Kulles-Leis-Ager; K 1774 Kulles leis ager; K 1779 Kullesleis Ager, Külles-Leis Ager. — Maaske af et Persontilnavn Kylling.

Langager. TM Langager; I 1926 langager [ˈlaŋaxə].

?Lerbraader. I 1926 [le ˈbro·rə].

Ledsager. Jb 1774 Leis Agere; Jb 1774—79 Leis-Agere. || **Ledshøj.** U 1774 Leys Hoy, Leehr Höy; Jb 1774 leis höy, Lishoy; K 1774 Leishoy; K 1779 leis høy, Leyshöy; K c. 1779 leys Hoy.

Lillebæk. $^{27}/_{4}$ 1679 (ChrK XIII 22) Lilbeck; L 1769 Klein-Beck; TM Lillebäk, Lilbäk; ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Lidenbeck; I 1926 den lille bæk [ɐ ˈlilj|bæg]. || **Lillehave.** Jb 1774 Lille Haue bey der bon See; U 1774, TM Lille Have. || **Lilletoft** [*ɛ ˈlil ˈtɔst*]. TM Lille Toft.

Lusig, Skov [ˈ*lu·six*]. 1769 (ChrK IV 125) Luisig; B 1772 Losieg; U 1772 Lu-sieg; B 1773, $^{25}/_{3}$ 1774 Lusig; U 1774 Lusieg; Jb 1774, Jb 1774—79 Lüsieg; K 1779 Lusig; K c. 1779 Lüsieg; Schröder 1837 Luesig; TM Lusig,

Lussig; Oldekop, Trap[4] Lusig; Gst Lusig Skov. || Lusig Bæk. TM Lusigbek. — Da Udtalens lange u kan være opstaaet af ældre langt o, kan Forleddet være glda. *lō, oldn. ló, no. Dial. lo „Engslette".

Lyshøj. B 1772 Lyshöy; TM Lüshoi. || Lyshøj Mark. $^{27}/_{4}$ 1679 (ChrK XIII 22) Loeshoy*marck*; B 1773 Lys Hoy Mark. — Højen ligger synlig over Fjorden og er vel en gammel Bavnehøj, deraf Navnet, idet Lys kan have Bet. „Blus".

Lænding. U 1772 Lenning; B 1772 til Lenningen; K 1774, U 1774, Jb 1774, K 1779 Lenning. — Ligger ved Als Fjord. Lænding betyder paa Als „Landingsplads"; jfr. dog Bredlænding i Svenstrup, Svenstrup S., 3262.

Løkke. B 1772 Lücke; U 1774 Lüke. || **Løkkehøj.** U 1774 Lucke Höy. — Løkke, se Indl.

Malmhøj. TM Malmhoi. — Subst. Malm i den oprindelige Bet. „Sand".

Mergel [ˈ*mæigil*]. TM Mergel; I 1926 mæglehave(?) [ˈmæxəlˈhâw]. — Samme Lokalitet som Bag Porten ovfr.

Midthave. TM Midthave; I 1926 midterhave [e ˈmed ˈhâw]. || **Midtledstofter** [ˈ*mɛdlæjs* ˈ*tɔs·t*]. I 1926 midtleds-tofte [mædlæjs ˈtâwd]. || **Midtmark.** ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Miit Marck.

Møllebjærg. U 1772 Mollbierg; B 1772 Möll-Bierg; K 1779 Mohl Bierge, Möll-Bierge; TM Lille-, Store-Möllebjerg, Möllebjerg; I 1926 möllebjerg [ˈmølbjerə]. || **Møllemark.** $^{27}/_{4}$ 1679 (ChrK XIII 22) mølmarck.

Nederhave. TM Neder Have. || **Nedermark.** TM Nedermark; I 1926 nedermarken [e ˈnæ·marg], nedermark [ˈnæ·marg].

Nyledsager. B 1772 Nyleis Agere; U 1774 Ny Leis Ager; K 1774 Nieleis Ager; Jb 1774 Nie-leis Ager; K 1779 Nieleis Ager, Nieleys-Ager. || **Nyledsrævegrav.** Jb 1774 Nieleis-Reu Grow; Jb 1774—79 Nieleis-Reu-Grouv.

Næsvej [*ɛ* ˈ*nɛsvæj*]. — Vej fra Broballe gennem Mjels og ud paa Næsset.

Nørrehave. TM Nörre Have; I 1926 nørre haven [e ˈnö ˈhâw]. || **Nørretoft.** TM Nörretoft.

Odden. B 1772 Aaden; U 1774 Aaden, Aden; K 1774, Jb 1774 Aden; K 1779 Aden, Aaden; TM Odden; I 1926 odden [ˈåden]. — Agerjord ved el. paa Smedebjærg.

Oledøbbel. B 1772, Jb 1774 Ohl-Döffel; U 1774 Ohl Döffel, Ohl Doffel; Jb 1774—79 Ohle-Döffel, Ohl-Döffel; K 1774, K 1779 Ohldoffel; K c. 1779 Ohl-döffel. — Navn paa et Vandhul. Af Fiskenavnet Aal, jfr. dog Oldenor i Holm, Nordborg Lds., 3266.

Overhave. TM Over-Have; I 1926 øvre have [e ˈöwə ˈhâw].

Pismade [ˈ*pɛsmaj*]. TM Pismai; I 1926 pismade [ˈpesmaj]. — Af Subst. Pis eller Verb. pisse.

Pløkhøj. 1773 (ChrK XIV 58) Pløckhøi; ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Plockhöy.

Procesmark. I 1926 Procesmark [proˈsæsmarg].

?Prølbæk. TM Prölbek, Prodbek.

Ribben. B 1772, U 1774, Jb 1774 Reppen; K 1774, K 1779, Jb 1774—79 Rippen; K c. 1779 Reppen; TM Ribbeen. — Subst. Ribben. De ældre Former af Navnet med pp er tyske.

Runesten [ˈ*ʁu·nsdən*]. K 1774 Run Steen; Jb 1774 Ruem Steen; U 1774 Rum Steen; K 1779 Run Steen; K c. 1779 Ruhn-Steen; TM Ruensteen; I 1926 runesten [ˈrun·sden]. — Her har formodentlig staaet en Runesten. Jfr. Krog ovfr.

Rævegrav. B 1772 Revgrav; B 1773 Revgrau; K 1774 Rev-Grav; K 1779 Reu-Graw, Rev Grow. || **Rævemose.** L 1769 Rau Moos; U 1772 Revmoos, Revmos; B 1772 Reve moses Deel; B 1773 Revemoßdeel; K 1774 Reve Moosen deel; U 1774 Rewe Moos Deel; K 1779 Reve Moosen Deel.

Rødmose. U 1772 Rödmoos; B 1772 Römos; U 1774 Röddemos, Rödde moos; K 1774 Rødde Moos; Jb 1774 Roddemoos, Rödde Moos; Jb 1774—79 Rädde-Moos, Roddemoos; K 1779 Rodde Moos; K c. 1779 Rödde Moos; TM Rörmose; I 1926 rørmose [ˈrö·mos].

Rørbed. TM Rörbed. — Jfr. Rørbed i Bovrup, Varnæs S., 3225.

Skoleager. 1773 (ChrK XIV 58) Scholager. || **Skolegrund.** K 1774 Schul Grund. — Ligger ikke ved Skolen. || **Skolemade.** TM Skolmai.

Skomagerhave [ɛ ˈsgumaxə ˈhaə·].

?Skravehøj. TM Skrevhoi; I 1926 skravehøj [ˈsgrâwhöj].

Slethessel [ˈslɛ·dhæsəl]. B 1772 Slet-Heßel; Jb 1774 Slet Hessel, Slet Hesel; Jb 1774—79 Schlet-Hessel, Slet-Hessel; U 1774, K 1774, K 1779 Slet Hessel; TM Slethessel; I 1926 lille-, store slæthessel [ˈlilj-, ˈsduə ˈslædhæsəl]. || Midt-Slethessel [ˈmɛd ˈslɛ·dhæsəl]. I 1926 mellemslæthessel. — Samme Navn, men ikke samme Lokalitet i Oksbøl. Af Adj. slet „jævn, lige". Efterleddet Hessel har her den kollektive Bet. „Nøddekrat, Nøddeskov".

Smaasig [smœˈsi.x]. TM Smaasieg. || **Smaasted.** U 1772 Smaastedt; U 1774 Sma Steed. || Smaasted Bjærg. B 1772 Smaa Stedt Bierg; U 1774 Smaa Stedt Bierre, Smaa Steeds Bier, Sma Stedt Bierg; Jb 1774 Smaa Stedt Bierg; K 1774 Smaasted Bierg; K 1779 Smaa Stedt Bierg. — Ligger i Nærheden af Smaasig.

Smedegrund. K 1774, Jb 1774, K 1779 Schmiede Grund. — Ligger paa Broballe Mark ved Vandet.

Smediebjærg [ɛ ˈsmæjbjɛrə]. B 1772 Smidebierg; Jb 1774 Schmiedebierg; K 1774 Schmiede Bierg; U 1774 Schmiede Bierg; K 1779 Smiede Bierg, Schmiede-Bierg; TM Smedebjerg; I 1926 smedjebjerg [ˈsmirəbjerə]. — Ligger tæt Syd for Smedien i Broballe.

Smukkebjærg [smœgəˈbjɛrə]. U 1772, Jb 1774—79 Smelckebierg; B 1772 Smelcke Bierg; U 1774 Smelke Bierg, Schmelcke Bierg; Jb 1774 Smelcke Bierg; K 1774 Schmelcke Bierg; U 1774 Schelke Bierg; Jb 1774—79 Schmelckebierg; K 1779 Smelke Bieg, Smelcke Bierg; TM Smokkebjerg; I 1926 smukke bjerg [ˈsmog ˈbjerə]. — Smelke- kan være Sammentrækning af et oprindeligt *Smedeløkke. Den nuværende Form Smukkebjærg beror paa den fejlagtige Form i TM.

Smørpotte. K 1779 Smörpot.

Sojmose. B 1772 Söy Moose, Söy Moos; U 1774, K 1774 Soy Moos; Jb 1774 Soy Moose; Jb 1774—79 Söy-Moose; K 1779 Soy Moos, Söymoose; K c. 1779 Söy-Moose; TM Soimose; I 1926 [ˈsåjmos]. || Sodmose Bjærg. B 1772 Söymoos Bierg; U 1772 Söy Moos Bierg; Jb 1774 Soy Moos bierg; U 1774 Soy Moosbierg; K 1774 Soy Moos Bierg; K 1779 Soymoos Bierg, Söymoos-Bierre; K c. 1779 Söy Moos-Bierg.

Stenbæk. U 1772 Stenbeck, Steen Beck; B 1772, $^{25}/_{3}$ 1774 Steenbeck; U 1774 Steen Beck, Steenbek; K 1774, K 1779 Steen Beck; TM Steenbek; I 1926 stenbæk [ˈsdænbæg].

Storehave. I 1926 store have [e ˈsduə ˈhâw].

Storkerede [ɛ ˈsdɔrəg ˈrɛi·]. TM Stockrede; I 1926 storkerede [ˈsdå·rəgˈriə]. — Agerjord.

Søkløv. TM Söklöv.

Sønderhave. I 1926 sønderhaven [e ˈsynjə ˈhaw]. || **Søndermark** [ˈsyŋəmaig]. $^{27}/_{4}$ 1679 (ChrK XIII 22) syndermarck; K 1774 Sunder Mark; K 1779 Sünder Marck; TM Söndermark; I 1926 søndermark. || Neder-Søndermark. B 1772 Neder Sündermarck; K 1774 Nedder Sunder Mark; K 1779 Nedder-Sünder Marck, Nedder Sunder Mark.

Toft. B 1772 Tofftene; U 1774, Jb 1774, K 1774, K 1779 Toftene; TM Toft; I 1926 toftet [e tɔwd]. — Toft, se Indl.

Tramperhøj. U 1772 Tranber Höy; B 1772 Trannber Höy; U 1774 Tramper Höy; Jb 1774 Tranperhoy; K 1774, K 1779 Tramber Hoy; TM Trampehoi. || **Trampermose.** B 1772 Tranber-Moos; U 1774 Tramper Moose; K 1774 Tramper Moos; Jb 1774 Tranper Moos; ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Tramber-Moeße. — Forleddet er Tranebær. Efterleddene Høj og Mose har været trykstærke, hvorfor der i Forleddet er indtraadt Assimilation af nb til mb, Tran(e)bær til Tramber, Tramper.

Trekant. TM Trekant.

Trojmose. TM Troimoose; I 1926 [ˈtröjmos].

Trolddøbbel Stætte [tʀɔlˈdøfəls ˈsdɛ·t]. — Sted, hvor en Sti støder til en Vej. Døbbel, se Indl.

Tudseløkke. 1773 (ChrK XIV 58) Tuslykke; TM Tudslüke, Tundslüke; ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Tus Lycke.

Tværager. U 1772 Tverager; B 1772 Tver Ager; U 1774 Twer-akern, Twer Acker; Jb 1774 Twer Ackern; K 1774, K 1779 Twern Acker; K c. 1779 Tweer Akern.

Tørvemosehave [ˈ*ʳtɔʀəmœs* ˈ*ʳhas·*]. TM Tervemose-Have; I 1926 tørvemosehave [ˈtårəmos ˈhâw]. || **Tørvemosemark** [ˈ*tɔʀəmœs*ˌ*maɹig*].

Uderløkke [ˈ*ʳuʀə* ˈ*ʳlyk*]. TM Ydrelüke; I 1926 ydre lykke [ˈurə ˈlyg]. — Af Komparativen jy. uder „ydre".

Uglebjærg [ˈ*u·xəbjɛʀə*]. TM Uglebjerg; I 1926 uglebjerg [ˈo·xəlbjerə]. — Vej og Bjærg.

Uldeholm. 14/4 1766 (ChrK IV 124), ChrK IV 123 (efter ældre Opt.) Uldeholm.

Ulvegrav. 14/4 1766 (ChrK IV 124) Ulvegraven. — Grav til at fange Ulve i.

Vasknold. U 1772, B 1772 Wads Knoll; B 1773 Wads-Knoll; U 1774 Wads Knole; Jb 1774 Wads Knoll; K 1774 Waads Knol; K 1779 Wads Knol, Wads Knoll; TM Warsknud. — I Skoven Lusig. Maaske af jy. Vas „Kvas, Kviste"; da der intet Vandløb er, kan det ikke godt være Vad „Vadested".

Vanbæk. TM Wanbek.

Ved Huset [*vɛ ɛ* ˈ*hus*]. TM Wedhuset. || **Ved Skoven.** B 1772 Ved Skoven; U 1774 Wved Skouen; K 1774 Wed Skoven; K 1779 Wed Skoven, Wed-Sckouen.

Vesterhave. TM Wester-Have; I 1926 vestre have [ˈvæsdə ˈhâw]. || **Vesterkær.** K c. 1779 Wester Kier; TM Westerkjer. || **Vestermark.** ChrK IV 122 (efter ældre Opt.) Wester Marck. || **Vestertoft** [*ɛ* ˈ*ʳvæsdə* ˈ*tɔst*, *ɛ* ˈ*væsdətɔst*]. B 1772, U 1772 Wester Tofft; K 1774 Wester Toft; TM Westertoft; I 1926 vester toft.

Vikkebjærg [ˈ*vigbjɛʀə*, ˈ*vɛgbjɛʀə*]. B 1772 Wick Bierg; U 1774 Wik Bierg, Wickbierg; Jb 1774 Wickbierg; K 1774 Wick Bierg; K 1779 Wiek Bierg, Wieckbierg; K c. 1779 Wick-Bierg; TM Wickbjerg; I 1926 vikkebjerg. — Navn paa et Bjærg, en Vej og en Mark, der ligger ved Siden af hinanden. Forleddet er Plantenavnet Vikke.

Østerhave. TM Oster Have, Österhave. || **Østermade.** I 1926 østermade [øsdə ˈmaj]. || **Østertoft** [*ɛ* ˈ*o̤sdətɔst*]. TM Ostertoft; I 1926 øster toft [ˈøsdə ˈtåwd].

Mjels.

Alminding [ˈ*alminəŋ*]. Jb 1773 Almindning; Jb 1774—79 Almininger; K 1779 Alminingen; K c. 1779 Alminningen; TM Alminding. — Beskrives i Jb 1774—79 som „das gemeinschaftliche Stück, Mohr". Jfr. Alminding i Dynt, Broager S., 3245.

Andenhave. Jb 1789, K 1789 Andenhauge; TM Anden-Hau.

Arnre [ˈ*andʀæ*]. Jb 1773 Arnre; Jb 1774—79 Arnröy; K 1779 Arn-Roy; TM Andre. — Enten en Sammensætning af Mandsn. glda. Arni (DgP) og Subst. Roj, se Indl., eller af ænyda. arn „Ørn" og Subst. Rede; Navnet bliver da ensbetydende med det andensteds forekommende Arnkule „Ørnerede".

Bagkær. Jb 1774—79, K 1779 Bagkier; K c. 1779 Bag Kier. — Ligger bag Hardeshøj.

Bjærg. K 1783 Bierre, Bierg; Jb 1783, Jb 1789 Bierg; K 1789 Bierre; TM Bjerre, Bjerg. || **Bjærgløkke.** Jb 1789 Bierrelük, Bierelük.

Blaakrog. 1773 (ChrK XIV 59) Blaakrog. — Af Farveadj. blaa, jfr. Blaabæk i Varnæs, Varnæs S., 3225.

Bredehave. TM Brede-Hau.

Broballe Næs [*ɛ nɛs*]. Beskr. 1766, K 18. Aarh. Braballig-Niss. — Næs i Mjels Sø udfor Broballe. || **Broballe Sø.** K 1783 Braballig-Søe, Braballig-See. — Samme Lokalitet som Mjels Sø. Begge Steder har Navn efter Nabobyen Broballe.

Bøgebjærg. Jb 1774—79, K 1779 Bügebierg. || **Bøgehoved.** Beskr. 1766

Bügehowed; K 18. Aarh. Bygehoved. — Den Halvø som begrænser Mjels Vig mod Vest.

Bøjnæs [*böjnəs*]. Opt. 1670 (ChrK IV 109) Nörbøgnes; Beskr. 1766 Oster-, Wester Boynis, Süder-, Norder böy; L 1769 Süder-, Norder böynis; Jb 1783 Oster Boynis, Oster-Boyniß; K 1783 Oster Boinys, Oster Boynis; K 18. Aarh. Oster-, Wester Böynis; TM Westerböinis. — Ligger mellem Mjels Vig og den udtørrede Mjels Sø. Af Subst. jy. Bøje „Bøjning".

Dalsager. Jb 1774—79 Dahlsager; K 1779 Dahlsager, Dahls-Ager. || **Dalsmose.** TM Dalsmose.

Digerhøj. Jb 1774—79, K 1779 Dierhöy; TM Deerhöi. — Af Adj. glda. dighær „stor, tyk, bred".

Drejet [*ɛ dræjˀ*]. Jb 1774—79, K 1779 Drey; TM Drei. — To Lokaliteter. Jfr. Drej i Nygaard, Kegnæs S., 3251.

Dronninghoved [*drɑnənˀhɔ·jˀ*]. TM, Gst Dronninghoved. — Næs ved Indløbet til Mjels Vig.

Elsbjærg [*ælsˀbjɛrə*]. Jb 1773 Elleisbierg, Ellersbierg, Ellesbierg; Jb 1774—79 Ellesbierg; K 1779 Elles-Bierg; TM Elsbjerg. || **Elsmose.** TM Elsmose. — Forleddet er muligt Gen. af et *Elleled eller af Mandsn. glda. Elef, jfr. Landsbyn. Elsmark i Hagenbjærg S., 3263 el. det er Familienavnet Elley, som ogsaa ellers indgaar i Stednavne, jfr. Elleysløkke i Mølmark, Broager S., 3245.

Egebjærg [*ˀi·xəbjɛrə*]. Jb 1774—79 Iigebierg, Igebierg; K 1779 Iigebierg. || Egebjærgsled. Jb 1773 Egebiergs Led.

Eskeholt. Jb 1774—79 Eskeholt, Uder Esckeholt; K 1779 Eskeholt. || **Eskemose.** Jb 1774—79 Esckemoos, Eskemoos; K 1779 Eskemoos; TM Eskemose.

Espehøj. K 1779 Esphöy; TM Esphöi. — Af Trænavnet Esp „Asp, Populus tremula".

Fjerdingbro Vandsted. Jb 1773 Fierdingbroe Vanstæd.

Fladbjærg [*ˀflabjɛrə*]. Jb 1774—79 Fladbierg; TM Fladbjerg.

Flæskholm [*ˀflæ·sghɔlm*]. — Sandbanke i Mjels Vig. Om Flæsk i Stednavne se Flæskholm i Brøns S., 3087.

Fælled. Jb 1783, K 1783 Fehle. — Areal ved Steg. Fælled. se Indl.

Færgemade. Jb 1774—79, K 1779 Firremay. — Ved Færgestedet Hardeshøj. || **Færgetoft.** Jb 1774—79 Firretoft; K 1779 Firretofft; TM Färgetoft. — Ved Færgestedet Hardeshøj. || **Færgevej** [*ɛ ˀfærəvæjˀ*]. Feilb. IV Tillæg p. 165 [*æ færəvæj*]. — Vej fra Nordborg til Færgestedet Hardeshøj.

Færresdal. TM Färresdall. — Ligger ikke ved Færgestedet Hardeshøj, men længere mod Vest ved Als Fjord, jfr. Færgedal u. Bebyggelsesnavne.

Gaasehave. TM Gaashau, Gaasehau.

Galgeager. Jb 1774—79, K 1779 Gallager; TM Gallagger. || **Galgehøj.** TM Gallhöi.

Gavl [*ɛ gɔslˀ*]. Jb 1783, K 1783 Gauel; TM Gaul. — Skrænt ved Mjels Vig, tillige Navn paa Halvøen mellem Mjels Vig og Oldenor. Af Gavl i Betydningen „Skrænt".

Gerhøj. 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Gertshøj; Heimat-Blätter III 8 Geerhöi oder Gertshöi. — Sløjfet Gravhøj med Dyssekammer.

Griseholt. Jb 1774—79 Grüsholt; K 1779 Grusholt; TM Grüsholt. || ?Griseholtsled. Jb 1773 Grißes Lid. || Griseholtsvej [*ˈgɾi·shœlˌdəsˌvæjˀ*].

Grøftbjærg [*ˀgrösdbjɛrəˀ*]. Jb 1773 Greftbierg; Jb 1774—79, K 1779 Grautbierg; TM Grewtbjerg.

Grønnevej. TM Grönne Wei.

Havreløkke. Jb 1773 Hauvrelyk, Havrelyk; TM Haulükke. || Havreløkkesvej [*ˈˀhœlygəs ˈvæjˀ*]. — Af Plantenavnet Havre.

Holme. Jb 1773 Holmene. — Holm, se Indl.

Hussted. L 1782 Huusted; K 1782 Hustedt; TM Huusted. || Hussted Have. L 1782 Oster Husted Haue, Wester Huustedhaue; K 1782 Wester Husted Haue, Oster-Hustedthaue. — Subst. Hussted „Sted, hvor der har staaet et Hus".

Hyldestub. Jb 1774—79, K 1779 Hüllstoff. — To Lokaliteter.

Hælde. TM Held. — Hælde, se Indl.

Højbraad. Jb 1774—79, K 1779 Höybraad. || **Højklint.** Jb 1773, Jb 1774—79 Höyklint; K 1779 Hoy Klint, Höy-Klint; TM Höyklint. || **Højlund** [*höj̩ˈlɷ.ŋ*]. Jb 1774—79 Höylöhn, Stor et Lillehöylohn; K 1779 Höylohn, Stor et Lill Höylohn; K c. 1779 Hoy Lohn, Stor et Lill Hoylöhn; L 1782, K 1782 Grot-, Lütt Hochlund; K c. 1782 Groht Hoch-Lund, Lütjen Hoch Lund; TM Höylund.

Inderhave. Jb 1789 Jnnerhauge; K 1789 Innerhauge.

Jugholt [*ˈju·xhɷl̥d*]. Jb 1774—79 Jüdholt; K 1779 Iüdholt; K c. 1779 Iudholt; TM Joogholt. — Af Plantenavnet sønderjy. [*ju·x*] „Hyben".

Kalkovnshave. TM Kalkovnshau.

Kalvemose Ager. Jb 1774—79, K 1779 Kallmoosager. || **Kalveroj.** Jb 1783 Kalleraad; K 1783, K 18. Aarh. Kallerad; TM Kalleraad.

Karsø. Jb 1774—79 Kahrsöe; K 1779 Kahrsøe. — Yderst paa Halvøen ved Lyngen, der er ingen Sø paa Stedet. Efterleddet er mulig opr. -høj el. -ør, se Indl. og Forleddet Subst. Kors. Korset kan være opstillet til Vejledning for Søfarende. Der findes ved Kysterne flere Navne med Kors som Forled, der kan opfattes paa denne Maade, f. Eks. Købstadnavnet Korsør (se Gunnar Knudsen i „Turistforeningens Aarbog" 1931 p. 114).

Kløv. TM Klöv. — Kløv, se Indl.

Knapnæring [*knabˈˈnɛ·p̤ʀəŋ*]. — Halvøens yderste Del, kaldes ogsaa Lyngen. Se Knapnæring i Felsted, Felsted S., 3224.

Kohave. TM Kohau.

Krogager. Jb 1774—79 Krogager; K 1779 Krogager, Krog-Ager; TM Krausagger. || **Krogstykker.** K 1779 Krogstücker.

Kølsmade. Jb 1773 Köls-Maj, Kölsmaj. || **Kølsmose.** Jb 1773 Kölsmos, Köllsmos, Kolsmos; Jb 1774—79 Kuhlmoos; K 1779 Kullsmoos. — En Eng mellem to Klinter ved Kysten. Af et Subst. Køl, som i danske Stednavne kan betyde „Sump, Kær" (DS II p. 119 f.).

Langager. Jb 1774—79, K 1779 Langager; K c. 1779 Langagger; TM Langagger. || **Langmose** [*ˈlaŋmɷs*]. TM Langmos; Gst Langmose.

Lavsgraas [*lassˈgʀɷ.s*]. — Areal ved Steg. Rimeligvis Gen. af et Mandsn. Lavs Graa.

Ledsbjærg [*læj̩sbjɛʀə*]. Jb 1774—79 Leysbierg, Leisbierg; K 1779 Leisbierg; TM Leisbjerg. || Ledsbjærgsled. Jb 1773 Lidsbiergs Led.

Lillehave. TM Lillhau.

Livandsted [*ˈˈli· ˈˈvɔŋsdæj̩*]. — Af Jordarten Ler.

Lushave. Jb 1783 Luhshauge, Lushauge; K 1783 Luhshauge; TM Lusshau.

Lyngmark. Jb 1773 Lyngmark; Jb 1774—79 Lüngmarck; K 1779 Lüng-Marck, Lung-Marck; TM Lüngmark.

Lysfælde. Jb 1773 Lysfeld; Jb 1774—79, K 1779 Lühsfell; TM Lüsfell. — Om Lys i Stednavne, se u. Lysemose i Tønder Landsogn, 3101. Efterleddet glda. *fællæ betyder „Rydning, ryddet Plads".

Lyngen. — Se Lyngør. || **Lyngør** [*ˈlo̤ŋə*]. Mejer 1649 Lingoer; Jb 1773 Lyngör, Lyngöer, Lyngoer; Jb 1774—79, K 1779 Lünger; Gst 1857—58, Trap[1], Trap[4] Lyngen. — Halvøens yderste Del, kaldes ogsaa Knapnæring. Det oprindelige Lyngør, udtalt [*ˈlo̤ŋə*], er i nyeste Tid blevet opfattet som Lyngen, bestemt Form af Plantenavnet Lyng. || Nørre-Lyngør. Jb 1774—79 Nörrlünger; K 1779 Nör-Lynger, Nörr-Lunge. || Lyngørsager. Jb 1774—79 Lüngesager; K 1779 Lünges Ager, Lunge-Ager. || Lyngør Odde. Jens Sørensens Papirer 1692—94 Lyner Odde; Søkort 1912 Lyngerort. || Lyngørsmade. Jb 1773 Lyngöers Maj; Jb 1774—79 Lüngesmay, Lungesmay; K 1779 Lüngesmay; K c. 1779 Lünges May; TM Lünger Mai, Lünges Mai. || Lyngørsmark. Jb 1773 lyngöersmark, Lyngmark; K 1779 Lüng-Marck, Lung-Marck; TM Lüngmark.

Løkke. Jb 1774—79 Lücke. — Løkke, se Indl.

Mellemhave. TM Mellemhau.

Melkær. TM Mellkjer.

Midthave. TM Midthau.

Mjelsgaard Fjord. TM Meelsgaard Föhrde; Oldekop Meelsgaarder Förde oder Stegwig-Bucht.

Mjels Kobbel. Reg 1604 Meels Koppell. || **Mjels Skov.** Reg 1604 Meelßholtt; Gst 1857—58 Mels Sk. || **Mjels Sø.** Beskr. 1766 Meelsgaarder-See; K 18. Aarh. Melser-See; Schröder 1837 Meelsersee; Schmidt 1852 Meels-Sø; Gst 1857—58 Mels Sø; Trap[1] Mels-Sø; TGst Meelssee; TM Meelser See; Trap[4] Mjels Sø; Gst Mjelssø. — Samme som Vestersø ndfr. || **Mjels Vig,** Vandareal [*mjɛls'vi·x*]. Mejer 1649 Meelswyck; Gst 1857—58 Melsgd. Vig, Melsvig; Trap[1] Melsvig; Trap[4] Mjelsvig; Gst Mjels Vig.

Møllebjærg. TM Möllbjerg. || **Møllehave.** TM Möllehau.

Nakkehave. Jb 1789 Nackhauge, Nathauge; K 1789 Nackhauge.

Naldsig [*nalʦis*]. Jb 1774—79 Nallsieg; K 1779 Nallsig. — Vandsted. || Naldsig Ager [ˈ*nalʦis* ˈ*a·xə*]. Jb 1773 Nalsigsager; Jb 1774—79 Nallsiegager; K 1779 Nallsig-Ager; TM Naltisagger. || Naldsig Made. TM Naltismai. — Af jy. Nalde „Nælde". I TM er Navnet forskrevet, og Udtalen er afhængig af TM.

Nederhave. TM Wester Nedre-Hau, Nedrehau. || **Nedermark** [ˈ*næ··maig*]. Jb 1773 Needermarken; TM Nedremark.

Nydam. Beskr. 1766 des sogenannten neuen Damms; K 18. Aarh. Neuer Damm. — Navn paa en Vej. Efterleddet er Subst. Dam i Bet. „Vej".

Næs. Jb 1783 Neeys; K 1783 Næys; K 18. Aarh. Neys; TM Nis. — Navn paa et Næs lige Øst for Mjels By. || **Næshave.** Jb 1789 Nishauge; K 1789 Niss Hauge.

Nørregaard. K 1779 Norrgaard, Nörrgaar. — Markstykke. || **Nørremark** [ˈ*nömaig*]. Jb 1773, TM Nörremark. || Nørremarksvej [ˈ*nömaigəs* ˈ*væj*]. || **Nørretoft.** Jb 1783, K 1783 Nörre Toft.

Oldebjærg. Jb 1783 Oldebierg; K 1783 Oldbierre, Oldebierg; K 18. Aarh. Oldebierg; Schröder 1837 Olebierg (Ulvebierg). — Ligger ved Oldenor. || **Oldenor.** K 1773 Oldenor; K 18. Aarh. Uhlnor-See; Gst 1857—58 Oldenor; TGst Olde Noor; Oldekop Oldenoor. — Samme Lokalitet som Oldenor i Holm, Nordborg Landsogn, 3266, s. d.

Overhave. TM Wester Ovre Hau, Ovrehau. || **Overmark.** Jb 1773 Overmark.

Pilemose [ˈ*pi·lmœs*]. TM Pilemose.

Plet. Jb 1774—79 Plett; K 1779 Plet, Plett.

Pomose. Jb 1773 Pomos; TM Pommers. || Pomose Made. Jb 1774—79 Pommesmay; K 1779 Pommesmay, Pomesmay; K c. 1779 Pommes May. — Ligger ved Byen. Forleddet kan være glda. pā „Paafugl", jfr. Paamose i Vibøge, Lysabild S., 3252, eller jy. Puge „Nisse".

Porthave. TM Porthau.

Ravnsdam. K 18. Aarh. Ravensdam.

Resbro. Jb 1774—79, K 1779 Reesbro; TM Reesbro, Reesböll. — Bro paa Vejen til Færgestedet Hardeshøj. Forleddet kan være Verb. rejse el. Subst. Ris i Bet. „Kvas, Faskiner", jfr. i saa Fald m. H. t. Lydudviklingen Bynavnet Rejsby i Rejsby S., 3086.

Rødabild [*röj'a.fil*]. Jb 1773 Röyafel; Jb 1774—79 Räyaffel; K 1779 Royaffel; TM Rödaffeld. — Jfr. Rødabild i Lambjærg, Hørup S., 3254. || **Rødnæb** [*röj'nɛf*]. TM Rödnäb; Gst Rødenæb. — Navn paa en Pynt ved Mjels Vig.

Rørmose [ˈ*rø·mœs*]. Jb 1773 Rödmos; Jb 1774—79, K 1779 Röhrmoos; TM Röörmose.

Saltmade. TM den salte Mai.

Sandhave. TM den sandede Hau. || **Sandkule.** Jb 1774—79 Sandkuhlen; K 1779 Sand-Kuhlen. || **Sandtoft.** TM Sandtoft.

Segebjærg [ˈ*sɛ·xəbjɛrə*]. Jb 1774—79, K 1779 Seegbierg; TM Segeberg, Klein-Segeberg. — Formodentlig laant fra det holstenske Segeberg, jfr. Bebyggelsesnavnet Segeberg i Kegnæs S., 3251.

Skovhave. TM Skauhau. || **Skovledhave.** TM Skauledhau.

Smalhave. TM Smalhau.

Smedebjærg [ˈ*smæjbjɛrə*]. TM Smedebjerg; Trap[4], Gst Smedebjærg. ||

Smededam. 1773 (ChrK XIV 59) Smededammen. || **Smedegrund.** Jb 1774—79 Schmiede-Grund; K 1779 Schmiede Grund.

Solbæk. TM Solbäck. || Solbæksvej [*sœl'bægəs|væj*]. || **Solroj** [*sœl'rœj*]. Jb 1774—79 Sollröy, Söllröy; K 1779 Sollroy; K c. 1779 Söllroy; TM Solröi. — Af jy. Sol „sølet Sted i Ageren" (Hagerup, Det danske Sprog i Angel[2] p. 83).

Spidsning. TM Spidsning. — Jfr. Spidsning i Avnbøl, Ullerup S., 3243, og i Stenderup, Nybøl S., 3244. Navn paa kileformede Jordstykker.

Steg [*sdæx*]. Jb 1773, TM Steg. — Arealet ved Bebyggelsen Steg. || **Steg Kobbel.** Jb 1783 Steeg-Kovel, Stegkowel; K 1783 Stag Kovel, Steeg Kovel. || **Steg Mose.** Jb 1774—79, K 1779 Stesmoos; TM Stegmoos. || Steg Mosehave. TM Stegmoshau. || **Stegsgab** [*sdæxs'gɑf*]. Gst 1857—58, Gst Gabet. || **Stegsvig** [*sdæxs'vi.x*]. Mejer 1649 Stegwyck; Danckw 1652 Steeckwick; $^2/_2$ 1710 Steg; K 1782 Steks Wieck; Jens Sørensens Papirer 1792—94 Steeget; Schröder 1837 Stegwiger Meerbusen; Schmidt 1852 Stegvig; Gst 1857—58, Trap[1] Stegsvig; TGst Stegwig, Stegwiek; TM Steegs Wiig, Stegs-Wiig; Oldekop Stegwig-Bucht, Stegwig; Trap[4], Gst Stegsvig. || Stegsvig Made. Jb 1773 Stedsig-Maj, Stedsigs-Maj. || **Stegvej** [*sdæxvæj*]. — Af Bebyggelsesnavnet Steg, s. d.

Stenkesager. Jb 1773 Stenkes Aager; Jb 1774—79 Stenckesager; K 1779 Stenckes Ager; K c. 1779 Stenkesager. — Forleddet kan være Gen. af Stenkær el. Mandsn. glda. Stenkil.

Stubbe [*ɛ ˈsdœ.f*]. TM Stoff. — Skov.

Stærdøbbel. TM Stärdyffel. — Af Plantenavnet Stær „Carex".

Svingsbjærg [*svɛŋs'ˈbjɛrə*]. Jb 1774—79 Svenckesbierg; K 1779 Svenckes Bierg; TM Swengsberg. || **Svingsmade.** Jb 1773 Svenkes-Maj. — Af Mandsn. Svinke.

Søle [*ɛ ˈsǫ·l*]. TM Söel.

Søndersø. Schmidt 1852 Sønder-Sø. || **Søndertoft.** Jb 1783, K 1783 Sünder Toft.

Tappersten [*tabə'sdi·n*]. Jb 1774—79 Tappesteen, Tappesten; K 1779 Tappesteen; Gst Tappensten.

Totroj. Jb 1773 Totroj; TM Todtraad.

Troldøbbel Have. Jb 1789 Trolldöwelhauge; K 1789 Troldöwelshauge. — Grænser op til Trolddøbbel i Broballe.

Tværager. Jb 1774—79 Tweracker.

?Tøjreland. Jb 1783, K 1783 Tührland; TM Thyrland. — Af Verb. tøjre el. Dyrenavnet Tyr.

Tørvemosehave. TM Törvmosehau, Törvmoshau.

Uglebjærg [*ˈu·xbjɛrə*]. Jb 1773 Ogelbierg; Jb 1774—79 Ogelbierre; K 1779 Ogelbierre; TM Uglebierg.

Vabo. Jb 1774—79 Waboe, Wabøe; K 1779 Waabo, Waboe; TM Waadhöi. — Stedet ligger ved Kysten. Forleddet kan være Subst. Vaad „Fiskenet" og Efterleddet Subst. Bod „Skur", se Indl.

Vandbæk [*ˈvɔŋbæk*]. Jb 1773 Vanbeck; TM Wandbäck.

Varmfald. Jb 1774—79 Varremfahl; K 1779 Warrem-Fahl; K c. 1779 Varemfahl. || Varmfaldsled. Jb 1773 Varmfols Lid.

Varpholm. Jb 1774—79, K 1779 Warbholm. — Af Subst. jy. Varp „Saakast paa en Ager", „en halv Ager i Bredde", jfr. Varpland i Gravlund, Bedsted S., 3201.

Wecksmit. TM Wecksmit; Opt. 1921 [*vœksmit*].

Vermose [*ˈvɛ·mœs, ˈvœ·mœs*]. TM Weirmose. || Vermose Høj. Jb 1774—79, K 1779 Wermooshöy.

Vesterkobbel. Beskr. 1766 Vester-Koppel; Jb 1783 Westerkowel; K 1783 Wester Kovel; K 18. Aarh. Wester Coppel. || **Vestermark** [*ˈvæsdəma.ig*]. || **Vesterskov.** Beskr. 1766 Westerschau; L 1782 Westerskow; K 1782 Wester Skow; K 18. Aarh. Westerschau. || **Vesterstubbe** [*væsdə ˈsdœ.f*]. Jb 1773 Vesterstof; Jb 1773—74, K 1779, TM Westerstoff. || **Vestersø.** K 1774 Wester Soe; K 1779 Wester-See; VSK Vester Søe; Oldekop Wester- oder Meelser-See. — Samme som Mjels Sø ovfr.

Vinakke [*viˈˀna·k*]. TM Winack. — Næs ved Stegsvig. Af Adj. hvid. Navnet givet som Modsætning til Rødenæb ovfr.

Ærtebjærg [*ˈɛ·ɒdbjɛʀə*]. Jb 1774—79 Ehrbierg, Under Ehrbierg; K 1779 Ehrbierg; K 1783 Erdbierre, Erdbierg; Jb 1783, K 18. Aarh. Erdbierg; TM Ertebierg, Ertebjerg; Gst Ærtebjærg.

Østerskov. Beskr. 1766 Osterschau; L 1782 Osterskow; K 1782 Oster-Skow; K 18. Aarh. Osterschau.

Oksbøl.

Aalsdøbbel [*ˈœ·lsdɒføl, o·sdɒføl*]. TM Aalstoffel; I 1912 Aalsdøffel; I 1926 [ˈo·lsdøfəl]. — Forleddet er Gen. af Fiskenavnet Aal el. maaske af jy. Aal „Vandrende i Enge" (Molbech).

Agerhave. Jb 1774—79, K 1779 Aggerhauge; I 1926 agerhaven [e ˈa·xə-hâw].

Alminding. Jb 1774—79, K 1779, B 18. Aarh. Almingen; TM Alminnige; I 1912 Almindingen. — Glda. almænning „udyrket Fællesjord", jfr. Alminding i Dynt, Broager S., 3245.

Andholm. 1590 (I 1938) Andholm. — Af Fuglenavnet And.

Askophøj [*asgœbˈhöj*]. Jb 1774—79 Eskophöy; K 1779 Erskophöy; TM Askophoi; I 1912 Askophøi; I 1926 askophøj [asgob ˈhöj]. — Kunde indeholde nty. arfschop „Erbschaft" (Mensing) som Laaneord.

Baarhøj [*ˈbå·höj*]. Jb 1774—79 Bahröy, Gudhöy; K 1779 Bahröy, Guedhöy; TM Baarhoi; I 1912 Baarhøi; I 1926 barhøj [ˈbå·höj]. — Af jy. Baare „hvilende Agerjord, Grønjord". Gudhøj, Guedhøj er Skrivefejl i andre Eksemplarer af de paagældende Kilder.

Bjærg. TM, I 1912 Bjerg; I 1926 bjerget [e ˈbjerə].

Blokhøj. 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Blockhøj. — Blok, se Indl.

Borsten. TM, I 1912 Borsteen. — Grænser op til Runesten i Broballe og er vist en Forvanskning af dette Navn.

Bremmesbjærg [*bʀæməsˈbjɛʀə*]. TM Bramsberg; I 1912 Bremmesbjerg; I 1926 bremmesbjerg [ˌbrämesˈbjerə]. — Forleddet er sandsynligvis Gen. af Subst. Bræmme „Rand, Kant" el. ænyda. breme „tornet Vækst".

Brokbjærg [*ˈbʀɔgbjɛʀə*]. Jb 1774—79, K 1779 Brackbierg; TM Brockbjerg; I 1912 Brokbjerg; I 1912 brokbjerg [ˈbrågbjerə]. — Af Dyrenavnet Brok „Grævling".

Bøgebjærg [*ˈby·xəbjɛʀə*]. 1590 (I 1926) Bigebjerg; Jb 1774—79, K 1779 Bügebierg; TM Röge Bjerg; Oldekop Byggeberg; I 1912, Trap[4], Gst Bøgebjærg.

Bønneløkke [*ˈbø·nlyk*]. Jb 1774—79 Bönlück; K 1779 Bönlyk; Jb 1779 Bönlyck; I 1912 Bønlykke.

Degnehave. TM, I 1912 Degnehaven. ‖ **Degnemade.** 1590 (I 1938) Degne-Mai; Opt. 1670 (ChrK IV 114) Degne Majen.

Dejnetrug. I 1912 Degntrov. — Subst. Dejnetrug „Trug, hvori Dejgen æltes", jfr. Dejnetrug i Højrup S., 3082.

Doddermose [*ˈdɔdəmœsə*]. TM Döde-Moos; I 1912 Dodemoos; I 1912 Dodemoos; I 1926 [ˈdådmos]. — Af Plantenavnet Dodder „vild Hør", jfr. Dotterholm i Ulkebøl, Ulkebøl S., 3255.

Dværgehøj. Jb 1774—79 Dverrehöysteen, Dverrehöysmay; K 1779 Dverrehoj-Steen, Dverrehojsmaj. — Man har rimeligvis tænkt sig Højen beboet af Dværge.

Dødmade [*ˈˀdɒ· ˈmaj*]. TM Döde Mai; I 1912 Døde Maj. — Af Adj. død, jfr. Dødmose i Varnæs, Varnæs S., 3225, og Dødjord i N.-Ønlev, Rise S., 3212.

Egemose. Jb 1774—79 Igemoos; Jb 1779 Iigemoos; K 1779 Iigemoos, Igemoos. ‖ **Egsager.** Jb 1774—79 Isager; Jb 1779, K 1779 Iisager. ‖ **Egshave.** Jb 1774—79 Ishauge; Jb 1779, K 1779 Iishauge. — Af Trænavnet Eg.

Eskebjærg [*ˈæsgəbjɛʀə*]. Jb 1774—79 Eskebierg, Lille Eskebierg; K 1779 Eskebierg, Lilleskerbierg; TM Eskeberg; I 1912 Eskebjerg; I 1926 askebjerg, store-, lille askebjerg [ˈesgəbjerə, ˈsduə-, ˈlilj ˈesgəbjerə]. ‖ Eske-

bjærg Mose. TM Eskeberg-Moose; I 1926 askebjergmose [ˌesgəbjerə ˈmu·s]. — Af Trænavnet Esk „Asketræ".

Fikke [ɛ ˈfɛ.k]. TM Fick; I 1912 Fik. — Et meget lille Areal, afgrænset ved et Vejknæk. Af Sønderjy. Fikke „Lomme".

Fiskedam [ɛ ˈfɛsgədam]. — Tidligere Karpedam.

Flatteskær [flˈadəsˈkæ]. 1590 (I 1926) Fretreskær; I 1912 Fladeskær; I 1926 [fladəsˈkæ].

Flintholm [ˈflindhɔlm]. TM, I 1912 Flintholm. — To Lokaliteter, den ene en Holm i den Del af Bundsø, som hører til Oksbøl, den anden Nord for Oksbøl By.

Fredskov. I 1926 fredskoven [e ˈfräjsgåw]. — Subst. Fredskov „skov, som skal indhegnes og vedligeholdes; fredet skov" (ODS).

Fælleshave. Jb 1774—79, K 1779 Felleshauge.

Gabmosetoft. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Gawffmostoft. — Gab, se Indl.

Gammelhave [ɛ ˈgɑmɔl ˈhɑɛ·]. Jb 1774—79, K 1779 Gammelhauge; TM Gammle-Have; I 1912 Gammehave; I 1926 gamle have. || **Gammel-Hussted.** TM Gammel-Husted. || **Gammel-Tørvemose** [ˈgɑmɔl ˈtɔɐəmœɔs]. TM Gammel-Torvemoose.

Grimskær. Jb 1774—79 Grimskier; K 1779 Grims-Kier. — Af Mandsnavnet glda. Grim.

Gudkelsager. Jb 1774—79 Güdkelsager; K 1779 Gudkelsager, Güdkeelsager. — Af et Mandsnavn glda. *Guthkel < *Guthketill ell. *Guthkarl.

Gundal [ˈgœndɑl]. 1590 (I 1926) Gundall; Jb 1774—79 Gundahl, Lill Gundahl; K 1779 Lillgundahl, Gonndahl; TM, I 1912 Gundal; I 1926 gundal [ˈgundal]. — Forleddet kan være Mandsn. glda. Gummi (DgP), idet m kan blive til n foran d, jfr. Bramdrup i Moltrup S., 3021, der kan udtales [brandrœp].

Gysbro. Sønderjy. Maanedsskr. 1929 p. 175 Gysbro. — Her skal være begaaet et Mord paa en Pige, som gaar igen her; Forleddet er da muligvis Verb. gyse. || **Gysmose** [gysmœɔs]. Opt. 1670 (ChrK IV 112) Gydßmos; Jb 1774—79 Gudsmoos; K 1779 Gudsmoos, Güdsmoos; TM Gysmoos; I 1912 Gysmos. — Af Adj. jy. gyst „gold, ufrugtbar", om Kreaturer, nty. gust anvendes ogsaa om Jord, jfr. Gysfenne, V.-Vedsted S., 2708.

Gødhøj. Opt. 1670 (ChrK IV 112) Gødhøi. — Af Subst. jy. Gøde „Gødning", jfr. Gødebæk i S.-Hostrup, Ensted S., 3223.

Hagenbjærg Led. L 1769 Hackenberger Heck. || **Hagenbjærgleds Ager.** Jb 1774—79 Hackenbergsleys-Ager; K 1779 Hackenbergleis-Acker. — Paa Grænsen til Hagenbjærg.

Havegaard. Jb 1774 Hau Gaar; K 1774 Hau Gaard; K 1779 Hau Gaar, Haugaard; K c. 1779 Hau-gaard; TM Haugaard, Havgaard; I 1912 Hovgaard; I 1926 hovgård [ˈhawgå]. || **Havemose** [ˈhasmœɔs]. L 1769 Hau-Moos, Haff Moos; Jb 1774—79, K 1779 Haumoos, Haumooshauge; TM Havemoos; I 1912 Havmoos; I 1926 Havmos. — Ved Oksbøl By. Af Subst. Have, „Indhegning", se Indl.

Hellehøj. 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Hellehøj. || **Helletoft.** 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Helletoft. — Af Mandsn. glda. Helgi.

Helliggrav [ɛ ˈhæłə ˈgɾɑs]. TM Ved-Helliggraven; I 1912 ved Hellegraven; I 1926 de hellige grave.

Hestholm. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Hesholm.

Holm. Jb 1774—79, K 1779, B 18. Aarh. Holm. || Holmløkke. Reg 1604 Holmlucke.

Holvej [ɛ ˈhɔlvæj]. 1773 (ChrK XIV 58) Huulvei.

Højtoft [höjˈtɔɛ·t, ˈsdu·-, ˈlilˌ höjˈtɔɛ·t]. 1769 (ChrK IV 125), Jb 1774—79 Höytoft; K 1779 Höytofft; TM Hoytoft, Store Hoytoft; I 1912 Hojtoft; I 1926 store-, lille højtoft. || **Højvej** [ɛ ˈhöjvæj]. I 1926 højvejen [e höjvæj].

Kaadnerbjærg. TM Kaam Bjerg, Kaane Bjerg; I 1912 Kaadnerbjerg; I 1926 Kådnerbjerget [e ˈkårnəbjerə]. || **Kaadnermark.** TM Kaane Feld; I 1912 Kaadnermark. — Af sønderjy. Kaadner „mindre Landbruger".

Kalsmose. 1773 (ChrK XIV 58) Kalfsmose; Jb 1774—79 Kalsmoos,

For Kalsmoos; K 1779 Kalsmoos, For Kalsmoos; TM Kalsmoos; I 1912 Kalsmose. — Forleddet er Mandsn. Karl el. Dyrenavnet Kalv.

Kalvebjærg. Jb 1774—79, K 1779 Kallebierg; I 1926 kalvebjerg(?) [ˀkalbjerə]. || **Kalvehavesknold.** Jb 1774—79 Kallhaugesknoll; K 1779 Kallhauges Knoll.

Kapellani [ɛ *kabla'nį*]. — Kapellanijord.

Karholm [ˀ*ka·hɔlm*]. 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Katholm; 1773 (ChrK XIV 58) Karholm, Karholms Holm; TM, I 1912, I 1926 Karholm. — Ikke samme Lokalitet som Karholm i Nordborg Flække, 3265, men Afstanden er ikke ret stor. || Karholmshave. Jb 1774—79 Kadholmshauge; K 1779 Kadholms Hauge.

Karsemose. TM Kars-Moos; I 1916 Karsmose [ˀka·smos]. — Af Plantenavnet Karse.

Klyhnsryde. TM Klühns-Rüüde; I 1912 Klyhnsryde; I 1926 Klyhns Ryde [ˀkly·ns ˀry·də]. — Af Familienavnet Klyhn, jfr. Klyhnsmølle og Klynevej u. Bebyggelsesnavne i Nordborg Flække, 3265, samt Klynehave u. Naturnavne sst.

Knuden, Bakke [ɛ ˀ*knu·*]. L 1769 auf den Knoten; Jb 1774—79, K 1779 Knud; Gst 1857—58 Knuden; TM Knud; Oldekop, I 1912, Trap[4], Gst Knuden; I 1926 knuden. — Tidligere Ø i Bundsø. Knude, se Indl.

Kobberege. 1590 (I 1916) Kopperæg; Jb 1774—79, K 1779 Kappereg; TM Kobberrig; I 1912 Kobberig; I 1926 store-, lille kobberig [ˈsduə-, ˀlilj kåbeˈri.g]. — Forleddet kan være et oprindeligt *Kobjærg el. *Kogaard, jfr. Kobberris i Hviding S., 3085. Efterleddet er Kollektivet Ege „Egekrat, Egelund".

Kristen Tams Have. Jb 1774—79 Christentams Hauge; K 1779 Christen Tams Hauge. — Kristen Thomsens Have.

Krog [*krå·x*].

Laaddenbjærg [ˈˀ*lɔjən* ˈˀ*bjɛrə*]. Jb 1774—79 Lajenbierg; K 1779 Laienbierg, Lajenbierg; TM Leuenbjerg; I 1912 Laadnebjerg; Gst Laaddenbjærg. — Af Adj. laadden, der sigter til Kratbevoksning. || Laaddenbjærgsmose. Jb 1774—79 Lajenbiergsmoos; K 1779 Laienbiergs Moos, Lajenbiergs Moos; TM Leuenbjergs Mai.

Lammedal [ˀ*la·mdal*]. 1590 (I 1926) Lamdal; Jb 1774—79 Lammedahl; Jb 1779, K 1779 Lammdahl; TM Over-, Neder-Lamdal; I 1912 Neder Lamdal; I 1926 lamdal.

Langhøj [ˀ*laŋhöj*]. 1590 (I 1926) Langhøj; Jb 1774—79, K 1779 Langhöy; TM Langhoy; I 1912 Langhøi; I 1926 langhöj. || **Langkobbel.** TM Lange Koppel; I 1912 Langkobbel.

Lerklæg. Jb 1774—79 Lierkleg; K 1779 Lier Kleg.

Lillehave. I 1926 lillehaven [e ˀliljhâw].

Lunddal. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Lundall.

Lyshøj [*ly·shöj*]. TM Lüshoi; I 1912 Lyshøi; I 1926 lyshøj. || **Lysmose.** 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Liusmoskrog, Lysmosebjerg; Jb 1774—79, K 1779 Lysmoosbierg. — Om Subst. Lys i Stednavne, se Lysemose i Tønder Landsogn, 3101.

Maskerhøj [*masgəˈˀhöj*]. Jb 1774—79, K 1779 Maskerhöy; ChrK III 102 Maskhöi; TM Maskehoy; I 1912 Maskehøi; I 1926 [ˌmasgə ˀhöj]. — Grænser op til Maskerhøj i Brandsbøl, Hagenbjærg S., 3263.

Masterbjærg. Jb 1774—79, K 1779 Masterbierg. || **Masterbæk.** Jb 1774—79, K 1779 Masterbeck; TM Maste-Bek; I 1912 Mastebæk. || **Masterved.** Jb 1774—79, K 1779 Masterved; TM Maste-Hwede; I 1912 Maste Hvede; I 1926 [masdə ˀve·də]. — De tre Steder ligger ved Siden af hinanden, og der er ingen Forbindelse med Maskerhøj. Forleddet er muligt et Adj. dannet af Subst. Mast „Oldenfoder, Mask".

Møllehøj [ˀ*mølhöj*]. 1590 (I 1926) Mølleberg; Jb 1774—79, K 1779 Müllhöy; TM Mölhöi; I 1912 Mølhøi; I 1926 möllehöj. || **Møllestub.** 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Mølletoft; Jb 1774—79, K 1779 Müllstoff; I 1926 [ˀmølsdåk]. — Det oprindelige Møllestub er blevet omdannet til Møllestok, der ogsaa findes som Stednavn i Skodsbøl, Broager S., 3245.

Nørrebjærg. Jb 1774—79 Nörrbierg; K 1779 Nörrbierg, Norrbierg. || **Nørrekær.** Jb 1774—79 Nörr-Kier; K 1779 Norkier, Nörkier. || **Nørremark.** L 1769 Norderfeld; TM Norder-Feld. || **Nørretoft** [ˈnötɔst]. TM Norder-Toft; I 1912 Nørtoft.

Pilemose. TM Peelmose; I 1912 Pelmos; I 1926 pilemose [ˈpi·lmos]. || Pilemose Bjærg [*pi·lmɔsˈbjɛrə*]. TM Peelmoosberg; I 1912 Pelmoosbjerg; I 1926 pilemosebjærg [ˈpi·lmosˌbjerə].

Plantebed [ˈˈ*plɔnd* ˈˈ*bæj*·]. TM Plantebeete. — I Oksbøl By. Plantebed om fælles Bed til Kaalplanter i Fællesskabets Tid, jfr. Plantebedgade i Sønderborg Kbst., 3233.

Pudal [ˈ*pu·dal*]. 1590 (I 1926) Pudall; Jb 1774—79, K 1779 Puudahl; TM, I 1912 Pudal; I 1926 pudal. — Subst. Puge „ond Aand, Nisse".

Ravnehøj [ˈ*ʀasnhöj*]. Jb 1774—79 Raunhöy; Jb 1779, K 1779 Rauenhöy; TM Ravenhoy; I 1912 Ravnhøi.

Ringelmose [ˈ*ʀɛŋəlmɔos*]. TM Ringel-Moose; I 1912 Ringelmose; I 1926 ringelmose [ˈrenˌelmos]. — Forleddet er Subst. jy. Ringle „en lille, rund tørvestak, hvori tørvene sættes sammen for at tørres" el. Verb. ringle „sætte tørv i små, runde stakke" (Feilb.).

Rokhøj. 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Rockhøj. — Af Verb. rokke, jfr. Rokkestenen, Navn paa en Langdysse i Frederiksborg Slotssogn, der har Navn af at Dækstenen lader sig rokke (Trap[4] II 135).

Rævegrave [ˈˈ*sdu·*-, ˈ*lilˌ* ˈˈ*rös·* ˈˈ*gʀas·*]. 1769 (ChrK IV 124), Jb 1774—79 Rävgrau; K 1779 Rävgrau, Ravgrau; TM Raevegrave; I 1912 Rævegraven; I 1926 rævegravene [e ˈröwgrâw].

Sandmose. I 1926 sandmose [sånjˈmu·s].

Silletved [ˈ*söltvæt*]. 1769 (ChrK IV 124) Silletvært; Jb 1774—79 Silltvert, Stor Siltvert; K 1779 Silltvert, Store Silltvert; TM Selletwedt; I 1912 Seltvær; I 1926 [ˈsöltvæt]. — Af Plantenavnet jy. Selje „Pil". Efterleddet er rimeligvis -tved, se Indl, idet Udtalen da er litterær. Jfr. Tventved ndfr.

Skindertoft. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Schyndertoft; L 1769 Schuster Tofft; Jb 1774—79 Skinder-Toft; K 1779 Skinder Toft; TM Skindnertoft. — Skinder betyder „Garver, Skindbereder", i L 1769 forstaaet som „Skomager".

Skoleager. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Scholager. — Maaske samme Lok. som Skoleager i Broballe.

Slethessel [ˈ*slɛ·dhæsəl*]. Jb 1774—79 Slet Hessel; K 1779 Slethessel; TM Stlethessel; I 1912 Slethessel; I 1926 slæthassel [ˈslæthæsəl]. — Ikke samme Lokalitet som Slethessel i Broballe.

Smedegrund. Jb 1774, B 18. Aarh. Schmiede-Grund. || **Smedehave** [ˈ*smæjhas*]. I 1926 smedehaven. || **Smedehøj.** 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Smedehøj; Jb 1774—79, K 1779 Smede- höy; $^{22}/_{12}$ 1820 (ChrK IV 122) Smedehöi; I 1912 Smedehøi; I 1926 smedehöjen [e ˈsmäjhöj].

Snalbjærg. Jb 1774—79 Snallbierg, Schnallbierg; K 1779 Snallbierg; I 1912 Snatbjerg.

Staffensroj. Jb 1774—79 Staffensröy; K 1779 Staffensroy. — Af Mandsn. jy. Staffen „Steffen".

Stenkammerhøj. 1590 (Fra Als og Sundeved I 76) Stenkammer Høj.

Stokstenne [*sdɔgˈˈsdænə*]. Jb 1774—79, K 1779 Stockstennes; TM Stockstenne; I 1912 Stokstenne; I 1926 [sdåk ˈsdenə].

Stævning [*ɛ* ˈ*sdöənəŋ*]. — Mose. Grænser ikke op til, men ligger dog i Nærheden af Stævning i Nordborg Flække, 3265. Af jy. Stævning „Opdæmning af Vand".

Surkaal [ˈ*su·xəl*, ˈ*su·xəl*]. Jb 1774—79 Suhlkols Hauge; K 1779 Sullkolshauge, Suhlkols Hauge; TM Suurkohl; I 1912 Suurkaal; I 1926 [su·xəl]. — Agerjord ved Byen.

Svarvertoft [*svaʀətɔst*]. 1769 (ChrK IV 124), Jb 1774—79 Svarre Toft; K 1779 Svarre-Toft; TM Svaretoft; I 1912 Svarretoft; I 1926 svarrertoft [ˈsvaretåwt]. — Af Subst. sønderjy. Svarver „Drejer" (Feilb.).

Svivsbjærg. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Suifsberg.

Søled [ˈ*sǫlæj*]. Ligger ved Grænsen mod Brandsbøl ved Bundsø i Hagenbjærg S., 3263.

?**Søndaghøj** [*sǫndəˈhöj*]. Jb 1774—79 Sunderhoy; K 1779 Sunderhöy; TM Sünderhoi; I 1912 Sønderhoi; I 1926 sønderhøj [søndə ˈhöj].

Sønderhav. K 1773 Synder Havet. — Farvandet mod Sundeved. || **Sønderlund.** Reg 1604 Süederlunde. || **Søndermark.** Opt. 1690 (ChrK IV 114) Søndermarcken; L 1769 Süderfeld; I 1912 Søndermark. || **Søndertoft.** 1672 (ChrK IV 116) Südertofft; Jb 1774—79 Süder Toft; K 1779 Suder Toft; TM Sönder-Toft; I 1912 Søndertoft.

Tornbjærg [ˈ*tvanbjɛrə*]. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Thorneberg; 1769 (ChrK IV 124) Tvornbjerg; B 1773 Tornbierg; Jb 1774, B 18. Aarh. Twornbierg; Oldekop Tornberg; I 1912 Tornbjerg; I 1926 tornbjerg.

Tovlund [ˈ*tɔslun̩*]. I 1926 tovlund. || Tovlundshøj [*tɔslun̩sˈhöj·*]. Jb 1774—79 Faulohnshöy; K 1779 Faulohnshöy; TM Taulunds-Hoi, Taulundsbjerg; I 1912 Tovlundshoi; I 1926 tovlundshøj [ˌtåwlunjs ˈhöj]. || Tovlundskrog. Jb 1774—79 Faulandskrog; K 1779 Faulands Krog. || Tovlundsmose. TM Taulundsmoos. — De ældre Kilder, der ganske vist ikke er indbyrdes uafhængige, viser en Form Favlund, og Beliggenheden er ganske den samme som for det nuværende Tovlund. Saafremt de gamle Former er rigtige, er Forleddet sikkert oprindelig Adj. fager, som ikke sjælden findes i Skovnavne, og de nye Former skyldes da alle Formen i TM, som da maa forklares som en Fejllæsning (T for F).

Trilde [ˈ*tʁil·*]. Jb 1774—79, K 1779, TM, I 1912 Trill; I 1926 [trilj]. — Af Subst. ænyda. trille „rund Skive", som forekommer flere Gange som Marknavn, jfr. Gaardnavnet Trilde i Abild S., 3121.

Tvendal [*tvændal*]. || **Tventved** [ˈ*tvæntvæt*]. 1590 (I 1926) Tventvedt; 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Torntweth; Opt. 1690 (ChrK IV 112) Tventved; Jb 1774—79 Twentvert, Twentwert, Tventvert; K 1779 Twentwet; TM Twentvert, Over-, Neder- Twentvert; I 1912 Tventvæt, Over-, Neder Tventæt; I 1926 øvre-, nedre tventvedt [ˈnæ··, ˈo· ˈtvæntvæt]. — Forleddet er vist Subst. Torn.

Tvigaard [ˈ*tvigå*]. Jb 1774—79 Twigad; K 1779 Tvigad; K c. 1779 Twigaad, Tvigad; TM Twegaard; I 1912 Tvigaard; I 1926 tvigård [ˈtvigå]. — Af Talordet tve- „to", jfr. Tvigade i Møgeltønder S., 3102.

Tværhøjsten. TM Tverhoysteen; I 1912 Tværhøisteen; I 1926 tværhöjsten [ˌtvæhöjˈsdi·n].

Tørvemose. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Toremose; B 18. Aarh., 1769 (ChrK IV 124) Torremoos; B 1773 Torremoes; Jb 1774—79 Tarremoos, Törremoos; K 1779 Tarre Moos, Förre Moos. || Bag Tørvemose. Jb 1774—79 Bag Torremoos; K 1779 Bag Tarremoos, Bag Torremoos; TM Bag-Törvemoose. || **Tørvemosehave.** Jb 1774—79 Törremooshauge; TM Toerve-moos-Have, Tormoos-Haw; I 1912 Tørmosehave; I 1926 törvemosehaven [tåremos ˈhâw]. || **Tørvemosemade** [*tɔʁəmɔsˈmaj*].

Uglebæk [*ɔ·xəlˈbæk*]. 1590 (Fra Als og Sundeved I 77) Wekilbeck; $^{27}/_{4}$ 1679 (ChrK XIII 22) Uldkilbeck; Jb 1774—79, K 1779 Olgolbeck; TM Oggelbeck, Ugelbaek; I 1912 Uggelbæk; I 1926 uglebæk [ˈo·xəlbæg].

Vesterhøj. Jb 1774—79, K 1779 Westerhöy; K c. 1779 Westerhoy. || **Vestermark** [ˈ*væsdəmaːg*]. 1773 (ChrK XIV 58) Vestermark. || **Vestermose** [*væsdəˈmu·s*]. 1590 (I 1926) Vester Mose; Jb 1774—79 Westermooshauge; K 1779 Wester Moos, Westermooshauge; TM Westermoos; I 1912 Vestermoos; I 1926 vestermose.

Vindelroj. [ˈ*viŋəlʁöj*]. Jb 1774—79 Winnelsröy; K 1779 Winnelroy; TM Oester-, Wester-Windebroy; I 1912 Vindelroj; I 1926 [ˌøsdə-, ˌvæsdə ˈvinjebråj]. — Det er usikkert om sidste Led er -braad el. -roj. Vindel betegner noget som snor sig, jfr. Vindelsti i Barsø, Løjt S., 3211 og Vindeltrappe u. Bebyggelsesnavne i samme Sogn.

Vold [*vɔ.l, vɔ.l̩*]. TM Wool; I 1912 Vold; I 1926 vold [vo·lj]. — Efter Sagnet har her ligget en Borg.

Østermade [*østəˈmaj*]. L 1769 Oster May; K 1779 Ostermays Lyck; TM Oste-Mai; I 1912 Østermaj. || **Østermark.** L 1769 Osterfeld; TM Ostermark; I 1912 Østermark.

3266. NORDBORG LANDSOGN.

A. BEBYGGELSESNAVNE.

Abildkær, Gd [ˈɑ.fil̥ˌk̟æ]. — Af Naturnavnet Abildkær i Holm.

Augustenhof, Gde og Hse [ɑsˈgosdənˌhɔf, ˈgosdənˌhɔf]. Kornregnsk 1692—93 Augustenhoff; Nordborg Kirkebog 1729 (ChrK II 176) Gustengaard; Bygningsbeskr. 1730 Augustgaard; Beskr 1764 Augustgaards-Koppel; $^{25}/_{6}$ 1770 August Gaardts Koppeln; K 1770 Augustenhof; Jb 1770 Augustenhoff; U 1772, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Postadr 1937, Gst Augustenhof. — Gaarden er anlagt c. 1689 som Mejerigaard af Hertug August og har Navn efter ham (ChrK X 70).

Brunhøj, Gd. VSK Brunhøj.

Brushøj, Gd. VSK Bruushøy. — Jfr. Brushøj i Holm.

Brønden, Gd [ɛ bʀɥŋ]. U 1771 (ChrK XIV 33) Brønd; VSK Bryndgd.; Trap[1], Kok II p. 101 Brønd; TM Bründ; Postadr 1937 Brønden; Gst Brønd. — Subst. Brønd i Bet. „Kilde".

Bøgehøj, Gd. VSK Bygehoved. — Jfr. Naturnavnet Bøgehøj i Holm.

Damgaard [ˈdɑmˌgɔ]. Gst Damgaard. — Dam, se Indl.

Dyvig Ladeplads. Beskr. c. 1780 (ChrK IV 5) Dywig eller Dyb-Viig; Gst 1857—58 Ladepl.; Trap[1] Dyvig Ladeplads; TGst Dywig; Opt. 1921 [dy·vix]; Gst Dyvig; Postadr 1937 Dyvig Ladeplads. — Af Naturnavnet Dyvig i Holm.

Egelund, Gd. VSK Egelund.

Ellekobbel, Gd. VSK Elkobbel. — Af Naturnavnet Ellekobbel i Pøl.

Farsø, Gd. U 1771 (ChrK XIV 33) Farsø. — Bebyggelse i Holm, maaske ved Farresdam. Efterleddet kan være Subst. Sø el. Høj. Forleddet kan være Mandsn. Fader.

Fruelund, Hs. Trap[1], Kok II p. 137 Fruelund.

Følkærgaard, Gd [ˈfo̤l̥.ˌk̟æˈgå.ə]. U 1771 (ChrK XIV 33) Følkjærgaard; VSK Foelkiær; Gst 1857—58, Trap[1] Følkjær; Postadr 1937 Følkærgaard.

Gammelskov, Gde. Gst 1857—58, TM, Gst, Postadr 1937 Gammelskov. — Af Naturnavnet Gammelskov i Pøl.

Gravgaard, Gd [gʀasgɔ]. Gst Graugaard.

Græsbjærg, Gd [ˈgʀæj.sˌbjɛɹə]. U 1771 (ChrK XIV 33) Greisbjergg.; VSK Greisbierg; Gst 1857—58 Grejsbjerg; Trap[1] Greisbierg; Postadr 1937 Grejsbjerg. — Af Naturnavnet Græsbjærg i Holm.

Gundsøhøj, Gd. U 1771 (ChrK XIV 33) Gunsehøi. — Af Naturnavnet Gundsøhøj i Holm.

Hellesøbjærg, Gd. VSK Hellesöebierg. — Af Naturnavnet Hellesø Bjærg i Holm.

Hellesøgaard [ˈhœl̥əˌsø.]. Nordborg Kirkebog 1729 (ChrK II 176) Hellesøe; U 1771 (ChrK XIV 33) Hellesøgaard; VSK Hellesøegaard; Gst 1857—58 Hellesøgd.; Trap[1] Hellesøgaard; TGst Hellesögaard; TM Hellesöe; Gst, Postadr 1937 Hellesø Gd. — Af Naturnavnet Hellesø i Holm.

Hellesøhave, Gd [hœl̥əsøˈ⌐hɑs·]. Trap[1], Gst, Postadr 1937 Hellesøhave. — Af Naturnavnet Hellesø i Holm.

Hesnæs, Hse. VSK, Gst 1857—58, Trap[1], Gst Hesnæs. — Af Naturnavnet Hesnæs i Holm.

Hesselholt, Gd. VSK Hesselholt. — Af Naturnavnet Hesselholt i Holm.

Holm, Lb [*hʌl.m*]. $^{31}/_{3}$ 1196 (1424 Kejserproc.) Holm; udat. Erik af Pommern Konge 1396—1439 to deme Holme; Sk 1483, Sk 1543, Reg 1604, Jb 1649, Mejer 1649, Danckw 1652, Kornregnsk 1698, VSK, Gst 1857—58, Trap[1], TGst, Gst, Postadr9 Holm. — Holm betyder paa Jy. „et stykke agermark, om sommeren omgivet af eng, om vinteren af vand; et lille stykke markjord, omgivet af grøfter el. vand på alle sider" (Feilb.), desuden anvendes det i Stednavne ofte om mindre Forhøjninger i Jordsmonnet, om let kuperet Terræn, hvilken sidste Betydning kunde foreligge her; men da Holm paa alle Sider er omgivet af Vand, dels Havet, dels mindre Vand- og Engdrag som Oldenor og Hopsø, kan Holm her have den almindelige Bet. „Ø".

Holm Mark, Gde. TGst, Oldekop Holmfeld; Gst, Postadr 1937 Holmmark.

Holmskov, Gde. Opt. 1921 [ˈ*hʌlmˈsgɔs*]; Postadr 1937 Holmskov.

Holtegaard, Gd [ˈ*hʌl̥tˌgɔ*]. Gst, Postadr 1937 Holtegaard. — Holt, se Indl.

Hopsøhøj, Gde [ˈ*hʌbsøˌhöi̯·*]. Kok II 187, Gst, Postadr 1937 Hopsøhøj. — Af Naturnavnet Hopsø Høj i Holm.

Hopsømade, Gd el. Hs. Nordborg Kirkebog 1627 Hopsømai. — Af Naturnavnet Hopsø Made i Holm.

Koldmosegaard, Gd [ˈ*kʌl̥·ˌmosˈgɔ.ə*]. Jb 1770 Kohlmoß, Kohlmos. — Af Naturnavnet Koldmose i Holm.

Købingsmark, Gde og Hse [ˈ*kɔ̝fənsˌma.i.g*]. Schröder 1837 Kjöbinger (Norburger) Feldmark; Gst 1857—58, Trap[1] Kjøbingsmark; TGst Kjöbingsmark; TM Kjöpingmark; Gst, Postadr 1937 Købingsmark. — Egentlig Navn paa Flækken Købings eller Nordborgs Markjorder, jfr. Bebyggelsesnavnet Køb ing i Nordborg Flække, 3265.

Langmose, Gd. VSK Langmoes. — Af Naturnavnet Langmose i Holm.

Lasseshus. K 1776 Lasses Huus. — Ogsaa Marknavn, jfr. Lasseshus i Holm ndfr. u. Naturnavne.

Lønsømade, Gd, Ladeplads [*lɶ̈nsøˈmaj*]. U 1771 (ChrK XIV 33) Lønsømai; Gst 1857—58, Trap[1] Lønsømade; TGst Lönsömmai; Gst Lønsømade; Postadr 1937 Lønsømaj. — Af Naturnavnet Lønsømade i Holm.

Nordmandhøj, Gd. U 1771 (ChrK XIV 33) Normandhøi. — Af Naturnavnet Nordmandhøj i Holm.

Nørreløkke, Gde [ˈ*nö.əˌl̥yk*]. Gst 1857—58 Nørreløkke; Trap[1] Nørløkke; TGst Norderlycke; Gst, Postadr 1937 Nørreløkke.

Odderkær, Gd. VSK Adikiær. — Af Naturnavnet Odderkær i Holm.

Oldenor, Hse. VSK Oldenoergd.; Gst 1857—58 Oldenorgd.; Postadr 1937 Oldenor; Trap[4] Oldenorhus. — Af Naturnavnet Oldenor i Holm.

?Parcelgaard. VSK Faarselgd. — Ligger paa Augustenhofs Parceller, og VSK's meget paafaldende Form er derfor sikkert at opfatte som en Fejl for Parcelgaard.

Povlskov, Hs. Postadr9 Povlskov. — Af Naturnavnet Povlskov i Pøl.

Pøl, Lb [ˈ*pǫ·l*]. Sk 1483 Pöle; Sk 1543 Poele; Reg 1604, Mejer 1649 Pöell; Danckw 1652 Westerpöel & Norderpöel; Kornregnsk 1698, Reg 1707, Jb 1770, Jb 1775 Pöhl; VSK Pøel; Gst 1857—58, Trap[1] Pøl; TGst Poehl; Gst, Postadr 1937 Pøl. — Nom. Plur. el. Dat. Sing. af Subst. Pøl „Sump".

Rugløkke, Gde og Hse [ˈ*rɔsˌl̥yk*]. Gst 1857—58, Trap[1] Rugløkke; TM Rugluk; TGst Ruglycke; Gst, Postadr 1937 Rugløkke. — Af Naturnavnet Rugløkke i Pøl.

Rykkebjærg, Gd. VSK Rykkebierg. — Af Naturnavnet Rykkebjærg i Holm.

Sandbjærg, Gd el. Hs. Tienderegnsk 1677 (ChrK XIII 158) Sandbjerg.

?Sandvad, Gd. ChrK VII 58 ved Sandvad el. Sandvei.

Stenbæk, Gd [ˈ*sdœn·bæk*]. U 1771 (ChrK XIV 33) Steenbækgaard; VSK Steenbek; Gst 1857—58 Stenbækgd; ChrK VII 58 Steenbækgaard; Trap[1] Steenbækgaard; Gst, Postadr 1937 Stenbæk. — Af Naturnavnet Stenbæk i Holm.

Stoltebøge, Gd [ˈ*sdɔl̥dəˌbø.xə*]. U 1771 (ChrK XIV 33) Staalbyggergaard;

VSK Staelbyger Gd.; Gst 1857—58 Staalbyggergd.; Trap[1] Stoltebøgegaard; (Her?) Kok II 380 Stoltboggaard; TGst Stahlbyggergaard; Opt. 1921 [*sdå·lbyæə*]; Postadr 1937, Gst Stoltebøge Gd. — Af Naturnavnet Staldbøge i Holm. Navnet er blevet poetisk omtydet til „stolte Bøge".

Stribbelgaard. VSK Striffelgd. — Af jy. Stribbel „Strimmel af Jord".

Søvang, Gde og Hse [*ˈsø‿ˌvaŋ*]. Nordborg Kirkebog 1625 Søvang; Beskr c. 1780 (ChrK V 117) Søewang; Schröder 1837 Söwang; Gst 1857—58, Trap[1], TM Søvang; TGst Söwang; Postadr 1937, Gst, Trap[4] Søvang. — Af Naturnavnet Søvang i Pøl.

Tinghøj, Gd [*ˈteŋ‿ˌhöj.*]. U 1771 (ChrK XIV 33) Thinghøi; VSK Tinghøy; Gst Tinghøj Gd. — Af Naturnavnet Tinghøj i Holm.

Tontoft, Kirke og Gde. Sk 1483 Tunttoft; Sk 1543 Tuntofft; Mejer 1649, Danckw 1652 Tundtofft; Resens Atlas 1677 Tuntoft, Tontofft; DAtl Tundtoft; VSK Tundtoft K; Gst 1857—58 Tontoftgd; Trap[1] Tontoftgaard; TGst Tundtoft; Opt. 1921 [*tontøst*]; Gst, Postadr 1937 Tontoft. — Af Mandsn. glda. Tonni el. muligvis Subst. Tun „den indhegnede Plads ved Gaarden", se Indl.

Tontoftgaard. VSK Tundtoftgd. — Ved Tontoft Nakke og ikke ved Kirken.

Ulbjærg, Gde. K 1770 Uhlebarg; U c. 1770 Uhlsbarg, Uhlebarger Kate; Specification c. 1772 Uhlsbarg; VSK Ulbierg; Gst 1857—58 Ulvebjerg; TGst Ulberg; ChrK II 109 Uldbjerg; Schröder 1837 Uhlenberg; Opt. 1921 [*ulbjärə*]; Postadr9 Ulbjerg. — Af Naturnavnet Ulbjærg i Holm.

Vaaninger. ChrK II 108 Waaninger. — Laa ved Kirken.

Vestenpøl. Mejer 1649 Westenpoel. — Gaard ved Holm.

Vesterballe. ChrK II 109, VII 58 Vesterballe. — Del af Holm.

Vestergaard. VSK Vestre Gde; ChrK VII 58 Vestergaard. — Vest for Holm.

Vestermølle [*ˈvæsdəˈˌmœl·*]. Reg 1604 Westermöhll; Mejer 1649 Westermöll; Danckw 1652 Westermühl; $^{12}/_{5}$ 1694 (ChrK VII 152) Wester-Mühle; Regnsk 1719—20 wester Mühle; U c. 1770, $^{25}/_{6}$ 1770 Wester Mühle; U 1771 (ChrK XIV 33) Vestermølle; U 1772 Westermühle; Beskr 1780 (ChrK IV 6) Vester-Mølle; VSK Vester M.; Gst 1857—58 Vesterml.; TGst Wester Mühle; Gst Vestermølle.

Vidiekær, Gd. VSK Vidkiær. — Af Naturnavnet Vidiekær i Holm.

Vorhøj, Gd. U 1771 (ChrK XIV 33) Vaarhøi; VSK Vorhøy. — Af Naturnavnet Vorhøj i Holm.

B. NATURNAVNE.

Holm.

Abildgaard. Jb 1772 Torfmoor in Abildgaard, Abilgaard; Jb 1775 Torfmoor in Abildgaard; K 1776 Avel Gaard; Jb c. 1780 Avildgaar, Awildgaar; TM Affelgaard, Sønder-, Nørre Affelgaard. — Subst. Abildgaard „Frugthave". || **Abildkær** [*ˈa.filˌkæ*]. Jb 1772 Abildkjer, Abilkier; Jb 1775 Abilkjer; K 1776 Awild Kier; Jb c. 1780 Avildkier; TM Abildkjär. — Trænavnet Abild „Æbletræ".

Agerhøj [*ˈaxəˌhöj·*]. || Agerhøjsvej [*ˈaköjs ˈvæj*]. — Ved Agerhøj. || **Agertoft** [*ɛ ˈaxəˌtøst*].

Baadestedmade [*basdəˈmaj*]. TM Baadstedmose. — Kunde efter Beliggenheden ved Farresdam godt være et gammelt Landingssted, og Forleddet er da Baadested.

Bag Grøften. TM Bag Gröften. || **Baghave** [*baxˈhas.*]. TM Bagerhave. — I Udkanten af Holm By. || **Bag Laden** [*bax ɛ ˈˈla·j*]. TM Bagladen. — To Lokaliteter. || **Bagtoft.** TM Bagtoft.

Barakhave [*ɛ ˈbɾagˌhas.*]. TM Barakkehaven. — Her har staaet Barakker i Krigene 1848 og 1864.

Barnsmose. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Barnßmoeße; U 1771

(ChrK XIV 32) Barnnßmoes. — Af Mandsn. (Tiln.) glda. Barn, jfr. Barnsbøl i Skærbæk S., 3089.

Bavnebjærg. Jb 1771 Bauenbierg; Jb 1772 Baunbjerg; Jb 1775 Baunbjerg; K 1776 Baum Bierg; Jb c. 1780 Baunbierg; TM Bavnebjerg. — Af Subst. Bavn „Vedstabel, Baal", jfr. Bavnehøje, Ballum S., 3111.

Bendiksdam. Jb 1772, Jb 1775 Bendixdamm Toft; K 1776 Bendu Damm; Jb c. 1780 Bendixdamm Toft.

Bistoft. Jb 1772 Byestoft, Buystoft; Jb 1775 Buystoft, Bynstoft; K 1776 Biss Toft; Jb c. 1780 Bisstofft, Bistofft; TM Bistoft, Oster-, Vester Bistoft. — Forleddet er Gen. af Subst. By el. Mandsn. glsv. Bisi, ohty. Biso, ags. Bisi og som paa Da. bl. a. indgaar i Stednavnet Bislev, Hornum H., eller Bis- kunde være sammentrukket af Biskops- (jfr. DS II p. 30), jfr. at der her i samme By findes et Kongstoft.

Bjærge [*ɛ bjɛrə, ɛ bjɛɹə*]. TM Bjerget. — Tre Lokaliteter. || **Bjærghave** [*ɛ ˈbjɛɹəˌhas*]. TM Bjerghaven.

Bjørnkær [*ˈbjön·ˌkæ*]. Jb 1771 lile-, lille Biornkiær, lillebiornkiær, Lille Biorn Kiær; Jb 1772 Storebjörnkjær, Lillebjørnkjær; Jb 1775 Store-, Lillebiörnkjær; K 1776 Store Biörn Kier; $^{15}/_{2}$ 1776 Store Biörnkiær; Jb c. 1780 Store Biornkier, Lille Biørnkier, Störe-, lillebiörnkier, Storrebiornkier; TM Store-, Vester-, Oster Bjørnkjer, Lille Björnkjer; I 1912 Bjørnkjær; Gst Bjørnekær. || Bjørnkærsbugt [*ˈbjǫn·ɫæs ˈb0xt*]. — Vandet udfor Bjørnkær. || Bjørnkærshave. TM Björnkjärshave. || Bjørnkærshøj [*ˈbjǫn·käsˌhöj.*]. Jb 1772 Lillebjörnkjærshöy, Lillebiörnkiershoy; Jb 1775 Lillebjörnkjærshoy; K 1776 Lille Biörn Kiershoy; Jb c. 1780 Lillebiornkiershoy, Lille Biörnkiershoy; $^{20}/_{4}$ 1780 Lillbiørnskiershöj; TM Lille Björnkjärshoi. || Bjørnkær Sten. Jb 1772 Biörnkiersteen; Jb 1775 Björnkjersteen; K 1776 Biörn Kier Steen; Jb c. 1780 Biornkierssteen. — Af Dyrenavnet Bjørn.

Bladtsmark [*ˈblads ˈmaig*]. TM Bladts Mark. — I TM nævnes Chresten Bladt som Ejer af Marken.

Blusager. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Bloßagger. — Navn paa to Agre, som er Præstegaardsjord. Af Subst. Blus „Lys", her om Kirkelys (jfr. Gunnar Knudsen i NoB XXII p. 102).

Blærreland. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Blerre Lanndt; U 1771 (ChrK XIV 32) Blerrelanndt. — Af Subst. Blærre „Kile".

Bodilskær. TM Bodilskjer.

Boleng. Jb 1772, Jb 1775, Jb c. 1780 Bollwiese. — Af Subst. sønderjy. Bolle „Tyr".

Braadbæk [*ɛ ˈbrɔ·ˌbæk*]. — Af Subst. Braad, der paa Als betyder „Agerskifte".

Brandiskær. TM Brandiskjer.

Bredhave [*ɛ ˈbrɛjˌhas*]. || **Bredkær** [*brɛjˈɫæɹ*]. Jb 1772 Brekjer, Brekier; Jb 1775 Brekjer; K 1776 Bred Kier; Jb c. 1780 Breekier; TM Bredkjär, Bredkjärshave. || **Bredmade** [*ˈbrɛ·ˌmaj*]. || Bredmade Have [*ˈbrɛ·ˌmajˈhas.*]. TM Bredmaishave. || **Bredsten.** Jb 1772, Jb 1775 Bredsteen; K 1776 Bred Steen; Jb c. 1780 Breedsteen. — Adj. bred.

Bregnehøj. TM Bregnehøi.

Bremskrog. TM Bremskrog. — Insektnavnet Bremse, jfr. Bremskrog i Tinglev S., 3136.

Brinkehave [*ɛ ˈbrönkˌhas.*]. TM Brynkehave. — Af Adj. brink „stejl" (Kalkar) eller Subst. Brink.

Brokbjærg [*ˈsdo.ə-, ˈljl· ˈbrɔˌbjɛɹə*]. Jb 1772 Brockbjerg, Brockbierg; Jb 1775 Brockbjerg; K 1776 Brok Bierg; Jb c. 1780 Brockbierg, Brokbierg; TM Store-, Lille Brodbjerg, Brobergshoi. — Af Dyrenavnet Brok „Grævling". I Udtalen er k blevet assimileret med b, jfr. Brokbjærg i Bovrup, Varnæs S., 3225, eller Forleddet er blevet omtydet til Subst. Braad „Agerskifte", jfr. Brødbjærg, sst.

Brushøj [*ˈbru·sˌhöj.*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Broers Roedt; Jb 1771 Broeshoys Mark, Broeshoy, Broeshoysmark; Jb 1772 Brorshøy; Jb 1775 Brorshoy; K 1776 Brors Hoy; Jb c. 1780 Brorshoy, Broershoy; TM Brushoi, Neder-, Under Brushoi; I 1912, Gst Brushøj. —

Udtalen stammer fra Formen i TM. Roedt i Tontoft Kirkeregnsk kan være Skrivefejl for Hoved, der i Stednavne ofte veksler med Høj. De ældre Former tyder paa, at Forleddet er Mandsn. glda. Bröthir, der er almindeligt i Sønderjy., jfr. Broshøj i Klovtoft, Hellevad S., 3202.

Brænhøj [ɛ ˈbrœ·nˌhöj.]. — Af Plantenavnet jy. Bræn „Bregne".

Brøndhave. TM Brøndhave.

Bulbro [ɛ bʌlˈəˈbro.]. TM Bolbro. — Bulbro „Bro af Træstammer".

Bækhave [ˈbægˌhas., ɛ ˈo·ə ˈbægˌhas, ɛ ˈnɛ·ə ˈbægˌhas]. TM Bekhave. — To Lokaliteter.

Bødkerhave. TM Bødkerhaven.

Bøgehøj [ɛ ˈby·xˌhöj]. Mejer 1649 Bugehöuet; Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Bugehöy; U 1771 (ChrK XIV 32) Bugehøy; Jb 1772 Bugehöy; Jb 1775 Bugehoy; K 1776 Büge Hoy; Jb c. 1780 Bügehoy, Bugehoy; TM Byghøi, Ovre-, Nedre Buggeshoi. || **Bøgetoft.** Jb 1772 Bugetoft, Bügetoft.

Cecilieshave. TM Cäcilies Have.

Damhave. TM Dammhave. || **Damkær** [ˈdamˌkæ]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Damkiers koog; U 1771 (ChrK XIV 32) Damkjærs Krog; Jb 1772 Dammkjerbjerg, Dammkierbierg; Jb 1775 Dammkjerbjerg; K 1776 Dam Kiers Bierg; Jb c. 1780 Dammkiersbierg; TM Damkjär. — Dam, se Indl.

Dannertoft. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132), U 1771 (ChrK XIV 32) Dannertofft.

Dybmade. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Diubmay.

Dyvig [*dy·vix*]. Mejer 1649 Diebwieg; U 1771 (ChrK XIV 32) Dyvig; Jb 1772, Jb 1775 Dyvig, Dywig; K 1832 Dywig; Trap[1], Gst 1857—58 Dyvig; TM An Dywig, Dywig; TGst Dywig; Oldekop Dywig-Bucht; Gst, Trap[4] Dyvig. || Dyvigsbjærg. Jb 1772 Duvigsbjerg, Duwiegsbierg; Jb 1775 Düwigsbierg; K 1776 Düb-Wigs Bierg; Jb c. 1780 Dubwigsbierg. || Dyvigshave [ˈdy·vixs has., *dy·vix* ˈhas.]. TM Dywigshave; I 1912 Dyvigshave. — To Lokaliteter, den ene ved Dyvig Ladeplads, den anden paa den modsatte Side af Bugten. || Gammel-Dyvigvej [ɛ ˈgaməl ˈdy·vixˌvæj]. — Af Adj. dyb el. Subst. glda. dy „Dynd". Ordet er ikke nu levende mere, men afløst af [*dø·n*] Dynd.

Døbbelhave [ˈdɶfəlˌhas]. TM Döffelhave. — Døbbel, se Indl.

Egenhøj. Jb 1772 Egenhøy; Jb 1775 Egenhoy; K 1776 Egen Hoy; Jb c. 1780 Egenhoy; TM Egehöishave.

Elkærshave. TM Elkjershave.

Ellehave [ɛ ˈʳɛlˌhas]. TM Ellehave.

Ellernbrok. Jb 1772, Jb 1775 Ellernbrock. — Tysk Navn, maaske Oversættelse af det foranstaaende Elkærshave.

Elmbjærg. TM Elmbjerg, Oelmbjerg; I 1912 Elmbjærg.

Eng. TM Engen. || **Engkær.** TM Engkjer. || **Engskifte.** TM Engskiftet.

Eskebjærg [*æsgəbjɛiəˈʳmo·s*]. Jb 1771 Eskebiergs Mose; Jb 1772 Eskebjergsmoos Torfmoor, Eskebjergs Torfmoor; Jb 1775 Eskebjergsmoos Torfmoor; K 1776 Eske Bierg; Jb c. 1780 Eskebierg, Esckebierg; TM Eskebierg, Vester-, Oster Eskebjerg, Eskebjergmose; I 1912 Eskebjærg (Askebjærg).

Farresdam [*farəsˈdam*]. TM Faresdam; TGst, Gst Farresdam. || Farresdams Have [*farəsˈdams has.*]. || Farresdams Toft. TM Faresdamstoft. — Forleddet er maaske Bebyggelsesnavnet Farsø, s. d.

Firkant [ɛ ˈfi.ikanˌdə ˈhas.]. TM Firkanten.

Fiskerhave [ɛ ˈfesgəˌhas.]. TM Fiskehave.

Fladbjærg. TM Fladbjerg.

Flantholm. Mejer 1649 Flantholm. — Grund i Havet. Da Navnet kun findes hos Mejer, kunde det være Fejl for Flintholm el. muligt for Flansholm. Et saadant Navn findes i Burkal S., 3135, s. d.

Foraarslyst. TM Fooraarslyst.

?Forstermose. Jb 1772 Fostermoose, Fostermoos; Jb 1775 Fostermoose; Jb c. 1780 Forstersmooss, Foostermoose, Förstersmoose, Foostersmoose, Forsters Moosse, Foostenmoose; TM Forstermose, Fostermose. — Af jy. Fostermoder „Jordemoder". Nogle af Formerne viser (Omtydning til?) ty. Forster „Lodsejer i en Skov" el. Förster „Skovrider".

Frederiksbjærg. TM Frederiksberg. || **Frederikshave** [ˈ*fʁe.ðs* ˈ*has*.]. TM Frederiks Have.

Frosts Mark [*ɛ* ˈ*fʁɔsd*ˌ*ma.ig*]. TM Frost's Mark. — Ifl. Opt. 1935 har Marken Navn efter en tidligere Ejer.

Fruerled. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132), U 1771 (ChrK XIV 32) Fruerlej. — Navn paa en Præstegaardsager. Fruer er glda. Gen. paa -r af Subst. Frue, her rimeligvis som Navn paa Guds Moder, jfr. Gaardnavnet Fruerskov i Holbøl S., 3231.

Fuglesig [ˈ*fɔs·l*ˌ*six*, ˈ*ösdə*-, ˈ*væsdə* ˈ*fɔs.l*ˌ*six*]. Jb 1772 Fühlsieksmoos; Jb 1775 Fuhlsieksmoos; K 1776 Fült Siegs Moos; Jb c. 1780 Fühlsiecksmoos; TM Fuglesiig, Oster-, Vester-, Neder Fuglesiig.

Fælledskifte. TM Fælledskiftet. — Fælled, se Indl.

Gaardsrumshave. TM Store-, Lille Gaardsrumshave. — Af Subst. jy. Gaardsrum „pladsen, omgiven af gårdens bygninger" (Feilb.).

Gaaseager. TM Gaaseager. || **Gaasebjærg.** Kirkeregnsk 1598 (ChrK XIII 132) Godtzbierrig; U 1771 (ChrK XIV 32) Godtzbjerrig; Jb 1772 Gaadsbjerg; Jb 1775 Gaadsbierg; K 1776 Gaads Bierg; Jb c. 1780 Gaadsbierg. || **Gaasehave** [*ɛ* ˈ*go·s*ˌ*has*]. || **Gaasemose.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Gaaßmoeß; U 1771 (ChrK XIV 32) Gaaßmose. || **Gaasetoft.** TM Gaastoft.

Gadekærshave. TM Gadekjershave. || **Gadetoft.** TM Gadetoft.

Gavlen. TM Gavlen. — Subst. Gavl i Bet. „Skrænt".

Gildam. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Gildam; $^{9}/_{4}$ 1605 (ChrK VIII 101) gilddamb; U 1771 (ChrK XIV 32) Gildam.

Gruehave. TM Grubehave, Grübehave. — Grue, se Indl.

Græsbjærg [ˈ*gʁæj.s*ˌ*bjɛ.iə*, *ɛ* ˈ*sdə·ə*-, *ɛ* ˈ*lij*· ˈ*gʁæjs*ˌ*bjɛ.iə*]. Jb 1772, Jb 1775 Greis und Hellesöeberg; K 1776 Greis Bierg; TM Gräsbjerg, Grasbjerg, Sønder-, Mellem-, Lille-, Store Græsbjerg; I 1912 Vester og Øster Grejsbjærg. || Græsbjærg Holm [*gʁæj.sbjɛ.iə* ˈ*hɔl.m*]. TM Gräsbjergholm.

Grøfthave. TM Gröfthave.

Grønhave. TM Grønhave. || **Grønmark.** TM Grønmark. || **Grønnevej** [ˈ*gʁɔn·*ˌ*væj*]. TM Grønvej.

Gundsøbæk [*guŋsø*ˈ*bæk*]. TM Gundersöbek; I 1912 Gundsebæk. || **Gundsøhøj.** U 1771 (ChrK XIV 32) Gunnershøi; Jb 1772 Gunderseehøy; Jb 1775 Gunderseehoy; K 1776 Gunder Søe Hoy; Gst 1857—58 Gundershøj; TM Gundersøhöi. — Af Mandsn. Gunner. Samme Høj som Nordmandhøj.

Hamphave. TM Hamphave. — Af Plantenavnet Hamp.

Hanehøj. Jb 1772 Hahnhøy; Jb 1775 Hahnhoy; K 1776 Hahn-hoy; Jb c. 1780 Hahnhoy; TM Hanhoishave. — Af Mandsn. glda. Hani.

Harehøj. Jb 1772 Haarhøy; Jb 1775 Haarhöy; K 1776 Har Hoy; Jb c. 1780 Haarhoy. — Af Dyrenavnet Hare.

Have [*æ has*.]. TM Have, Haven. || **Havebjærg** [*ɛ* ˈ*has*ˌ*bjɛ.iə*]. TM Havbjerg. — Ligger ved Holm By. || **Havemade.** TM Havemai. — Have, se Indl.

Havrehave [*ɛ* ˈ*hɔsə*ˌ*has*]. TM Havrehaven; I 1912 Havrehave. — To Lokaliteter. || **Havreholm** [*æ* ˈ*hɔsə*ˌ*hɔl.m*]. TM Havreholm.

Hellesø [ˈ*hælə*ˌ*sø.*]. Mejer 1649 Hellesee; $^{3}/_{12}$ 1710 Hellesöe; U 1771 (ChrK XIV 32) Hellesø; Jb 1772 Hellesee, Hellesöe; K 1776 Helle See; Jb c. 1780 Helle Soe, Hellesö, Hellesöe; $^{6}/_{12}$ 1786 Hellesoe; $^{27}/_{5}$ 1792 Hellesöe; $^{13}/_{4}$ 1794 Hellesee; Trap[1] Hellesø; TM Hellessee; Gst Hellesø. || Hellesø Bjærg. Jb 1771 Hellesöbierg, Hellesö Bierges Mark; Jb 1772 Helleseebjerg; Jb 1775 Hellesöeberg; K 1776 Hellesøe Bierg; Jb c. 1780 Hellesöebierg; I 1912 Hellesoebjerg. || Hellesø Have. U 1771 (ChrK XIV 32) Hellesøhave. || Hellesø Mark. Jb 1771 Hellesömark. || Hellesø Roj. Jb 1772 Helshoy; K 1776, Jb c. 1780 Hels Roy. — Navn paa en Skov. || Hellesø Rør. Jb 1772 Hellessee Rohr; Jb 1775 Hellessee-Rohr. — Af Adj. hellig.

Helligkilde. Ussing Det gamle Als p. 223 Helligkilde. — Kilde ved Gaarden Tinghøj; dens Vand mentes at have helbredende Kraft.

Hesnæs [ˈ*hæs*ˌ*nes*]. U 1771 (ChrK XIV 32) Hesnæs; Jb 1771 Hesnis,

Hesnes; Jb 1772 Hesnisß, Hesniß Ornum; Jb 1775 Heßnis, Heßniß Ornum; K 1776 Hess-Niss; Jb c. 1780 Hesniss, Hesnis; TM Hesnäs, Hesnis, Sønder-, Nørre Hesnis; Mar. Kristensen 1909 [*hæsnɛs*]. — Rimeligvis af Dyrenavnet Hest, jfr. Hesbæk i Barsmark, Løjt S., 3211.

Hesselholt [ˈ*hæsəlˌh0lt*]. TM Hasselholdt. — Af Trænavnet Hessel.

Hestedøbbel. TM Hestedøffel. || **Hestehave.** I 1912 Hestehave.

Holgerstoft [*hɔlgəsˈtɔst*]. TM Holgerstoft.

Holm Løkke. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Hollum Lycke; Jb 1771 Holm-Lyck, Holmlyk udj Stiörnsholm, Holmlyk pa Ulbierg, Holmlyk udj Eskebiergs mose; U 1771 (ChrK XIV 32) Hollumlycke. — Jfr. Holm Løkke i Nordborg Flække, 3265. || **Holm Mose.** Trap[1] Holmmose. || **Holm Skov.** Reg 1604 Holm Holtt. — Af Landsbynavnet Holm ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Hopsø [*hɔbsø, hɔbsə*]. Mejer 1649 Hopsee; Jb 1770 Hop-See; U c. 1770 Hopp See; $^{25}/_{6}$ 1770 Hopsee; K 1770 Hopp-See; Jb 1771 Hopsö; U 1771 (ChrK XIV 32) Hopsø; U 1772 die Hoppe See; K 1776, $^{12}/_{9}$ 1786 Hop-See; VSK Hopsøe; TGst Hop-See; Trap[1], Gst 1857—58, Gst Hopsø. || **Hopsø Have.** TM Ovre Hopsoehave, Nedre Hopsöehave. || **Hopsø Høj** [*hɔbsø ˈhöj.*]. Jb 1772 Hopseehoy, Hopfenhøy; Jb 1775 Hopsöehoy; K 1776 Hop Søe Hoy; Jb c. 1780 Hop Søe hoy; TM Hopsöehöi, Hopsohöi. || **Hopsø Made** [*hɔbsø ˈmaj*]. Jb 1771 Hopsömaj; Jb 1772 Hopfenmay, Hopseemay, Hopsemay; Jb 1775 Hopseemay; K 1776 Hop Søe May; Jb c. 1780 Hopsøemay; TM Hopsoemai, Hopsemai. || **Hopsø Mose.** Trap[1] Hopsø Mose. — Af Subst. alsisk Hoppe „Reje". Jfr. dog Hopsø i Roager S., 3084. Der findes Sagn om, at Søen har Navn efter nogle Kæmper, der engang gik i Land paa Als og hoppede omkring paa det Areal, hvor Søen senere blev dannet af det indbrydende Hav (Udvalgte sønderjyske Folkesagn, udgivne af F. Ohrt p. 22).

Hustoft. TM Huustoft, Hustoft.

Hvalpkær. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Walpkier; U 1771 (ChrK XIV 32) Walpkjær. — Af Subst. Hvalp, jfr. Hvalpkær i Tandslet, Tandslet S., 3253.

Hælde [*ɛ ˈhæl·*]. || **Hældhave.** TM Heldhave. — Hælde, se Indl.

Høj [*ɛ höj.*]. TM Höien. || **Højbjærg** [*ɛ ˈhöj· ˈbjɛɹə*]. — Af Adj. høj.

Hølkhave. TM Hølkhave. — Forleddet Hølk- synes at betyde „Bløde, Dynd", jfr. Verbet jy. hølke „sidde i bløde, i dynd" (Feilb.).

Ildermose [*ɛ iljəmos*]. Jb 1772 Jllermoos; Jb 1775 Illermoos; K 1776, Jb c. 1780, Iller Moos; TM Ildermose, Neder-, Ovre Yldermose, Neder-, Ovre Ildermose. — Af Dyrenavnet Ilder.

Ildmose [*il·mɔs*]. I 1912 Ildmose. — Ikke samme Lokalitet som Ildermose. Maaske „Mose, hvori der har været Brand".

Inderskov [ˈ*inə ˈsgɔs*]. — Agerjord. Ligger ved Siden af Uderskov ndfr.

Inget [ˈ*in.gət*]. TM Over-, Neder Inget, Over-, Neder Ynget. — Efterleddet er rimeligvis -tved, se Indl.

Jensesdøbbel [ˈ*jænsəs ˈdo̯fəl*]. — Agerjord.

Jærnedhøj. Jb 1772 Jernedhøy; Jb 1775 Jernedhoy; K 1776 Ierned Hoy; Jb c. 1780 Iernedhoy. — Forleddet er rimeligvis oprindelig *Jærnved „Jærnskov", hvor Jærn kan sigte til Forekomsten af Myremalm, jfr. Jærne i Stubbæk, Ensted S., 3223.

Kaalhave. TM Kaalhave, Kaalhaven.

Kalleselle. Jb 1772 Kallesell, Callesell; Jb 1772 Kollesell, Callesell; K 1776 Kaller Ell; Jb c. 1780 Kalles Ell. — Forleddet er et Mandsn. sønderjy. Kalle. Efterleddet er Subst. Elle i Bet. „Ellekrat".

Kalvehave. TM Kalvhave, Kalhave; I 1912 Kalvehave. || **Kalvemade.** TM Kalvemaishave.

Katmade. TM Katmai.

Keldsbjærg. U 1771 (ChrK XIV 32) Kjelsbjerg. — Mandsn. Keld.

Kildekærshave [ˈ*kæl·kæsˈhas., ˈkæl·ɟæˈhas.*]. TM Kildekjärshaven, Kildekjärshave, Kölkjärhave, Külleskjär.

Kirkebjærg. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Kierckebierig; U 1771

(ChrK XIV 32) Kirkebjerg. || **Kirkesti.** U 1771 (ChrK XIV 32) Kirckesti; Jb 1775 Kirkesteig; K 1776 Kirke Steig; Jb c. 1780 Kirckestieg.

Klokkestrengsager. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Klockestrengs Aggere; U 1771 (ChrK XIV 32) Klokkestrængsager. — Præstegaardsjord. Har antagelig været henlagt til Klokkestrengens Vedligeholdelse, jfr. Gunnar Knudsen i NoB 1934 p. 89.

Kløverhave. TM Kløverhave.

Kløvet. Jb 1771 Klovet, Kløvet; TM Kløvet. — Kløv, se Indl.

Knappen. Gst Knappen. — Navn paa en Høj.

Koager. TM Koager. || **Kohave** [ɛ ˈkʌ0ˌhaːs., ˈɶsdə-, ˈvæsdə ˈkʌ0ˌhaːs]. TM Kohave, Oster-, Vester-Kohave. — Flere Lokaliteter. || **Kokær.** Jb 1772 Kokjer, Kokier; Jb 1775 Kokjer; K 1776 Kakier; Jb c. 1780 Kokier.

Koldsø Bæk [kɔlsøˈbæk]. TM Koldsøbek.

Kongstoft. Jb 1772, Jb 1775 Kongstoft; K 1776 Kongs Toft; Jb c. 1780 Kongstofft. — Jfr. Bistoft ovfr.

Kornmade. TM Kornmai.

Kragemose [ˈkʀɑ·xˌmoːs]. Jb 1772 Kragmoos; Jb 1775 Kragenees; K 1776 Krag Moos; Jb c. 1780 Kragmoos; TM, I 1912 Kragemose. || **Kragesig.** TM Kragesiig.

Kulehave [ɛ ˈkuːlˌhaːs.]. — To Lokaliteter. Kule, se Indl.

Købingskov. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Kjøbinndskouff; Reg 1604 Köpingkholtt. — En moße aff arrildtz tidt (Kirkeregnsk 1789). Af Bebyggelsesnavnet Køb ing, ældre Navn paa Nordborg Flække, 3265.

Ladekær. Jb 1772 Leikjer; TM Laiekjer, Ladekjer.

Langager [ˈlɑŋˈɑ·xə, ˈlɑŋˈɑ.xə]. Jb 1772, Jb 1775 Langager; K 1776 Lang Ager; Jb c. 1780 Langager; TM Langager, Nörre-, Mellem-, Sønder Langager; I 1912 Langager. — Flere Lokaliteter. || **Langbjærg** [ˈlɑŋˌbjɛɹə]. Jb 1771 Langbierg, Langbierg Mark, Langbiergmark; Jb 1772 Langbjerg; Jb 1775 Langbierg; K 1776 Lang Bierg; Jb c. 1780 Langbierg; TM Neder Langbjerg, Langbjerg. || **Langbugt.** TM Langbugt. || **Langhave** [ɛ ˈlɑŋˌhaːs.]. TM, I 1912 Langhave. — To Lokaliteter. || **Langmose** [ɛ ˈlɑŋˌmoːs]. Jb 1771 Langmos; TM Langmose, Oster-, Vester Langmose.

Lasseshus. Jb 1772 Laßenshueß; Jb 1775 Lassensness; Jb c. 1780 Lasseshuus. — Maa oprindelig være Navn paa et Hus, se Lasseshus ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

?Lavsholm. Jb 1772 Lousholm, Lusholm; Jb 1775 Bousholm, Busholm; K 1776 Løus Holm; Jb c. 1780 Lousholm. — Maaske af Mandsn. Lave el. Familienavnet Lau.

Ledsbjærg [ˈlʌ.ə-, ˈnæ.ə-, ˈlɪjl·-, ˈsdʌ·ə ˈlæjsˌbjɛɹə]. Jb 1772 Leisbjerg, Leisbierg; Jb 1775 Leisbierg; K 1776 Leis Bierg; Jb c. 1780 Leisbierg, Leisbiergsmay; TM Leisbjerg, Nörre Leisbjerg, Vester-, Oster-Leisbierg; I 1912 Lejsbjærg. — Af Subst. Led „Markled".

Lerbæk [ˈlɛ.əˌbæk]. TM Lerbeck; I 1912 Læbæk. || **Lerkær.** TM Lerkjer.

Lillehave [æ ˈlɪjl·ˌhaːs., bax ɛ ˈlɪjl·ˌhaːs.]. TM Lillehave, Lille Have. — Flere Lokaliteter. || **Lilletoft.** Jb 1772 kleine Toft, kleine Toften; TM Lildtoft.

Lindemose. TM Lindemose.

Lindensbæk. Jb 1772, Jb 1775 Lindensbeck; Jb c. 1780 Lindensbek.

Loftskov [ˈlɔsdˌsgɔs]. — Nu Agerjord. Jfr. Loftlund i Roager S., 3084.

Lundsbjærg. TM Lundsbjerg.

Lysemose [ɛ ˈlʏ·sˌmoːs]. TM, I 1912 Lysmose. — Se Lysemose i Tønder Landsogn, 3101.

Løkke. Reg 1707 in der Lück; TM Lükke, Lük, Lyk, Løkken; I 1912 Lyggen. || **Løkkeager** [ˈlʏkˈɑ.xə]. Jb 1772 Lükager, Luckager; Jb 1775 Lückager; Jb c. 1780 Lukager; TM Løkkeager. || **Løkkehjørne.** Jb 1772 Luckehjørn; Jb 1775 Lükehjörn; K 1776 Lüke Kiörn; Jb c. 1780 Lüke Kiorn. || **Løkkeled** [ˈlʏklæjsˈhaːs.]. Jb 1772 Lückeley; Jb 1775 Lükeley; K 1776 Lüke Ley; Jb c. 1780 Lücke Ley; TM Løkkeledshave. || **Løkkevej** [ɛ ˈlʏgəˌvæj]. — Løkke, se Indl.

Lønsømade [ˈlönsøˈmaj]. Jens Sørensens Papirer 1692—94 Lønsemay;

U 1771 (ChrK XIV 32) Lønsomai; Jb 1771 Lönsömaj; Jb 1772 Löönsemay Torfmoor, Löönseemay, Lönseemay Torfmoor, Lönsemay; Jb 1775 Lönsemay Torfmoor; Jb c. 1780 Lönsöemay; U 1802, K 1832 Lönsemay; TM Lönsömay; I 1912 Lønsøemaj. — Af Trænavnet Løn.

Madseshave [ˈ*masəs ˈhaə.*]. TM Madseshave.

Mandelbjærg. Kirkeregnsk 1598 (ChrK XIII 132), U 1771 (ChrK XIV 32) Manndelbjerrig; Jb 1772 Mandelbjerg, Mandelbierg; Jb 1775 Mandelbjerg; K 1776 Mandel Bierg; Jb c. 1780 Mandelbierg. — Af Subst. ænyda. mandel „Kværnstav", jy. Munnel (Feilb.), her vel blot i Bet. „Stok, Stav", jfr. et Navn som Stokkebjærg.

Mellem Moserne [*mæl.ə ˈˈmosə*].

Midtbjærg [*ɛ ˈmedˌbjɛiə*]. TM Midtbjerg. || **Midthave** [ˈ*medˌhaə.*, *ɛ ˈmedˌhaə.*]. TM Midthave. — Flere Lokaliteter.

Mosedøbbel [ˈ*mo·səˌdɶfəl*].

Mosesmark [ˈ*mo·səs ˈmaːig*]. — Af Familienavnet Moos, jfr. Moseskrog i Løgumkloster Flække, 3118 og Mosesfenne i Møgeltønder S., 3102.

Møllebjærg. TM Möllebjerg. || **Mølledam.** TM Mølledam. || **Møllehave** [*ɛ ˈmœl·ˌhaə*]. TM Møllehave. — Her har Møllen staaet. || **Møllehøj.** Jb 1772 Mølhøj, Mölhoy; Jb 1775 Möllhoy; K 1776 Moll Hoy; Jb c. 1780 Mollhoy. || **Møllekær.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Møllekier; U 1771 (ChrK XIV 32) Møllekjær. || **Mølleled.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Wid Møllelej; U 1771 (ChrK XIV 32) Møllelei. || **Møllemade.** Jb 1770, K 1770 Mullemay; K 1776 Mulle May; TM Möllemai. || **Møllestolpe.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132—133) Møllstolp; $^{9}/_{4}$ 1605 (ChrK VIII 101) Mølstølp; U 1771 (ChrK XIV 32) Møllstolp. — Jfr. Møllestolpe i Mintebjærg, Sottrup S., 3254 og Møllestub i Oksbøl, Oksbøl S., 3264.

Nakke [*ɛ nak*]. TM Nakken. — To Lokaliteter.

Naldsig [ˈ*nalˌsix*]. TM Neldesiig, Neder Neldesiig. — Af Plantenavnet jy. Nalde „Nælde".

Nederhave [*ɛ ˈnɛ·əˌhaə.*, ˈ*næ.əˌhaə.*]. TM Nederhave, Ostre Nederhave, Vestre Nedrehave, Nederhaven. — Tre Lokaliteter. || **Nederløkke** [*ɛ ˈnɛ·əˌløk*]. TM Nederlökke, Nedreløkke. || **Nederstehave** [*ɛ ˈnɛ·sd ˈhaə.*].

Nordborg Bæk. Gst Nordborg Bæk. — Løber fra Nordborg Sø og ud i Hopsø. Ogsaa i Nordborg Flække, 3265.

Nordmandhøj. Mejer 1649 Nordmandhoi; Jens Sørensens Papirer 1692—94 Nordmandshøj, Normanhøje, Normanshøj; ChrK V 81 Normandhøi; TM Narvinghöi.

Nygaard. TM Nygaard. || **Nyhave.** TM Nyhave.

Nørrebjærg. TM Nørre Bjerg. || **Nørrehave** [*ɛ ˈnöˌhaə.*]. TM Nörrehave, Nørhave. — Fire forskellige Steder. — || **Nørreløkke.** Jb 1771 Nörr-Lyk, Nörrluk, Nörrlyk; U 1771 (ChrK XIV 32) Nørrelykken; TM Nörlükke, Nørre Lük, Nörlykke. || **Nørremark** [ˈ*nöˌmaːig*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Hollum Nørremarck; Jb 1771 Nörr Mark, Nörrmark, Nörremark; TM Nørmark, Nørremark; I 1912 Nørremarken. — To Lokaliteter, hvoraf den ved Gaarden Stenbæk tidligere hed Vestermark. || **Nørreskov.** TM Nörreskov. || **Nørretoft.** Jb 1772 Nordertoft; Jb c. 1780 Norder Toft; TM Nørretoft, Nörtoft.

Odderkær [ˈ*ɔi.əˌkä*]. Jens Sørensens Papirer 1692—94 Otterkier; Jb 1771 Odderkiær, Odderkier; K 1776 Aker Kier; $^{20}/_{4}$ 1780 Aderkiær, Aderkæir; $^{6}/_{8}$ 1781 Adderkiaer, Aderkier, Adderkeer; $^{23}/_{10}$ 1781 Aderkeer; $^{28}/_{8}$ 1784 Adekier (rettet fra Aderkier); TM Odderkjer, Nörre-, Sönder Odderkjer; I 1912 Oddeskjær; Gst Orekær. || Odderkær Fald. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Aadders kiers fold; U 1771 (ChrK XIV 32) Aadders kjers fold; Jb 1772 Adderkierfold; Jb 1775 Adderkjerfeld; K 1776 Aader Kiers Fold; Jb c. 1780 Aderkierfold. — Endelsen -fold er den alsiske Form for -fald. || Odderkær Holm. Jb 1772 Aderkjerholm, Adderkjerholm, Adderkierholm, Aderkierholm; Jb 1775 Adderkjerholm; $^{20}/_{4}$ 1780 Aderkierholm; Jb c. 1780 Adderkierholm, Adderkiersholm, Aderkiersholm. || Odderkærshave [ˈ*ɔi.əkäsˌhaə.*]. TM Odderkjershave, Ovre-, Neder Odderkjers-

have. — Af Dyrenavnet Odder, i flere Kilder forstaaet som Subst. Aare „Vandaare", paa Ty. gengivet ved Ader.

Oldeholm. I 1912 Ohlholm. || **Oldenor** [*Ɔlˌdəˈno.əs ˈsø.*]. $^{25}/_{6}$ 1770 Oldenor; K 1770 Ohle Nohr; U c. 1770 das Ohle Nohr, zu dem Ohlen Nohre; Specification c. 1772 Ohlen Nohre; Beskr. c. 1780 (ChrK IV 4) Olenoer; Trap[1], Gst 1857—58 Oldenor; TGst Olde-Noor; Trap[4] Gst Oldenor. — De ældste Former viser overvejende den nty. Form af Adj. glda. old „gammel", medens de nyere Former sammen med Udtalen viser den danske Form af det samme Adj. Det hedder „det gamle Nor", fordi det ikke er noget Nor længere, men til Dels er tørlagt.

Op for Graven [*ob fɔˌi ɛ ˈgʁas*] egl. [*ɛ ˈbjɛˌiə ob fɔˌi ɛ ˈgʁas*].

Ornum. K 1776, TM Ornum. — Ornum, se Indl.

?Ottos Stævning [*ɔtɛˈˈsdæ̊s.nˌiŋ*]. TM Otto Stevning.

Overhave [*ɛ ˈɔsəˌhas.*]. TM Overhave. || **Over Kirkesti.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Offuer kierckestj. — Navn paa en Ager. || **Overløkke** [*ɛ ˈo·əˌɬyk*]. TM Ovre Løkke.

Palmose. Kirkeregnsk 1598 (ChrK XIII 132) Pallemoße; Jb 1771 Palmos Torfgrund; U 1771 (ChrK XIV 32) Pallemose; TM Palmoos, Sønder, Nørre Palmoos; I 1912 Palmose. — Se Palmose i Dybbøl, Dybbøl S., 3241.

Pennesten [*ˈpæn.əsdæ*]. Jb 1772, Jb 1775 Penningsteen; K 1776 Penning Steen; Jb c. 1780 Penningsteen; TM Pennesteen, Pemmesteen; I 1912 Pennestén. — Af Penning „Pengestykke". Sandsynligvis har der været ofret Pengestykker til Stenen (jfr. Aug. F. Schmidt, Danmarks Kæmpesten p. 98 ff.).

Pershøj [*ˈpæ·sˌhöj.*]. Jb 1772 Peershøy; Jb 1775 Peershoy; K 1776 Peers Hoy; Jb c. 1780 Peershoy; TM Peershoi.

Pilekær. TM Piilkjär. || Pilekærshøj [*piˑɬˈkɛ.isˈhöj.*]. Jb 1772 Pielskjerhøy, Pielskierhoy; Jb 1775 Pielskjerhoy; K 1776 Piels Kier Hoy; Jb c. 1780 Pielskierhoy; TM Oster-, Vester Pilehkjershoi.

Plovsager. $^{9}/_{4}$ 1605 (ChrK VIII 101) plouß Agger.

Pugmose [*ˈpuˑˌmos*]. Jb 1771 udj begge Pumoser; U 1802 Norr-Pugmoos, Sünnerpugmoos; TM Pugmose, Nörre-, Sønder Pugmoos; Gst Nre-, Sr Pugmose. || Pugmose Bjærg [*pumosˈbjɛiə*]. TM Pugmosebjerg. — Af Subst. jy. Puge, som paa Als betyder „Nisse".

Pækmose. TM Päkmose, Päkmosehave. — Af Plantenavnet jy. Pæk, der bruges om forskellige sværdbladede Vandplanter.

Raahave [*ˈʁå·ˌhas, ʁo.has*]. TM, I 1912 Raahave.

?Rabigel. Jb 1771 Rabigel, Raabigel; Jb 1772 Rabigel Torfmoor, Ravigeel, Raviegeel; Jb 1775 Rabigel Torfmoor, Rabigeel Torfmoor, Ravigeel; K 1776 Rawe Gell; Jb c. 1780 Ravegeel, Ravegell, Ravegeell; TM Rabigel; I 1912 Raffegel. — Salteng ved Kysten (I 1912).

Ravnebjærg. ChrK III 83 Ravnebjerg; Ussing Det gamle Als p. 242 Ravnebjærg.

Risbro. TM Risbro.

Rokkelbjærg. I 1912 Rokkelbjærg. — Fejl for Rykkebjærg?

?Rosnæs Bæk. Jb 1772, Jb 1775 Roßnerbeck; K 1776 Rosnes Bek; Jb c. 1780 Rosnerbeck.

Runddelen. TM Runddelen.

Rykkebjærg. TM Røkebjergshave, Røkebjerg, Vester-, Oster Røkebjerg. || **Rykkeholm** [*ʁɣgəˈhɔl.m*]. TM Røkeholm; I 1912 Rykkeholm. — En udskydende Bakke ved Kysten mellem to Kærstrækninger, Mellemleddet kunde da være Kær.

Rønbæk. Jb 1772 Rönnebeck, Rönnbeck; Jb 1775 Rönnebeck; K 1776 Renn Bek; Jb c. 1780 Rennbek, Rennbeck. || **Rønkær** [*ˈiŋə, ˈu·ə ˈrönɬæ*]. TM Yedre Rønkjer. — Af Trænavnet Røn.

Rørkær. Jb 1772, Jb 1775 Rökjer; K 1776, Jb c. 1780 Rökier; $^{17}/_{8}$ 1786 Reth-Schifte. — Af Plantenavnet Rør „Tækkerør".

Sand [*ɛ så.ŋ*]. TM Sandet. || **Sandbjærg.** TM, ChrK II 109 Sandbjerg. || **Sandhave** [*ɛ ˈsanˌhas., ɛ ˈsånˌhas.*]. TM Sandhaven, Sandhave. — To Lokaliteter. || **Sandmade.** TM Sandmai. || Sandmadeshave. TM Sand-

maishave. || **Sandtoft** [ˈsanˌtɔst]. TM Sandtoft. || **Sandvad.** U 1771 (ChrK XIV 32) Sandvad. — Jfr. Sandvad u. Bebyggelsesnavne. || **Sandvej.** U 1771 (ChrK XIV 32), ChrK II 109 Sandvei.

Sil [ɛ *si.l*]. || **Silhave** [ɛ ˈsi.lˌhas]. TM Siilhave, Sidhaven. — Sil, se Indl.

Skanse [ɛ ˈsgån·s]. TM Skans; Gst Skansen. — Her har været holdt Øvelser i 1864.

Skidenhave [*sgi.l.n has.*]. TM Skidenhave. — Af Adj. skiden i Betydningen „sølet".

Skorresmose. Jb 1772, Jb 1775 Schorresmoos; K 1776 Skorres Moose; Jb c. 1780 Schorresmoos. — Af Plantenavnet Skurv „Cuscuta europæa".

Skræpabild. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Wid skreppe abild; U 1771 (ChrK XIV 32) Skreppe-Abild; TM Vester Skräpagger.

?Skærsfred. TM Skjaersfred, Skarsfred. — Fred, jfr. Fred i Hjortholm, Kegnæs S., 3251. || **Skærsholm.** TM Skjärsholm.

Sletager [ɛ ˈslɛ·dˌaɣə]. TM Sletteager. — Af Adj. slet „daarlig".

Smalhave [ˈsmaɫ·ˌhas.]. TM Smalle Have, Smallehave.

Smedehave [ˈɔsə-, ˈnœ·ə ˈsmæj·ˌhas.]. TM Smedehaven. || **Smedeland** [ˈsmæj·ˌlaŋ].

Sommerhave [ɛ ˈs0məˌhas.]. || **Sommerlyst.** TM Sommerlyst. || **Sommersholm** [ɛ ˈsɔməsˌhɔl.m]. TM Sommersholm, Sommerholm; I 1912 Sommersholm. — Jfr. Vinterholm ndfr.

Sortehave [ɛ ˈso..ədˌhas.]. TM Sortehaven.

Sparrevad. Jb 1772, Jb 1775 Sparreway; K 1776 Sparre Way; Jb c. 1780 Sparreway. — Fuglenavnet Spurv, sønderjy. [*spaṛ'ə*] (Feilb.), idet Spurve tit flokkes og bader, hvor der er lavt Vand. Maaske er Forleddet Subst. Sparre „Skraabjælke i Taget", her vel saa om en Træbro.

Stagebjærg. TM Stagbjerg. — Af Subst. Stage „Pæl".

?Staldbøge. Jb 1771 Staalbyge Moße; Jb 1772, Jb 1775 Staalbugge; K 1776 Stall Büge; Jb c. 1780 Staalbugge. — Med Hensyn til Dannelsen jfr. Stollig i Løjt S., 3211, der er tolket af *Staldēkæ, men som Marius Kristensen (Sønderjy. Maanedsskr. XIII p. 9, 178) tolker af *Stold, oldn. stallr „forhøjning, offeralter".

Steffensmade. TM Steffensmai.

Stegshoved [*sdæxs*ˈ*ho·j*]. Regnsk 1719—20 Stegs høfft; Jb 1771 Steghovet, Steghoved, Steghoft; U 1771 (ChrK XIV 32) Steg, Stegshoved; Jb 1772 Stechhæde; Jb 1775 Steckhede; K 1776 Stech hode; Jb c. 1780 Stechhode; $^{20}/_{4}$ 1780 Stegshode; $^{23}/_{10}$ 1781, $^{28}/_{8}$ 1784 Steghode; Trap[1], Gst 1857—58 Stegshoved; TM Steghoved; Gst Stegshoved. — Engdrag med en Bakkeknude mellem Farresdam og Stegsvig. Navnet er Ellipse af *Stegsvighoved. || **Stegsvig.** — Samme Lokalitet som Stegsvig i Mjels, Oksbøl S., 3264, s. d.

Stenbæk. U 1771 (ChrK XIV 32) Steenbæk; Jb 1772, Jb 1775 Steenbeck; K 1776 Steen Bock; TM Steenbek; Jb c. 1780 Stenbek. || **Stengrus.** Jb 1772 Stringrus; Jb c. 1780 Steingruß.

Stjærnsholm [ɛ ˈsdjǫnsˌhɔl.m]. Jb 1771 Stiörnsholm, Stiornsholm; Jb 1772 Stjernsholm Torfmoor, Stiernsholm Torfmoor; Jb 1775 Stjernsholm Torfmoor; K 1776 Sterns Holm; Jb c. 1780 Stiernsholm; ChrK III 83, V 83 Stjønsholm; TM Sternsholm. || Stjærnsholms Toft. [*sdjǫnshɔl.ms*ˈ*tɔst*]. TM Stjernsholmstoft; I 1912 Stjernsholms Toft. — Subst. Stjærne hedder almindelig paa Als [*sdjön*], men i de tre nordlige Sogne [*sdjæn*] (Udv. f. Folkemaals Saml.), hvorfor vi her skulde have ventet den sidstnævnte Form.

Storebjærg [ɛ ˈsdɛ.əˌbjɛ.ə, ɛ ˈsdɛ·ə ˈbjɛ.ə]. TM Store Bjerg. || **Storehave** [ɛ ˈsdɛ·əˌhas.]. TM Store Have. || **Storetoft.** TM Storetoft.

Storkereden. U 1771 (ChrK XIV 32) Storkereden; ChrK II 109 „Storkereden" kaldes et Sted i Holm.

Stormfloden. TM Stormfloden.

Strand. TM Strand. || **Strandhave** [ɛ ˈsdʀanˌhas.]. TM Strandhaven.

Stærmose [ɛ *sdæmos*]. TM Stermose. — Af Plantenavnet Stær „Carex".

Stættebraad [ˈsdæ·dˌbʀɔ]. TM Stentebruud. — Af jy. Stætte „Stente".

Svinekær [ˈsvinˌkæ]. TM Svinkjer, Vester Svinkjär, Oster Svinkjer.

Søager. TM Söager. || **Søhave** [ɛ ˈsøˌhas.]. TM Söhave. — Tre Lokaliteter. || Søhave Made. TM Søhavemai. || **Søhøj.** TM Oster-, Vester Söhöi. || **Sølyst.** TM Sölyst. || **Sømade.** TM Sømai.

Sønderballe. ChrK II 109 Synderballe. || **Sønderbjærg.** TM Sønder Bjerg. || **Sønderhave** [ɛ ˈsyŋəˌhas.]. TM Sönderhave, Indre Faelleds Sønderhave. || **Sønderløkke.** TM Sønder Lük. || **Søndermark** [ɛ ˈsyŋəˌmaːg]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Hollum Syndermarck; Kirkeregnsk 1670 (ChrK XIII 154) Holm Syndermark; Jb 1771 Synder-Marken, Syndermark; TM Søndermark; I 1912 Søndermarken. — Tre Lokaliteter. || **Sønderskov** [ɛ ˈsyŋəˌsgɔs]. TM Sönderskov, Neder-, Over Sönderskov. || **Sondersted.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Süderstedt; U 1771 (ChrK XIV 32) Suderstedt. || **Søndertoft.** Jb 1772 Südertoft; Jb c. 1780 Suder Toft; TM Søndertoft. || **Søndervej** [ɛ ˈsyŋəˌvæj].

Tinghøj [ɛ ˈteŋˌhöj.]. TM Thinghøi; Trap[4] Tinghøj. — Ligger yderst paa Næsset og kan efter Beliggenheden vanskelig have været Tingplads.

Toftmade [ˈtɔstˌmaj]. TM Toftmai.

Tonnesens Mark [ˈtoˑnəsəns ˈmaːg]. TM Tonesens Mark. — Mandsn. Tonnes, opr. Forkortelse af Antonius. Stedet har ifl. Opt. 1935 Navn efter en tidl. Ejer.

Trekant. TM Trekant.

Trevlesandbjærg. TM Trevlesandbjerg.

Trædeholm. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 132) Tredhollum, thredhollum; U 1771 (ChrK XIV 32) Tredhollum. — Af Subst. Træde „Trætte, Proces".

Tunge [ɛ ˈtoŋˑ]. — Tunge, se Indl.

Tvinkelsmose. TM Tvinkelsmose.

Tørvemosehave [ˈtɔj.mosˌhas., ˈtɔʁəmosˌhas.]. TM Törvemosehave, Törvemosehaven. — To Lokaliteter. || **Tørvemosekær.** TM Törvemosekjär.

Uderskov [ˈuˑəˌsgɔs]. TM Yedre Skov. — Agerjord. Ligger ved Siden af Inderskov ovfr. Af Komparativen jy. uder „ydre".

Ulbjærg [ˈulˑˌbjɛiə]. Kirkeregnsk 1598 (ChrK XIII 132) Wldbierre, Wldbierig; Beskr. 1764 Ulbierg; U 1771 (ChrK XIV 32) Uldbjerg; Jb 1772 Ulebierg; Jb 1775 Uhlenberg; K 1776 Ulbarg; ChrK IX 241 Ulvbjergs Knap, Ulvbjerget; TM Uldbjerg, Over-, Neder-, Sønder-, Nørre Uldberg; I 1912 Uldbjærg; Gst Ulbjærg. — Den sidste Ulv, som var paa Als, skal være bleven skudt her i Nærheden (I 1912). || **Ulholm** [ˈrulˑˌhɔl.m]. — Af Dyrenavnet Ulv.

Vesterbjærg [ɛ ˈvæsdəˈbjɛiə]. TM Westerbjerg. || **Vesterdam.** TM Vesterdam. || **Vesterelle** [væsdəˈrælˑ]. — Sidste Led er Kollektivet Elle „Samling af Elletræer". || **Vestergaard.** U 1771 (ChrK XIV 32) Vestergaard. — Navn paa en Mark. || **Vesterhave** [ɛ ˈvæsdəˌhas.]. TM Vesterhave, Westerhave. || **Vestermade** [ɛ ˈvæsdəˌmaj]. TM Vestermai. || **Vestermark** [ˈvæsdəˌmaːg, ɛ ˈvæsdəˌmaːlg]. TM Vestermark, Westermark, Nörre-, Sønder-, Neder-, Nedre-, Mellem-, Øvre Vestermark; I 1912 Vestermarken. — Navn paa flere Marker, hvoraf den ved Gaarden Stenbæk nu hedder Nørremark. || **Vesterskov.** TM Vesterskov. || **Vestertoft.** TM Westertoft.

Vidiekær. TM Vidiekjer. — Af Plantenavnet Vidie „Pil".

Vikingsager [ɛ vikjŋə]. TM Vikingsager. — Ligger paa Kysten ved Stegsvig. Forleddet er snarest en Sammensætning med Subst. Vig „Bugt", misforstaaet i TM som Subst. el. Personn. Viking.

Vilkær. Jb 1772 Wilkjerfold, Wilkerfold, Wilkierfold; Jb 1775 Wilkjerfeld, Wilkerfeld; K 1776 Wil Kiers Fold; Jb c. 1780 Wilkiersfold. — Forleddet er rimeligvis Subst. Væld „Kildevæld", jfr. Vilkær i Løgumkloster Landsogn, 3119.

Vinterholm. TM Winterholm, Vinterholm. — Jfr. Sommersholm ovfr.

Voldshave. TM Voldshave. || **Voldsmose** [ˈvɔlsˌmos, ɛ ˈvɔlsˌmos]. TM Voldmose, Voldtmose; I 1912 Voldsmose. || Voldsmose Bjærg. TM Voldmosebjerg. || Voldsmose Toft [vɔlsmosˈtɔst]. || **Voldsved** [vɔlsve]. — Ingen topografisk Forbindelse med Voldsmose. Vold, se Indl.

Vorhøj. TM Vaarhöi. — Af Subst. glda. warth-, oldn. vǫrðr „Vagt", jfr. Vorbjærg i Rugbjærg, Ø.-Løgum S., 3204.

Vælthøj. Trap[4] Vælthøj. — Af Verb. vælte om et Sted, hvor noget er væltet.

Værfald. Jb 1772 Wehrfold; Jb 1775 Wehrfeld; K 1776 Wehr Fold; Jb c. 1780 Wehrfold. — Maaske af Dyrenavnet Vædder. Endelsen -fold er den alsiske Form for -fald, jfr. Odderkærfald ovfr.

Østerbjærg [ɛ ˈösdəˌbjɛiə]. TM Osterbjerg. || **Østerhave** [ɛ ˈösdəˌhaʌ.]. TM Osterhave, Osterhaven. || **Østermade.** TM Ostermai. || **Østermark.** Jb 1771 Öster-Marken, Østermark; TM Ostermark. || **Østertoft.** TM Ostertoft.

Øverstehave [ɛ ˈo·sd ˈhaʌ·].

Pøl.

Aarehave. TM Aarehau. — Af Subst. Aare „Vandaare".

Abildstab [ˈa.fjlˌsdap]. — Af Abild „Æbletræ" og jy. stabbe „Træstub", jfr. Stabhave ndfr.

Albuhede [alb0ˈhe·]. TM Albohede. — Af Subst. Albue, glda. alboghæ, som ofte findes i Stednavne som Navn paa Lokaliteter af en krum Façon, jfr. Albuhøj i V.-Vedsted S., 2708.

Arnholt. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Aarnholt, Lild Aarnholt; TM Anholt. — Forleddet er den gl. Gen. af Fuglenavnet Ørn, *arnar, eller den heraf analogisk dannede yngre Sideform, ænyda. arn.

Ask [ɛ ask]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Asch; TM Ask. — Af Subst. Ask „Æske". Navnet maa anses for et Sammenligningsnavn.

Assensmose [ˈasənsˌmos]. TM Assensmoos. — Ligger ved en Halvø i Nordborg Sø. Maaske af et *Asknæs Mose af Trænavnet Ask.

Bagbjærg. TM Bagbjerg. || **Bag Bækken.** TM Bagbiek, Owerbagbiek. || **Bag Kaalgaard.** TM Bagkalgaard.

Banehøj [ˈba·nˌhöj.]. — Af Barne-, Gen. Plur. af Barn, el. af Mandsn. glda. Barni el. Bane (DgP).

Bankhave. TM Neder-, Owerbankhau. — Af Subst. Banke „Bakke".

Bjærg [ɛ bjɛʌə]. TM Berg, Bjerg. || **Bjærghave** [ɛ ˈbjɛiəˌhaʌ]. TM Bjerghau.

Bommark [ɛ ˈb0mˌma.ig, b0m.a.ig]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) boemarck; Jb 1770, U 1771 (ChrK XIV 33) Boemark; TM Bommark.

Brodershave. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Broerßhaff. — Af Mandsn. Broder.

Brokbjærg. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Brock bierrig; U 1771 (ChrK XIV 32) Brockbjerrig. — Af Dyrenavnet Brok „Grævling".

?Brænmose [ˈbræ·nˌmos]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Bremmoeß; U 1771 (ChrK XIV 32) Bremmose; TM Brenmoos. — Af Subst. jy. Bræn „Bregne".

Bygland. TM Bygland.

Bæk [ɛ bæk].

Bøgebjærg [ˈby·xəˌbjɛʌə].

Drejkobbel. K 1770 Drey Koppel; Jb 1770 die Drey-Koppel; U c. 1770 Dreykoppel, Augustenhoffer Dreykoppel; U 1772 die Drey Coppel; Specification c. 1772, K 1776 Drey Koppel; TM Drei. — Af Verb. drage, udtalt [dræj·] i Bet. „opdrætte Kalve, lam, føl" (Feilb.).

Dyrhæk [ɛ ˈdy.əˌhægə]. — Af Subst. Dyr „Dyrevildt".

Egsmose [ˈi·sˌmos]. TM Iismoos, Jismoos.

Ellekobbel. K 1770 Eller Koppel; Jb 1770 die Eller Koppel; U c. 1770 Augustenhoffer Ellerkoppel, Ellern koppel; Specification c. 1772 Augostenhoffer Eller Koppel; K 1776 Eller-Koppel. — Af Trænavnet El, jfr. Eller i Skærbæk S., 3089.

Enghave. TM Enghau.

Faaremade [ɛ ˈfå·əˌmaj]. || **Faaremark.** TM Faarefeld.

Flaghave. TM Flaghave. — Af Subst. Flage i Betydn. „Laage, Led" (se Mar. Kristensen i DF IV p. 88 ff.).

Frisballe [ˈfʀjsˌbalə]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Frißballe moes; U 1771 (ChrK XIV 32) Frißballe. — Mosehul med omgivende Mark. Af Mandsn. Frise.

Gaasehave [ɛ ˈgå·s hɑs]. TM Gaasehau; I 1912 Gåsehave.

Galgesager [ˈgaləs ˈɑ.xə]. TM Gallesagger. — Forleddet er sandsynligvis *Galgehøj.

Gammelhave. I 1912 Gamlehave. || **Gammelskov** [ɛ ˈsdo·ə-, ɛ ˈljl·-, ɛ ˈsyŋə ˈgaməlˌsgɔs]. Jb 1770, U 1771 (ChrK XIV 32), K 1772 Gammelskov; Jb 1772 Gammel Skov; K 1776 Gam-mel-skov; KuAa Gammel Skov-Mark.

Grumholt. TM Grumholt. — Af Adj. grum i Betydningen „hvad der er ud over det almindelige, fortrinlig, udmærket" (Feilb.), jfr. dog Grumager i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211, der forklares af Mandsn. glda. Grumi.

Grynmøllehave. TM Grynmölbhau.

Grøntoft [ɛ ˈgʀön̥ˌtɔst]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Grøntofft.

?Hagelaage. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134), U 1771 (ChrK XIV 32) Haulog; (Her?) Jb 1770 den saa kaldede Laage; TM Hagelaag.

Hamptoft [ɛ ˈhambˌtɔst]. — Af Plantenavnet Hamp.

Harmoni. TM Harmonie.

Have. TM Hau. — Have, se Indl.

Havelshave [ɛ ˈhɔs.ɬsˌhɑs.]. TM Havelshave. — Ingen topografisk Forbindelse med Hagelaage ovfr. Af Mandsn. sønderjy. Hovle, af glda. Hughlek (DgP).

Hedemark. Jb 1770 Heede-Marken, Heedemark; TM Hedemark.

Hellestoft. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Helleßtofft; U 1771 (ChrK XIV 32) Hellesßtofft. — Af Mandsn. Helle (Kok II 24), glda. Helgi, el. muligt Gen. af Subst. jy. Helled „fold, hvori markmanden sætter kreaturer ind, når han har fanget dem løsgående" (Feilb.).

Herrevej. U 1771 (ChrK XIV 32) Herrevei; ChrK III 144 „Herreveien". — Navn paa en Del af den Vej, som gaar fra Lavensby til Pøl. Herskabet paa Østerholm benyttede Vejen, naar det om Sommeren kørte til Augustenhof, deraf Navnet (ChrK III 144).

Hestekobbel. Beskr. 1764 Pferde Koppel. — Samme Lok. som Sønderkobbel ndfr.

Hjulerhave [ɛ ˈjʊl.ˌhɑs.]. || **Hjulmandsgrund.** Jb 1772, K 1776 Rademachergrund. — Af Hjuler „Hjulmand".

Holm [hå.ɬəm]. TM Holm. || **Holmer Port.** Nordborg Kirkebog 1729 o. fl. Steder Holmer Port. — Synes at være den Laage paa Tontoft Kirkegaard, der vender ud mod Holm. Holmer er Indbyggernavn til Lb. Holm.

Hotkilde [ɛ ˈhɔtˌkjl]. Kirkeregnsk 1598 (ChrK XIII 133) Hodkill Agger; $^{9}/_{4}$ 1605 (ChrK VIII 101) Hodtküll; Mejer 1649 Hoetkiel; U 1771 (ChrK XIV 33) Hodkill el. Hotküll, Hodkillager. — Samme Lokalitet som Od ndfr. Af Subst. jy. hot „jordknold, en lille dynge" (Feilb.), jfr. no. Dial. hott „tue, især græstue" (Torp NEO). Jfr. Hotkilde i Lavensby, Hagenbjærg S., 3263.

Hushave [ɛ ˈhusˌhɑs.]. TM Huushau, Osterhuushau, Westerhuushau. || **Hustoft.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Hußtofft; U 1771 (ChrK XIV 32) Hußtoft; TM Huustoft.

Hvenemose. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Huenmoeß; U 1771 (ChrK XIV 32) Huenmose; TM Hwinmosehau. — Af Plantenavnet Hvene.

Indermade [ɛ ˈinəˌmaj].

Indmark. Jb 1770 Indmark, Indmarkens Giærde; TM Indmark.

Kaalgaard Bæk. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Kaalgord beck; U 1771 (ChrK XIV 32) Kaalgordbeck. || **Kaalhave** [ɛ ˈko.ɬˌhɑs]. — Af Plantenavnet Kaal.

?Kalvsløkke [ɛ ˈkɔlsˌlyk]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Kalßløcke; TM Kolsluk.

Kildehave. TM Kjeldhau. || **Kildespring** [ˈkæ·l̥ˌsbʁeŋ]. Jb 1770 Kildespring, Kildspring; Jb 1772 gemeinschaftlichen Stüken Kildesspring, Kildes-Spring; KuAa Kilde-Spring; TM Kjeldspring, Kildespring; Gst Kildespring. — Skov og Ager i Søndermark.

Kirkemade. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Kirckemay; U 1771 (ChrK XIV 32) Kirkemai.

Klarevandsted [ɛ ˈkl̥a.ə ˈvaŋˌsdæ̝ˀ]. — Af Adj. klar.

Klintsted Mose. TM Klintstedmoos.

Klokkestrengsager. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Klockestrengs agger; ³/₄ 1605 (ChrK VIII 101) Klockstrengs Ager; U 1771 (ChrK XIV 32) Klokkestrængsager. — Kirkejord ved Lerhøj i Lermark. Samme Navn i Holm ovfr.

Kobbelbjærg. TM Kobbelbjerg. — Kobbel, se Indl.

Kogang. TM Kogang. — Se Kogang i Brundlund, Aabenraa Købstad, 3191. || **Kohave.** TM Kohau.

Koldmose. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134) Kolmoeß; U 1771 (ChrK XIV 32) Koelmoes; KuAa Kollmose; TM Kolmoos, Kolmos; ChrK II 109 Kaalmoes. || Koldmose Bjærg [k0l̥·mosˈbjɛ.ə]. TM Kolmosberg. — Af Adj. kold, som ofte anvendes om sur og fugtig Jordbund.

Kontrollørhave. TM Kontrolleurhave; I 1912 Condolørhaven.

Krogsbjærg. KuAa Kroksbierg. || **Krogshave.** TM Krogshawe. — Af Mandsn. el. Familienavnet Krog.

Krudgaard [ɛ ˈkʁuˌgɑ̈]. TM Kruko. — Krudgaard betyder paa Als „Køkkenhave", jfr. Krudtgaardlund i Løjt-Kirkeby, Løjt S., 3211.

Kær [ɛ kæ̝ˀ]. Jb 1772 Kiör; K 1776 Kier; TM Kjer.

Købingsmark. Jb 1770 Kiöbings Mark, Kiöbings Marker; DAtl Köepings Mark; Jb 1770 Kiøbings-Marker; Jb 1772 Norburger Kjöbingsmarcks Land, Kjöbingsmarks Land; Jb 1775 Kjöbingsmarks Land. — Se Køb ing u. Bebyggelsesnavne i Nordborg Flække, 3265.

Lagustrun. TM Lagustrun. — Vel Udtaleform af Ligustrum.

Langager [ˈl̥aŋˌɑ.xə]. TM, I 1912 Langager. || **Langbro** [l̥aŋ·bʁ0]. || Langbro Have [l̥aŋ·bʁ0ˈhas.]. || **Langhave** [ɛ ˈl̥aŋˌhas.]. TM Langhau, Langshau. || **Langsmalle.** TM Langsmal. — Vel om et langt og smalt Stykke. Smalle er et Subst., dannet af Adj. smal el. forkortet af Smalling, som ellers findes i Stednavne.

Lerager [l̥æˈɑ.xə]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Lang leer agger, Lange leer agger; U 1771 (ChrK XIV 32) Lang Leerager; TM Leeragger. || **Lerbjærg.** U 1771 (ChrK XIV 32) Leerbjerg. || **Lerhøj.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), ³/₄ 1605 (ChrK VIII 101) Leerhöy; U 1771 (ChrK XIV 32) Leerhøy. || **Lermark.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Leermarck.

Ligan. TM Ligan.

Lillebjærggade [l̥i̯l·bjɛ.əˈʳgɑ·]. — Ved Pøl By. || **Lillehave** [ɛ ˈl̥i̯l·ˌhas.]. TM Lilhau, Lillehau. || **Lilletoft.** Jb 1770 Liden Toft.

Loftskov [ɛ ˈl̥ɔsdˌsgɔə]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Loutskouff; TM Loutskov. — Navn paa en Mose ved Pøl By. Jfr. Loftlund, Roager S., 3084.

Ludvigsmark. TM Ludwigsmark.

Lundeboshave [ˈl̥onəb0sˈhas.]. TM Lundebohau. || **Lundeboskov.** TM Lundeboskow.

Lynghave. TM Lynghau. || **Lyngmark.** TM Lyngmark.

Lysager. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Lyßagger. — Kirkejord. Lys betyder her Kirkelys, idet Ageren har været henlagt til Vedligeholdelse af Kirkelys (Gunnar Knudsen i NoB XXII p. 103).

Madeløkke [ɛ ˈmaj̥ˌl̥yk]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Meiløcke; TM Mai; I 1912 Majlyk.

Mejerløkke. TM Meierluk. — Af Subst. Mejer „Forvalter".

Mergelhave [ɛ ˈmæ̝ˀi.gəl̥ˌhas.]. TM Mergelhau.

Midthave [ɛ ˈnɛ·ə-, ɛ ˈo· ˈmedˌhas., ɛ ˈmedˌhas.]. TM Midthau, Midthave. || **Midtmark** [ɛ ˈmedˌmaˀg]. Jb 1770 Needermidtmark, Over-midt-Mark, Over-

midtmark; K 1772 Neder-, Over Mittel Mark; Jb 1772 Neder Mittelmark, Neder Mitmark, Neder-, Obermittelmark, Neddermitmarck, Nedder Mittelmarck; K 1776 Over-, Nedder-Mittel-Mark; TM Midtmark; I 1912 Nedre Midtmark. || **Midttoft.** TM Midttoft.

?Mosehave. TM Moselhau, Mosehau.

Mølleaa. U c. 1770 Muhlen Aue. || **Mølledam.** $^{25}/_{6}$ 1770 Mühlen Damm.

Møllerhave. TM Möllerhau. || **Møllermade** [*mǫ̀lə'maj*]. Beskr 1764 Möller May; U c. 1770 Müllemay, Mullemaj; $^{7}/_{9}$ 1771 Mullermay; Specification c. 1772, U 1772 Mullemaj; TM Möllemai.

Nederhave. TM Nederhawe, Nederhau, Herhau. || **Nedermark.** Jb 1772 Nedermark, Neddermarck. || **Nedersned** [ˈ*næ·snɛ*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Neerßne; TM Nederstne. — Ligger ved Oversned ndfr.

Nissenshøj. Jb 1772 Nisßenshøy; KuAa Nisses hoy.

Nyhave [*ɛ 'ny|haə*]. TM Nyhave. || **Nyskifte.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Nyeskiffte; U 1771 (ChrK XIV 32) Nye Skiffte.

Nørreallé. TM Nörreale. || **Nørrehave.** TM Nørrehau, Norrehau. || **Nørrekobbel.** Beskr. 1764 die Norder oder Wacht-Koppel; K 1770, Jb 1770 Norder Koppel; U c. 1770 Augostenhoffer-, Augostenhofer Norder Koppel; U 1772 die Norder Koppel; Specification c. 1772 Augostenhoffer Norder Koppel; K 1776 Norder-Koppel. — Samme Lok. som Vagtkobbel ndfr. || **Nørremark.** TM Nörremark, Norremark.

Od [*ɛ o*]. TM Odder; I 1912 Oddeskjær. — Navn paa et Næs i Nordborg Sø og samme Lokalitet som Hotkilde ovfr.

Okseholm [*'ɔss|hɔl.m*].

Olesled. TM Olesled.

Otteshave. TM Otteshau.

Overhave. TM Overhau, Owerhau. || **Overkobbel.** Beskr. 1764 die Ober-Koppel. || **Oversned** [ˈ*o·snɛ*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Offuer sne, Offuenn offuer ßne; U 1771 (ChrK XIV 32) Offuer sne; TM Overstne. || **Overtoft.** TM Owertoft.

Pandekageshøj [*panɣ·kaxs'höj.*].

Peder Fittesdam. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Emod Peder Fittisdam; U 1771 (ChrK XIV 32) Peter Fittisdam. — Fittis er Mandsn. Vitus, sml. at Vitus-dans paa Als udtales *fitəs'dåŋs* (Feilb.).

Persbjærg. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Peers bierre; U 1771 (ChrK XIV 32) Peersbjerg.

Pokkelmose [*pɔgəl'ˈmo·s*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Pollick mees; U 1771 (ChrK XIV 32) Pollickmees.

Povlsskov [*'pɔs.ʦs'sgɔs*]. Gst Povls Skov.

Præstebøge [*ɛ 'pʁæ·sd|byx, 'nɛ·ə 'pʁæ·sd|byx*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Prestebög; U 1771 (ChrK XIV 32) Præstebøg; TM Prestbyk.

Pøl Led. ChrK II 109 „Poel led" eller ved „ledet i Poel". || **Pøl Sand.** J. Sørensens Papirer 1692—94 Pøls Sand. — Sandgrund. || Pøl Sand Landpynt. J. Sørensens Papirer 1692—94 Pøls Sand Landpynt. — Identisk med Tontoft Nakke. || **Pøl Skov.** Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134, 133) Pøelskouff, Pøell schouff; Reg 1604 Pöelholdt; U 1771 (ChrK XIV 32) Pøellskouff.

Rambøge [*'ʁam|byxə*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Rambyge; Jb 1770 Rambygge; K 1772 Rambuye-Mark; Jb 1772 Auf Ramby, Rambymarck, Rambögemark; U 1771 (ChrK XIV 32) Rambyge; K 1776 Rambuye Mark; TM Rambygge. — Af et Subst., identisk med sv. Dial. ramm „fugtig Eng, Sump", jfr. Ramkær i Rise, Rise S., 3212, eller muligvis af Fuglenavnet Ravn.

Rivmose. TM Sønder-, Midt-, Norre Riewmose. — Jfr. Subst. jy. Rebsjord „jord, der er fælleseje" (Feilb.). Reb udtales i Pøl [*ri·f*].

Robæk [*ʁ0'bæk*]. TM Robük.

Rugløkke. Kornregnsk 1698 Rochen Lück, Rochenlück; Beskr. 1764 Rocken-Lycke; $^{25}/_{6}$ 1770 Rocken Lycke; Jb 1770 die Rocken Lücke; U c. 1770 Rockenlücke, Rockenluk, Rokenluk; K 1770 Rocken Lücke; $^{7}/_{9}$ 1771 Roggen-

lücke; U 1772 die Rocken Lûk; Specification c. 1772 Rocken Lück, Rocken Lücke; K 1772 Rocken Lücke; K 1776 Rocken-Lücke. — Samme Lok. som Søvang ndfr.

Ræshøj [ˈhæ·sˌhöj.]. — Muligvis samme Forled som i Rejshøj, Spandet S., 3083.

Sande. TM Sande. || **Sandhave** [ɛ ˈsånˌhas.]. TM Sandhau. || **Sandshave.** TM Sandeshau, Oster Sandeshau. || **Sandvang.** TM Sandwang.

Setklint [sædˈˀklinˌt]. Jb 1772, KuAa Set Klint; TM Setklint.

Silkemade. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Silckemaj. — Jfr. Silkeløkke i Avnbøl, Ullerup S., 3243.

Sillehave. TM Silhau, Sillehau. — Rimeligvis af Plantenavnet Selje „Pil".

Skidenlide [sgjɪ.ənˈˀliˑ]. — Af Adj. skiden „dyndet, sølet" og Subst. Li „Skrænt".

Skovhave [ɛ ˈsgɔsˌhas]. Jb 1772 Holz Lüke, Holz-Lücke; TM Skowhau, Norre-, Wester-, Sønder Skowhau.

Skrumholt [ɛ ˈsgr̥0mˌh0lt]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Skrumholt.

Skyttershave [ˈsgǫdəsˈhas.]. TM Norre Skyttehau. — Af Subst. sønderjy. Skytter „Skytte". Stedet ligger ved Augustenhof.

Smaafolkshaver [ɛ ˈsmɔfɔlgəs ˈˀhas.ə].

Smedeland [ˈsmæjˑˌlaŋ]. — Ligger ved Nordborg Sø og ikke i Byen. || **Smedsdige.** TM Smedsdige.

Smediegrund. Jb 1772 Schmiedegrund.

Snelholm. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Snellhollum; U 1771 (ChrK XIV 32) Snellhollem. — Rimeligvis af Snegl, jfr. Snelkær i Iller, Broager S., 3245.

Spagel. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134), U 1771 (ChrK XIV 32) Spagell.

Stabhave [ɛ ˈsdabˌhas.]. — Af Subst. sønderjy. Stabbe, ænyda. stabbe „Stub", i Sundeved udtalt [staəb] (Feilb.), jfr. Stabeng i Bylderup S., 3134 og Abildstab ovfr.

Stensbjærg [ˈsdænsˌbjɛɪə]. TM Steensbjerg.

Storhave. TM Storhau. || **Stormark.** TM Stormark. || **Stortoft.** TM Stortoft.

Strandhave [ɛ ˈoˑə-, ɛ ˈnɛˑə ˈsdrånˌhas.]. TM Over-, Midt-, Neder-, Sønder-, Norre-, Wester-, Oster Strandhau. || **Strandskov.** Jb 1772 Stran-Holt, Strannholz; K 1776 Stran-Holt.

Stævning [ɛ ˈnöˌsdæs.njŋ]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Steuings agger; U 1771 (ChrK XIV 32) Steuingsager; TM Stevning, Stewingsmose. — Jfr. Stævning i Nordborg, 3265.

Surdamsmark. TM Suurdamsmark. || **Surløkke.** TM Surløk. || **Surmose.** TM Suurmose. — Af Adj. sur om daarlig, fugtig og slet afvandet Jord.

Svansbjærg [ˈsvaŋsˌbjɛɪə]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Suannßbierre; U 1771 (ChrK XIV 32) Svannßbjerre. — Af Subst. Svans „Hale", sandsynligvis paa Grund af en Ejendommelighed i Terrænet.

Sønderallé. TM Sönderale. || **Sønderhave.** TM Sønderhau, Sonderhau, Suderhau, Søndershau. || **Sønderkobbel.** Beskr. 1764 die syder oder Pferde Koppel. — Jfr. Hestekobbel ovfr. || **Søndermark.** Jb 1770 Syndermark, Syndermarken; K 1772, Jb 1772 Sünder Mark; KuAa Syndermark; TM Søndermark.

Søvang [ˈsøˌvaŋ]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 134) Søwang; Kornregnsk 1698 Sewang; Beskr. 1764, $^{25}/_{6}$ 1770 Seewang; U c. 1770 Søewangen; U 1771 (ChrK XIV 32) Søwang; Specification c. 1772 Seewangen; DAtl Söevangs Bierg; TM Sövang; ChrK IX 241 Søvang, Søvangsbjerg. — Samme Lok. som Rygløkke, har før hørt til Slottet.

Taisen. TM Taisen.

Tegls [ˈˀtæjˑls]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Teels, Thils Löcke; U 1771 (ChrK XIV 32) Teels, Teilsmark, Thillsløcke; ChrK III 89 Theils-

mark; TM Theil, Theils. — Her laa en Teglgaard, hvorfra Stenene til Nordborg Slot blev leveret, Navnet maaske derfor Sammentrækning af Teglhus.

?**Tjæreskov.** TM Teershau, Teerschau. — Skoven har rimeligvis Navn efter Tjærebrænding.

Tontoft [ˈt0nˌtɔst]. Schröder 1837 Antonitoft. — Partiet omkring Kirken. || **Tontoft Nakke** [ˈtontɔft ˈnagə]. Mejer 1649 Tundtoftnack; Trap[1] Tontoft-Nakke; Gst 1857—58, Trap[4], Gst Tontoft Nakke. — Jfr. Tontoft ovfr. u. Bebyggelsesnavne.

Tranesand [ˈtʁa.nəˈsɑ̊.ŋ]. TGst, Gst, Søkort 1917 Trane Sand. — Grund i Havet. Forleddet kan være *Tranør af Fuglenavnet Trane og Subst. Ør i Betydningen „Strandbred", se Indl.

Trehuk. I 1912 Trehuk.

Trilde. TM Store-, Lille Trille. || **Trildetoft** [ɛ ˈtʁeļ·ˌtɔst]. — Jfr. Trilde, Gd i Abild S., 3121, af Subst. jy. Trille „rund Skive".

Trosslette [*trɔslœt*]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Trudslett; TM Troslet. — Af Subst. da. Dial. tros „Kvas, Risbrænde", jfr. sv. Dial. tråss, no. Dial. tros „kvas, avfaldne kvister" (Torp NEO).

Tønderhøj [ˈiŋə-, ˈu.ɹ ˈtyŋəˌhöj.]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133), U 1771 (ChrK XIV 32) Tynderhöy.

Tørvemosehave [ɛ ˈtɶʁəmosˌhɑs.]. TM Torwemoshau.

Uderhave [ɛ ˈu·əˌhɑs.]. TM Uderhage. — To Lokaliteter. || **Udermade** [ɛ ˈu·əˌmaj]. — Af Komparativen jy. uder „ydre", jfr. Uder-Bjærgum i V.-Vedsted S., 2708.

?**Uglebøge** [ˈ0xəˌbyx]. Opt. 1909 [*o·xəlbøx*].

Vagtkobbel. Beskr. 1764 Wacht-Koppel. — Samme Lok. som Nørrekobbel ovfr.

Vandstedhave. U 1771 (ChrK XIV 32) Wanningehav; TM Wandstedhau.

Vejager. TM Weiager. || **Vejhave** [ɛ ˈvæjˌhɑs.].

Vestergade [*væsdˈʳgɑ·*]. TM Westgade; Opt. 1909 [*væsdˈgɑ·*]. — Ved Bygaden. || **Vesterhave** [ɛ ˈvæsdəˌhɑs.]. TM Westerhau. — Navn paa tre Lokaliteter. || **Vesterkobbel.** Beskr. 1764 die Wester-Koppel; K 1770, Jb 1770, U c. 1770 Wester Koppel; U 1772 die Wester Coppel; Specification c. 1772 Augostenhoffer Westerkoppel; K 1776 Wester-Koppel; TM Westerkobbel. || **Vestermark** [ɛ ˈvæsdəˌmɑ.lg]. Jb 1770 Westermark, Westermarken; K 1772 Wester Mark; Jb 1772 Westermark; K 1776 Wester-Mark; TM Westermark, Sønder-, Norre Westermark. — Navn paa fire Lokaliteter. || **Vestertoft** [*væsdˈtɔs.t*]. TM Westertoft.

Vibøge. TM Oster-, Westerwibyg. — Af Plantenavnet Vidie. Jfr. dog Landsbynavnet Vibøge i Lysabild S., 3252.

Vinkelbjærg [*veŋgəlˈbjɛɹə*].

Vorbjærg [ˈvɑ̊.ˌbjɛɹə]. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Warbierre; U 1771 (ChrK XIV 32) Warbjerg; TM Worberg; I 1912 Vårbjerg. — Ligger ude ved Vandet. Af Subst. glda. warth, oldn. vǫrðr „Vagt", jfr. Vorhøj i Holm ovfr. og Vorbjærg i Rugbjærg, Ø.-Løgum S., 3204.

Ærbjærg. Kirkeregnsk 1589 (ChrK XIII 133) Erbierre, erbierrig; U 1771 (ChrK XIV 32) Erbjerre. — Af Trænavnet Ær „Ahorn" el. maaske Plantenavnet Ært.

Østerhave [ɛ ˈösdəˌhɑs.]. TM Osterhau, Osterhawe. || **Østerkobbel.** TM Osterkobbel. || **Østermark.** Jb 1770 Østermark; K 1772, Jb 1772, K 1776 Oster Mark; KuAa Østermark; TM Ostermark, Oestermark. || **Østerside.** TM Ostersid. || **Østertoft.** TM Ostertoft.

DANMARKS STEDNAVNE NR. 7

SØNDERJYSKE STEDNAVNE

V. SØNDERBORG AMTSRAADSKREDS

UDGIVET

AF

STEDNAVNEUDVALGET

KØBENHAVN

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD

FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI

1939

FORORD.

Nærværende Bind af *Sønderjyske Stednavne*, der omfatter Sønderborg Amtsraadskreds, er udarbejdet efter ganske samme Retningslinier som de to foregaaende Bind, og den under Aabenraa Amtsraadskreds indførte byvise Opstilling af Naturnavnematerialet er fremdeles bibeholdt.

Tilsynet med Udgivelsen er ført af Redaktionsudvalget, der bestaar af Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen, Dr. phil. Marius Kristensen og Dr. phil. Henrik Ussing samt (siden 28. Febr. 1938) Professor P. Skautrup. Lektor H. V. Clausen, som havde været Medlem af Redaktionsudvalget siden dets Oprettelse, har kun delvis deltaget i Arbejdet med Hensyn til dette Bind; i 1936 blev han indlagt paa Rigshospitalet, lidende af den Sygdom, som i Efteraaret 1937 medførte Døden; selv under sit Sygeleje besørgede han dog en Tidlang Gennemlæsningen af Korrekturerne, hvilket levende interesserede ham. Hans Død var et smerteligt Tab for Udvalget, hvor hans enestaaende Kendskab til sønderjyske Forhold netop for Udgivelsen af dette Værk havde saa meget at betyde.

Udarbejdelsen og Udgivelsen er foretaget af Udvalgets Kontor ved cand. mag. Anders Bjerrum, mag. art. Knud B. Jensen, ved Udvalgets faste Assistent, mag. art. Kristian Hald samt ved Udvalgets Sekretær, cand. mag. Gunnar Knudsen, der har ledet Arbejdet. Lydskriftoptegnelsen er foretaget dels af mag. art. Svend Jespersen, som har behandlet Sundeved (Nybøl Herred) samt Sønderborg Købstad, Augustenborg og Nordborg med Nordborg Landsogn, dels af mag. art. Frk. Ella Jensen, der har behandlet den øvrige Del af Als.

Affattelsen af Teksten er ligesom hidtil sket sognevis, men med den Forskel, at Udskrivningen af Bebyggelsesnavnene nu ogsaa er foretaget sognevis af de enkelte Medarbejdere; derimod er Chr. Knudsens Samlinger til Øen Als' Historie (Manuskript i det kgl. Bibliotek, Ny kgl. Saml. 2683 4to, Bind 1—30) gennemgaaet under eet af Gunnar Knudsen, der har udarbejdet et sognevis ordnet Register hertil over det Stof, som var af Betydning for det foreliggende Arbejde. Af Anders Bjerrum er behandlet Sognene Lysabild, Tandslet og Asserballe, af Kristian Hald Hørup, Dybbøl, Sottrup, Nybøl, Ullerup, Egen og Svenstrup, og af K. B. Jensen Sønderborg,

Nordborg, Augustenborg, Broager, Kegnæs, Ketting, Ulkebøl, Notmark, Hagenbjærg, Oksbøl, Nordborg Landsogn samt Herredsindledningerne.

Som hidtil gælder det, at skønt hver Medarbejder selv har skrevet Tekst til sine bestemte Afsnit, er denne Tekst dog i mange Tilfælde et Resultat af det Samarbejde, der foregaar mellem Medarbejderne indbyrdes og mellem disse og Redaktionsudvalget. Forinden Trykningen gennemgaas nemlig alt Manuskript af samtlige Medarbejdere, af Sekretæren samt af Dr. MARIUS KRISTENSEN, der alle skriver Bemærkninger hertil, hvorefter den paagældende Medarbejder paany gennemgaar sit Manuskript under Hensyntagen til de faldne Bemærkninger.

Iøvrigt besørger den Medarbejder, som har skrevet Teksten til et bestemt Afsnit, ogsaa Korrekturen heraf, men samtlige Korrekturer læses tillige af Redaktionsudvalgets Medlemmer samt af Sekretæren, Lydskriftkorrekturen af A. BJERRUM.

Ligesom man ved Udsendelsen af forrige Bind undlod at trykke »Tilføjelser og Rettelser«, idet man henviste til et af de følgende Bind, vil man ogsaa nu udsætte Sagen, i Erkendelse af, at det vil være mere praktisk at samle disse ved Afslutningen af Værket, da der stadig dukker nye Ting frem.

Udvalget bringer sin bedste Tak til de mange, som ved at give Meddelelser, udlaane Materiale eller paa anden Maade har ydet Bistand til Arbejdets Fremme. Til stor Nytte har fremdeles Amtslæge, Dr. H. LAUSTEN-THOMSENS til Udvalget skænkede Samlinger af Marknavne været, ligesom de Stednavneoptegnelser med tilhørende Kort, der er indsendte af Rentier JOHAN ANDRESEN, Ullerup (Ullerup Sogn), fhv. Lærer CHR. F. ANDREASEN, Broager (Broager Sogn), Lærer S. H. N. TANGE, m. fl. Lysabild (Lysabild Sogn), Førstelærer J. BRAM, Tandslet (Tandslet Sogn), Lærer BONNIKSEN, Ulkebøl (Ulkebøl Sogn), Agent JØRGEN NIELSEN, Guderup (Egen Sogn) og Førstelærer H. N. JOHANNSEN, Oksbøl (Oksbøl Sogn). En særlig Tak skal bringes Museumsdirektør J. RABEN, Sønderborg Slot, der godhedsfuldt har gennemset alle Korrekturer, samt Dr. phil. HANS JØRGENSEN, Oksbøl, og Rektor H. M. JENSEN, Frederiksborg Statsskole (tidl. Sønderborg), der har ydet speciel Bistand ved enkelte Afsnit.

Endelig skal man bringe en Tak til de forskellige Arkiver og Museer, som godhedsfuldt har givet Tilladelse til Laan af deres Arkivalier til Benyttelse i København, nemlig *Preussisches Staatsarchiv*, Kiel, *Landsarkivet for Sønderjylland*, Aabenraa og *Museet paa Sønderborg Slot*, og Udvalget takker Rigsarkivar A. LINVALD for Bistand med Hjemlaan af de i tysk Besiddelse værende Arkivalier.

Siden forrige Binds Afslutning er Professor, Dr. juris FRANTZ DAHL, som i 23 Aar var Formand for Udvalget, afgaaet ved Døden (Dec. 1937), og det

skal i denne Anledning fremhæves, at han omfattede nærværende Værk om Sønderjyske Stednavne med den allerstørste Kærlighed og glædede sig ved at se, hvorledes det skred frem. Det var ham en Hjertesag, at Udvalget skulde vie sine Kræfter netop til Udforskningen af Sønderjylland.

STEDNAVNEUDVALGET, i Marts 1939.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL.

KNUD FABRICIUS,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL.

FREDERIK GRAAE,
DEPARTEMENTSCHEF I UNDERVISNINGS-MINISTERIET, UDVALGETS FORMAND.

H. HJORTH-NIELSEN,
HOVEDARKIVAR I GENERALDIREKTORATET FOR POST- OG TELEGRAFVÆSENET.

F. O. JØRGENSEN,
OBERST,
CHEF FOR OFFICERSSKOLEN.

MARIUS KRISTENSEN,
DR. PHIL., FHV. HØJSKOLELÆRER.

ANDREAS MØLLER,
DEPARTEMENTSCHEF I STATSMINISTERIET, STATSRAADSSEKRETÆR.

N. E. NØRLUND,
PROF. VED KBH.S UNIVERSITET, DR. PHIL., DIREKTØR FOR GEODÆTISK INSTITUT.

H. O. RAVN,
KOMMANDØR, FHV. DIREKTØR FOR SØKORTARKIVET.

P. SKAUTRUP,
PROF. VED AARHUS UNIVERSITET.

J. SØRENSEN,
DIREKTØR FOR MATRIKULSVÆSENET.

HENRIK USSING,
LEKTOR, DR. PHIL.

GUNNAR KNUDSEN.

INDHOLD.

Side

KØBSTÆDER OG FLÆKKER.

3233. Sønderborg Købstad ... 1
3256. Augustenborg Flække ... 11
3265. Nordborg Flække ... 14

3240. NYBØL HERRED ... 18
3241. Dybbøl Sogn ... 19
Dybbøl ... 21
Ragebøl ... 27
Stovgaard ... 30
3242. Sottrup Sogn ... 32
Sandbjærg ... 34
Snogbæk ... 35
Sottrup ... 42
3243. Ullerup Sogn ... 51
Avnbøl ... 55
Blans med Ballegaard og Blansgaard ... 63
Lundsgaard ... 69
Ullerup med Filipsborg ... 71
3244. Nybøl Sogn ... 76
Nybøl ... 77
Stenderup ... 83
3245. Broager Sogn ... 91
Broager ... 98
Dynt ... 103
Egernsund ... 109
Gammelgab ... 111
Iller ... 116
Mølmark ... 118
Skelde ... 121
Skodsbøl ... 129
Smøl ... 134

3246. ALS ... 139

3250. ALS SØNDER-HERRED ... 140
3251. Kegnæs Sogn ... 141
Hjortholm ... 146

Side

Nygaard ... 149
Sønderby og Østerby ... 151

3252. Lysabild Sogn ... 156
Fjelby ... 160
Lysabild med Lysabildskov og Gl.-Pøl ... 162
Mommark ... 169
Sarup ... 172
Skovby med Skovbyballe og Kegnæsgaard ... 175
Vibøge ... 179

3253. Tandslet Sogn ... 183
Ertebjærg med Favrholm ... 187
Jestrup med Jestrupgaard ... 190
Lebøl ... 192
Tandslet ... 194

3254. Hørup Sogn ... 202
Hørup ... 208
Lambjærg ... 214
Majbøl ... 220
Majbølgaard ... 224
Mintebjærg ... 225
Mjang ... 231

3255. Ulkebøl Sogn ... 236
Klinting ... 241
Kær ... 242
Sundsmark ... 245
Sønderskov ... 248
Ulkebøl ... 249
Vollerup ... 255

3257. Ketting Sogn ... 259
Bro ... 262
Gammelgaard ... 264
Ketting ... 266
Sebbelev ... 272

3258. Asserballe Sogn ... 276
Asserballe ... 279
Asserballeskov ... 285
Kettingskov ... 288
Vertemine ... 290

3259. Notmark Sogn ... 292
Almsted ... 297
Helleved ... 299
Hundslev ... 302
Notmark ... 306
Notmarkskov ... 309
Nørreskov ... 310

Side

3260. ALS NØRRE-HERRED ... 312

3261. Egen Sogn ... 313
Dyndved ... 317
Egen ... 321
Elstrup ... 326
Guderup ... 334
Nørreskov ... 341
Stolbro ... 344
Østerholm ... 347

3262. Svenstrup Sogn ... 351
Himmark ... 355
Hjortspring ... 359
Stevning ... 361
Svenstrup ... 366
Torup ... 370

3263. Hagenbjærg Sogn ... 375
Brandsbøl ... 377
Elsmark ... 381
Hagenbjærg ... 383
Lavensby ... 387
Lunden ... 390

3264. Oksbøl Sogn ... 393
Broballe ... 396
Mjels ... 401
Oksbøl ... 406

3266. Nordborg Landsogn ... 411
Holm ... 413
Pøl ... 423

Om *Forkortelser* og *Lydbetegnelse* henvises til »Aabenraa Amtsraadskreds« p. X flg. Til Forkortelserne meddeles følgende Tillæg:

ChrK: Chr. Knudsens Samlinger fra Als, Ny kgl. Saml. 2683 4to, I—XXX.

Dörfer 1805: Topographie von Schleswig in alphabetischer Ordnung. Schleswig 1805.

Schmidt 1852: J. N. Schmidt, Slesvigs Land og Folk. Aabenraa 1852.

Schröder 1837: Johannes v. Schröder, Topographie des Herzogthums Schleswig. Schleswig 1837.

Schröder 1854: Johannes v. Schröder, Hertugdømmet Slesvigs Topographi. 2. Oplag. Oldenborg 1854.

Lydskriftoptegnelser betegnede »Ussing« og »Nik. Andersen« angaar nogle i Udvalgets Arkiv beroende ældre Optegnelser, foretagne af henholdsvis Dr. phil. Henrik Ussing og den afdøde Sprogforsker Nikolaj Andersen, Aabenraa.

FORELØBIG OVERSIGT OVER DEN ANVENDTE

DANIA-LYDSKRIFT

i, *y*, *u* er Rigssprogets Lyd i ile, ryge, ude.
į, *ų*, *ɐ* ligger imellem henholdsvis *i* og *e*, *y* og *ø* og *u* og *o*.
e, *ø*, *o* er lidt mere lukkede end i Rigsspr. ene, øde, Ole; de lange Lyd er undertiden ret stærkt diftongerede.
ɛ, *ǫ*, *0*, *œ* ligger mellem *e* og *æ*, *ø* og *ɶ* og *o* og *å* (*0* er lidt mere lukket end *œ*).
æ, *ɶ*, *å* er undertiden lidt mere lukkede end i Rigsspr. æde, Høne, Aage.
æ, *ö* er Rigsspr. Lyd i sætte, Søn.
ɔ er i Regelen mere lukket og rundet end i Rigsspr. Kop, Haand.
ä, *ɔ̈* er Rigsspr. Lyd i stærk, grøn; forekommer kun i r-Forbindelser.
ȧ, *ɔ̇* ligger mellem henholdsvis *a* og *ä* og *ɔ* og *ɔ̈*.
a, Rigsspr. a-Lyd i Gade, Hat, forekommer kun foran Palatal og foran vokalisk r; *manʲ* Mand, *gaːˑ* Gader.
ɑ Rigsspr. a i bange.
ɐ er mere aaben og forekommer i Rigsspr. i r-Forb. som Arm.
i, *æ*, *å* forekommer kun i Diftongerne *iɐ*, *æɐ* og *åɐ* og betegner temmelig variable Lyd, hvis Rigtighedsbredde kan strække sig fra *i* (*į*) til *y* (*ų*), fra *æ* (*œ*) til *o* (*ɶ*) og fra *ɔ* til *a*.
ə er den svage, ubestemmelige Mellemvokal (Rigsspr. e i tale).
ɐ, *ɐ̯*, *ʊ* betegner lidt stærkere Mellemvokaler, hvis Kvaliteter kan bestemmes som liggende i Nærheden af *æ*, *i*, *a*.

p, *t*, *k*, *b*, *d*, *g*, *m*, *n*, *v*, *f*, *s*, *h*, *j*, *l* svarer alle til Rigsspr. Lyd. Dog er p, t, k lidt mindre pustede end i Rigsspr.; den upustede Lyd betegnes altid ved *b*, *d*, *g*: *sdeˈn* Sten.
ƙ, *ɟ* betegner palatale k- og g-Lyd, noget mere fremskudte end i Rigsspr. kj- og gj-Forbindelser (Kjole, gjort).
ʃ er en palatal Klusil.
ʈ er Rigssprogets t i tjene.
ʂ er en palataliseret s-Lyd, der forekommer i sj-Forbindelsen.
ɋ er Rigsspr. g-Lyd i bage, Dige.
x er den tilsvarende ustemte Lyd (lidt svagere end ty. ch) i sønderjy. *baˑx* bage, *diˑx* Dige.
w svarer omtrent til engelsk w.
ŋ betegner sidste Lyd i Rigsspr. lang.
ŋ̍, *l̍* er palataliseret *n* og *l* (*n* og *l* med j-Klang): *manʲ* Mand, *folʲ* Fald.
ɭ er det hule (kakuminale) l, som udtales med en noget stærkere Hævning af Bagtungen end det engelske l i full.
ɾ betegner snurret og usnurret Tungespids-r.
ʁ betegner snurret Bagtunge-r (Drøbel-r).
ɹ er et vokalisk Fortunge-r, f. Eks. i vestslesv. *sdöɹˑ* større.
ɻ er et vokalisk Bagtunge-r som i Rigsspr. varm.

ˑ og . betegner, at den foreg. Lyd er henholdsvis lang eller halvlang.
ˈ og ˌ angiver, at den flg. Stavelse har henholdsv. Hovedtryk ell. Bitryk.
Naar der ikke er sat Tryktegn, betyder det, at Forleddet har Hovedtryk, mens Efterleddet er trykløst.
ˈ foran et Navn (el. Navneled) betegner, at dette udtales med sammensat musikalsk Accent (Tostavelsesaccent, Accent 2).

DANMARKS STEDNAVNE

Af denne Skriftserie, i hvilken efterhaanden Stednavnene fra alle Dele af Danmark vil blive Genstand for Behandling, er hidtil udkommet følgende Numre:

Nr. 1. **Samsøs Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr.

Nr. 2. **Frederiksborg Amts Stednavne.** 1922. Bogladepris 4 Kr. 50 Øre.

Under Udgivelse er:

Nr. 3. **Sønderjyske Stednavne I,** Indledning og Register.

Nr. 4. **Sønderjyske Stednavne II,** Haderslev Amt. (i Trykken).

Nr. 5. **Sønderjyske Stednavne III,** Tønder Amt. (afsluttet 1933).

Nr. 6. **Sønderjyske Stednavne IV,** Aabenraa Amt. (afsluttet 1936).

Nr. 7. **Sønderjyske Stednavne V,** Sønderborg Amt. (afsluttet 1939).

Sønderjyske Stednavne agtes udsendt i ca. 18 Leveringer à ca. 10 Ark til en Subskriptionspris af 3 Kroner for en Levering. Subskription, der er bindende for hele Værket, kan tegnes i alle Boglader. Enkelte Hæfter sælges ikke.